

Úradný vestník

Európskej únie

C 17

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 56

19. januára 2013

Číslo oznamu

Obsah

Strana

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Výbor regiónov

98. plenárne zasadnutie v dňoch 29. a 30. novembra 2012

2013/C 17/01	Uznesenie Výboru regiónov „Priority Výboru regiónov na rok 2013 na základe legislatívneho a pracovného programu Európskej komisie“	1
2013/C 17/02	Uznesenie Výboru regiónov na tému „Prebiehajúce rokovania o viacročnom finančnom rámci“	6

STANOVISKÁ

Výbor regiónov

98. plenárne zasadnutie v dňoch 29. a 30. novembra 2012

2013/C 17/03	Stanovisko Výboru regiónov „Európsky program pre spotrebiteľov – podpora dôvery a rastu“	8
2013/C 17/04	Stanovisko Výboru regiónov „Kódex správania pre partnerstvo“	13

SK

Cena:
7 EUR

(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

<u>Číslo oznamu</u>	Obsah (pokračovanie)	Strana
2013/C 17/05	Stanovisko Výboru regiónov „Miestny rozvoj riadený Spoločenstvom“	18
2013/C 17/06	Stanovisko Výboru regiónov „Modernizácia štátnej pomoci EÚ“	25
2013/C 17/07	Stanovisko Výboru regiónov „Príprava 7. environmentálneho akčného programu: lepšie vykonávanie právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia“	30
2013/C 17/08	Stanovisko Výboru regiónov „Implementácia tematickej stratégie na ochranu pôdy“	37
2013/C 17/09	Stanovisko Výboru regiónov „Inovácie pre udržateľný rast: biohospodárstvo pre Európu“	45
2013/C 17/10	Stanovisko Výboru regiónov „Európske partnerstvo v oblasti inovácií: poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť“	51

III *Prípravné akty*

VÝBOR REGIÓNOV

98. plenárne zasadnutie v dňoch 29. a 30. novembra 2012

2013/C 17/11	Stanovisko Výboru regiónov „Spoločný strategický rámec“	56
2013/C 17/12	Stanovisko Výboru regiónov „Vysielanie pracovníkov v rámci poskytovania služieb“	67
2013/C 17/13	Stanovisko Výboru regiónov „Štatút Európskej nadácie“	81
2013/C 17/14	Stanovisko Výboru regiónov „Prioritné látky v oblasti vodnej politiky“	91
2013/C 17/15	Stanovisko Výboru regiónov „Európske hlavné mestá kultúry (2020 – 2033)“	97

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

VÝBOR REGIÓNOV

98. PLENÁRNE ZASADNUTIE V DŇOCH 29. A 30. NOVEMBRA 2012

Uznesenie Výboru regiónov „Priority Výboru regiónov na rok 2013 na základe legislatívneho a pracovného programu Európskej komisie“

(2013/C 17/01)

VÝBOR REGIÓNOV

- so zreteľom na uznesenie VR z 19. júla 2012 o jeho prioritách na rok 2013 so zreteľom na pracovný program Európskej komisie ⁽¹⁾ a uznesenie VR v súvislosti so závermi z jarného zasadnutia Rady v roku 2012 ⁽²⁾,
- so zreteľom na oznámenie Európskej komisie o jej pracovnom programe na rok 2013 ⁽³⁾ a Protokol o spolupráci medzi Európskou komisiou a VR podpísaný 16. februára 2012,
- so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 11. septembra 2012 o pracovnom programe Komisie na rok 2013 ⁽⁴⁾,

Hlavné politické priority na rok 2013

1. zastáva názor, že prvoradým cieľom Európskej únie je prekonať hospodársku, sociálnu a finančnú krízu. Preto rozhodne podporuje snahu EÚ naďalej a vo väčšej miere sa zameriavať na:

— stratégiu Európa 2020,

— jednotný trh,

— ciele investície, najmä do výskumu a inovácií, pri ktorých vzájomne spolupracujú (európske) vzdelávacie a výskumné inštitúcie, podniky a vlády („trojitá špirála“), s cieľom inteligentnejšie vykonávať stratégiu Európa 2020,

— a dosahovanie výsledkov v spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi;

2. zasadzuje sa za to, aby EÚ mala ambiciózný viacročný finančný rámec (VFR) a skutočné vlastné zdroje;

3. oceňuje, že sa kladie dôraz na zamestnanosť mladých ľudí a teší sa na to, ako sa bude podieľať na príprave budúceho balíka predpisov v tejto súvislosti;

4. pripomína, že Lisabonskou zmlouvou sa rozšírili jeho povinnosti, pokiaľ ide o zásadu subsidiarity, a pripomína tiež svoj záväzok ísť príkladom v jej správnom uplatňovaní. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že bude pozorne monitorovať iniciatívy EÚ zahrnuté v pracovnom programe Komisie na rok 2013, a poukazuje na svoj pracovný program v oblasti monitorovania subsidiarity v roku 2013, ktorý má byť prijatý v januári;

⁽¹⁾ CdR 1031/2012 fin.

⁽²⁾ CdR 42/2012 fin.

⁽³⁾ COM(2012) 629 final.

⁽⁴⁾ P7_TA(2012) 0319.

5. podporuje myšlienku dôkladnej diskusie o budúcnosti Európy z hľadiska demokratickej legitimity, zodpovednosti a účinnej integrácie a považuje za kľúčové definovať svoj politický postoj k budúcej úlohe miestnej a regionálnej úrovne, ako aj k možným zmenám v inštitucionálnom usporiadaní EÚ. VR bude preto podnecovať akúkoľvek diskusiu o reforme zmluvy v roku 2013 prostredníctvom organizovania politických diskusií a lepšieho priblíženia zásady subsidiarity a koncepcie viacúrovňového riadenia ako dôležitých nástrojov na dosiahnutie týchto cieľov;

6. podporuje výzvu obsiahnutú v uznesení Európskeho parlamentu z 20. novembra 2012 adresovanú členskými štátmi, aby zväzili podpísanie Paktu sociálnych investícií. Tento Pakt sociálnych investícií, ktorý vychádza z modelu Paktu Euro Plus, by stanovoval investičné ciele pre sociálne investície členských štátov v príslušnom časovom rámci, aby sa dosiahli ciele stratégie Európa 2020 v oblasti zamestnanosti, sociálnych vecí a vzdelávania v súlade s ročným prieskumom rastu a národnými programami reforiem;

7. i naďalej bude pozorne skúmať územný dosah legislatívneho programu Komisie;

Hospodárska a menová únia

8. žiada, aby s ním EK konzultovala plán vytvorenia komplexnej a skutočnej európskej menovej únie, keďže každý z jej štyroch pilierov má dosah na regióny;

9. zasadzuje sa za lepšiu koordináciu hospodárskej a sociálnej politiky medzi európskou a národnou úrovňou v kontexte európskeho semestra a žiada, aby do tejto koordinácie boli viac zapojené miestne a regionálne orgány. VR bude i naďalej monitorovať pokrok v tejto súvislosti a zároveň sa bude usilovať o užšiu spoluprácu s Európskym parlamentom;

10. rozhodne podporuje výzvu Európskeho parlamentu⁽⁵⁾, aby sa Komisia v nasledujúcom ročnom prieskume rastu „plne zamerala na úlohu rozpočtu EÚ v procese európskeho semestra a zdôraznila jej význam tým, že poskytne faktické a konkrétne údaje o jeho podnecujúcom, katalytickom, synergickom a komplementárnom účinku na celkové verejné výdavky na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni“;

11. víta vytvorenie účinných mechanizmov na úrovni EÚ, ktoré zabezpečia udržateľnú rozpočtovú politiku v členských štátoch. Varuje však pred dôsledkami, ktoré by koordinácia

rozpočtovej politiky na úrovni EÚ mohla mať pre miestne a regionálne orgány a poskytovanie primeraných verejných služieb;

12. ľutuje, že jeho návrh vypracovať zelenú knihu o synergii medzi rozpočtom EÚ, štátnymi rozpočtami a rozpočtami na nižšej ako celoštátnej úrovni nebol do pracovného programu zahrnutý. Osobitne pripomína, že podporuje myšlienku vypracovať oznámenie o kvalite verejných výdavkov, ktoré by sa okrem iného zameralo na to, ako pri výpočte deficitu oddeliť *bežné výdavky* a *investície*, aby nedochádzalo k tomu, že investície s dlhodobým čistým ziskom budú ohodnotené ako negatívne;

13. zaväzuje sa, že dôkladne preskúma miestny a regionálny rozmer bankovej únie;

14. žiada vysvetliť, aký právny nástroj bude navrhnutý v súvislosti s Iniciatívou týkajúcou sa bankových účtov;

Politika územnej súdržnosti

15. vzhľadom na prebiehajúce rokovania o VFR rozhodne presadzuje myšlienku, že politika územnej súdržnosti je investičná politika, ktorá musí efektívne vynakladať prostriedky a mať pevný rozpočet, ktorý nesmie byť krátený, ak chceme podnieť rast a tvorbu pracovných miest, zvýšiť konkurencieschopnosť a znížiť územné rozdiely v rámci regiónov EÚ, a to najmä v čase krízy;

16. ľutuje, že cyperské predsedníctvo nebolo naklonené myšlienke vytvoriť kódex správania EÚ, ktorý navrhla Európska komisia. Žiada Európsku komisiu, aby podporovala a skúmala zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do navrhovania zmlúv o partnerstve a príslušných operačných programov a aby do konca roka 2013 vypracovala správu v tejto súvislosti. Výbor regiónov bude preto pozorne sledovať príslušné rokovania založené na rokovacích mandátoch Komisie pre jednotlivé štáty pre fondy SSR na obdobie 2014 – 2020, najmä s ohľadom na zásadu partnerstva;

17. žiada, aby s ním Európska komisia oficiálne konzultovala revíziu usmernení pre regionálnu pomoc;

18. žiada, aby sa v rámci európskej stratégie rozvoja vidieka prehodnotil objem prostriedkov vyčlenených na vidiecke oblasti, ktorých úroveň rozvoja je stále nižšia ako priemer v EÚ a často podstatne nižšia ako v prevažne mestských oblastiach;

⁽⁵⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu: Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politik: plnenie priorít na rok 2012.

19. žiada, aby revidované nariadenie o európskom zoskupení územnej spolupráce bolo prijaté nezávisle od legislatívneho balíka o štrukturálnych fondoch;

Jednotný trh

20. ľutuje, že zavádzanie Aktu o jednotnom trhu do praxe je také pomalé;

21. berie na vedomie zámer Komisie predložiť návrh o povinnom používaní elektronickej fakturácie vo verejnom obstarávaní, ale upozorňuje že úplná transformácia elektronickej systémov bude pre niektoré miestne a regionálne samosprávy náročnou úlohou, ktorá si môže vyžadovať asistenciu alebo dlhšie prechodné obdobie.

22. žiada o vytvorenie partnerstiev pre Small Business Act, ktoré pomôžu uplatňovať Small Business Act (SBA) na nižšej ako národnej úrovni. Zastáva názor, že ocenenie Podnikateľský región roka (EER), ktoré VR udeľuje od roku 2010, by mohlo byť inšpiráciou pri ďalšom propagovaní podnikania, najmä medzi mladými ľuďmi;

23. žiada, aby Komisia vysvetlila, prečo Akčný plán pre elektronicke zdravotníctvo, za ktorý sa Výbor regiónov v minulosti zasadzoval a ktorý bol avizovaný v pracovnom programe na rok 2012, doteraz nebol predložený a nenachádza sa ani medzi návrhmi, ktoré majú byť prijaté do konca roka 2012, ani v pracovnom programe na rok 2013;

24. domnieva sa, že činnosti v oblasti sociálneho hospodárstva si vyžadujú väčšiu právnu istotu, a preto žiada, aby bol vytvorený štatút európskej vzájomnej spoločnosti;

25. víta zámer Európskej komisie zmodernizovať pravidlá EÚ v oblasti štátnej pomoci a znížiť administratívnu záťaž vďaka úprave všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách. V tejto súvislosti žiada, aby sa zvýšila prahová hodnota pomoci *de minimis*;

26. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Európska komisia oficiálne nekonzultovala VR, pokiaľ ide o vypracovanie nových usmernení pre uplatňovanie pravidiel EÚ pre štátnu pomoc v oblasti verejného financovania širokopásmových sietí;

27. oceňuje, že v prílohe II k pracovnému programu sa pozornosť sústreďuje na konkrétne iniciatívy na zjednodušenie a na zmiernenie regulačného zaťaženia, a má v úmysle pomôcť pri ich zavádzaní do praxe;

Budovanie sietí zajtrajška

28. žiada Európsku komisiu, aby podnikla kroky v záujme vyriešenia problémov týkajúcich sa prepojenia medzi členskými

štátmi a medzi regiónmi. V tejto súvislosti apeluje na Európsku komisiu, aby sa viac usilovala zmenšiť energetickú izolovanosť jednotlivých členských štátov a aby do roku 2014 vytvorila plne funkčný vnútorný trh s energiou;

29. ľutuje, že Európska komisia sa jednoznačne nezaviazala posilniť svoje opatrenia zamerané na rozvoj modernej sieťovej infraštruktúry, najmä pokiaľ ide o inteligentné siete a inteligentné meracie prístroje, ktoré sú dôležitými faktormi energetickej účinnosti a bezpečnosti zásobovania energiou. Žiada Európsku komisiu, aby podporovala opatrenia, ktoré uľahčujú rozšírenie výroby energie v malom a jej začlenenie do distribučných sietí;

30. ľutuje, že pracovný program Komisie neobsahuje ďalšie iniciatívy v oblasti mestskej mobility. V tejto súvislosti pripomína svoj názor, že elektronický a inteligentný predaj a nákup cestovných lístkov, napríklad prostredníctvom mobilných telefónov, vo všetkých druhoch dopravy je nevyhnutnou podmienkou udržateľnej mestskej mobility. Dúfa, že tejto otázke bude venovaná pozornosť aj v plánovaných opatreniach v nadväznosti na Zelenú knihu: smerom k integrovanému európskemu trhu s kartovými, internetovými a mobilnými platbami;

31. očakáva, že Európska komisia využije všetky možnosti, aby sa dôsledne splnili ciele stanovené pri revízii TEN-T;

32. teší sa na návrh v súvislosti s budúcou prístavnou politikou EÚ a pripomína, že bude potrebné podrobiť ho hodnoteniu územného dosahu;

Rast, zamestnanosť a začlenenie

33. zastáva názor, že mobilita pracovnej sily v rámci členských štátov a medzi nimi je dôležitým faktorom boja s nezamestnanosťou, a preto podporuje plány zmodernizovať verejné služby zamestnanosti s osobitným dôrazom na reformu európskych služieb EURES, ktoré majú v súčasnosti veľké rezervy. Pripomína však, že verejné služby zamestnanosti často prevádzkujú miestne a regionálne orgány, a preto je nevyhnutné tieto reformy s nimi riadne konzultovať;

34. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Európska komisia nereagovala na opakované výzvy VR, aby sa vytvoril európsky program sociálneho bývania, ktorý by okrem iného obhajoval pravidlá hospodárskej súťaže v oblasti sociálneho bývania a dal by miestnym a regionálnym orgánom právomoc poskytovať dôstojné a cenovo dostupné sociálne bývanie, podporovať sociálnu rôznorodosť a bojovať proti diskriminácii;

35. zdôrazňuje, že pre miestne a regionálne orgány, ktoré zamestnávajú veľa zamestnancov, má veľký význam otázka starobných dôchodkov, a očakáva, že návrh Komisie v tejto súvislosti bude obsahovať návrhy týkajúce sa cezhraničných prevodov zamestnaneckých dôchodkov;

36. domnieva sa, že zriadenie platformy na boj proti nelegálnej práci bude vhodne načasovanou iniciatívou, a považuje za nevyhnutné, aby regionálne orgány presadzovania práva a inšpektoráty práce boli zapojené do tejto platformy. Okrem toho vidí veľa možností ako prepojiť túto platformu s návrhmi posilniť presadzovanie predpisov v oblasti vysielania pracovníkov;

37. vyzýva Európsku komisiu, aby zaistila, že v jej nových usmerneniach týkajúcich sa štátnej pomoci pre filmy a iné audiovizuálne diela bude v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. d) ZFEÚ zachovaná zásada povinnej územnej viazanosti výdavkov, ako sa uvádza v oznámení o kinematografii z roku 2001;

38. ľutuje, že pracovný program nie je dosť ambiciózny, pokiaľ ide o oblasť kultúry, ktorá je veľmi dôležitá pre európsku identitu a predstavuje jednu z hybných síl rastu;

Lepšie využívať európske prostriedky

39. víta zverejnenie 7. environmentálneho akčného rámca, ktorý je kľúčovým nástrojom umožňujúcim pretaviť ciele stratégie Európa 2020 do činnosti v oblasti ochrany životného prostredia a ktorý by sa mal zameriavať na to, ako zlepšiť vykonávanie environmentálnej politiky EÚ v úzkej spolupráci so všetkými úrovňami riadenia a začleniť environmentálne otázky do všetkých oblastí politiky, ako aj na medzinárodný rozmer environmentálnych problémov;

40. žiada, aby stratégia EÚ v oblasti prispôsobenia sa zmene klímy zahŕňala časť venovanú konkrétnym opatreniam v tejto súvislosti na úrovni regiónov a miest, ako aj usmernenia a podporu z hľadiska financií a riešení v oblasti riadenia pre miestnych a regionálnych rozhodujúcich činiteľov, ako sa navrhuje v Dohovore primátorov a starostov;

41. zaväzuje sa, že sa bude spolu s Európskou komisiou usilovať o to, aby boli výsledky rokovaní signatárov Dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNCCC) v Dauhe, ako aj Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje úspešne zavedené do praxe;

42. očakáva, že revíziou politiky EÚ v oblasti znečistenia ovzdušia sa posilní smernica o národných emisných stropoch

s cieľom znížiť koncentrácie pozadia. Podporuje sprísnenie noriem pre vozidlá a žiada, aby sa venovala pozornosť emisiám z lodnej dopravy, leteckej dopravy a poľnohospodárstva a aby sa zároveň zjednodušili ukazovatele a kritériá merania. Okrem toho vyzýva, aby sa politika EÚ v oblasti kvality ovzdušia prepojila s politikou v ďalších oblastiach, ako je najmä doprava, bývanie, priemysel, energetika a klíma;

43. opakuje svoj záväzok posilniť spoluprácu s Európskou komisiou pri uplatňovaní stratégie EÚ pre biodiverzitu 2020;

44. oceňuje, že Európska investičná banka vyzvala Výbor regiónov, aby sa podieľal na jej budúcej politike v súvislosti s pôžičkami v oblasti energetiky, a žiada, aby sa malým a stredným podnikom ako aj miestnym a regionálnym orgánom uľahčil prístup k pôžičkám na investície v oblasti energetickej účinnosti a obnoviteľných zdrojov energie. V tejto súvislosti sa domnieva, že politické iniciatívy EÚ v oblasti energetiky by mali prihliadať na rastúce nebezpečenstvo energetickej chudoby;

Európa pre občanov

45. chcel by byť zapojený do navrhovania všetkých akcií EÚ v rámci Európskeho roka občanov 2013, ktoré majú zvýšiť informovanosť občanov a pomôcť im, aby lepšie pochopili svoje práva, a tak odstrániť všetky zostávajúce prekážky, ktoré bránia ich uplatňovaniu, a posilniť pojem občianstva EÚ;

46. oceňuje zámer Európskej komisie vypracovať správu o boji proti korupcii a justičný hodnotiaci prehľad, ako nástroje, ktoré pomôžu posilniť dôveru občanov vo verejnú správu na všetkých úrovniach, a ponúka svoju pomoc pri ich vypracovaní;

47. teší sa na spoluprácu s Európskou komisiou pri vytváraní integračnej siete s cieľom dosiahnuť jednotu v rozmanitosti;

Európa ako globálny aktér

48. odporúča, aby Komisia v správach o stratégii rozširovania podrobnejšie informovala o regionálnych a miestnych samosprávach a aby, ak je to potrebné, kandidátskym krajinám zdôrazňovala nevyhnutnosť decentralizácie;

49. žiada, aby sa miestnym a regionálnym aktérom v kandidátskych krajinách a krajinách európskej susedskej politiky uľahčil prístup k prostriedkom EÚ určeným na túto oblasť, a podporuje návrh umožniť partnerom zo susedných krajín ďalej využívať existujúce programy, vrátane Erasmus Mundus a EZÚS;

50. opätovne potvrdzuje, že má v úmysle pokračovať v úspešnej spolupráci s Európskou komisiou v súvislosti s nástrojom pre miestnu správu, s cieľom zlepšiť budovanie miestnych kapacít a propagovať poznatky o EÚ a jej postupoch v kandidátskych a budúcich kandidátskych krajinách. Vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosť rozšíriť tento nástroj na miestne samosprávy v krajinách európskej susedskej politiky;

51. oceňuje skutočnosť, že v oblasti rozvojovej spolupráce Európska komisia rozlišuje medzi úlohou miestnych a regionálnych orgánov a úlohou občianskej spoločnosti a predloží v tejto

súvislosti dve odlišné oznámenia. Vyzýva Európsky parlament, aby nasledoval tento príklad;

52. očakáva, že mestá a regióny budú zapojené do vymedzenia postoja EÚ so zreteľom na summit o miléniových rozvojových cieľoch, ktorý sa má konať v roku 2015;

53. poveruje predsedu Výboru regiónov, aby toto uznesenie predložil predsedovi Európskej komisie, predsedovi Európskej rady, predsedovi Európskeho parlamentu, cyperskému predsedníctvu Rady EÚ ako aj nadchádzajúcemu írskemu a litovskému predsedníctvu.

V Bruseli 30. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Uznesenie Výboru regiónov na tému „Prebiehajúce rokovania o viacročnom finančnom rámci“

(2013/C 17/02)

VÝBOR REGIÓNOV

- so zreteľom na svoje revidované stanovisko o novom viacročnom finančnom rámci na obdobie po roku 2013 prijaté 9. októbra 2012,
- so zreteľom na návrh záverov Európskej rady,

1. ľutuje, že Európskej rade, ktorá zasadala 22. – 23. novembra 2012, sa nepodarilo dosiahnuť dohodu o novom viacročnom finančnom rámci na obdobie po roku 2013;

2. zdôrazňuje, že je dôležité dospieť k dohode, a varuje pred dôsledkami, ktoré so sebou môže priniesť oneskorenie pri príprave financovania programov, najmä spoločného strategického rámca, po roku 2014 a ktoré budú mať veľký dosah na investície do regiónov a miest EÚ;

3. berie na vedomie, že Európska rada uznala, že „rozpočet je dôležitý pre súdržnosť Únie a pre zamestnanosť a rast vo všetkých našich krajinách“. Toto uznanie je však v rozpore so škrtmi v oblasti politiky súdržnosti, ktoré navrhujú niektoré členské štáty. Podčiarkuje, že v každom prípade je potrebné venovať viac času preskúmaniu konkrétnych politických dôsledkov údajov a návrhov, ktoré sú predmetom rokovaní;

4. zároveň zdôrazňuje, že Výbor regiónov ako orgán EÚ zastupujúci miestne a regionálne samosprávy si v plnej miere uvedomuje hospodárske problémy, ktorým čelia členské štáty EÚ, a myslí si, že hlavnou prioritou musí byť vytvorenie silného hospodárstva a zníženie administratívnej záťaže, čo povedie k zvýšeniu počtu pracovných príležitostí v členských štátoch;

5. opätovne potvrdzuje svoju výzvu, aby bol zostavený dôveryhodný viacročný rozpočet EÚ ako investičný nástroj v prospech všetkých členských štátov a regiónov EÚ aspoň v takej výške z hľadiska viazaných rozpočtových prostriedkov vyčíslených v percentách HND, v akej bol odsúhlasený pre súčasné programové obdobie rokov 2007 – 2013. Takisto podporuje výzvu Európskeho parlamentu, aby bol stanovený taký rozpočet, ktorý v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 umožní oživiť rast a bude primerane reagovať na potreby miestnych a regionálnych orgánov z hľadiska územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti;

6. zdôrazňuje, že úloha Európskeho parlamentu v procese rokovaní je dôležitá nielen vzhľadom na postup súhlasu, ktorý sa vzťahuje na celý viacročný finančný rámec, ale aj vzhľadom na to, že mnohé aspekty uvedené v návrhu záverov Európskej rady (verzia z 22. novembra 2012), konkrétne pripomienky týkajúce sa podokruhu 1b (súdržnosť), okruhu 2 (SPP), spoločného strategického rámca, ako aj horizontálnych záležitostí, podliehajú postupu spolurozhodovania;

7. pripomína, že zmluvy (článok 312 ZFEÚ) obsahujú konkrétne ustanovenia pre prípad, že by sa viacročný finančný rámec neprijal do konca roka 2013, keď uplynie platnosť právnych základov všetkých súčasných viacročných programov výdavkov EÚ, s výnimkou prvého piliera spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP);

8. nesúhlasí so škrtmi rozpočtových prostriedkov určených na súdržnosť. Pripomína, že politika súdržnosti je investičným nástrojom, ktorý stimuluje udržateľnú hospodársku súťaž a pomáha znižovať rozdiely medzi regiónmi;

9. pripomína, že pri záležitostiach súvisiacich s politikou súdržnosti, na ktoré sa vzťahuje článok 177, ako napr. metóda rozdeľovania národných dotácií a obmedzenie stropov pre politiku súdržnosti a rozvoj vidieka, sa uplatňuje postup spolurozhodovania a povinná konzultácia s Výborom regiónov, ktorý má právo obrátiť sa na Súdny dvor EÚ na základe článku 263 ods. 3 ZFEÚ;

10. v nadväznosti na stanoviská, ktoré prijal od začiatku roku 2012 v súvislosti s viacerými legislatívnymi návrhmi Komisie, opätovne potvrdzuje, že

a. pokiaľ ide o podokruh 1a, 1b a fondy, ktoré spadajú pod spoločný strategický rámec (SSR):

- podporuje viac financií pre oblasť výskumu a inovácií,

- vyzýva, aby sa potvrdil pôvodne navrhovaný rozpočet pre Nástroj na prepojenie Európy, ktorý umožní financovať investície do transeurópskych sietí, a podporuje vytvorenie spoločného strategického rámca pre dva štrukturálne fondy, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo,

- opakuje, že jednoznačne a rozhodne nesúhlasí s akoukoľvek formou makroekonomickej podmienenosti,

- víta, že bol prevzatý návrh zaviesť novú kategóriu tzv. regiónov v etape prechodu a že sa vyhovel potrebe zohľadniť špecifickú a jedinečnú situáciu najvzdialenejších regiónov,

- opakuje, že je potrebné zachovať záchrannú sieť vo výške dvoch tretín doterajšej podpory pre všetky regióny, ktoré nepatria pod cieľ Konvergencia,

- podporuje návrh, aby sa zachovala úroveň zdrojov pre najmenej rozvinuté regióny a členské štáty a aby sa zabezpečilo zmenšenie rozdielov v priemernej výške pomoci na obyvateľa, keďže ide o prioritný cieľ politiky súdržnosti,
  - ľutuje, že sa v návrhu záverov Európskej rady navrhuje znížiť prostriedky určené na „európsku územnú súdržnosť“ o 26 %; víta však, že bola akceptovaná žiadosť Výboru regiónov, aby sa miera spolufinancovania zvýšila na 85 %,
  - podporuje zavedenie miery spolufinancovania, ktorá je o 10 percentuálnych bodov vyššia v prípade členských štátov, ktoré čelia dočasným rozpočtovým ťažkostiam,
  - súhlasí s tým, že v prípade nevratnej DPH vzniká nárok na príspevok z fondov SSR,
  - opätovne potvrdzuje svoje námietky proti navrhovanej výkonnostnej rezerve;
- b. pokiaľ ide o okruh 2:
- vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa v návrhu záverov Európskej rady navrhuje obmedzenie priamych platieb členskými štátmi na dobrovoľnej báze,
  - požaduje, aby sa v nadchádzajúcom období priama podpora spravodlivejšie prerozdievala medzi členské štáty s priamymi platbami na hektár pod úrovňou 90 % priemeru EÚ, čím sa už na začiatku ďalšieho plánovacieho obdobia naštartuje dynamický proces znižovania rozdielov a do polovice nadchádzajúceho finančného výhľadu dosiahne priemer EÚ,
  - víta, že sa na financovanie ekologizácie použije 30 % ročného vnútroštátneho stropu,
  - podporuje možnosť presunov rozpočtových prostriedkov z prvého do druhého piliera,
  - podporuje návrh zahrnúť tzv. regióny v etape prechodu do právnych predpisov vzťahujúcich sa na rozvoj vidieka,
  - je proti vytvoreniu novej rezervy pre krízové situácie v sektore poľnohospodárstva, a najmä proti návrhu vrátiť nevyužitú prostriedky vo forme priamych platieb;

11. oceňuje, že sa v návrhu záverov Európskej rady zachoval program potravinovej pomoci pre osoby v núdzi, je však zásadne proti tomu, aby sa tento program financoval z prostriedkov vyčlenených na ESF;

12. domnieva sa, že návrh znížiť prostriedky vyčlenené na Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii o 47 % v porovnaní s jeho súčasným rozpočtom je v kontexte súčasnej krízy neadekvátny. Chápe, že návrh záverov Európskej rady bol vypracovaný za predpokladu, že sa budúci Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii nebude vzťahovať na sektor poľnohospodárstva;

Príjmy a vlastné zdroje

13. ľutuje, že sa rokovania zamerali na zníženie výdavkov rozpočtu EÚ bez toho, aby sa primeraná pozornosť venovala príjmom a nevyhnutnej potrebe reformovať súčasný systém tak, aby sa EÚ umožnilo disponovať vlastnými zdrojmi a aby sa mohol zrušiť súčasný súbor finančných opráv a výnimiek;

14. víta návrh, aby sa dve tretiny prostriedkov vyzbieraných členskými štátmi, ktoré sa zaviazali, že v rámci posilnenej spolupráce zavedú daň z finančných transakcií, vybrali pre nový vlastný zdroj v rozpočte EÚ a aby sa príspevok týchto členských štátov do rozpočtu EÚ založený na HND náležite znížil;

15. poveruje predsedu Výboru regiónov, aby toto uznesenie predložil predsedovi Európskej komisie, predsedovi Európskej rady, predsedovi Európskeho parlamentu, cyperskému predsedníctvu Rady EÚ, ako aj nadchádzajúcemu írskemu a litovskému predsedníctvu.

V Bruseli 30. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

STANOVISKÁ
VÝBOR REGIÓNOV

98. PLENÁRNE ZASADNUTIE V DŇOCH 29. A 30. NOVEMBRA 2012

Stanovisko Výboru regiónov „Európsky program pre spotrebiteľov – podpora dôvery a rastu“

(2013/C 17/03)

VÝBOR REGIÓNOV

- je presvedčený, že spotrebiteľská politika pomôže EÚ rýchlejšie prekonať krízu: uvedomelí spotrebiteľia sú podmienkou pre zabezpečenie spoľahlivej, kvalitnej a konkurencieschopnej výroby tovarov a poskytovania služieb, ktoré prispievajú k udržateľnej obnove hospodárstva;
a vyzýva Európsku komisiu, aby;
- poskytla miestnym a regionálnym samosprávam vhodné nástroje, aby mohli zabezpečovať ochranu spotrebiteľov v medziach svojich právomocí;
- úzko spolupracovala s národnými, miestnymi a regionálnymi orgánmi. Upozorňuje najmä na to, že hoci by opatrenia navrhnuté v rámci programu mali zavádzať najmä európske a celoštátne orgány, úloha miestnych a regionálnych orgánov je veľmi dôležitá, pretože zastupujú miestne spoločenstvá a majú možnosť účinne prispieť k uplatňovaniu týchto opatrení;
- pripomína, že aj samotné miestne orgány spotrebiteľmi tovaru a užívateľmi služieb a že z toho dôvodu potrebujú, ako o to aj sami žiadajú, bezpečný rámec, ktorý by zaručoval, že ich záujmy a záujmy miestnych spoločenstiev, ktoré zastupujú a ktoré často prispievajú do ich rozpočtu, budú rešpektované;
- zdôrazňuje, že cesta k samostatnosti spotrebiteľa vedie cez jeho vzdelávanie a že je dôležité, aby sa na informačných kampaniach pre spotrebiteľov podieľali aj miestne a regionálne samosprávy a občianska spoločnosť;
- zdôrazňuje, že je dôležité pomocou primeraných prostriedkov a know-how zlepšiť mechanizmy kontroly v regiónoch s trvalým zemepisným alebo demografickým znevýhodnením.

Spravodajca	Spyros SPYRIDON (EL/EES), člen regionálneho zastupiteľstva regiónu Atika
Referenčný dokument	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európsky program pre spotrebiteľov – Podpora dôvery a rastu – COM(2012) 225 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Úvod

1. víta podrobné oznámenie Európskej komisie, ktoré sa zaoberá širokou škálou problémov súvisiacich s ochranou spotrebiteľov;

2. teší sa, že tento program predstavuje ucelený a integrovaný nástroj, ktorý umožní napredovať v opatreniach politiky zameranej na posilnenie ochrany spotrebiteľov. Treba uznať, že dosiahnuť, aby sa spotrebiteľia stali samostatnými, a posilniť jednotný trh je mimoriadne náročná úloha. V záujme realizácie stratégie Európa 2020 bude dôležité, aby boli spotrebiteľia informovaní a aby si uvedomovali svoju zodpovednosť;

3. vyjadruje svoje znepokojenie v súvislosti s tým, že hoci je zameranie programu pomerne široké, nie sú v ňom zahrnuté zdravotnícke služby, ktoré sú dôležitým prvkom spotrebiteľskej politiky. Zdravotnícke služby sa poskytujú spotrebiteľom, ktorí za ne platia, a tieto služby plnia vo veľkej miere poslanie všeobecného záujmu. Politika v oblasti zdravia by preto mala byť začlenená do programu ako jedna z politík, ktoré sa týkajú spotrebiteľov;

4. súhlasí so štyrmi veľkými tematickými cieľmi, ktoré Európska komisia vybrala ako oblasti, na ktoré by sa mala zamerať politika ochrany spotrebiteľov, t. j.: i) zlepšenie bezpečnosti spotrebiteľov; ii) posilnenie informovanosti; iii) zlepšenie vykonávania, zintenzívnenie presadzovania a zaistenie nápravy a iv) zosúladenie práv a kľúčových politík s hospodárskymi a spoločenskými zmenami. Výbor vyzýva, aby sa posilnila transparentnosť a aby sa spotrebiteľom poskytovali porovnateľné a kvalitnejšie informácie, čo im umožní racionálnejšie sa rozhodnúť;

Uplatnenie základných zásad Európskej únie

5. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa pri navrhovaní konkrétnych krokov dodržiavala zásada proporcionality opatrení, ktoré budú prijaté, a najmä aby sa vykonala podrobná analýza pomeru nákladov a výhod, ktoré sa s nimi spájajú;

6. podčiarkuje, že je dôležité zaručiť efektívnosť a primeranosť opatrení, ktoré budú prijaté, predovšetkým v oblasti zdravia a bezpečnosti. Zvolené riešenia budú musieť byť

dostatočne pružné, aby sa mohli prispôbiť regionálnym špecifikám, potrebám zraniteľných skupín a rýchlym zmenám na trhoch, a ich cieľom musí byť chrániť spotrebiteľov;

7. pokiaľ ide o zavádzanie opatrení, odporúča, aby sa okrem už spomínaných krokov zameraných na jednotlivé sektory presadzovala v rámci platných právomocí aj horizontálna perspektíva, v snahe zohľadniť práva spotrebiteľov vo všetkých oblastiach európskej politiky;

8. podotýka, že cieľu územnej súdržnosti, ktorý bol zavedený Lisabonskou zmluvou, sa neprikladá osobitný dôraz. Konkrétne upozorňuje na to, že je potrebné chrániť zraniteľné skupiny spotrebiteľov, ktoré majú buď ťažkosti s prístupom na trhy alebo obmedzené možnosti výberu, alebo majú problémy uplatniť si svoje práva. Do tejto kategórie patria spotrebiteľia z najvzdialenejších regiónov, regiónov so slabou hustotou obyvateľstva ako aj z ostrovných alebo horských regiónov, kde fungovanie trhu nie je celkom bezproblémové;

9. zdôrazňuje preto, že pre tieto kategórie spotrebiteľov má čoraz väčší význam internet, či už pokiaľ ide o možnosť dostať sa na trhy alebo získať informácie, porovnávať výrobky a služby a uplatniť si svoje práva v prípade sporov;

10. zdôrazňuje, že je dôležité pomocou primeraných prostriedkov a know-how zlepšiť mechanizmy kontroly v regiónoch s trvalým zemepisným alebo demografickým znevýhodnením;

11. upozorňuje Európsku komisiu a zákonodarné inštitúcie jednotlivých štátov, že je potrebné zabezpečiť úpravu prijatých opatrení s cieľom prispôbiť ich možnostiam výrobcov zo znevýhodnených regiónov. Náklady a čas potrebné na tieto úpravy môžu byť v prípade uvedených kategórií podstatne odlišné než v prípade ostatných európskych regiónov;

Využitie možností, ktoré ponúka internet, kontrola a aktualizácia

12. využíva túto príležitosť, aby zdôraznil, že je potrebné zaviesť do praxe digitálnu agendu, ktorá je súčasťou stratégie Európa 2020, keďže úloha internetu je mimoriadne dôležitá pre všetky kategórie spotrebiteľov. Rôzne úrovne správy – rovnako európska, ako aj národná a regionálna – sa musia aktívne zapojiť do tohto úsilia v snahe zlepšiť kvalitu života európskych občanov;

13. poukazuje na to, aký vplyv má internet na najmladšie vekové kategórie, ktoré sú, ako možno predpokladať, zraniteľnejšie ako dospelí pokiaľ ide o nové technológie, keďže ich používajú vo väčšej miere;

14. upozorňuje, že zraniteľnejšie skupiny obyvateľstva, ako sú starší ľudia, osoby so zdravotným postihnutím a sociálne slabší občania, používajú internet v menšej miere. Výbor poukazuje najmä na to, že v regiónoch so zemepisným znevýhodnením predstavuje starnutie obyvateľstva výraznejší problém ako v iných regiónoch. Tieto kategórie obyvateľstva majú väčšinou menej možností využívať výhody, ktoré ponúka jednotný trh a uplatniť si svoje práva. V spolupráci s miestnymi a regionálnymi samosprávami by sa malo vyvinúť osobitné úsilie, aby sa prostredníctvom cieľných opatrení podporoval blahobyt, z ktorého by profitovali aj občania patriaci do tejto kategórie;

15. vzhľadom na ťažkosti, na ktoré narážajú regióny a spoločenstvá, najmä vo vidieckych, horských alebo ostrovných, resp. okrajových alebo najvzdialenejších oblastiach, v snahe zlepšiť prístup na internet, podporuje návrhy, ktoré nedávno predložila Komisia so zámerom zmeniť právne predpisy v oblasti štátnej pomoci. Okrem iného sa v nich uvádza, že výnimka z oznamovacej povinnosti v prípade štátnej pomoci určenej na poskytovanie širokopásmového pripojenia sa považuje za zlučiteľnú s pravidlami vnútorného trhu;

16. vyzýva Európsku komisiu, aby spolupracovala s členskými štátmi v snahe prísť s iniciatívami, ktorých cieľom bude zlepšiť elektronické zručnosti spotrebiteľov a zároveň dohliadať na to, aby mali všetky skupiny občanov prístup k jednotnému digitálnemu trhu a mohli plne využívať jeho výhody;

17. zdôrazňuje, že rýchly rozvoj elektronického obchodu má pre spotrebiteľov rozhodujúci význam, pretože sa ním rozširujú možnosti výberu, najmä pre občanov žijúcich v menej prístupných, najvzdialenejších alebo odľahlých regiónoch, ale aj pre občanov so zníženou mobilitou, ktorí by inak nemali prístup k širokej palete možností;

18. prízvukuje, že bezpečnosť na internete je mimoriadne dôležitým problémom, ktorého rozsah presahuje program pre spotrebiteľov. Je potrebné zaviesť všetky primerané opatrenia, aby sa tento dôležitý nástroj využíval v prospech európskych občanov, či už v úlohe spotrebiteľov alebo v rámci podnikania, a aby sa zamedzilo trestnej činnosti alebo nekalým praktikám, ako je napríklad protiprávne zhromažďovanie osobných údajov alebo porušovanie vlastníckych práv;

19. víta iniciatívu Komisie vypracovať legislatívne návrhy o riešení sporov online a alternatívnom riešení sporov, ktoré

sú dôležitým nástrojom územnej súdržnosti. VR súhlasí s názorom Komisie, že je nevyhnutné zjednodušiť uplatňovanie právnych predpisov týkajúcich sa spotrebiteľov prostredníctvom mimosúdneho riešenia sporov. Považuje však za nevyhnutné, aby sa rozsah pôsobnosti týchto smerníc obmedzoval len na právomoci EÚ a konkrétnejšie na cezhraničné prípady;

Úloha regionálnych a miestnych orgánov

20. je presvedčený, že je nevyhnutné poskytnúť miestnym a regionálnym samosprávam vhodné nástroje, aby mohli zabezpečovať ochranu spotrebiteľov v medziach svojich právomocí. V tejto súvislosti a vzhľadom na to, že z hľadiska harmonogramu je na to vhodná chvíľa, keďže o viacročnom finančnom rámci na roky 2014 – 2020 sa práve diskutuje, výbor navrhuje, aby sa pri realizácii programu využili nielen prostriedky zo štrukturálnych fondov, ale aj odhady národných programov reforiem;

21. pokiaľ ide konkrétne o štrukturálne fondy, navrhuje, aby sa prijali opatrenia, ktoré zabezpečia, že financovanie podnikov bude podliehať aj kritériám, ktoré budú vyplývať z ich povinností a ich všeobecného správania sa voči spotrebiteľom (napr. udržateľná výroba), a nebudú sa obmedzovať len na údaje spojené najmä s hospodárskou udržateľnosťou;

22. zdôrazňuje preto, že je nevyhnutné, aby európske, národné, regionálne a miestne orgány úzko spolupracovali pri prijímaní týchto opatrení. Upozorňuje najmä na to, že hoci by opatrenia navrhnuté v rámci programu mali zavádzať najmä európske a celoštátne orgány, úloha miestnych a regionálnych orgánov je veľmi dôležitá, pretože zastupujú miestne spoločenstvá a majú možnosť účinne prispieť k uplatňovaniu týchto opatrení;

23. okrem toho podčiarkuje, že treba mať neustále na zreteli, že aj samotné regionálne a miestne orgány spotrebiteľmi tovaru a užívateľmi služieb a že z toho dôvodu potrebujú, ako o to aj samy žiadajú, bezpečný rámec, ktorý by zaručoval, že ich záujmy a záujmy miestnych spoločenstiev, ktoré zastupujú a ktoré často prispievajú do ich rozpočtu, budú rešpektované;

24. konštatuje, že v čase súčasnej hospodárskej krízy sa úsilie zamerané na efektívnejšiu realizáciu agendy nesmie považovať za luxus. Práve naopak, Výbor regiónov je presvedčený, že spotrebiteľská politika pomôže EÚ rýchlejšie prekonať krízu: uvedomelí spotrebiteľia sú podmienkou pre zabezpečenie spoľahlivej, kvalitnej a konkurencieschopnej výroby tovarov a poskytovania služieb, ktoré prispievajú k udržateľnej obnove hospodárstva;

Sociálny rozmer programu

25. upozorňuje, že v dôsledku súčasnej finančnej krízy sa radikálne zmenia spotrebiteľské návyky občanov, keďže sa jednak prehĺbia sociálne rozdiely, jednak znížia dostupné prostriedky určené na spotrebu. Výsledkom bude, že občania si osvoja nové spôsoby spotreby, pri ktorých bude chcieť mať spotrebiteľ väčšiu kontrolu nad svojimi transakciami, podrobnejšie a jasnejšie informácie a možnosť porovnávať, vrátiť sa k pôvodnému rozhodnutiu a uplatniť si svoje práva v prípade sporu. Komisia musí zohľadniť nové podmienky, ktoré vznikajú a využiť program tak, aby vytvorila čo najlepšie prostredie na to, aby sa mohla zasadzovať za blaho občanov, ako to mimochodom stanovuje aj Lisabonská zmluva;

26. pripomína, že v snahe umožniť spotrebiteľom posúdiť správnosť pomeru medzi cenou a kvalitou tovaru je potrebné poskytnúť viac informácií a zaručiť výsledovateľnosť produktov;

27. konštatuje, že čoraz viac hrozí, že spotrebiteľia budú uprednostňovať rozhodnutia diktované cenou daného tovaru na úkor kvality. Pokiaľ ide konkrétne o obchodovanie na hraniciach EÚ, výbor sa obáva, aby sa nezvýšil počet prípadov pašeráctva;

28. oceňuje zámer Komisie uskutočniť štúdiu o účinkoch zadĺženia domácností. Odporúča, aby sa táto štúdia neobmedzovala len na skúmanie možností ako riešiť tento problém, ktorý v dôsledku krízy nadobudol nekontrolovateľné rozmery, ale aby sa v nej analyzovali jeho príčiny, a navrhuje opatrenia, ktoré by napríklad zaručovali zodpovedný prístup pri poskytovaní pôžičiek, pričom by sa zároveň podnikali konkrétne kroky na zmiernenie účinkov zadĺženia;

29. upozorňuje, že je potrebné zaviesť predpisy v oblasti bezpečnosti výrobkov a zdravotnej starostlivosti, ktoré sa nedávno dostali do centra pozornosti;

30. so znepokojením konštatuje, že podľa oznámenia len 2 % spotrebiteľov dokázali správne odpovedať na otázky o svojich právach. Toto percento je mimoriadne nízke. Výbor preto vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa intenzívnejšie usilovali zvýšiť informovanosť verejnosti o právach spotrebiteľov. Avizovaný zámer zorganizovať informačnú kampaň v celej EÚ podporí toto úsilie. Môžu sa do nej zapojiť aj miestne a regionálne samosprávy v spolupráci so zainteresovanými stranami, ktoré sa zameriavajú na pomoc spotrebiteľom;

31. súhlasí so záverom Komisie, že od orgánov, ktoré majú na starosti uplatňovanie právnych predpisov v praxi, sa požaduje, aby robili viac, hoci majú menej prostriedkov. Táto požiadavka si vyžaduje striktné plánovanie a ustavičné posudzovanie efektívnosti prijatých opatrení, aby sa dosiahli čo najlepšie výsledky;

32. zdôrazňuje, že cesta k samostatnosti spotrebiteľa vedie cez jeho vzdelávanie, a poukazuje v tejto súvislosti na to, že je dôležité, aby sa na informačných kampaniach pre spotrebiteľov podieľali aj miestne a regionálne samosprávy a občianska spoločnosť, pričom by malo byť možné prispôbiť tieto informačné kampane regionálnym podmienkam. Navrhuje, aby sa kládol dôraz na vzdelávacie programy v školských zariadeniach a na univerzitách, s cieľom pripraviť mladé generácie stať sa dobre informovanými spotrebiteľmi. Pritom by sa nemala zanedbávať úloha, ktorú plnia subjekty zaoberajúce sa vzdelávaním dospelých;

33. je priaznivo naklonený pokusu riešiť problémy pri zdroji, a to pomocou opatrení, ktoré majú nabádať podniky, aby dodržiavali predpisy. Malo by sa však pri tom prihliadať na špecifiká výrobcov v každej krajine a každom regióne, ale aj na celom svete, všade tam, kde dodávatelia pôsobia. Stimulačné opatrenia by mali byť dostatočné, aby kompenzovali náklady vynaložené na dodržiavanie nových predpisov, ktoré budú prijaté, a bude treba prihliadať na schopnosť podnikov prispôbiť sa;

34. zdôrazňuje, že Európska komisia bude musieť pri vykonávaní spotrebiteľskej politiky rešpektovať právny poriadok členských štátov a zásadu subsidiarity. Okrem toho by sa členské štáty pri transpozícii legislatívy Únie do svojho národného práva mali snažiť vyhnúť tomu, aby nariaďovali ďalšie požiadavky okrem tých, ktoré sú potrebné na tento účel, pričom by sa členským štátom mala v ojedinelých prípadoch ponechať možnosť usilovať sa zabezpečiť vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa;

35. zastáva názor, že v snahe čo najlepšie využiť zlepšenia právnych predpisov bude treba zabezpečiť, aby boli spotrebiteľia informovaní o vykonaných zmenách. Výbor takisto zdôrazňuje, že regionálne a miestne samosprávy by mali mať možnosť pomáhať propagovať medzi spotrebiteľmi informačné kampane o ich právach a o zmenách právnych predpisov v ich prospech;

36. oceňuje, že v programe pre spotrebiteľov sa spomína kolektívne uplatňovanie nárokov na odškodnenie, a nabáda Komisiu, aby navrhla špecifický rámec ako v tomto prípade postupovať. Návrhy Komisie na vytvorenie kolektívnych nástrojov právnej ochrany by sa mali obmedziť na rámcovú legislatívu, ktorá by obsahovala len požiadavky na minimálne štandardy, ktoré sa musia dodržiavať na vnútroštátnej úrovni, pričom členské štáty by mohli slobodne rozhodovať o tom, akým konkrétnym spôsobom sa kolektívne nástroje právnej ochrany budú môcť uplatňovať so zreteľom na príslušnú legislatívu členských štátov. Ak bude EÚ žiadať právomoci pre ďalšie kolektívne právne nástroje, tieto nástroje by sa mali zosúladiť s príslušnou legislatívou členských štátov a ich systémami na uplatňovanie práva;

37. je presvedčený, že podpora integrovanej stratégie pre spotrebiteľov si vyžaduje, aby mali spotrebiteľia silné zastúpenie v rozhodovacích orgánoch. Výbor v tejto súvislosti vyzdvihuje úlohu spotrebiteľských organizácií, ktoré majú ucelenejšiu predstavu o problémoch, s ktorými sa spotrebiteľia stretávajú v každodennom živote, a preto môžu najlepšie pomôcť s ich riešením, keď sú o to požiadané. Tieto organizácie súčasne predstavujú komunikačné kanály medzi občanmi a orgánmi verejnej správy, a tak umožňujú šíriť informácie zhora nadol. Výbor uznáva, že vo vzťahoch medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi a spotrebiteľskými organizáciami, či už na primárnej alebo na sekundárnej úrovni, ešte je čo zlepšovať, a zároveň vyzýva členské štáty, aby ich podľa potreby podporovali a aby prípadne vytvorili príslušný rámec pre fungovanie;

Snaha o účinnejšie uplatňovanie programu

38. vychádza zo zásady, že občania musia mať dôveru k orgánom, ktoré majú na starosti uplatňovanie právnych predpisov. Tento cieľ bude dosiahnutý vďaka správne uplatňovaniu predpisov, ako aj vďaka tomu, že sa občanom ponechá možnosť obrátiť sa na tieto orgány v prípade sporov;

39. zdôrazňuje, že pokiaľ ide o podniky – v celom výrobnom reťazci – bude ich treba presvedčiť, že urobia lepšie, ak budú dodržiavať záväzky, ktoré pre ne vyplývajú z právnych predpisov, ako keby ich nedodržiavali. Treba podotknúť, že informácie o právnych predpisoch týkajúcich sa spotrebiteľov by sa nemali týkať len spotrebiteľov, ale mali by sa rozšíriť aj na podniky;

40. pokiaľ ide o úlohu sprostredkovateľov, súhlasí s konštatovaním, že je čoraz dôležitejšia, najmä v súvislosti so službami online. Preto je nevyhnutné zaručiť transparentnosť a dôveru a tiež zabezpečiť, aby bola vykonaná spravodlivosť a aby v prípade nesolventných sprostredkovateľov boli uložené sankcie. Bolo by potrebné vytvoriť na tento účel štruktúry kontroly a dohľadu, rovnako v členských štátoch, ako aj na úrovni EÚ;

41. pokiaľ ide konkrétne o zámer Komisie pracovať spolu so sprostredkovateľmi a obchodníkmi na zlepšení rámca, ktorým sa riadia obchodné dohody, okrem iného navrhuje prijať záväzné pravidlá pre obchodné záruky, aby sa odstránil vážny nedostatok v ochrane spotrebiteľov;

42. vyzýva Komisiu, aby dohľadala na to, aby členské štáty uplatňovali právne predpisy týkajúce sa prehlbenia jednotného trhu v stanovenom termíne, a najmä aby ich uplatňovali bez výhrad;

43. je sklamaný z toho, že rozpočet určený na opatrenia v rámci programu pre spotrebiteľov je obmedzený, keďže bol stanovený na 0,05 € na európskeho občana ročne. Upozorňuje preto Európsku komisiu, že pri navrhovaní a zavádzaní týchto opatrení bude potrebná veľká opatrnosť, aby mohli byť dosiahnuté čo najlepšie výsledky;

44. v záujme lepšej kvality života európskych občanov bude obozretne sledovať, či zavádzanie európskeho programu pre spotrebiteľov prebieha rýchlo a účinne.

V Bruseli 29. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Kódex správania pre partnerstvo“

(2013/C 17/04)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta zámer Komisie uložiť členským štátom povinnosť organizovať partnerskú spoluprácu medzi celoštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi verejnej správy a hospodárskymi a sociálnymi subjektmi ako aj mimovládny organizáciami;
- podporuje iniciatívu Komisie doplniť nariadenie o spoločných ustanoveniach o Kódex správania EÚ pre partnerstvo a vyjadruje hlboké poľutovanie nad rozhodnutím Rady vyňať z programu rokovania kódex správania;
- žiada Komisiu, aby uvedený kódex správania zaručoval skutočnú rovnováhu medzi povinnosťou členských štátov dodržiavať požiadavky partnerstva, ktoré sú v ňom obsiahnuté, a právom členských štátov zachovať si špecifické možnosti a doterajšie postupy, najmä pokiaľ ide o zásadu subsidiarity;
- zdôrazňuje, že partnerstvo je nevyhnutným predpokladom zvýšenia účinnosti politiky súdržnosti a že len systém viacúrovňového riadenia môže zaistiť účinné prepojenie medzi strategickými usmerneniami Európskej únie a výzvami na miestnej a regionálnej úrovni;
- žiada, aby miestne a regionálne orgány boli v plnej miere zapojené do prípravy zmlúv o partnerstve a do stanovovania a realizácie investičných priorít regionálnej politiky;
- domnieva sa, že je potrebné stanoviť zodpovedajúcu hierarchiu partnerov. Miestne a regionálne samosprávy by mali zastávať prvoradé postavenie v procese partnerstva, keďže vyjadrujú spoločné názory, hodnoty a záujmy;
- poukazuje na to, že je potrebné prispôsobiť partnerov typu programu, ale má pochybnosti o tom, či by sa programy mali zoskupovať podľa fondov.

Spravodajca	Stanisław SZWABSKI (PL/EA), predseda mestskej rady Gdynie
Referenčný dokument	Pracovný dokument útvarov Komisie – Zásada partnerstva pri čerpaní fondov spoločného strategického rámca – prvky Kódexu správania EÚ pre partnerstvo
	SWD(2012) 106 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Úvod

1. Súhlasí s názorom Komisie, že partnerstvo je **klúčom** k úspešnej realizácii stratégie Európa 2020 a dobrému využitiu fondov spoločného strategického rámca Európskej únie.
2. Víta zámer Komisie uložiť členským štátom **povinnosť** organizovať **partnerskú spoluprácu** medzi celoštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi verejnej správy a hospodárskymi a **sociálnymi subjektmi ako aj mimovládnyimi organizáciami** vo všetkých spôsoboch uplatňovania politiky Európskej únie.
3. Podporuje iniciatívu Komisie doplniť nariadenie o spoločných ustanoveniach o Kódex správania EÚ pre partnerstvo, v ktorom bude **konkrétne a podrobne** vymedzený spôsob fungovania partnerstva v procese prípravy, realizácie a hodnotenia programov a fondov zahrnutých do spoločného strategického rámca (SSR).
4. Vyjadruje hlboké poľutovanie nad rozhodnutím Rady vyňať z programu rokovania kódex správania. Rada týmto krokom ignoruje postoj Európskeho parlamentu a VR, ktorý bude aj naďalej obhajovať potrebu takéhoto nástroja v programovom období 2014 – 2020.
5. Vzhľadom na tieto skutočnosti žiada Komisiu, aby uvedený kódex správania zaručoval **skutočnú rovnováhu** medzi povinnosťou členských štátov dodržiavať požiadavky partnerstva, ktoré sú v ňom obsiahnuté, a právom členských štátov zachovať si špecifické možnosti a doterajšie postupy.
6. V tejto súvislosti odporúča, aby sa zväžila možnosť zahrnúť do návrhu kódexu správania postup, ako sa **vopred dohodnúť** na spôsobe splnenia povinnosti partnerskej spolupráce v členských štátoch v súlade s ich špecifickými podmienkami. Na základe takýchto ustanovení by potom Komisia mohla overiť, či zmluvy o partnerstve a programy spĺňajú požiadavky kódexu správania.
7. Pripomína a zdôrazňuje, že politika súdržnosti vzhľadom na svoju podstatu v **sebe spája strategický rozmer s**

decentralizáciou zodpovednosti delegovanej na regionálne a miestne subjekty, ktoré majú potrebné skúsenosti i odborné znalosti na to, aby zaručili jej úspešnú realizáciu v členských štátoch. Po dohodnutí všeobecnej stratégie s Komisiou je často úlohou regiónov prijímať kľúčové rozhodnutia v takých oblastiach, ako je výber projektov a ich riadenie.

8. Zdôrazňuje, že partnerstvo je preto nevyhnutným predpokladom zvýšenia **účinnosti** politiky súdržnosti, v rámci ktorej treba strategické usmernenia Európskej únie prispôbiť výzvam na miestnej a regionálnej úrovni. V skutočnosti dokáže len systém **viacúrovňového riadenia** zahŕňajúci všetky úrovne správy umožniť účinné zlúčenie týchto dvoch rozmerov. Miestne a regionálne samosprávy sú dôležitými zložkami **viacúrovňového riadenia** a nemôžu byť odsúvané do pozície partnerov z **mimovládnych organizácií**.

9. Zároveň **nesúhlasí** s takým spôsobom uplatňovania zásady viacúrovňového riadenia, v rámci ktorého majú v partnerstve faktickú **prevahu** vyššie úrovne nad nižšími. Kódex správania by mal rozhodne nabádať členské štáty, aby účinne predchádzali takýmto situáciám.

10. Žiada, aby miestne a regionálne orgány boli v plnej miere **zapojené do prípravy zmlúv o partnerstve** uzatváraných medzi Komisiou a členskými štátmi, a aby tieto zmluvy obsahovali dohodnuté zásady spolupráce medzi celoštátnymi orgánmi a územnými samosprávami, ktoré by mohli byť súčasťou predbežných podmienok stanovených vo všeobecnom nariadení.

11. Taktiež požaduje, aby miestne a regionálne orgány zohrávali kľúčovú úlohu pri **stanovovaní a realizácii investičných priorit regionálnej politiky**. Preto vyzýva Komisiu, aby potvrdila vedúcu úlohu miestnych a regionálnych samospráv vo vzťahu k ostatným partnerom uvedeným v kódexe správania.

12. Chápe, že Komisia chce v kódexe správania stanoviť len **minimálne** požiadavky, pokiaľ ide o povinnosť členských štátov zapájať partnerov do rôznych štádií plánovania. Zároveň dúfa, že tieto požiadavky budú dostatočne vysoké a jasné, aby zabezpečili skutočné partnerstvo v najdôležitejších otázkach.

13. Osobitne zdôrazňuje význam zásady **subsidiarity a proporcionality**, ktoré musia na jednej strane umožňovať a podporovať, aby sa subjekty úrovne zodpovedajúcej územnému pokrytiu daného programu mohli zapojiť do partnerstva, a na druhej strane musia zaručiť, aby miera zapojenia partnerov zodpovedala ich potenciálu a významu pre realizáciu programov.

14. Upozorňuje, že bez ohľadu na rôznorodosť inštitúcií a politickej kultúry, členské štáty sú **značne rozdielne** aj čo do veľkosti územia a počtu a priestorového rozmiestnenia obyvateľstva. Rozdelenie na národnú, regionálnu a miestnu úroveň preto v praxi znamená v konkrétnych členských krajinách veľmi odlišné situácie, ktoré ovplyvňujú spôsoby realizácie partnerstva.

15. Víta skutočnosť, že Komisia zamýšľa prijať kódex správania ako delegovaný akt, **bezprostredne** po nadobudnutí účinnosti nariadenia o spoločných ustanoveniach. Ak sa rozhodne o inom právnom štatúte tohto dokumentu, výbor žiada, aby sa našli riešenia, ktoré zaručia reálne a kvalitatívne zlepšenie z hľadiska dodržiavania zásad partnerstva v rozpočtovom rámci na roky 2014 – 2020.

Partneri

16. Upozorňuje, že **rozdelenie potenciálnych partnerov na tri skupiny** navrhnutým v kódexe správania, a to konkrétne na: a) regionálne a miestne orgány verejnej správy, b) hospodárskych a sociálnych partnerov, c) subjekty, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, vrátane organizácií zameraných na ochranu životného prostredia, mimovládnych organizácií a subjektov zodpovedných za podporu rovnosti a nediskriminácie, sa dostávajú **na rovnakú úroveň subjekty veľmi odlišného charakteru s rôznymi možnosťami** reálneho vplyvu na uskutočňovanie programov.

17. V tejto súvislosti sa domnieva, že je potrebné jasne **stanoviť zodpovedajúcu hierarchiu partnerov. Miestne a regionálne samosprávy** by mali zastávať prvoradé postavenie v procese partnerstva, keďže majú politický mandát, a teda nesú aj politickú a taktiež finančnú zodpovednosť, z čoho im vyplýva aj záväzok zastupovať všeobecné záujmy. Zároveň nesú zodpovednosť za realizáciu početných programov a projektov. Navyše v niektorých decentralizovaných štátoch regionálne orgány disponujú aj legislatívnymi právomocami.

18. Upozorňuje, že formulácia o kľúčovej úlohe „regiónov“ pri organizácii partnerstva v „decentralizovaných“ štátoch by sa nemala chápať tak, že v ostatných členských štátoch majú túto kľúčovú úlohu zohrávať celoštátne orgány.

19. Súhlasí s názorom Komisie, že je **nevyhnutné zapájať do partnerstva** predovšetkým **inštitúcie, organizácie** a skupiny, ktoré môžu reálne **ovplyvniť** realizáciu daného programu alebo skutočne pocítiť jej účinky.

20. Oceňuje, že Komisia uznáva postupy a techniky, ako má partnerstvo prebiehať, ktoré doposiaľ vypracovali členské štáty (workshopy, ankety, fóra, rady, stretnutia), ale zároveň upozorňuje na to, že je nevyhnutné zohľadniť **revolučné zmeny v spôsoboch spoločenskej komunikácie** v súvislosti s rozšírením nových telekomunikačných technológií. Kódex správania by mal nabádať členské štáty, aby boli v tomto ohľade odvážnejšie a inovatívnejšie. Je to tiež nevyhnutná podmienka na to, aby sa do partnerstiev zapojili aj najmladší občania.

21. Súhlasí so snahou Komisie prihliadať na účasť zástupcov **najzraniteľnejších a marginalizovaných skupín**. Nazdáva sa však, že nie je potrebné uvádzať ich názvy vo všeobecnom dokumente, keďže môže ísť vždy o iné skupiny, v závislosti od miestnych podmienok a konkrétneho programu.

22. Upozorňuje, že vzhľadom na to, že pri realizácii niektorých zámerov môže dôjsť k vzniku sociálnych **konfliktov**, ako o tom svedčia skúsenosti z minulosti, kódex správania by mal nabádať členské štáty, aby do partnerstva už v ranom štádiu zapájali zástupcov skupín a subjektov, ktoré by mohli mať kritický postoj k realizácii daného programu.

Regionálne, miestne, mestské a ostatné orgány verejnej správy

23. Pripomína, že **partneri zastupujúci regionálne a miestne spoločenstvá**, bez ohľadu na ich formálne právomoci v jednotlivých členských štátoch, vyjadrujú **spoločné názory, hodnoty a záujmy**. Preto majú ako partneri objektívne iné postavenie než sektoroví a sociálni partneri zastupujúci čiastkové názory, hodnoty a záujmy. Táto skutočnosť sa musí **jasne odraziť** v kódexe správania.

24. Odporúča, aby sa v kódexe správania priamo uviedlo, aké typy subjektov územnej správy musia byť do partnerstiev zapojené. Ide najmä o subjekty, ktoré nemajú charakter jednotiek územného usporiadania v danom členskom štáte: **funkčné oblasti** (mestské, vidiecke, infraštrukturálne, prírodné, cezhraničné, prímorské atď.), územné zoskupenia pre **spoluprácu medzi obcami** a siete pre spoluprácu miest a obcí.

25. Podporuje zámer Komisie, aby sa v kódexe správania **regionálnym orgánom, ktoré riadia programy, uložila povinnosť** vo všetkých etapách realizácie programov **vytvárať partnerstvá** so zástupcami miestnych a mestských orgánov, s hospodárskymi a sociálnymi partnermi ako aj so zástupcami občianskej spoločnosti, vrátane organizácií zameraných na ochranu životného prostredia, mimovládnych organizácií a subjektov zodpovedných za podporu rovnosti a nediskriminácie.

26. Odporúča, aby sa **mestské orgány a zástupcovia mestských funkčných oblastí** zapájali do partnerstiev nielen vtedy, keď realizujú integrované územné investície, ale vždy, keď je to pre daný program zmysluplné.

Hospodárski a sociálni partneri

27. Súhlasí s názorom Komisie, že v partnerstve musí byť zaručené **rovnocenné zastúpenie organizácií zamestnávateľov a organizácií zamestnancov**. Je však nevyhnutné zohľadniť veľké rozdiely, pokiaľ ide o mieru organizovanosti a spôsoby fungovania týchto organizácií v rôznych členských štátoch. Charakter práce v mnohých odvetviach prakticky neumožňuje, aby sa vytvárali organizácie zamestnancov. Kódex správania by mal obsahovať odporúčania, ktoré nebudú nariaďovať konkrétne riešenia, ale budú členským štátom ukladať povinnosť vypracovať také postupy spolupráce s hospodárskymi a sociálnymi partnermi, ktoré budú zohľadňovať národné, regionálne, a dokonca aj miestne špecifiká.

28. Upozorňuje, že vzhľadom na situáciu na mnohých európskych trhoch práce by medzi sociálnych partnerov mali byť zahrnuté aj **organizácie alebo inštitúcie zastupujúce osoby, ktoré si hľadajú prácu**, najmä mladých a kvalifikovaných ľudí.

Partneri zastupujúci občiansku spoločnosť, vrátane organizácií zameraných na ochranu životného prostredia, mimovládnych organizácií a subjektov zodpovedných za podporu rovnosti a nediskriminácie

29. Plne podporuje odporúčanie Komisie, aby sa partnerstvo s početnými a roztrúsenými organizáciami, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, opieralo o spoluprácu so **zastrešujúcimi organizáciami** a aby sa podporovalo vytváranie rôznych **foriem sietí a spolupráce** medzi jednotlivými organizáciami, ktoré sú zapojené do partnerstva.

30. Upozorňuje, že kódex správania by mal stanovovať jasné a transparentné **kritériá výberu reprezentatívnych mimovládnych organizácií**, vychádzajúce najmä z ich kompetencií a doterajšej činnosti v oblasti, ktorej sa daný program týka.

Proces partnerstva

Prispôbenie partnerstva programu

31. Domnieva sa, že je potrebné **prispôbiť partnerov typu programu**, ale má pochybnosti o tom, či by sa programy mali zoskupovať podľa fondov (Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV), Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo, Kohézny fond (KF), Európsky sociálny fond (ESF)), najmä ak sa počíta s programami spolufinancovanými z viacerých fondov. Pri výbere partnerov by mali byť rozhodujúce typ programu a oblasť jeho pôsobnosti.

32. Odporúča, aby sa v kódexe správania prijala všeobecná zásada, že uznaním istého typu partnerov za **klúčových** sa vopred nevyklučuje možnosť zapojiť do partnerstva iné subjekty, ak je to náležité opodstatnené.

33. Upozorňuje, že v programoch financovaných z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR)

a Kohézneho fondu (KF) je nevyhnutné zabezpečiť partnerstvo organizácií, ktoré zastupujú zoskupenia **regionálnych a miestnych územných spoločenstiev, vrátane cezhraničných zoskupení**.

34. Zastáva názor, že partnerstvo **subjektov z oblasti vedeckého výskumu a vývoja** by malo byť zahrnuté do zodpovedajúcich programov, a to v rozsahu a forme, ktoré zodpovedajú ich špecifikám. Vyplýva to zo zložitosti súčasných vývojových procesov a nevyhnutnosti mať prístup k podrobným odborným poznatkom s cieľom efektívne ovplyvňovať priebeh týchto procesov.

Zapojenie partnerov do prípravy programových dokumentov

35. Súhlasí so zásadou zapájania partnerov v **čo najskoršom štádiu programovania**, ktorú navrhuje Komisia, ako aj so zásadou oddelenia tohto partnerstva od postupov strategického environmentálneho hodnotenia.

36. Osobitne zdôrazňuje význam **zapojenia miestnych a regionálnych orgánov** do programovania vo fáze: 1) analýzy problémov a potrieb, ktoré majú fondy spoločného strategického rámca (SSR) riešiť, 2) výberu cieľov a priorít a 3) koordinácie mechanizmov s cieľom dosiahnuť rozvojové synergie. Zároveň členské štáty vyzýva, aby konkretizovali spôsob zabezpečenia takehoto partnerstva.

Príprava zmluvy o partnerstve

37. Požaduje, aby boli členským štátom stanovené určité rámcové požiadavky, pokiaľ ide o formulovanie postupov na zabezpečenie skutočného partnerstva v priebehu vypracovávania zmlúv o partnerstve.

38. Domnieva sa, že príslušné miestne a regionálne orgány by mali byť neustále zapojené do rokovaní v súvislosti s prípravou zmlúv o partnerstve tak na úrovni členských štátov, ako aj na regionálnej úrovni.

39. Oceňuje skutočnosť, že iniciatíva Výboru regiónov o **územných dohodách na podporu stratégie Európa 2020** bola zohľadnená v návrhu kódexu správania pre partnerstvo ako dôležitý prvok viacúrovňového riadenia. Zároveň sa však domnieva, že tento nástroj nebol dostatočne využitý.

Zásady účasti v partnerstve

40. **Akceptuje a podporuje** požiadavku predloženú v návrhu kódexu správania, aby členské štáty stanovili **jasné zásady postupov partnerstva** v otázkach 1) včasného sprístupňovania dokumentov, 2) zabezpečenia dostatočného času na oboznámenie sa s nimi, ako aj na konzultácie a reakcie, 3) zabezpečenia informačných kanálov, 4) transparentnosti, pokiaľ ide o spôsoby reagovania na pripomienky a komentáre, 5) šírenia výsledkov.

Informovanie o spôsobe vykonávania partnerstva v programových dokumentoch

41. **Akceptuje a podporuje požiadavky** predložené v návrhu kódexu správania, aby členské štáty zahrnuli do zmlúv o partnerstve podrobné zásady partnerstva. Tieto požiadavky by však mali zohľadňovať špecifiká jednotlivých členských štátov. Týka sa to predovšetkým orgánov verejnej správy na regionálnej a miestnej úrovni.

Zloženie, význam a zásady činnosti monitorovacích výborov

42. Súhlasí s názorom Komisie, **že monitorovacie výbory zohrávajú kľúčovú úlohu** pri realizácii všetkých programov spoločného strategického rámca Európskej únie. Akceptuje a podporuje podrobné požiadavky voči členským štátom, ktoré sú predložené v návrhu kódexu správania, týkajúce sa zapojenia partnerov, najmä orgánov verejnej správy na regionálnej a miestnej úrovni, do vytvárania monitorovacích výborov. Mali by sa podieľať na formálnom vymedzení zásad ich činnosti a bežnom fungovaní **monitorovacích výborov**.

Zapojenie partnerov do výberu projektov

43. Akceptuje návrh, aby sa riadiacim orgánom v návrhu kódexu správania odporučilo stanoviť podrobné požiadavky s cieľom 1) zapojiť príslušných partnerov do stanovenia zásad **výberových konaní na projekty** a ich hodnotenia, 2) účinne **predchádzať konfliktom záujmov medzi partnermi**, 3) zabezpečiť pravidelné striedanie zástupcov partnerov zapojených do výberových konaní na projekty, 4) zabezpečiť, aby si partneri boli plne vedomí svojich **povinností** vyplývajúcich z účasti na procese výberu projektov. Osobitnú úlohu pri výbere a hodnotení projektov s možnou územnou pôsobnosťou zohrávajú miestne a regionálne orgány.

Zapojenie partnerov do fázy podávania správ a hodnotenia

44. Akceptuje návrh, aby sa riadiacim orgánom v návrhu kódexu správania odporučilo stanoviť podrobné požiadavky týkajúce sa **zapojenia partnerov do prípravy výročných správ** o vykonávaní programov, pravidelných správ o realizácii zmlúv o partnerstve v prvom polroku rokov 2017 a 2019, a najmä uvádzania informácií o priebehu realizácie a úlohe partnerov pri plnení týchto zmlúv.

45. Súhlasí s požiadavkou Komisie, aby riadiace orgány vypracovali plán hodnotenia pre každý program spoločného strategického rámca. Domnieva sa tiež, že je skutočne potrebné odôvodniť **prijatie odlišných pravidiel pre vypracovanie plánov hodnotenia** v prípade programov financovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo, Kohézneho fondu a Európskeho sociálneho fondu (ESF) než v prípade programov financovaných z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV).

Pomoc partnerom

46. Vzhľadom na nedostatočné vedomosti a obmedzené zdroje môžu mať niektoré partnerské subjekty, najmä tie, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, vrátane organizácií zameraných na ochranu životného prostredia, mimovládnych organizácií a subjektov zodpovedných za podporu rovnosti a nediskriminácie, problémy so dostatočným zapojením do procesu partnerstva.

47. Výbor regiónov preto akceptuje a podporuje skutočnosť, že členským štátom sa v návrhu kódexu správania odporúča, aby časť prostriedkov určených na technickú pomoc vyčlenili na podporu slabších partnerov.

V Bruseli 29. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Miestny rozvoj riadený Spoločenstvom“

(2013/C 17/05)

VÝBOR REGIÓNOV

- je presvedčený, že miestny rozvoj potrebuje v nasledujúcom programovacom období väčšiu finančnú podporu EÚ, aby sa občania vo väčšej miere stotožnili s cieľmi stratégie Európa 2020 a aby sa uľahčila a podporila hospodárska obnova a tvorba pracovných miest;
- zastáva názor, že MRRS je jedným z prelomových aspektov balíka legislatívnych opatrení navrhovaného na roky 2014 – 2020 a jeho uplatňovanie by sa malo rozhodne podporovať;
- uvádza, že MRRS je jediným opatrením nariadenia o spoločných ustanoveniach, ktorý má osobitne zabezpečiť skutočnú súčinnosť pri spoločnom využívaní Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, Európskeho fondu pre námorníctvo a rybárstvo, štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. MRRS preto môže pôsobiť ako jednotné kontaktné miesto pre miestnych prijímateľov, čo by umožnilo integrované a zjednodušené využívanie fondov na miestnej úrovni;
- považuje MRRS za kľúčový nástroj harmonického rozvoja mestských a vidieckych oblastí, ktorý posilňuje možnosti rozvoja väzieb s okolitými prímestskými a vidieckymi oblasťami;
- žiada Komisiu, aby vychádzala zo zistení Dvoru audítorov a iných správ a hodnotení, aby sa zabezpečilo, že skúsenosti získané v rámci nástroja LEADER a URBACT sa naozaj zhodnotia v stabilnejšom, transparentnejšom a zodpovednejšom modeli MRRS;
- vyzýva Komisiu, aby čo najskôr pripravila spoločné orientačné zjednodušené usmernenia na uplatňovanie MRRS v kľúčových oblastiach.

Spravodajca

Graham GARVIE (UK/ALDE), člen rady regiónu Scottish Borders

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. víta návrhy Komisie na nadchádzajúce programovacie obdobie, ktoré sa znovu osobitne zameriavajú na miestny rozvoj v regionálnej, vidieckej a námornej politike EÚ.

2. Považuje miestny rozvoj za súčasť širšieho prístupu EÚ k územnému rozvoju.

3. Domnieva sa, že miestny rozvoj sa dá najlepšie definovať ako ucelená koncepcia, ktorá sa zameriava na problémy a potenciál všetkých typov regiónov bez ohľadu na to, či ide o mestské, vidiecke, vidiecko-mestské alebo funkčné oblasti.

4. Je presvedčený, že miestny rozvoj potrebuje v nasledujúcom programovacom období 2014 – 2020 väčšiu finančnú podporu EÚ, a to nie len na to, aby sa občania vo väčšej miere stotožnili s cieľmi stratégie Európa 2020 a aby sa uľahčila ich realizácia, ale aj na uľahčenie a podporu hospodárskej obnovy a tvorby pracovných miest v oblastiach, ktoré sú obzvlášť postihnuté súčasnou hospodárskou a finančnou krízou.

5. Tvrdí, že novú koncepciu miestneho rozvoja možno uplatňovať pomocou rôznych nástrojov a jednou z aktuálnych kľúčových možností, ktoré navrhuje Komisia, je nový nástroj miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom (MRRS). Koncepcia miestneho rozvoja má však širší význam a musí zohľadňovať inštitucionálny rámec a postupy v jednotlivých členských štátoch EÚ.

6. Jednoznačne víta skutočnosť, že v navrhovanom nariadení o spoločných ustanoveniach je jedna celá kapitola venovaná nástroju MRRS.

7. Uvádza, že MRRS je jediným opatrením nariadenia o spoločných ustanoveniach, ktorý má osobitne zabezpečiť skutočnú súčinnosť pri spoločnom využívaní Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), Európskeho fondu pre námorníctvo a rybárstvo a štrukturálnych

fondov [Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Európskeho sociálneho fondu (ESF) a Kohézneho fondu]. Zohráva teda významnú úlohu pri posilňovaní dôveryhodnosti politiky súdržnosti, pretože dokazuje, že jednotlivé fondy EÚ možno spoločne využívať integrovaným a účinným spôsobom.

8. Domnieva sa, že tento nástroj možno využiť na to, aby sa lepšie zabezpečila hospodárska, sociálna a územná súdržnosť v Európskej únii, a zároveň pri uplatňovaní jedenástich tematických cieľov spoločného strategického rámca na miestnej úrovni a následne pri uskutočňovaní stratégie Európa 2020. Chcel by upozorniť, že je potrebné predĺžiť stanovenú lehotu na vypracovanie stratégie miestneho rozvoja.

9. Zastáva názor, že v týchto ťažkých časoch krízy a hospodárskej recesie je odstránenie umelých prekážok medzi jednotlivými fondmi EÚ vítanejšie ako kedykoľvek predtým, aby sa tieto fondy mohli využívať na miestnej úrovni, a to tak v mestských, ako aj vidieckych oblastiach, pričom je potrebné vo väčšej miere zohľadňovať konkrétne potreby jednotlivých území a zamerať sa na ne.

10. Zdôrazňuje, že budovanie kapacít je významnou črtou MRRS a že je potrebné sprístupniť dostatok zdrojov, aby zainteresované subjekty na miestnej úrovni mohli vypracovať a realizovať svoje miestne stratégie.

11. S nadšením konštatuje, že nariadenie o spoločných ustanoveniach umožňuje nástroju MRRS využívať v určitých oblastiach vyššiu mieru spolufinancovania (predovšetkým doplnkové spolufinancovanie zo strany EÚ pre EFRR a ESF vo výške 10 %, pokiaľ sa celá os implementuje prostredníctvom MRRS) a domnieva sa, že rovnaké alebo podobné stimuly by sa mali vzťahovať na všetky fondy, predovšetkým na Európsky fond pre námorníctvo a rybárstvo.

12. Zdôrazňuje, že hlavným prínosom MRRS je zapojenie miestneho spoločenstva, vrátane súkromného a dobrovoľníckeho sektora, prostredníctvom vytvorenia miestnych akčných skupín, ktoré vypracujú integrované stratégie miestneho rozvoja.

13. Domnieva sa, že tento prístup zdola nahor je v ostrom kontraste s prístupom k čerpaniu fondov EÚ zhora nadol, ktorý by inak dominoval. MRRS je preto najlepším praktickým príkladom toho, čo zásada subsidiarity znamená na miestnej úrovni a prispeje k tomu, že verejnosť bude vo väčšej miere akceptovať kroky podporované EÚ na miestnej úrovni a bude o nich lepšie informovaná.

Hlavné ciele

Stratégia Európa 2020 a spoločný strategický rámec

14. Pripomína, že členské štáty a regióny majú výsostné právo rozhodnúť sa, či do dohôd o partnerstve a operačných programov zavedú MRRS pre EFRR a ESF.

15. Zastáva názor, že popri mestskej agende, integrovaných územných investíciách a spoločných akčných plánoch je MRRS jedným z prelomových aspektov balíka legislatívnych opatrení navrhovaného na roky 2014 – 2020 a jeho uplatňovanie by sa malo rozhodne podporovať.

16. Domnieva sa, že MRRS sa môže stať kľúčovým nástrojom, ktorý umožní uskutočniť ciele stanovené v rámci strategického rámca a Územnej agendy 2020 na miestnej úrovni tým, že umožní spoločné plánovanie politiky v oblastiach zameraných na uskutočňovanie stratégie Európa 2020.

17. Zastáva názor, že MRRS by mal vychádzať zo skúseností získaných s predošlými odvetvovo špecifickými nástrojmi zameranými na miestny rozvoj, a to predovšetkým s nástrojom LEADER v oblasti vidieckeho rozvoja a iniciatívami v rámci osi 4 Európskeho fondu rybného hospodárstva, ako aj s programom spolupráce v oblasti rozvoja miest (URBACT), predošlou iniciatívou URBAN pre udržateľný rozvoj v problematických mestských častiach a bývalou iniciatívou EQUAL zaoberajúcou sa vylúčením, diskrimináciou a nerovnosťou.

18. Obáva sa, že pri príprave spoločného strategického rámca sa kladie príliš veľký dôraz na rozvoj stratégie a budovanie kapacít v rámci činností na podporu MRRS. Hoci tento proces treba považovať za veľmi dôležitý, MRRS sa má prostredníctvom investícií, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu životných podmienok miestneho spoločenstva, zamerať hlavne na dosahovanie hmatateľných a podstatných výsledkov.

19. Spochybňuje logiku uvedenia miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom v deviatom tematickom celi spoločného strategického rámca, ktorým je sociálna inklúzia. MRRS je viacúčelový nástroj orientovaný na miestne spoločenstvo, ktorého rôznorodá povaha a výzvy presahujú rámec sociálnej inklúzie. Konkrétne môže významne prispieť k vyrovnaniu závažných

geografických a demografických nevyvážeností, ktoré brzdia hospodársky a sociálny rozvoj niektorých regiónov.

20. Požaduje preto zmeniť spoločný strategický rámec tak, aby sa MRRS uvádzal vo všetkých jedenástich tematických cieľoch spoločného strategického rámca a mohol sa takto využiť v súlade s miestnymi podmienkami, a nie len vo vzťahu k činnostiam spojeným so sociálnou inklúziou.

21. Zdôrazňuje, že miestne akčné skupiny pôsobiace v rámci MRRS musia mať možnosť využiť doplnkové spolufinancovanie vo výške 10 % bez ohľadu na to, na ktorý z tematických cieľov spoločného strategického rámca sa zameriavajú. Bonus vo výške 10 % sa rozhodne musí uplatňovať aj v prípade, že prostriedky vyčlenené v nariadení o spoločných ustanoveniach na sociálnu inklúziu nie sú určené výhradne na MRRS.

Konkrétny prínos

22. Domnieva sa, že prínosnými prvkami MRRS sú: účasť, konzultácie a spolupráca miestneho obyvateľstva a všetkých verejných a súkromných aktérov na danom území, zosúladenie stratégie miestneho rozvoja s konkrétnymi potrebami územia, významný vplyv na viacúrovňovú a medzisektorovú spoluprácu, využívanie solidných miestnych poznatkov a skúseností, inovačná schopnosť území a integrovaný, viacodborový prístup, opatrenia a výsledky stanovené na miestnej úrovni a pružný a strategický prístup.

23. Zastáva názor, že koncepcia miestneho rozvoja v rámci MRRS zároveň reaguje na potrebu politiky súdržnosti, ktorá je viac orientovaná na výsledky, a to tak, že rieši problémy na príslušnej územnej úrovni a umožňuje spoločenstvám a miestnym samosprávam zohrávať aktívnu úlohu pri dosahovaní politických cieľov EÚ a predovšetkým stratégie Európa 2020.

24. Zdôrazňuje, že MRRS môže pôsobiť ako jednotné kontaktné miesto pre miestnych prijímateľov, čo by umožnilo integrované a zjednodušené využívanie fondov spoločného strategického rámca na miestnej úrovni. Mohlo by potenciálne ísť o obrovský krok vpred, ktorý by zaručil, že obec dokáže pripraviť integrované projekty, ktoré môžu získať spolufinancovanie z celej škály fondov EÚ.

25. Tvrdí, že MRRS vzhľadom na svoj integrovaný charakter a zapojenie miestnych spoločenstiev dokáže podporovať hospodársky rozvoj, diverzifikáciu činností, hospodársky a sociálny rozvoj a inováciu lepšie ako štandardizované postupy uplatňovania zhora nadol.

26. Domnieva sa, že to uľahčí uskutočňovanie inovatívnych projektov, ktoré by inak v operačných programoch neboli naplánované. Hlavný prínos partnerstiev miestneho rozvoja spočíva vo využití rôznorodosti odborných znalostí členov miestnych akčných skupín, ktorí vďaka spolupráci s prijímateľmi podpory na rozpracovaní pôvodnej žiadosti o financovanie zvýšia jej kvalitu a zabezpečia, že bude lepšie zodpovedať špecifickým miestnym potrebám.

27. Vyzýva členské štáty a ich regióny, aby starostlivo posúdili, či by začlenenie špecifickej osi MRRS do ich dohody o partnerstve alebo operačného programu nebolo pre nich pri pridelovaní prostriedkov EÚ prínosnejšie ako bežné programy organizované zhora nadol.

Rozsah

28. Vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili dosiahnutie kritického objemu, pokiaľ ide o veľkosť miestnych akčných skupín a priemernú výšku financií, za ktorú by miestne akčné skupiny v rámci MRRS mohli zodpovedať. Doterajšie skúsenosti s nástrojom LEADER a osou 4 Európskeho fondu rybného hospodárstva svedčia o tom, že jednotlivé miestne akčné skupiny v rámci MRRS môžu vo svojej oblasti pokrývať celkovú populáciu v počte 5 000 až 150 000 obyvateľov a integrovaná miestna stratégia môže v priebehu siedmich rokov priniesť finančné prostriedky EÚ vo výške 2 až 10 miliónov EUR.

29. Domnieva sa však, že MRRS má v niektorých prípadoch potenciál poskytnúť väčší kritický objem ako sa uvádza v bode 28 a pre väčšie mestské oblasti a zemepisné oblasti ako sú ostrovy a odľahlé oblasti je potrebné pripustiť odôvodnené výnimky pod podmienkou, že sa zachová prvok rozvoja riadneho spoločenstvom.

Integrovaný územný rozvoj

30. Rád by pripomenul, že MRRS ako voliteľný nástroj na zabezpečenie miestneho rozvoja prostredníctvom fondov spadajúcich pod nariadenie o spoločných ustanoveniach súvisí s inými nástrojmi, ako sú integrované územné investície a prispieva k plneniu širšej stratégie rozvoja umožňujúcej prispôbovať politiky miestnej úrovni.

31. Je za to, aby európske i národné vykonávacie predpisy tam, kde je to vhodné, jednoznačne umožňovali tvorbu integrovaných územných investícií a miestnych akčných skupín tak, aby umožňovali spoločné naplnenie miestnych cieľov v rámci spoločnej stratégie. Vykonávacie predpisy by mali predovšetkým

umožňovať a sprostredkovať to, že jedna alebo viacero miestnych akčných skupín budú v menšom rozsahu poverené uskutočnením časti aktivít, za ktoré na vyššej zemepisnej úrovni zodpovedajú integrované územné investície.

32. Zastáva názor, že v týchto prípadoch by bolo celkom rozumné, aby sa doplnkové spolufinancovanie vo výške 10 % určené pre MRRS vzťahovalo aj na integrované územné investície.

33. Pripomína však, že prínos MRRS spočíva práve v zapojení širšieho miestneho spoločenstva a jednoznačnej väzbe medzi jestvujúcimi nástrojmi ako LEADER a os 4 Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo.

MRRS v mestských a vidieckych oblastiach

34. Domnieva sa, že komunitný prvok MRRS je mimoriadne vhodný na riešenie zemepisne koncentrovaných problémov, ktoré si vyžadujú reakciu celého spoločenstva.

35. S potešením víta skutočnosť, že MRRS môže byť tiež jedným z možných nástrojov, ktoré sú dostupné na vybudovanie inkluzívnych mestských oblastí s všeobecne dostupnými verejnými službami, čím zabráni getoizácii, budú riešiť výskyt chudoby a podporovať sociálne väzby medzi rôznymi spoločenstvami, vrátane politiky podporujúcej aktívne starnutie, sociálnu inováciu a vzájomnú podporu medzi generáciami a kultúrami.

36. Domnieva sa, že hoci sa predkladané stanovisko zameriava na preskúmanie uplatnenia MRRS v iných oblastiach a odvetviach, ako je súčasné a osvedčené využitie nástroja LEADER vo vidieckych oblastiach, môže byť MRRS, ktoré prirodzene nadväzuje na nástroj LEADER v období po roku 2014, tiež jedným z možných nástrojov, ktoré sú k dispozícii na riešenie problémov vidieckych oblastí z hľadiska dostupnosti, hospodárskeho rozvoja a diverzifikácie hospodárstva, zachovania základných služieb verejnosti, vrátane politiky podnecujúcej aktívne starnutie, sociálnu inováciu a vzájomnú podporu medzi generáciami a kultúrami.

37. Zastáva názor, že vo väčších mestských oblastiach môže existovať viacero miestnych akčných skupín MRRS na úrovni štvrtí alebo spoločenstiev, čo umožní riešiť prístupom zdola nahor problémy spojené s určitým miestom, ako sú rôzne podoby deprivácie, zhoršovanie životného prostredia, alebo zamestnateľnosť určitých skupín so spoločnými znevýhodneniami. V prípade, že v určitej oblasti pôsobí viacero miestnych akčných skupín, je potrebné dosiahnuť medzi nimi určitý stupeň koordinácie.

Väzby medzi mestom a vidiekom (RURBAN)

38. Považuje MRRS za kľúčový nástroj harmonického rozvoja mestských a vidieckych oblastí, ktorý posilňuje možnosti rozvoja väzieb s okolitými prímestskými a vidieckymi oblasťami a pomáha zabrániť rozširovaniu miest, s cieľom podnecovať vytváranie vyrovanej siete malých a stredne veľkých miest a posilňovať väzby medzi výrobcami a spotrebiteľmi miestnych poľnohospodárskych výrobkov.

39. Víta prípravnú akciu s názvom RURBAN, ktorej cieľom je zhromaždiť aktuálne informácie o výskume a politike v oblasti väzieb medzi mestom a vidiekom. VR by si želal, aby sa táto akcia ešte pred začiatkom programovacieho obdobia 2014 – 2020 rozvinula na program na podporu výmeny osvedčených postupov, partnerského hodnotenia, hľadania inovatívnych riešení a vytváranie sietí, ktoré môžu nové partnerstvá MRRS využívať.

40. Chce tiež pripomenúť svoj návrh vytvoriť operačný program s názvom RURBACT, ktorý by podporoval výmenu osvedčených postupov a vytváranie sietí týkajúcich sa mestskej a vidieckej problematiky⁽¹⁾.

41. Domnieva sa, že v celej EÚ existujú rôzne podoby väzieb medzi mestom a vidiekom, ktoré sú ovplyvňované politickými a správnymi systémami jednotlivých členských štátov. Zásah zo strany EÚ v akejkoľvek podobe by preto mal byť dostatočne pružný, aby sa prispôbil tomuto širokému spektru systémov verejnej správy.

42. Za hlavnú výzvu považuje potrebu prekonať súčasné zemepisné a odvetvové oddelenie fondov EÚ. Zatiaľ čo operačné programy majú skôr odvetvový charakter, nové nástroje ako najmä MRRS a integrované územné investície by mohli ponúknuť nevyhnutný územný prístup a prekonať odvetvové oddelenie.

43. Domnieva sa, že pri riešení vzťahov medzi mestom a vidiekom prostredníctvom MRRS je potrebné si uvedomiť, že súvislosti v jednotlivých členských štátoch sú veľmi odlišné, najmä pokiaľ ide o väzby medzi mestom a vidiekom (väčšie rozdiely medzi mestom a vidiekom v kvalite života, menšie možnosti), alebo krajiny s mnohými obcami (kde je potrebná spolupráca presahujúca miestne hranice, aby sa dosiahol kritický objem), resp. s veľkými obcami (kde miestne partnerstvá väčšinou nepresahujú hranice určitej oblasti).

⁽¹⁾ Program RURBACT by vychádzal zo skúseností siete RUR@CT s cieľom lepšie zohľadniť prepojenie medzi mestským a vidieckym rozmerom.

Pobrežné a príbrežné rybárske spoločnosti

44. Konštatuje, že MRRS sa môže úspešne uplatňovať aj v oblastiach so špecifickými odvetvovými problémami. Platí to napríklad v prípade súčasnej osi 4 Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo, kde sa metodika MRRS používa pri podpore rybárskych spoločností, ako aj odvetvia rybného hospodárstva.

45. Uvádza, že na mnohých miestach v Európe môže MRRS úspešne nadviazať na existujúce miestne partnerstvá financované prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a/alebo Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo. V niektorých oblastiach už navyše funguje osvedčená spolupráca medzi partnerstvami v rámci osi 4 Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a nástroja LEADER, pretože niekedy ide o ten istý orgán. MRRS tiež prípadne poskytne priestor na prepojenie týchto zásahov zo strany EPFRV a Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo s ESF a EFRR.

46. Znepokojuje ho hlavne skutočnosť, že Európsky fond námorníctva a rybárstva má byť spravovaný na úrovni členských štátov, pričom štrukturálne fondy a nástroj LEADER sú často regionalizované. Tento rozpor bude znevýhodniť MRRS.

Partnerstvo

47. Chce pripomenúť požiadavku Výboru regiónov, aby sa v prípade už existujúcich inštitucionalizovaných partnerstiev miestneho rozvoja preskúmalo pravidlo, podľa ktorého môžu mať orgány verejnej správy viac ako 49 % hlasov, a v týchto prípadoch sa vyslovuje za vyrovnané zastúpenie jednotlivých odvetví v miestnej akčnej skupine.

48. Okrem iného sa domnieva, že rozhodovacie postupy miestnych akčných skupín musia byť od začiatku stabilné a jasne definované, aby miestna samospráva ako demokratická verejná inštitúcia v miestnom partnerstve dokázala viesť širokú stratégiu a zároveň zabezpečiť, že v miestnej akčnej skupine nedominuje obec.

49. Zdôrazňuje, že hoci cieľom MRRS je posilniť postavenie miestneho súkromného a dobrovoľníckeho sektora, je potrebné uznať opornú rolu, ktorú v takejto situácii musí miestna samospráva zohrávať. Miestna samospráva musí často prevziať vedúcu rolu, aby riadiace orgány a Európsku komisiu ubezpečila o tom, že k auditu a rizikám nesúladu s prijatými rozhodnutiami sa bude pristupovať zodpovedajúcim spôsobom a že na miestnej úrovni sú k dispozícii možnosti na zefektívnenie štruktúr miestnych akčných skupín a postupov.

50. Chcel by preto pripomenúť, že MRRS možno navrhnuť/zostaviť tak, že riadiaci orgán alebo prípadne iný miestny a regionálny orgán zodpovedný za realizáciu, deleguje na miestnu akčnú skupinu právomoci proporcionálnym spôsobom, čo odráža skutočné možnosti miestnej akčnej skupiny a potrebu prijímať inkluzívne, transparentné a zodpovedné rozhodnutia.

51. Dôrazne podnecuje Európsku komisiu, aby zohľadnila miestne iniciatívy, ktoré už teraz existujú v jednotlivých členských štátoch, so zámerom harmonicky ich zladit' s novým nástrojom miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom.

Výzvy

52. Vyzyva Komisiu, aby vychádzala zo zistení Dvoru audítorov a iných správ a hodnotení, aby sa zabezpečilo, že skúsenosti získané v rámci nástroja LEADER a URBACT sa naozaj zhodnotia v stabilnejšom, transparentnejšom a zodpovednejšom modeli MRRS.

53. Požaduje, aby sa od začiatku stanovili jasné pravidlá predchádzania konfliktu záujmov a aby pravidlá zodpovednosti, verejného dohľadu, odvolania proti prijatému rozhodnutiu a transparentnosti týkajúce sa miestnych akčných skupín boli prinajmenšom rovnako prísne ako pravidlá, ktoré sa už vzťahujú na miestnych zástupcov. Obce i miestne akčné skupiny musia byť transparentne zodpovedné za verejné peniaze, ktoré minú a rozhodnutia, ktoré prijmu.

54. Zdôrazňuje, že budovanie kapacít je kľúčovou otázkou, ktorú je potrebné riešiť objasnením a zjednodušením procedurálnych a administratívnych požiadaviek a pokiaľ je to možné, vytvorením jednotných kontaktných miest pre prístup k fondom, vrátane elektronických prostriedkov, ak je to možné.

55. Domnieva sa, že je preto nutné sprísniť požiadavky na audit a zhodu pre všetky fondy nad rámec súčasného návrhu. Tieto požiadavky však musia byť primerané, aby neodrádzali prijímateľov na miestnej úrovni od uchádzania sa o financovanie zo strany EÚ.

56. Obáva sa preto, že MRRS sa bude musieť vyrovnáť so záťažou v podobe rôznych druhov finančného riadenia a auditu pre jednotlivé fondy, pričom jednotlivé fondy sú často spravované

inými riadiacimi orgánmi alebo ministerstvami, čo môže znamenať, že integrované projekty čerpajúce z dvoch alebo viacerých fondov budú postupovať tempom toho najpomalšieho. Okrem toho je veľmi dôležité, aby uvedené riadiace orgány upustili od kladenia vlastných dodatočných procesných požiadaviek, ktoré spôsobujú ťažkosti.

57. Zdôrazňuje, že budovanie miestnych kapacít a stratégie je iba prostriedkom na dosiahnutie cieľa, ktorým je zabezpečiť, aby MRRS prinieslo hmatateľné investície a merateľné výsledky v prospech miestneho spoločenstva.

58. Domnieva sa, že v rámci MRRS je potrebné sa podrobnejšie zamerať na stanovenie a uplatňovanie miestnych stratégií, ktoré smerujú k jasne stanoveným výsledkom.

59. Zdôrazňuje, že jedným z kľúčových prínosov MRRS je schopnosť inovácie, a tú možno dosiahnuť flexibilitou pri realizácii. Pravidlá EÚ a členských štátov by sa v tejto súvislosti mali vyhnúť povinnému zavádzaniu uniformných opatrení zhora nadol, pretože pravidlá a kritériá oprávnenosti na uľahčenie miestnych riešení miestnych problémov vo všetkých krajinách a regiónoch sa stanovujú zdola nahor.

60. Domnieva sa, že väzba medzi definovaním miestnych stratégií a výmenou dobrých nápadov a širším uplatnením musí byť priama a pevná, najmä pokiaľ ide o vykonávanie rozsiahlejších zásahov v rámci štrukturálnych fondov.

61. Konštatuje, že riadiaci orgán môže byť v pokušení nepodporovať integrované opatrenia náročné na zdroje ako MRRS, ak jestvujú jednoduchšie spôsoby, ako použiť prostriedky. MRRS má však s vyššou technickou podporou, ako je momentálne k dispozícii, oveľa väčší kvalitatívny rozmer a silnejšiu podporu miestnej komunity ako prístup zhora nadol.

62. Upozorňuje, že vyčleniť pri využívaní MRRS 5 % zdrojov na nástroj LEADER, avšak nie pre ostatné fondy, si odporuje. Požaduje, aby riadiace orgány zvažili uplatňovanie týchto 5 % aj na ostatné tri fondy v prípade, že sa v dohode o partnerstve alebo operačnom programe rozhodne uplatňovať MRRS ako prierezový nástroj pre fondy podľa nariadenia o spoločných ustanoveniach.

63. Domnieva sa, že v súčasnosti sa miestnym rozvojom zaoberajú rôzne programy, čo je potrebné vyriešiť v záujme zvýšenia viditeľnosti, zodpovednosti, ako aj demonštrácie projektov, vzájomného získavania nových poznatkov a odovzdávania znalostí, najmä pokiaľ ide o nehmotné výsledky.

64. Vyzýva štyri príslušné generálne riaditeľstvá Komisie, aby čo najskôr pripravili spoločné orientačné zjednodušené usmernenia na uplatňovanie MRRS v kľúčových oblastiach, ako napríklad posúdenie toho, ako možno pomocou prostriedkov vyčlenených v rámci nariadenia o spoločných ustanoveniach realisticky plniť integrované miestne programy a individuálne projekty, oprávnenosť výdavkov, výkazníctvo, uskutočňovať spoluprácu, audit a posudzovanie zhody, ako aj uplatniteľné metódy propagácie a odovzdávanie znalostí. Komisia by takýmto spôsobom mala viesť strategický dialóg s odborníkmi, ktorí sa v praxi venujú vnútroštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju a môžu poskytnúť námety na otázky, ktoré by sa v usmerneniach mali riešiť, ako aj niektoré možné odpovede a príklady jestvujúcich partnerstiev miestneho rozvoja.

V Bruseli 29. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Modernizácia štátnej pomoci EÚ“

(2013/C 17/06)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta cieľ Komisie zamerať sa na prípady s obzvlášť veľkým dosahom na vnútorný trh a pritom dôslednejšie stanovovať priority v postupoch štátnej pomoci, čo odbremení všetky zúčastnené strany – Európsku komisiu, členské štáty a miestne a regionálne orgány,
- konštatuje, že vhodným východiskom pre toto stanovovanie priorít v rámci pomoci so skutočnou a podstatnou relevantnosťou pre vnútorný trh by mohlo byť spresnenie kritéria vplyvu na cezhraničný obchod a konkretizácia pojmu podnik,
- žiada, aby sa vzalo do úvahy, že vzhľadom na činnosti, ktoré sú v podstate miestneho charakteru, je síce možné platby právne označiť za štátnu pomoc, môžu však mať iba obmedzený vplyv na obchodovanie medzi členskými štátmi,
- ako možnosti na dosiahnutie cieľa Komisie v rámci tejto novelizácie požaduje vyššie prahové hodnoty pre nariadenie *de minimis* vrátane zodpovedajúceho zvýšenia osobitných minimálnych prahových hodnôt pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu, rozšírenie horizontálnych kategórií v splnomocňujúcom nariadení, ako aj príslušné rozšírenia a spresnenia v nariadení o skupinových výnimkách.

Spravodajca	pán Clemens LINDEMANN (DE/SES) krajský radca okresu Saarpfalz
Referenčný dokument	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Modernizácia štátnej pomoci EÚ (MŠP) COM(2012) 209 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1. víta skutočnosť, že Komisia uznáva, že pravidlá štátnej pomoci sa vyvinuli do nesúrodého a zložitého právneho rámca, ktorý znamená pre všetkých zúčastnených vysokú záťaž, a to nezávisle od rozsahu účinkov na vnútorný trh.
2. Žiada preto výrazné zjednodušenie pravidiel štátnej pomoci a ich zameranie na najpodstatnejšie prípady, zlepšenie ich praktickej uplatniteľnosti, ako aj urýchlenie resp. obmedzenie postupov.
3. Víta preto vyhlásenie Európskej komisie, že zoštíhli pravidlá a spresní dôležité pojmy.
4. Víta cieľ Komisie zamerať sa na prípady s obzvlášť veľkým dosahom na vnútorný trh a pritom dôslednejšie stanovovať priority v postupoch štátnej pomoci, čo odbremení všetky zúčastnené strany – Európsku komisiu, členské štáty a miestne a regionálne orgány.
5. Konštatuje, že vhodným východiskom pre toto stanovovanie priorít v rámci pomoci so skutočnou a podstatnou relevantnosťou pre vnútorný trh by o. i. mohlo byť spresnenie kritéria vplyvu na cezhraničný obchod a konkretizácia pojmu podnik.
6. Vyzýva Európsku komisiu, aby vyjasnila otázku, za akých podmienok sa predpokladá obmedzenie obchodovania medzi členskými štátmi, resp. kedy nemá nejaká činnosť význam pre vnútorný trh.
7. Žiada, aby sa pritom vzalo do úvahy, že vzhľadom na činnosti, ktoré sú v podstate miestneho charakteru, je síce možné platby právne označiť za štátnu pomoc, môžu však mať iba obmedzený vplyv na obchodovanie medzi členskými štátmi.
8. Navrhuje, aby sa v prípade odmietnutia všeobecnej výnimky pre tieto kompenzačné platby preskúmala aspoň možnosť zjednodušeného postupu.
9. Podnecuje k tomu, aby sa vyjasnil pojem podnikania jasnejším vymedzením hospodárskej a nehospodárskej oblasti – napr. pomocou kritérií – a aby členské štáty a Komisia spoločne vypracovali zoznamy špecifické pre každý členský štát. Kým abstraktnými kritériami sa zohľadní aj dynamický rozvoj, spoločne vypracované zoznamy poskytnú zavedeným oblastiam právnu istotu. To by pre miestne a regionálne orgány, ale aj pre Komisiu znamenalo zjednodušenie.
10. V prípade odmietnutia ako ďalšiu možnosť navrhuje, aby sa bližšie uviedli podmienky, za akých sa v týchto oblastiach predpokladá hospodárska činnosť.
11. Zastáva názor, že pod pojmom podnikanie tradične nie sú zahrnuté oblasti sociálnych vecí, kultúry a vzdelávania, ani služby všeobecného nehospodárskeho záujmu.
12. Znova zdôrazňuje, že nie každý prípad pomoci, ktorá je vo svojom objeme a rozsahu veľmi obmedzená, by sa mal oznamovať Európskej komisii a členské štáty by mali prevziať zodpovednosť za uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci (napr. prostredníctvom udeľovania výnimiek alebo pravidiel *de minimis*).
13. Ako možnosti na dosiahnutie cieľa Komisie v rámci tejto novelizácie požaduje vyššie prahové hodnoty pre nariadenie *de minimis* vrátane zodpovedajúceho zvýšenia osobitných minimálnych prahových hodnôt pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu, rozšírenie horizontálnych kategórií v splnomocňujúcom nariadení, ako aj príslušné rozšírenia a spresnenia v nariadení o skupinových výnimkách.
14. Zdôrazňuje nutnosť zreteľnejšie rozlišovať medzi všeobecnými ustanoveniami o štátnej pomoci podliehajúcej tejto modernizácii a schémami pomoci pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu (tzv. balík Almunia), najmä s ohľadom na hraničné prípady, ktoré nie je jednoznačne možné zaradiť do kategórie takejto služby.

Väčšie zohľadňovanie cieľov stratégie Európa 2020

15. Víta väčšie zameranie sa na ciele stratégie Európa 2020. Namiesto zamýšľaného zjednodušenia však nesmú verejné orgány nakoniec stáť pred ešte rozsiahlejšími a komplikovanejšími pravidlami.

16. Zdôrazňuje význam usmernení pre regionálnu pomoc pre miestne a regionálne orgány, pretože sa nimi vopred určuje, ktoré odvetvia podnikania môžu dostať podporu a v ktorých oblastiach. V tejto súvislosti by miestne a regionálne orgány mali mať aj v podporovaných územných oblastiach priestor na to, aby mohli zväziť podporu podnikateľským štruktúram bez ohľadu na ich veľkosť.

17. Zdôrazňuje, že je nutné umožniť pružnú podporu zodpovedajúcu miestnym podmienkam tam, kde existuje konkrétna potreba podporných opatrení s ohľadom na demografické zmeny alebo trvalé znevýhodnenie prírodnými podmienkami, a to najmä vo vidieckych alebo horských oblastiach.

18. Žiada viac priestoru s cieľom dospieť k rozvojovým stratégiám a podporným opatreniam prispôbeným regionálnym a miestnym pomeroch a umožniť regionálne rozpočty.

19. Zdôrazňuje, že pri revízii regionálnych usmernení na roky 2014 – 2020 v oblasti štátnej pomoci nemôže dôjsť k žiadnym neopodstatneným prípadom nerovnováhy medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o limit počtu obyvateľov, a že sa v budúcnosti musia vo všetkých oblastiach zohľadňovať aj veľké podniky.

20. Víta preto nástroj integrovaných územných investícií, ktorý otvára manévrovací priestor na miestnej úrovni a umožňuje presadiť horizontálne investície.

21. Víta, že sa Európska komisia snaží o integrovanejší prístup a lepšiu koordináciu podporných opatrení.

22. Víta možnosť kombinovať nástroje podpory a financovanie z viacerých fondov a s tým spojené zlepšenie udržateľného využívania regionálnej podpory.

23. V tejto súvislosti a vzhľadom na revíziu usmernení pre štátnu pomoc na regionálne účely žiada, aby štátna pomoc na služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré sa v súlade s rozhodnutím z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme, udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu a priori považujú za zlučiteľné so zmluvou a zároveň je v ich prípade možné spolufinancovanie zo štrukturálnych fondov, nebola začlenená do výpočtu stropov intenzity regionálnej pomoci alebo aby bola začlenená

len vo veľmi malej miere. Takéto spresnenie by malo priniesť buď upravené znenie usmernení pre štátnu pomoc na regionálne účely alebo oznámenie o pravidlách štátnej pomoci uplatňovaných na štrukturálne fondy, z ktorých sa spolufinancujú služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

24. Naliehavo vyzýva Komisiu, aby uznala, že bez ohľadu na verejnú zákazku sa verejné financovanie verejných projektov v oblasti infraštruktúry nemá považovať za štátnu pomoc.

25. Zdôrazňuje, že je dôležité objasniť uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v oblasti infraštruktúry vzhľadom na problematickú interpretáciu rozsudku Všeobecného súdu z 24. marca 2011 v prípade Slobodný štát Sasko a Spolková krajina Sasko-Anhaltsko (T-443/08) a Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH (T-455/08) proti Európskej komisii, ktorý spôsobil značné oneskorenie overovania ex ante približne 200 projektov v oblasti infraštruktúry financovaných zo štrukturálnych fondov.

Zjednodušenie pravidiel poskytovania štátnej pomoci

26. Podporuje zámer Komisie súhrnným spôsobom v oznámení vysvetliť výklad pojmu štátnej pomoci na základe rozhodovacej praxe a judikatúry a tento pojem aj napospol jednotne používať.

27. Žiada, aby z týchto výkladových oznámení nevznikla potreba ďalšej interpretácie. Je potrebné úplne upustiť od používania neurčitých právnych pojmov.

28. Podporuje úmysel Komisie obmedziť množstvo textov sekundárnej legislatívy a právne nezáväzných textov v oblasti štátnej pomoci (nariadenia, oznámenia, usmernenia atď.) a podľa možnosti ich zlučiť.

29. Zásadne odmieta zahrnutie dodatočných úvah Komisie o kvalite a účinnosti do posúdenia zlučiteľnosti. Aspekty kvality a účinnosti, ktoré ešte viac obmedzujú možnosti miestnych a regionálnych poskytovateľov pomoci konať podľa vlastného uváženia, v zásade nespádajú do právomoci Komisie stanovenej v Zmluve o fungovaní Európskej únie v kapitole o hospodárskej súťaži. Rozhodnutia o kvalite a účinnosti treba prenechať miestnym úradom v záujme možnosti konať na miestnej úrovni.

30. Konštatuje, že neustále pribúdajúce ohlasovacie povinnosti orgánov členských štátov znamenajú tak pre členské štáty, ako aj pre Komisiu veľkú administratívnu záťaž.

31. Žiada, najmä v súvislosti so snahou EÚ o odbúranie byrokracie, zaviesť systém náhodných kontrol, aby bolo možné pod určitou finančnou hranicou úplne upustiť od podrobného podávania správ.

Revízia právnych textov

32. V rámci modernizácie pravidiel štátnej pomoci EÚ sa revidujú celkom štyri právne texty s cieľom dôslednejšie stanoviť priority.

a) Revízia nariadenia Komisie o pomoci *de minimis*

Nariadenie Komisie (ES) č. 1998/2006 z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov 87 (107 ZFEÚ) a 88 (108 ZFEÚ) zmluvy na pomoc *de minimis*

33. Víta cieľ Komisie preniesť v prípade pomoci v menšej výške viac zodpovednosti na úroveň členských štátov. Toto by však malo platiť všeobecne, a nie len pre pomoc menšieho rozsahu. Na jednej strane by to Komisii podstatne uľahčilo prácu, na druhej strane by však z toho mali úžitok aj miestne orgány, pretože jednotlivé štáty majú bližšie k miestnym potrebám ako Komisia.

34. Žiada zvýšiť prahovú hodnotu všeobecného nariadenia *de minimis* z 200 000 EUR na najmenej 500 000 EUR v období troch fiškálnych rokov v súlade so správnou snahou Komisie viac sa zamerať na prípady s osobitným vplyvom na vnútorný trh.

35. Poukazuje na to, že osobitné nariadenie *de minimis* pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu s jeho zvýšenými prahovými hodnotami bolo vypracované s ohľadom na nižšie prahové hodnoty všeobecného nariadenia *de minimis* a odlišne od nich.

36. Žiada preto výrazné zvýšenie prahových hodnôt pre tieto služby oproti všeobecnej prahovej hodnote *de minimis* s cieľom zohľadniť osobitosti služieb všeobecného hospodárskeho záujmu a zachovať ich osobitné postavenie v celkovej štruktúre.

37. Pripomína, že Výbor regiónov už v súvislosti s balíkom Almunia požadoval strop pomoci *de minimis* pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu vo výške 800 000 EUR za rok a túto požiadavku opäť zdôrazňuje.

38. Vzhľadom na pomoc, ktorá je poskytovaná v inej forme než vo forme grantov (záruky, najmä ručenie), požaduje, aby sa pravidlá nariadenia *de minimis* pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu uplatňovali aj na všeobecné nariadenie *de minimis*.

39. V tomto zmysle žiada pre individuálnu pomoc poskytutú v rámci záručnej schémy, analogicky k nariadeniu *de minimis* pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu, následne zvýšiť špecifický strop na 3,75 milióna EUR. Platí to najmä vzhľadom na zákaz kumulácie pomoci so štátnou pomocou na rovnaké oprávnené výdavky, ktorý je stanovený v nariadení *de minimis* pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

b) Revízia splnomocňujúceho nariadenia Rady

Nariadenie Rady (ES) č. 994/1998 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 (teraz 112 a 113 ZFEÚ) Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci

40. Víta opatrenia plánované Komisiou na zmenu splnomocňujúceho nariadenia Rady, ktoré by umožnili vyhlásiť, že ďalšie resp. viaceré kategórie pomoci sú zlučiteľné s vnútorným trhom, a sú preto oslobodené od ohlasovacej povinnosti.

41. Víta ďalej vyhlásenie Komisie, že z ohlasovacej povinnosti vyjme tieto druhy pomoci:

— pomoc poskytovanú na kultúru,

— pomoc určenú na náhradu škôd spôsobených prírodnými katastrofami,

— pomoc v prospech projektov (čiastočne) financovaných z fondov EÚ, ako je napríklad JESSICA,

— a iné.

42. Navrhuje, aby do kategórie „iné“ boli zahrnuté oblasti týkajúce sa sociálnych vecí, vzdelávania a zdravotníctva, pokiaľ nejde o komerčné alebo na zisk zamerané aktivity, ďalej širokopásmové pripojenie, ako aj hygienické opatrenia týkajúce sa nákaz zvierat.

43. Žiada bližšie konkretizovať vzťah týchto horizontálnych výnimiek k rozhodnutiu o výnimkách pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

c) Revízia všeobecného nariadenia Komisie o skupinových výnimkách

Nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 (107 ZFEÚ) a 88 zmluvy (108 ZFEÚ) (tzv. všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách)

44. So zreteľom na zníženie administratívnej záťaže pre miestne a regionálne orgány víta avizované opatrenia na revíziu a rozšírenie všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách v kategóriách pomoci, na ktoré sa vzťahuje revidované splnomocňujúce nariadenie.

45. Požaduje rozšírenie skupinovej výnimky primerane k horizontálnemu rozšíreniu splnomocňujúceho nariadenia o oblasti týkajúce sa sociálnych vecí, vzdelávania, zdravotníctva a širokopásmového pripojenia.

46. Zdôrazňuje, že v oblasti vzdelávania by medzi výnimky malo patriť predovšetkým vzdelávanie v neštátnych školách a vzdelávanie dospelých, pokiaľ nespádajú pod pravidlá pomoci pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

47. Opakovane zdôrazňuje, že to isté musí platiť v oblasti zdravotníckych služieb poskytovaných špeciálnymi oddeleniami alebo klinikami, ako aj v nekomerčnej oblasti sociálnych služieb charitatívnych organizácií a domovov dôchodcov (na rozdiel od rezidencií seniorov).

48. Pripomína digitálnu agendu a cieľ EÚ sprístupniť všetkým Európanom do roku 2013 širokopásmové pripojenie.

49. Konštatuje, že vytvorenie podmienok na vybudovanie takýchto výkonných širokopásmových sietí na vidieku sa bez štátnej pomoci nepodarí a prízvukuje, že pravidlá pomoci by nemali zbytočne sťažovať rozvoj širokopásmových sietí na vidieku. Je potrebné chrániť vidiecke oblasti pred digitálnym vylúčením.

50. Zdôrazňuje, že sem by sa mali zahrnúť aj výhody, ktoré vzniknú pri budovaní infraštruktúry širokopásmového pripojenia vytvorením odberateľského trhu širokopásmových služieb.

51. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisiou predložený návrh novelizovaných usmernení pre širokopásmové siete nezohľadňuje opakovane formulovanú požiadavku výrazne racionalizovať a zjednodušiť súbor pravidiel.

52. Vyzýva Európsku komisiu, aby zohľadnením zavádzania širokopásmových sietí v nariadení o skupinových výnimkách zabezpečila, že celoplošné zavedenie širokopásmových sietí bude možné aj v redšie osídlených regiónoch, pri ktorých sa dá predpokladať, že príjmy nebudú stačiť na úplné pokrytie výstavby funkčnej techniky ani prevádzkových nákladov.

53. Požaduje rozšírenie skupinovej výnimky primerane k horizontálnemu rozšíreniu splnomocňujúceho nariadenia o hygienické opatrenia týkajúce sa nálezov zvierat, ktoré najmä v prípade epidémie riešia poskytovanie potrebných vybavení.

54. Víta skutočnosť, že rozšírením výnimky prevezmú členské štáty väčšiu zodpovednosť a v tomto smere tiež víta celkovo väčšiu zodpovednosť členských štátov za kontrolu štátnej pomoci.

55. Požaduje, aby to nemohlo viesť k tomu, že odbremenená bude iba Komisia a členské štáty budú naopak stále viac zaťažované mnohorakými povinnosťami predkladať správy a viesť záznamy či presnými a podrobnými podmienkami pre využívanie pomoci atď.

56. Považuje však za nutné, aby sa následné právo Komisie na kontrolu (kontrola *ex post*) nerozširovalo, ale aby zodpovednosť skutočne previedla na členské štáty. Orgány kontroly štátnej pomoci jednotlivých členských štátov pritom nesmú byť zneužívané ako akási „predkontrolná inštitúcia“ generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž, aspoň nie vtedy, keď rozhodovacou právomocou naďalej disponuje Komisia.

57. Odmieťa myšlienku Komisie preniesť vnútroštátnu kontrolu štátnej pomoci na nezávislé orgány (napr. protimonopolné úrady), pretože za rozhodnutie o organizácii kontroly pomoci na národnej úrovni zodpovedajú iba členské štáty, a nie Komisia. Z rovnakého dôvodu sa odmieta možnosť, aby Komisia uskutočňovala vlastné kontroly.

d) Revízia procesného nariadenia Rady

Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá pre uplatňovanie článku 93 zmluvy o ES (článok 113 ZFEÚ)

58. Víta zjednodušenie predpisov procesného nariadenia.

59. Odmieťa vytvorenie nových vlastných právomocí Európskej komisie v oblasti vyšetrovania v podnikoch, napr. prostredníctvom nástroja trhových informácií, pričom by sa obchádzali členské štáty. To by znamenalo prenesenie právomocí členských štátov na európsku úroveň.

V Bruseli 29. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Príprava 7. environmentálneho akčného programu: lepšie vykonávanie právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia“

(2013/C 17/07)

VÝBOR REGIÓNOV

- žiada, aby 7. environmentálny akčný program (EAP) podporil miestne a regionálne samosprávy v ich úlohe vykonávateľa predpisov, predovšetkým ich väčším zapojením do prípravy, transpozície a vyhodnocovania právnych predpisov EÚ, účinnou politikou obmedzovania emisií pri zdroji a rozšírením možnosti úhrady nákladov miestnym a regionálnym samosprávam, zameraním sa na to, ako sa udržateľne starať o životné prostredie na zastavaných územiach a stanovením rozumnej lehoty medzi schválením právnych predpisov a ich následnou revíziou,
- podporuje zlepšenie štruktúry, proaktívneho šírenia a dostupnosti informácií, vrátane vytvárania štruktúrovaných rámcov vykonávania a informovania, pričom zodpovedajúca finančná podpora by sa mala umožniť ako súčasť technickej pomoci zabezpečovanej zo štrukturálnych fondov na roky 2007 až 2014 a z budúceho programu LIFE,
- je presvedčený, že 7. EAP by mal EÚ a členské štáty zaviazat k zavedeniu nových a zdokonalených nástrojov na zlepšenie schopnosti reagovať, napr. rámca EÚ pre environmentálne inšpekcie a dohľad, inšpekčnej právomoci Európskej komisie, všeobecných kritérií vybavovania sťažností na úrovni štátov a smernice o prístupe k spravodlivosti,
- víta navrhované partnerské vykonávacie dohody, ktoré by sa však nemali uzatvárať iba medzi Európskou komisiou a určitým členským štátom, ale mala by sa do nich zapojiť aj jedna alebo viaceré miestne a regionálne samosprávy, aby sa primerane zohľadnilo viacúrovňové riadenie,
- odporúča zlepšiť ekologické výsledky využívaním inovatívnych metód viacúrovňovej správy, vrátane Dohovoru starostov a primátorov rozšíreného o efektívne využívanie zdrojov a ďalšieho rozvoja ceny „Európske hlavné zelené mesto“,
- víta, že Európska komisia v oznámení súhlasí s jeho návrhom spoločne usporadúvať pravidelné fórum na prerokovávanie regionálnych a miestnych problémov a riešení týkajúcich sa vykonávania environmentálnych právnych predpisov EÚ.

Spravodajkyňa	Nilgun CANVER (UK/SES), členka zastupiteľstva londýnskeho mestského obvodu Haringey
Referenčný dokument	Oznámenie „Zlepšenie využitia potenciálu opatrení EÚ v oblasti životného prostredia: budovanie dôvery prostredníctvom rozširovania poznatkov a schopnosti reagovať“ COM(2012) 95 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

A. Všeobecné pripomienky

1. pripomína, že účel tohto stanoviska je trojaký:

— reagovať na oznámenie Európskej komisie zo 7. marca 2012, ktoré pomôže pri príprave 7. environmentálneho akčného programu (7. EAP),

— prispieť do diskusie o budúcom 7. EAP a jeho očakávanom zameraní na lepšie vykonávanie predpisov,

— rozšíriť staršie výhľadové stanovisko na tému „Úloha miestnych a regionálnych orgánov v budúcej politike ochrany životného prostredia“ (CdR 164/2010 fin), v ktorom výbor zdôraznil príležitosti na zvýšenie účinnosti ochrany životného prostredia na všetkých úrovniach správy a vo všetkých etapách prípravy politiky.

2. Oceňuje, že zatiaľ čo sa oznámenie z roku 2008 o vykonávaní environmentálneho práva EÚ ⁽¹⁾ zameriavalo na donucovaciu právomoc Európskej komisie pri riešení porušovania právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia, toto oznámenie je zamerané na to, ako zlepšiť vykonávanie predpisov dobrou štátnou, regionálnou a miestnou správou vecí verejných. Odráža to jeho predchádzajúcu kritiku a odporúčania ⁽²⁾.

3. Poznamenáva, že cieľom oznámenia je zintenzívniť dialóg so všetkými zainteresovanými subjektmi, vrátane miestnych a regionálnych samospráv, o tom, ako by mohli lepšie spolupracovať na zdokonalení vykonávania právnych predpisov EÚ tým, že by zlepšili zhromažďovanie a výmenu poznatkov, spoločne prijali väčšiu zodpovednosť a zvýšili schopnosť reago-

vať, aby mohli účinne riešiť každodenné problémy. Zároveň podporuje názor, že poznatky a väčšia schopnosť reagovať predstavujú doplnkové aspekty implementácie.

4. Je presvedčený, že miestne a regionálne samosprávy môžu potenciálne dosiahnuť väčší súlad vo vykonávaní a presadzovaní predpisov, a to rozličnými spôsobmi, konkrétne vytýčením dlhodobých environmentálnych cieľov a stratégií, mobilizáciou občanov, zriadením riadne fungujúcich odborov a služieb, využívaním fondov EÚ na investovanie do ekologickej infraštruktúry a ekosystémových služieb, adaptáciou na zmeny podnebia a zmenšovaním nebezpečenstva vzniku pohrôm, uplatňovaním smerníc SEA a EIA a podporou transparentnosti a prístupu k spravodlivosti ⁽³⁾.

5. Uznáva však, že nové úlohy a predpisy, ktoré EÚ v tejto oblasti od miestnych a regionálnych samospráv žiada, môžu vyvolávať otázky o nákladoch a administratívnom zaťažení. Výbor sa domnieva, že nové iniciatívy by mali byť uplatňované takým spôsobom, ktorý nepovedie k zvyšovaniu nákladov a administratívnej záťaže miestnych a regionálnych orgánov. Žiada Európsku komisiu, aby v tejto oblasti vypracovala posúdenia vplyvu a štúdie. Pripomína svoj všeobecný postoj k administratívnej záťaži, pričom upozorňuje aj na ustanovenia zmluvy ⁽⁴⁾, a žiada Európsku komisiu, aby dôkladne posúdila administratívne a predpisové zaťaženie vyplývajúce z akejkoľvek novej iniciatívy EÚ, ktorá bude vychádzať z tohto oznámenia.

B. Vykonávanie ako priorita 7. EAP

6. Opäť pripomína svoj názor, že 7. EAP je potrebný, pretože doterajší EAP prestal platiť 22. júla 2012 a je potrebné zaistiť kontinuitu. Týmto akčným programom by sa malo zabezpečiť, že rozhodnutia EÚ týkajúce sa životného prostredia budú pre miestne a regionálne orgány dostatočne jasné a predvídateľné ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ COM(2008) 773 final.

⁽²⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 38/2010 fin, CdR 199/2009 fin, CdR 89/2009 fin.

⁽⁴⁾ „Návrhy legislatívnych aktov zohľadnia potrebu udržať akúkoľvek finančnú alebo administratívnu záťaž Únie, národných vlád, regionálnych alebo miestnych orgánov, hospodárskych subjektov a občanov na čo najnižšej úrovni, primeranej sledovanému cieľu.“ (Zmluva o fungovaní Európskej únie, protokol č. 2, článok 5).

⁽⁵⁾ CdR 164/2010 fin, uznesenie Európskeho parlamentu z 20. apríla 2012 [2011/2194(INI)].

7. Pripomína svoje skoršie odporúčania o celkovej povahe a prioritách 7. EAP, ktorými osobitne zdôraznil, že je potrebné aby 7. EAP ⁽⁶⁾ prispel k dosiahnutiu cieľa účinného využívania zdrojov v Európe uvedeného v stratégii Európa 2020 a vízie dlhodobejšieho zamerania environmentálnej politiky EÚ. Rovnako by sa v ňom mali stanoviť jasné ciele, časové plány a činnosti do roku 2020. Takisto musí odrážať vyhlásenie z konferencie Rio+20, ktoré UNCSD schválila 22. júna 2012, a jeho dôraz na začleňujúce ekologické hospodárstvo, ciele udržateľného rozvoja po roku 2015 a príspevok výboru k samitu v Riu de Janeiro ⁽⁷⁾.

8. S obavami konštatuje, že vykonávanie právnych predpisov EÚ o ochrane životného prostredia je stále nedostatočné a že ich úplné vykonávanie a presadzovanie na všetkých úrovniach má zásadný význam pre zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľstva, zabezpečenie rovnakých podmienok činnosti, vytvorenie právnej istoty pre priemysel a predchádzanie narušeniam trhu ⁽⁸⁾. Do konca roku 2009 sa 18,8 % (t. j. 544) konaní voči členským štátom EÚ o porušení právnych predpisov EÚ týkalo životného prostredia, čo svedčí o pretrvávajúcom poškodzovaní životného prostredia a narušanií hospodárskej súťaže ⁽⁹⁾.

9. Konštatuje napríklad, že náklady vyplývajúce z nevykonávania súčasných predpisov EÚ o životnom prostredí sa odhadujú na približne 50 miliárd EUR ročne, pričom ide o náklady na zdravotnú starostlivosť a priame škody na životnom prostredí ⁽¹⁰⁾. Medzi ďalšie náklady vznikajúce nevykonávaním predpisov patria škody spôsobené tým, že podnikom unikajú príležitosti, náklady na dodržiavanie predpisov, škody spôsobené narušovaním hospodárskej súťaže v jednotlivých priemyselných odvetviach EÚ a zvýšené náklady na spory o porušení právnych predpisov. Odhaduje sa, že úplným vykonávaním všetkých predpisov o nakladaní s odpadmi by sa obrat odvetvia likvidácie (a recyklovania) odpadov zvýšil o 42 miliárd EUR a vytvorilo by sa okolo 400 000 ďalších pracovných miest ⁽¹¹⁾. Odhaduje sa, že ročný obrat environmentálneho odvetvia presahuje 300 miliárd EUR, takže neistota v spôsobe a časovom rámci vykonávania predpisov môže spôsobiť významné náklady v podobe premárnených príležitostí ⁽¹²⁾. Ak sa v dôsledku prípadu porušenia musia investície uskutočniť vo veľmi krátkej lehote, budú investičné náklady pravdepodobne vyššie, než keby bolo vykonávanie lepšie naplánované.

10. Žiada, aby sa správne vykonávanie stalo jedným z prioritných cieľov 7. EAP, čím by sa zaručilo odhodlanie dosiahnuť

⁽⁶⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 187/2011 fin.

⁽⁸⁾ Pozri aj uznesenie Európskeho parlamentu z 20. apríla 2012 [2011/2194(INI)] a závery Rady o zlepšovaní nástrojov politiky v oblasti životného prostredia z 20. decembra 2010.

⁽⁹⁾ Internetová stránka Európskej komisie „Statistics on environmental infringements“.

⁽¹⁰⁾ Štúdia o nákladoch vyplývajúcich z nevykonávania environmentálnych právnych predpisov: „The costs of not implementing the environmental acquis“, COWI 2011, ktorej vypracovanie zadala Európska komisia.

⁽¹¹⁾ Štúdia o vykonávaní právnych predpisov EÚ o odpade: „Implementing EU Waste Legislation for Green Growth“, Bio Intelligence Service, 2011.

⁽¹²⁾ Štúdia o nákladoch vyplývajúcich z nevykonávania environmentálnych právnych predpisov: „The costs of not implementing the environmental acquis“, COWI 2011.

lepšie environmentálne výsledky, predovšetkým pri cieľoch stanovených v pláne účinného využívania zdrojov, pláne prechodu na hospodárstvo s nízkymi emisiami oxidu uhličitého a stratégii biologickej rozmanitosti do roku 2020.

11. Žiada, aby 7. EAP podporil miestne a regionálne samosprávy v ich úlohe vykonávateľa predpisov, predovšetkým týmito prvkami:

- väčším zapojením miestnych a regionálnych samospráv do prípravy, transpozície a vyhodnocovania právnych predpisov EÚ vychádzajúc zo skúseností na miestnej a regionálnej úrovni, aby sa zlepšilo ich vykonávanie a uľahčilo stotožňovanie s nimi,

- mechanizmami, vďaka ktorým sa miestne a regionálne samosprávy budú zapájať do výmeny osvedčených postupov pri vykonávaní politiky a ktoré im túto výmenu umožnia,

- účinnou politikou obmedzovania emisií pri zdroji a rozšírením možnosti úhrady nákladov miestnym a regionálnym samosprávam,

- zameraním sa na to, ako sa udržateľne starať o životné prostredie na zastavaných územiach s kladením dôrazu na ekologické plánovanie, udržateľnú mobilitu, kvalitu života a zdravie obyvateľstva,

- stanovením rozumnej lehoty medzi schválením právnych predpisov a ich následnou revíziou, aby miestne a regionálne samosprávy mali čas naplánovať uplatňovanie týchto predpisov a investovať do úprav v stabilnom právnom prostredí, zatiaľ čo EÚ si zachová pružnosť pri aktualizovaní predpisov, ktoré budú odrážať technologické zmeny a meniace sa potreby alebo očakávania verejnosti.

12. Domnieva sa, že zo 7. EAP by mala Európskej únii a členským štátom vyplývať povinnosť zaviesť nové pokrokové nástroje vykonávania, ktoré budú vychádzať aj z iniciatív uvedených v oznámení a podrobne opísaných v častiach C a D, ako napríklad ⁽¹³⁾

- zlepšenie štruktúry, proaktívneho šírenia a dostupnosti informácií o životnom prostredí a vykonávaní predpisov, a to aj zo strany národných agentúr životného prostredia a Európskej environmentálnej agentúry,

⁽¹³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 140/2011 fin.

Pozri aj uznesenie Európskeho parlamentu z 20. apríla 2012 [2011/2194(INI)], závery Rady o 7. environmentálnom akčnom programe, závery Rady z 10. októbra 2011 o posúdení šiesteho environmentálneho akčného programu Spoločenstva a ďalšom napredovaní: Smerom k 7. environmentálnemu akčnému programu EÚ.

- rámec EÚ pre inšpekcie životného prostredia na úrovni členských štátov,
- kritériá na vybavovanie sťažností na úrovni štátu, vrátane riešenia sporov, napríklad mediáciou,
- obnovenie pozastaveného návrhu smernice o prístupe k spravodlivosti,
- vypracovanie trojstranných dohôd o vykonávaní s členskými štátmi a regionálnymi alebo miestnymi samosprávami a ďalších nástrojov spolupráce medzi jednotlivými úrovňami správy (viacúrovňová správa),
- efektívne monitorovanie plánu účinného využívania zdrojov EÚ, vrátane zahrnutia cieľov a ukazovateľov účinného využívania zdrojov do výročného prieskumu rastu a do národných programov reforiem členských štátov,
- inovatívne koncepcie financovania a spôsoby podpory súkromných investícií do vykonávania predpisov, vrátane postupného odstraňovania ekologicky nevhodných dotácií a podpory ekologicky vhodných daňových reforiem, ktoré viac zohľadňujú využívanie zdrojov,
- lepšie začlenenie environmentálnej a klimatickej politiky do iných politík EÚ s cieľom podporiť integrovaný prístup k ich uplatňovaniu na miestnej úrovni a zahrnutie kritérií obmedzovania rizík do posudzovania vplyvu na životné prostredie.

C. Zvyšovanie znalostí o vykonávaní

13. Rovnako ako Európska komisia, má aj výbor obavy z nerovnakého monitorovacieho úsilia v jednotlivých častiach Európy, z ktorého pochádzajú často neúplné, vzájomne neporovnateľné a neaktuálne informácie. Nie je dostatok užitočných informácií dostupných on-line a často sa nepublikujú systematicky. Výbor konštatuje že lepšie a prístupnejšie informácie na štátnej, regionálnej a miestnej úrovni by umožnili skôr identifikovať hlavné ekologické problémy, čo by z dlhodobého hľadiska znamenalo úsporu nákladov.

14. Vyzdvihuje zásadnú úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri zhromažďovaní poznatkov o vykonávaní predpisov. Cieľom musí byť zabezpečenie dôslednosti a kompatibility informácií na štátnej úrovni a úrovni EÚ a zaručenie ich užitočnosti a spoľahlivosti.

15. Je presvedčený, že transparentnosť zohráva významnú úlohu pri stimulovaní lepšieho uplatňovania a presadzovania predpisov. Treba podporovať investície do internetových informačných systémov, ktoré širokej verejnosti a verejným inštitúciám sprístupňujú informácie o životnom prostredí a vykonávaní predpisov, a zvýšiť úsilie všetkých úrovní správy o proaktívne šírenie a sprístupňovanie informácií o životnom prostredí.

Účinnější informačné systémy týkajúce sa vykonávania predpisov na štátnej, regionálnej a miestnej úrovni

16. Trvá na tom, že Komisia by mala pri revízii smernice o prístupe verejnosti k informáciám ohlásenej v oznámení zaručiť, že členské štáty a ich miestne a regionálne samosprávy budú riadne plniť súčasné minimálne požiadavky smernice, osobitne tie, ktoré sa týkajú aktívnejšieho, aktualizovanejšieho a systematického šírenia informácií občanom v súlade s Aarhuským dohovorom ⁽¹⁴⁾.

17. Podporuje návrh Európskej komisie pripravovať štruktúrované rámce vykonávania a informovania pri všetkých kľúčových environmentálnych právnych predpisoch EÚ. Vytvorenie takýchto informačných systémov však musí byť účelné a účinné, pričom sa prakticky a pružne musia využiť aj systémy jednotlivých členských štátov. Vyzýva členské štáty aby s Európskou komisiou spolupracovali na zavedení týchto rámcov so zapojením miestnych a regionálnych samospráv. Vie si predstaviť, že by tieto rámce spolu s radom iniciatív systému výmeny informácií o životnom prostredí (SEIS) viedli k vytvoreniu transparentných štátnych, regionálnych a miestnych informačných systémov, ktoré by sprístupňovali informácie na internete a umožnili miestnym a regionálnym orgánom, občanom, odborníkom a podnikom nájsť najúčinnejší a najskorší spôsob implementácie ⁽¹⁵⁾.

18. Vidí priestor na ďalšiu koordináciu a usmerňovanie žiadostí o údaje adresovaných štátnym, regionálnym a miestnym orgánom v súlade so zásadou „raz vygeneruj, veľa krát použi“. Údaje, ktoré sa vygenerujú ako súčasť vykazovacích povinností podľa jedného právneho predpisu, sú často použiteľné aj podľa iných právnych predpisov.

19. Zdôrazňuje však, že sa musia zlepšiť definície v smerniciach EÚ, aby sa zaručili rovnaké podmienky monitorovania a vykazovania, informovania verejnosti a donucovania, napríklad pokiaľ ide o rozličné spôsoby likvidácie odpadu a toky odpadu podľa rámcovej smernice o odpadoch.

⁽¹⁴⁾ Dohovor EHK OSN o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia.

⁽¹⁵⁾ Európska komisia uvádza príklad: Pokiaľ ide o zavádzanie pravidiel EÚ pre pitnú vodu na štátnej, regionálnej a miestnej úrovni, bolo by možné označiť na mape umiestnenie vodných zdrojov, zóny ich ochrany, úpravne vody a rozvodné siete a cez odkazy mať prístup k súvisiacim informáciám, ako sú programy obmedzovania úniku vody (MEMO/12/159).

20. Veľký význam pripisuje záväzku Európskej komisie preskúmať, ako by sa financovanie z EÚ mohlo využiť pri rozvoji, modernizácii a používaní štruktúrovaných rámcov vykonávania a informovania a zodpovedajúcich interoperabilných informačných systémov v členských štátoch, regiónoch a obciach, ako aj na súvisiacu odbornú prípravu a zvýšenie administratívnych kapacít, ak je to potrebné. Predovšetkým by malo byť možné poskytnúť túto podporu ako súčasť technickej pomoci zabezpečovanej zo štrukturálnych fondov na roky 2007 až 2014 a z budúceho programu LIFE.

21. Vyzýva EEA, aby v pilotných projektoch preskúmala, ako je možné pomocou informačných a komunikačných technológií a elektronickej verejnej správy zmenšiť tlak na miestne a regionálne samosprávy v oblasti monitorovania a vykazovania bez toho, aby sa ovplyvňoval dosah právnych predpisov.

22. Podporuje iniciatívy Európskej komisie a členských štátov zamerané na využívanie príležitostí, vrátane zníženia nákladov na monitorovanie a metód pozorovania Zeme, napr. GMES, aby sa zvýšila účinnosť monitorovania vykonávania predpisov v praxi ⁽¹⁶⁾. Mohla by sem patriť aj podpora pilotných projektov v miestnych a regionálnych samosprávach/ zo strany miestnych a regionálnych samospráv.

23. Zdôrazňuje význam smerníc SEA a EIA ako nástrojov miestnej a regionálnej verejnej účasti na environmentálnej politike a opakuje svoju výzvu posilniť pri nadchádzajúcej revízii EIA ustanovenia, podľa ktorých by sa konzultácie o EIA mali začať čo najskôr, napríklad v prípravnej fáze stanovovania rozsahu a posudzovania, aby sa urýchlila realizácia nasledujúcich fáz a rozhodovanie príslušných orgánov, a do smernice zaradiť minimálne požiadavky ako sprístupniť dokumentáciu EIA zainteresovanej verejnosti ⁽¹⁷⁾.

Zlepšenie poskytovania informácií na úrovni EÚ

24. Súhlasí, že sú potrebné lepšie celoeurópske, systematicky a proaktívne šírené a on-line dostupné georeferenčné údaje a mapy týkajúce sa životného prostredia, aby sa vytvorili rovnaké podmienky činnosti a doplnili vylepšené informačné systémy členských štátov a regionálnych a miestnych samospráv.

25. Víta zámer Európskej komisie rozšíriť postup používaný pri smernici o riadení kvality vody určenej na kúpanie na všetky súvisiace environmentálne právne predpisy EÚ a vychádzať aj z pilotných testov, ktoré EEA vyvíja na posudzovanie odpadov a kvality ovzdušia.

26. Oceňuje úlohu EEA pri spracovávaní monitorovacích údajov, ktoré členské štáty zaslali Komisii, podporuje aj jej rastúcu úlohu pri podpore Európskej komisie/pri poskytovaní pomoci Európskej komisii pri rozbere správ o implementácii pochádzajúcich od členských štátov a žiada, aby EEA mala väčšiu koordinačnú úlohu pri zabezpečovaní súladu a kompatibility pri zbere a porovnávaní týchto rozličných údajov na úrovni EÚ, ako sa to robí pri rôznych nástrojoch, napr. INSPIRE, SEIS, GMES, GEOSS alebo EyeonEarth.

27. Očakáva, že Európska komisia pokročí so SEIS a že čoskoro ešte v roku 2012 predstaví svoj vykonávací plán k SEIS, v ktorom opíše súčasný stav a navrhne možné zlepšenia.

28. Žiada Európsku komisiu, aby zverejnila pravidelne zadávané štúdie kontroly zhody vykonávania environmentálnych právnych predpisov 27 členskými štátmi, vďaka čomu by bola možná úplná demokratická diskusia o stave súboru environmentálnych právnych predpisov.

D. Zvýšenie schopnosti reagovať

Zlepšenie inšpekcii a dohľadu

29. Opakovane vyzýva Európsku komisiu, aby predložila všeobecný rámec EÚ pre environmentálne inšpekcie a dohľad ⁽¹⁸⁾, ktorý by mal členským štátom umožniť pružne uplatňovať usmernenia, a zároveň pritom dosiahnuť vysokú dôslednosť.

30. Z hľadiska lepšej právnej regulácie by sa rámec EÚ pre inšpekcie životného prostredia mal stať ústredným rámcom environmentálnych právnych predpisov EÚ. Je potrebné sa v čo najväčšej miere vyhýbať osobitným ustanoveniam v odvetvových smerniciach EÚ týkajúcich sa životného prostredia. Ak sú osobitné ustanovenia v odvetvových smerniciach nevyhnutné, musia sa zosúladiť s týmto rámcom.

31. Je presvedčený, že rámec štátnych inšpekcii platný v celej EÚ môže obmedziť nekalú konkurenciu regiónov a obcí EÚ vyplývajúcu z rozdielnych alebo chýbajúcich režimov inšpekcii, zabezpečiť rovnaké podmienky pri súdnych podaniach a zlepšiť cezhraničnú spoluprácu a súlad v celej EÚ. Forma a obsah inšpekcii by sa mali stanovovať na úrovni štátov a ďalej rozpracovať na miestnej a regionálnej úrovni, avšak na základe všeobecných zásad stanovených rámcom EÚ, vrátane vylepšeného prístupu založeného na posúdení rizík ⁽¹⁹⁾, a Európska environmentálna agentúra by v spolupráci s národnými agentúrami životného prostredia mohla zohrávať významnú úlohu pri ich určovaní a propagácii.

⁽¹⁶⁾ Pozri aj CdR 163/2011 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 38/2010 fin.

⁽¹⁸⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽¹⁹⁾ CdR 164/2010 fin.

32. Je presvedčený, že Európska komisia by mala mať možnosť vyšetriť prípady, keď je podozrenie, že sa nedodržiavajú environmentálne právne predpisy EÚ. Takúto vyšetrovaciu možnosť má v súčasnosti vo veciach týkajúcich sa colnej únie, poľnohospodárstva, rybolovu, regionálnej politiky, hospodárskej súťaže, veterinárnej a finančnej politiky⁽²⁰⁾. Takáto inšpekčná právomoc Európskej komisie môže byť v rozpore so vzťahmi medzi orgánmi správy v rámci členských štátov. Uvedené vyšetrovania preto musia zohľadniť platné pravidlá dohľadu jednotlivých úrovní správy v príslušnom členskom štáte. Vyšetovania Európskej komisie musia tiež v čo najväčšej miere prebiehať podľa zvyčajného postupu EÚ pri porušení predpisov.

33. Považuje za zásadné, aby Európska komisia ako doplnkovú činnosť predkladala správy o možnostiach posilnenia siete EÚ na uplatňovanie a presadzovanie environmentálnych právnych predpisov (IMPEL), predovšetkým vrátane zabezpečenia primeranej dlhodobej finančnej podpory tejto siete a jej zvýšeného systematického používania pri vzájomných inšpekciách, využívania jej práce týkajúcej sa určovania a výmeny osvedčených postupov, a takisto jej rozšírenia na regionálnu a miestnu úroveň⁽²¹⁾.

Lepší systém vybavovania sťažností a mediácie na štátnej úrovni

34. Vyjadruje obavy týkajúce sa nedostatkov a chýbajúcich opravných prostriedkov v mnohých sústavách vybavovania žiadostí, čo občanov núti obrátiť sa na Európsku komisiu, petičný výbor Európskeho parlamentu alebo ombudsmana EÚ, ktorí sú preťažení sťažnosťami.

35. Podporuje návrhy všeobecných kritérií vybavovania sťažností na úrovni štátov, vrátane riešenia sporov napríklad mediáciou, založených na osobitných ustanoveniach o sťažnostiach a urovnávaní sporov na štátnej úrovni zakotvených v právnych predpisoch o ochrane spotrebiteľov⁽²²⁾. Kritériá by mohli zahŕňať napríklad všeobecné záruky dôvernosti, včasnosti a potreby poskytovať občanom na internete informácie o tom, ako sa problém vyriešil, a sprístupniť občanom a mimovládny organizáciám nezávislé miestne inštitúcie na podávanie sťažností, pričom sa musí zohľadniť povinnosť dostupnosti právnej ochrany vyplývajúca z Aarhuského dohovoru a nesmie sa ovplyvniť všeobecné právo obracať sa so sťažnosťami na inštitúcie EÚ.

Zlepšiť prístup k spravodlivosti

36. Konštatuje, že návrh smernice o prístupe k spravodlivosti vo veciach ochrany životného prostredia z roku 2003 ešte

⁽²⁰⁾ Pozri aj dokument organizácie ClientEarth z roku 2012: The 7th Environment Action Programme and Enforcement.

⁽²¹⁾ Pozri aj CdR 164/2010 fin, odpoveď siete IMPEL na konzultáciu k 7. EAP, uznesenie Európskeho parlamentu z 20. apríla 2012 [2011/2194(INI)] a závery Rady o zlepšovaní nástrojov politiky v oblasti životného prostredia z 20. decembra 2010.

⁽²²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES; Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009.

nebol prijatý ako právny nástroj, Súdny dvor Európskej únie však potvrdil, že sudy členských štátov musia interpretovať pravidlá o prístupe k spravodlivosti v súlade s Aarhuským dohovorom⁽²³⁾. Vzhľadom na judikatúru, ktorá stanovuje lepšiu dostupnosť súdov pre občanov a mimovládne organizácie, sú teraz sudy členských štátov, miestne a regionálne samosprávy a subjekty s environmentálnymi záujmami v neistote pri riešení tohto problému.

37. Opätovne preto zdôrazňuje, že je potrebné znova sa zaoberať pozastavenou smernicou o prístupe k spravodlivosti⁽²⁴⁾. V mnohých členských štátoch by sa tak odstránili súčasné rozdiely v dodržiavaní požiadaviek podľa článku 9 ods. 3 a ods. 4 Aarhuského dohovoru. Rovnako by sa zvýšila úloha verejnosti ako katalyzátora lepšieho presadzovania environmentálnych právnych predpisov na všetkých úrovniach. Zo súčasného oznámenia nie je dostatočne zrejmé, ako chce Európska komisia tento problém riešiť.

Zlepšenie výsledkov v oblasti životného prostredia budovaním kapacít a vykonávacími dohodami so zapojením členských štátov

38. Výbor víta podporu, ktorú Európska komisia vyslovuje jeho návrhu spoločne usporadúvať pravidelné fórum na prerokovanie regionálnych a miestnych problémov a riešení týkajúcich sa vykonávania environmentálnych právnych predpisov EÚ⁽²⁵⁾. Fórum by vytvorilo priestor na neustály dialóg a výmenu skúseností medzi environmentálnymi pracovníkmi miestnych a regionálnych orgánov a ich združení, členmi poradných platforiem a sietí Výboru regiónov, a takisto Európskou komisiou.

39. Víta, že Európska komisia návrhom nového nástroja partnerských vykonávacích dohôd vo veľkom rozsahu zohľadnila predchádzajúcu výzvu výboru⁽²⁶⁾, aby EÚ rozšírila pilotnú prácu na tripartitných dohodách a zmluvách, ktorú Európska komisia vykonala už v roku 2002⁽²⁷⁾. Výbor vyzýva Európsku komisiu, aby poskytla viac informácií a odporúčaní, ako bude tento nástroj vyzeráť a ako sa bude používať.

40. Je presvedčený, že partnerské vykonávacie dohody by sa nemali uzatvárať iba medzi Európskou komisiou a určitým členským štátom, ale že by sa do nich mala zapojiť aj jedna alebo viaceré miestne a regionálne samosprávy, aby sa primerane zohľadnilo viacúrovňové riadenie, čím by sa dohody stali tripartitnými vykonávacími dohodami.

⁽²³⁾ Vec C-240/09.

⁽²⁴⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽²⁵⁾ COM(2012) 95 final, s. 10. List Janeza Potočnika, člena Európskej komisie, z 5. júla 2012.

⁽²⁶⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽²⁷⁾ CdR 89/2009 fin, COM(2002) 709 final.

41. Je presvedčený, že tripartitné vykonávacie dohody by mohli pomôcť pri uplatňovaní určitej environmentálnej politiky EÚ, keď sa tradičnými nástrojmi nedosiahne potrebný záväzok riešiť vznikajúce alebo pretrvávajúce environmentálne problémy a problémy s porušovaním predpisov. Z dohôd by mali vyplynúť jasné záväzky členských štátov a miestnych a regionálnych orgánov zaviesť potrebné opatrenia, a takisto záväzok EÚ poskytovať podporu. Tieto záväzky musia dostať formálnu podobu stanovením dosiahnuteľných cieľov a lehôt, a musia sa zverejniť, aby ich plnenie bolo možné riadne kontrolovať.

Zlepšenie výsledkov v oblasti životného prostredia inovatívnymi metódami viacúrovňovej správy

42. Vyjadruje poľutovanie, že v oznámení sa nezohľadnil jeho návrh spoločne pouvažovať o konkrétnych spôsoboch, ako rozšíriť Dohovor starostov a primátorov na oblasti, ktoré sú kľúčové pre hlavnú iniciatívu „Európa efektívne využívajúca zdroje“, napríklad biodiverzita a využívanie pôdy, spracovanie odpadu a vodné hospodárstvo alebo znečistenie ovzdušia⁽²⁸⁾. Je presvedčený, že by to uľahčilo uplatňovanie environmentálnej politiky EÚ pomocou inovatívnej metódy viacúrovňovej správy, pri ktorej sa namiesto spoliehania sa iba na presadzovanie právnych predpisov EÚ podporuje aktívne úsilie miestnych a regionálnych samospráv o ich riadne vykonávanie.

43. Vyjadruje poľutovanie, že v oznámení nie je odkaz na cenu „Európske hlavné zelené mesto“, ktorej udeľovanie výbor rozhodne podporuje ako dôležitý prostriedok na predstavenie miest, ktoré sú príkladné a novátorské vo vykonávaní environmentálnych právnych predpisov EÚ, a ako prostriedok na výmenu skúseností s inými mestami. Opakuje preto svoje odporúčanie z roku 2010 ďalej rozvíjať túto cenu⁽²⁹⁾.

44. Zdôrazňuje, že žiadna úroveň správy nemôže sama vyriešiť problémy týkajúce sa životného prostredia a klimatických zmien, ani realizovať politiku EÚ. Je potrebné, aby sa uplatňoval prístup na viacerých úrovniach, pričom sa každá úroveň správy (európska, národná, regionálna a miestna) ujme

svojej zodpovednosti a prijme opatrenia, ktoré môžu a musia byť prijaté na jej úrovni. Výbor podporuje vytváranie spoločných tímov viacerých správ v členských štátoch, v ktorých odborníci z viacerých úrovní správy spoločne vypracúvajú národné vykonávacie plány⁽³⁰⁾.

E. Subsidiarita, proporionalita a tvorba lepších právnych predpisov

45. Pripomína, že environmentálna politika je oblasťou, v ktorej sa kompetencie delia medzi EÚ a členské štáty, a preto sa pri nej uplatňuje zásada subsidiarity.

46. Konštatuje, že Európska komisia neposudzuje, či sú možnosti načrtnuté v oznámení v súlade so zásadou subsidiarity. Domnieva sa, že v tomto štádiu sa tieto možnosti uvádzajú v oznámení na prediskutovanie a zváženie, a preto podľa neho nie sú dostatočne rozvinuté na vytvorenie definitívneho názoru, pričom mnohé závisí od toho, či (a ako) sa Európska komisia rozhodne niektoré z nich rozpracovať.

47. S touto výhradou berie na vedomie príspevky siete na monitorovanie subsidiarity, z ktorých vo všeobecnosti vyplýva, že možnosti uvedené v oznámení po úplnom sformulovaní pravdepodobne nebudú predstavovať podstatné porušenie subsidiarity⁽³¹⁾.

48. Poznamenáva však, že aj napriek podpore modernizácie súčasného rámca inšpekcii bude možno sieť na monitorovanie subsidiarity kľasť určitý odpor voči tomu, aby sa rámec stal záväzným, a takisto voči zriadeniu inšpekčného orgánu EÚ. Podobne budú niektorí členovia tejto siete napriek podpore kritérií vybavovania sťažností členskými štátmi možno uprednostňovať, aby išlo o nezáväzná odporúčania. Zdá sa, že panuje súhlas s tým, aby EÚ stanovila podmienky účinnej a efektívnej dostupnosti súdov členských štátov vo veciach environmentálnych právnych predpisov EÚ.

V Bruseli 30. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽²⁸⁾ CdR 140/2011 fin, CdR 164/2010 fin, COM(2011) 571 final.

⁽²⁹⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽³⁰⁾ Výbor odporúča zriadenie takýchto tímov v stanovisku CdR 164/2010 fin.

⁽³¹⁾ Výsledky nájdete na stránke: <http://extranet.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>

Stanovisko Výboru regiónov „Implementácia tematickej stratégie na ochranu pôdy“

(2013/C 17/08)

VÝBOR REGIÓNOV

- sa domnieva, že typ pôdy a pôdne druhy, hospodárenie s pôdou a klíma sa v jednotlivých regiónoch Európy značne odlišujú, čo znamená, že na zabezpečenie primeranej ochrany pôdy sú potrebné osobitné usmernenia v oblasti riadenia a stratégie ochrany založené na regionálnych prioritách, ale spadajúce pod všeobecný rámec, aby sa tak zaistilo, že sa politiky EÚ budú aj uskutočňovať;
- konštatuje, že je potrebné okamžite sa zaoberať rizikami a hrozbami, predovšetkým vzhľadom na klimatické zmeny;
- zdôrazňuje, že klimatické zmeny môžu rôznymi spôsobmi vplývať na procesy v pôde, najmä v dôsledku zmeny vlhkosti pôdy, teploty pôdy a tiež zmeny vo výskyte dažďov, čo môže mať za následok degradáciu pôdy vrátane straty organických látok, zvýšenia erózie, zhutnenia a odtoku zrážkovej vody;
- zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány môžu zohrávať dôležitú úlohu pri monitorovaní degradácie pôdy a môžu prispievať k vytváraniu zoznamov kontaminovaných miest;
- zastáva názor, že politika na ochranu pôdy musí nastoliť správnu rovnováhu medzi opatreniami na európskej úrovni a zásadou subsidiarity a lepšej regulácie s cieľom vyhnúť sa zbytočnej dodatočnej administratívnej záťaži a neprimeraným nákladom. Právne predpisy EÚ o pôde by mali byť preto navrhnuté tak, aby umožnili zasiahnuť len tam, kde je to potrebné;
- domnieva sa, že nedostatky v ochrane pôdy sa bez ohľadu na zvolenú alternatívu najlepšie riešia spoločne v celej EÚ prostredníctvom všeobecného rámca a spoločných zásad, ktoré budú musieť prijať všetky krajiny. Rámcovú smernicu o pôde teda treba podporiť, avšak je dôležité, aby politika nebola zbytočne normatívna a neobsahovala priveľa kvantitatívnych ustanovení a limitných hodnôt.

Spravodajca:	Corrie McCHORD (UK/SES), člen mestskej rady Stirlingu
Referenčný dokument	Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov - Implementácia tematickej stratégie na ochranu pôdy a prebiehajúce činnosti COM(2012) 46 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

A. Všeobecné pripomienky

1. Správa Komisie ponúka prehľad implementácie tematickej stratégie na ochranu pôdy od jej prijatia v septembri 2006 a takisto sa venuje súčasným tendenciám v oblasti degradácie pôdy, ako aj budúcim výzvam, pokiaľ ide o zabezpečenie jej ochrany.

2. Stratégia stanovuje štyri hlavné piliere pre implementáciu: zvyšovanie povedomia, výskum, integráciu a právne predpisy. Neoddeliteľnou súčasťou stratégie je návrh rámcovej smernice o pôde (COM(2006) 232 final), ktorý sa zaoberal tromi oblasťami: preventívnymi opatreniami, identifikáciou problémov a prevádzkovými opatreniami.

3. VR už vypracoval tieto stanoviská týkajúce sa ochrany pôdy:

— Európa efektívne využíva zdroje – hlavná iniciatíva v rámci stratégie Európa 2020 (Michel Lebrun, CdR 140/2011 fin),

— Úloha miestnych a regionálnych orgánov v budúcej politike ochrany životného prostredia (Paula Baker, CdR 164/2010 fin),

— Tematická stratégia na ochranu pôdy (Cor Lamers, CdR 321/2006 fin),

— Smerom k tematickej stratégii na ochranu pôdy (Corrie McChord, CdR 190/2002 fin).

4. Pôda je neoddeliteľnou súčasťou našich environmentálnych, sociálnych a hospodárskych systémov a poskytuje okrem iného environmentálne služby, ako je podpora produkcie potravín, kontrola kvality a kvantity vodných tokov, zmierňovanie klimatických zmien a prispôbenie sa týmto zmenám a zachovanie biodiverzity. Na dosiahnutie udržateľnosti európskeho životného prostredia a hospodárstva treba zabezpečiť, aby bola pôda v dobrom stave a aby mohla plniť svoje dôležité funkcie.

5. Významná správa o stave pôdy v Európe, ktorú uverejnila Európska environmentálna agentúra (EEA) a Spoločné výskumné centrum Európskej komisie (JRC) v roku 2012 zdôraznila význam desiatich hlavných faktorov ohrozujúcich pôdu v Európe, ktorými sú: úbytok organických látok, erózia, zhutnenie, strata priepustnosti, salinizácia, acidifikácia, biodiverzita, dezertifikácia (v južnej Európe), zosuvy pôdy a jej kontaminácia. Hovorilo sa v nej tiež o perspektívach týkajúcich sa uhlíka v pôde a celkovej klímy, erózie, zadržiavania vody, acidifikácie a biopalív. V správe sa uvádza, že degradácia pôdy v EÚ naďalej pokračuje a v niektorých častiach Európy sa zhoršuje. Správa dokazuje, že súčasné politiky a právne predpisy na európskej, národnej alebo regionálnej úrovni nepostačujú na úplnú ochranu pôdy.

6. Minerálny a organický typ pôdy a pôdne druhy, hospodárenie s pôdou a klíma sa v jednotlivých regiónoch Európy značne odlišujú, čo znamená, že na zabezpečenie primeranej ochrany pôdy sú potrebné osobitné usmernenia v oblasti riadenia a stratégie ochrany založené na regionálnych prioritách, ale spadajúce pod všeobecný rámec, aby sa tak zaistilo, že sa politiky EÚ budú aj uskutočňovať.

7. Miestne a regionálne orgány musia zohrávať kľúčovú pri ochrane európskej pôdy. Patrí sem aj zodpovednosť za to, že právne predpisy v oblasti územného plánovania spĺňajú cieľ, ktorým je ochrana pôdy a sú riadne uplatňované, pretože im táto zodpovednosť prislúcha ako orgánom územného plánovania a orgánom povereným udeľovaním stavebných povolení a povolení na využívanie pôdy. Tieto orgány môžu mať právomoc na to, aby zabránili rozširovaniu miest a zástavbe pôdy, podnecovali regeneráciu degradovaných alebo opustených mestských či priemyselných areálov a ochraňovali a podporovali nedotknuté lokality.

8. VR súhlasí s tým, aby akékoľvek budúce európske opatrenia týkajúce sa pôdy vychádzali z prístupov s primeranou flexibilitou pre zohľadnenie rozdielnych národných a regionálnych charakteristík. Spoločný rámec EÚ pre pôdu prispeje k tomu, aby sa zaistilo, že záväzky pre subjekty hospodáriace s pôdou (v najširšom zmysle) týkajúce sa ochrany pôdy budú podobné vo všetkých členských štátoch, čím sa zníži možnosť narušania hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.

B. *Súčasná a budúca výzvy*

9. Komisia v časti 4 svojej správy predkladá zhodnotenie súčasných a budúcich výziev. VR súhlasí s analýzou Komisie, podľa ktorej v minulom desaťročí došlo k nárastu degradácie pôdy v EÚ, ako aj v celosvetovom meradle, a je pravdepodobné, že tento trend bude pokračovať, pokiaľ sa nebudú efektívne riešiť otázky týkajúce sa využívania pôdy a hospodárenia s ňou, organických látok a uhlíka a účinnejšieho využívania zdrojov.

10. Je jasné, že predpokladaný nárast svetovej populácie, zvyšujúca sa spotreba mäsa a mliečnych výrobkov a rastúce využívanie biomasy na výrobu energie spolu s opatreniami na zmierňovanie klimatických zmien a prispôbovanie sa im, hrozbou dezertifikácie a zaberaním pôdy povedú k zintenzívneniu súperenia o pôdu a vodné zdroje a k hrozbe ich degradácie.

11. Je potrebné okamžite sa zaoberať rizikami a hrozbami, predovšetkým vzhľadom na klimatické zmeny. Mimoriadne veľký vplyv na emisie oxidu uhličitého (CO₂) a oxidu dusného (N₂O) má poľnohospodárstvo. Pôda EÚ obsahuje viac ako 70 miliárd ton organického uhlíka, čo zodpovedá približne 50-násobku našich ročných emisií skleníkových plynov. Obzvlášť vážnym problémom je úbytok organických látok v pôde a s tým súvisiaci nárast emisií CO₂, pretože to prispieva ku klimatickým zmenám. Existujú dôkazy⁽¹⁾ o ubúdaní organických látok v Spojenom kráľovstve, Francúzsku, Belgicku a Rakúsku. Úbytok organických látok v pôde má negatívny vplyv na kvalitu pôdy a môže tiež viesť k emisiám uhlíka do atmosféry a mať tak negatívne dôsledky na ciele EÚ v oblasti znižovania emisií oxidu uhličitého.

12. Klimatické zmeny môžu rôznymi spôsobmi vplývať na procesy v pôde, najmä v dôsledku zmeny vlhkosti pôdy, teploty pôdy a tiež zmeny vo výskyte dažďov, čo môže mať za následok degradáciu pôdy vrátane straty organických látok, zvýšenia erózie, zhutnenia a odtoku zrážkovej vody. V súčasnosti nezaistuje politika hospodárenia s pôdou ochranu uhlíka v pôde vo všetkých európskych krajinách.

13. Objavujú sa výzvy na uskutočnenie okamžitých krokov s cieľom obnoviť poškodené slatiny, aby sa tak zastavil úbytok uhlíka a revitalizovali sa početné ekosystémové služby zdravých slatín. Hoci slatiny predstavujú len 2 % obhospodarovanej pôdy v EÚ, sú zodpovedné za vyše 50 % emisií CO₂ z tohto sektora.

Počas uplynulých rokov sa tiež zvýšili obavy v súvislosti s dôsledkami využívania slatín na dodávky komerčnej rašeliny na záhradnícke účely.

14. Zachovanie zásob uhlíka v pôde (a minimalizácia emisií oxidu dusného) významným spôsobom prispieje k obmedzeniu emisií skleníkových plynov a zmierneniu klimatických zmien. Projekt Komisie⁽²⁾ s názvom „Udržateľné poľnohospodárstvo a ochrana pôdy“ (SoCo) poskytol užitočný súbor prípadových štúdií a odporúčaní.

15. Kľúčový význam má účinné využívanie zdrojov. Poľnohospodárstvo je vo veľkej miere závislé od úrodnosti pôdy a najmä od dostupnosti živín. Väčšina fosforečných hnojív používaných v EÚ sa dováža. EÚ takisto každoročne produkuje veľké množstvo hnoja, biologického odpadu a splaškových kalov. Spôsob, ako vyriešiť zabezpečenie zásobovania živinami, zlepšiť pôdne podmienky a obmedziť znečisťovanie potenciálne toxickými prvkami, spočíva v zaistení primeraného zberu, spracovania a využitia tohto materiálu. VR odporúča, aby sa preskúmala smernica o splaškových kaloch s cieľom dosiahnuť, aby sa kontrolovalo využívanie ďalších organických látok používaných v pôde, ktoré v súčasnosti nespádajú pod túto smernicu.

16. Súčasná tendencia zaberania pôdy (strata priepustnosti pôdy) sú v EÚ vysoko neudržateľné a sú závažnou príčinou degradácie pôdy v EÚ. Strata priepustnosti pôdy má často vplyv na úrodnosť poľnohospodárskej pôdy, ohrozuje biodiverzitu, zvyšuje riziko záplav a nedostatku vody a prispieva ku globálnemu otepľovaniu. Komisia v apríli 2012 zverejnila usmernenia⁽³⁾ o osvedčených postupoch zameraných na obmedzovanie, zmierňovanie alebo kompenzáciu straty priepustnosti pôdy. VR dôrazne odporúča uplatňovanie týchto usmernení.

17. Negatívny vplyv môže mať aj atmosférická depozícia do pôdy, ktorá spôsobuje acidifikáciu a nitrifikáciu. Za hlavné okysľujúce látky sú v súčasnosti považované oxidy dusíka a čpavok, zatiaľ čo emisie oxidu siričitého počas uplynulých rokov v dôsledku regulácie celkovo poklesli. V snahe zmenšiť plochu pôdy, ktorej kyslosť prekračuje únosnú mieru, bude nevyhnutné zaručiť ďalší pokles emisií okysľujúcich látok v Európe.

C. *Prebiehajúce činnosti Európskej komisie*

18. V časti 5 správy Komisie sa uvádza päť prebiehajúcich činností a VR má ku každej z nich tieto pripomienky:

⁽¹⁾ European Environment Agency/ European Commission Joint Research Centre (JRC), 2012: State of Soil in Europe, http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_reference_report_2012_02_soil.pdf

⁽²⁾ Pozri <http://eusoils.jrc.ec.europa.eu/projects/SOCO/>

⁽³⁾ Report on best practices for limiting soil sealing and mitigating its effects (apríl 2011).

Zvyšovanie povedomia

19. Je veľmi dôležité zvyšovať povedomie o tematickej stratégii na ochranu pôdy a potrebe chrániť pôdu v EÚ. Subjekty hospodáriace s pôdou musia byť plne oboznámené s postupmi udržateľného hospodárenia s pôdou, ktoré zachovávajú ekosystémové služby poskytované pôdou. VR preto rozhodne oceňuje činnosť Komisie od roku 2006 v oblasti zvyšovania povedomia o pôde. Jej súčasťou je aj zverejnenie Pôdneho atlasu Európy⁽⁴⁾ a Európskeho atlasu biologickej diverzity pôdy⁽⁵⁾, ako aj uskutočnenie dôležitých konferencií o pôde. VR takisto oceňuje činnosť Komisie pri zriaďovaní pracovnej skupiny zameranej na zvyšovanie povedomia a vzdelávanie v rámci Európskeho úradu pre pôdu.

20. Zvyšovanie povedomia medzi subjektmi hospodáriacimi s pôdou a ďalšími zainteresovanými stranami, rovnako ako vzdelávanie a informovanie verejnosti o význame pôdy bude zohrávať kľúčovú úlohu pri podpore udržateľného využívania pôdy. Požadovaná úroveň ochrany pôdy sa však nedosiahne len samotným zvyšovaním povedomia, ale bude potrebná kombinácia opatrení, pričom by vzdelávanie a hospodárske stimuly mali rovnakú prioritu ako regulačné opatrenia. Využívanie osvetly na zlepšenie uplatňovania postupov udržateľného hospodárenia s pôdou bude aj naďalej zohrávať dôležitú úlohu pri znižovaní degradácie pôdy. VR preto vyzýva miestne a regionálne orgány, aby v tejto oblasti pôsobili ako veľvyslanci a nasledovali pozitívny príklad združenia European Land and Soil Alliance (ELSA e.V.).

Výskum

21. Výskum je dôležitý pre zaistenie lepšieho pochopenia priorít pre ochranu pôdy a pre zabezpečenie toho, aby sa pri tvorbe politiky aj naďalej vychádzalo zo spoľahlivého vedeckého základu. VR preto rozhodne víta činnosť, ktorú Komisia vykonala od roku 2006 v oblasti financovania približne 25 výskumných projektov⁽⁶⁾ zameraných na otázky pôdy, akými sú ENVASSO, RAMSOIL a SOILSERVICE. Bude dôležité zaistiť, aby vedomosti získané z týchto výskumných projektov boli aj naďalej adekvátne odovzdávané koncovým užívateľom tohto výskumu a napokon aj subjektom hospodáriacim s pôdou. Na odstránenie nedostatkov v terajších poznatkoch treba zabezpečiť, aby bolo k dispozícii viac údajov z výskumu a monitorovania pôdy, je však potrebné neustále zohľadňovať primeranosť nákladov a zabezpečiť vzájomnú výmenu medzi všetkými zainteresovanými miestami. Mimoriadne dôležité je stanovenie metód hodnotenia, opatrenia na zmiernenie a minimálne požiadavky na harmonizáciu postupov monitorovania pôdy.

22. VR konštatuje, že Komisia pokračuje vo financovaní výskumu, predovšetkým pokiaľ ide o zosuvy pôdy, stratu priestupnosti pôdy, funkcie pôdy, uhlíkové a dusíkové cykly v pôde (so zameraním na obnovu slatín), úrodnosť pôdy a recyklácie

živín v poľnohospodárstve. VR súhlasí s tým, že tento výskum je potrebný a bude si tiež vyžadovať vhodnú výmenu vedomostí medzi zainteresovanými stranami.

23. Výbor regiónov vyzýva, aby sa vypracoval aktualizovaný prehľad o rozsahu znečistenia pôdy v EÚ a o tom, ako sa k tejto problematike stavajú členské štáty. Osobitne sa pritom treba zamerať na súvis medzi znečisťovaním pôdy a podzemnej vody, pretože podzemná voda má v mnohých štátoch veľký význam z hľadiska získavania pitnej vody.

Monitorovanie

24. V súčasnosti neexistujú environmentálne normy na ochranu kľúčových procesov a funkcií pôdy a Európa nemá všeobecný systém monitorovania pôdy. Naďalej sa treba zaoberať otázkami, ako je riešenie chýbajúcich systematických celoeurópskych údajov o pôde, zisťovanie, ktoré informácie sú už dostupné, identifikovanie nedostatkov a predkladanie odporúčaní pre monitorovanie pôdy v budúcnosti. VR súhlasí s tým, že je potrebné lepšie monitorovanie pôdy, napr. na podporu vhodných regionálnych prístupov k ochrane pôdy. Musí sa zlepšiť prístup európskych, národných a regionálnych tvorcov politiky a rozhodnutí k relevantným údajom a informáciám o pôde vo vhodnom rozsahu. V Európe ako celku okrem toho neexistuje primeraná sieť miest pre dlhodobé monitorovanie pôd, ktorá by sa využívala na riešenie otázok, ako je predovšetkým interakcia medzi pôdou a klimatickými zmenami. VR preto víta pokračovanie činnosti Európskeho centra údajov o pôde (ESDAC).

25. Hoci stratégia existuje už šiesty rok, EÚ stále nemá k dispozícii nijakú formu systematických alebo harmonizovaných systémov monitorovania pôdy v Európe a metódy prieskumu sa odlišujú. Existujú veľké rozdiely medzi spôsobmi ochrany pôdy a kvality pôdy v EÚ a navrhovaná rámcová smernica o pôde sa to snažila riešiť. VR v tejto súvislosti víta výskumné projekty, ako je LUCAS, zamerané na poskytovanie údajov pre ESDC. VR podporuje návrhy Komisie na konsolidáciu harmonizovaného monitorovania pôdy opakovaním jej prieskumov pôdy a testovaním nových techník diaľkového snímania.

26. Miestne a regionálne orgány môžu zohrávať dôležitú úlohu pri monitorovaní degradácie pôdy a môžu prispievať k vytváraniu zoznamov kontaminovaných miest. Cielená a účinná politika pre ochranu pôdy by sa mala zakladať na znalostiach o miestach pravdepodobného výskytu degradácie.

27. Monitorovanie kvality pôdy sa v jednotlivých členských štátoch uskutočňuje rozličnými spôsobmi. Komisia navrhla harmonizáciu monitorovacích činností s cieľom získať lepší prehľad o stave európskych pôd. JRC už zhromaždilo značné

⁽⁴⁾ Pozri http://eusoils.jrc.ec.europa.eu/projects/soil_atlas/index.html

⁽⁵⁾ European Atlas of Soil Biodiversity.

⁽⁶⁾ JRC Soil Projects.

množstvo údajov, avšak mohlo by sa vykonať viac, ak by boli k dispozícii jasné a porovnateľné správy od členských štátov. Harmonizácia monitorovania by sa mala uskutočniť v súlade s rozhodnutím o mechanizme sledovania, ktorý sa práve preskúmava.

Integrácia

28. VR víta aktívnu spoluprácu Komisie s členskými štátmi pri príprave opatrení týkajúcich sa pôdy, vrátane plánu efektívneho využívania zdrojov, spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) a regionálnej politiky. Prierezový charakter problematiky pôdy znamená, že návrhy Európskej komisie na ochranu pôdy sa budú musieť začleniť do mnohých politických iniciatív a vykonávacích mechanizmov (napr. rámcová smernica o vode, smernica EÚ o dusičnatoxíde, o povodniach, o kaloch, smernica o biotopoch a smernica o vtákoch v rámci zachovania biodiverzity, smernice o environmentálnom preskúmaní plánov, programov a projektov, nariadenie o rozvoji vidieka a spoločná poľnohospodárska politika).

29. VR vyzýva Komisiu, aby tematickú stratégiu pre pôdu stanovila ako akčný plán a uľahčila tak členským štátom a regionálnym a miestnym orgánom vykonávanie politiky na ochranu pôdy a uplatňovanie európskych predpisov. V súčasnosti sú návrhy a opatrenia týkajúce sa pôdy roztrúsené v mnohých návrhoch EÚ. Tematická stratégia na ochranu pôdy môže poskytnúť celkový prehľad o existujúcich i nových opatreniach. Stratégia by mohla podrobne uvádzať:

- ktoré problémy spojené s pôdou riešia odvetvové právne predpisy na ochranu životného prostredia a ktoré problémy pretrvávajú,
- ako možno pretrvávajúce problémy s pôdou riešiť úpravou odvetvových právnych predpisov na ochranu životného prostredia,
- prehľad projektov zameraných na pôdu financovaných z prostriedkov EÚ. VR žiada Komisiu, aby v rámci fondov EÚ vyčlenila prostriedky na projekty zamerané na pôdu.

30. Treba uvítať navrhované ekologické smerovanie SPP. Je potrebná reforma na zaistenie opatrení, ktoré by SPP zatriktívili pre miestne a regionálne riešenia otázok, ako je napr. ochrana pôdy. Súčasťou toho je zváženie využitia fondov EÚ pre rozvoj vidieka na vypracovanie dohôd o rozvoji vidieka určených na financovanie subjektov hospodáriacich s pôdou s cieľom chrániť pôdu, obnovovať slatiny, budovať mokrade,

premieňať ornú pôdu na pastviny, zabraňovať erózii pôdy a chrániť organické látky. VR preto rozhodne podporuje vyjadrenie Komisie týkajúce sa zintenzívnenia prijímania opatrení na zlepšenie kvality pôdy a rozšírenie plochy, na ktorú sa to vzťahuje, a to prostredníctvom fondov na rozvoj vidieka.

31. Správa EEA / JRC z roku 2012 poukazuje na to, že existujúce opatrenia SPP týkajúce sa dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu (GAEC) nie sú úplne vhodné na ciele ochrany pôdy. Terajšie návrhy na ekologické smerovanie SPP si preto vyžadujú väčšie zameranie na zlepšenie výsledkov v oblasti ochrany pôdy, a to bez toho, aby sa tým zvýšilo administratívne zaťaženie orgánov členských štátov. Patrí sem posúdenie možnosti ďalšieho rozpracovania opatrení GAEC na zlepšenie ochrany pôdy.

32. Malo by sa uznať, že opatrenia SPP sa vzťahujú len na poľnohospodárske pôdy, na ktoré dostávajú poľnohospodári platby. VR podporuje návrh Komisie, aby sa v súvislosti s celkovou reformou SPP ďalej objasnili a spresnili normy týkajúce sa pôdy. VR víta predovšetkým terajší návrh nového GAEC v súvislosti s ochranou organických látok vrátane zákazu vypaľovania ornej pôdy so strniskom a zákazu prvotného rozorania mokradí a pôd bohatých na uhlík.

33. VR podporuje prebiehajúcu činnosť Komisie zameranú na lepšie začlenenie ochrany pôdy do príslušných oblastí politiky. Súčasťou toho je rozvoj Európskeho inovačného partnerstva v oblasti poľnohospodárskej produktivity a udržateľnosti s osobitným zameraním na hospodárenie s pôdou, koncepciu na ochranu vodných zdrojov Európy a vykonávanie politiky súdržnosti.

34. Existujú jasné väzby medzi hospodárením s pôdou a difúznym znečisťovaním, pričom ide o dôležitú a naliehavú otázku v súvislosti s kvalitou vody v Európe. Kvalitu vody ohrozuje erózia pôdy a uvoľňovanie pesticídov a živín z poľnohospodárskej pôdy. Smernica 91/676/EHS o dusičnatoxíde, smernica 2006/118/ES o pozemných vodách a rámcová smernica o vode si nevyžadujú priamo žiadne právne predpisy osobitne zamerané na pôdu, a to ani napriek závažnosti difúzneho znečisťovania. V prípade, že dôjde ku kontaminácii pozemnej vody, môže trvať niekoľko stáročí, než je opäť dekontaminovaná. VR preto vyzýva na prijatie vhodných opatrení na boj proti degradácii pôdy a difúznemu znečisťovaniu, ktoré sú hrozbou pre pozemnú vodu, ako aj pre ostatné vodné toky.

35. Hoci by predchádzanie degradácie pôdy malo zostať prioritou, súčasný stav niektorých európskych pôd si bude vyžadovať prijatie nápravných opatrení. VR víta návrh Komisie na ďalšie využívanie finančných prostriedkov z Kohézneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRD) na obnovu opustených priemyselných areálov v nadchádzajúcom programovacom období 2014 – 2020. Miestne a regionálne orgány by si mali byť aj naďalej vedomé toho, že sú ešte stále k dispozícii značné finančné prostriedky z Kohézneho fondu pre oprávnené regióny, ktoré chcú riešiť problém degradácie pôdy.

36. VR žiada Komisiu, aby v rámci podporného programu LIFE+ vytvorila ďalšie možnosti pre projekty zamerané na pôdu. V nasledujúcom období sa môže financovanie poňať širšie. Podľa v súčasnosti platných požiadaviek musia byť projekty spadajúce do kategórie „politika a riadenie ochrany životného prostredia“ vzorové a/alebo inovatívne. Pri riešení problémov spojených s pôdou však v mnohých prípadoch nie je ani tak potrebná inovácia, ako skôr opakovanie alebo pokračovanie už začatých opatrení.

Právne predpisy

37. VR víta návrh Komisie na preskúmanie smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, čo bude príležitosťou na lepšie začlenenie otázok týkajúcich sa pôdy v ranom štádiu plánovania projektu. Bude dôležité, aby Komisia zvažila, ako bude podnecovať k znižovaniu emisií oxidu uhličitého a zachovaniu organických látok v pôde pri zahrnutí využívania pôdy, zmien vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva (LULUCF) ako súčasť záväzkov EÚ v oblasti klimatických zmien do roku 2020.

Medzinárodná úroveň

38. Poškodenie pôdy môže mať cezhraničné dôsledky (napr. rozptýlené znečisťujúce látky emisií skleníkových plynov, erodované sedimenty, strata uhlíka z pôdy, rozširovanie kontaminácie cez hranice). Európska pôda významnou mierou zachytáva skleníkové plyny, ale je aj ich potenciálnym zdrojom, zatiaľ čo dusíkom hnojená poľnohospodárska pôda je tiež veľkým zdrojom emisií N₂O.

39. VR víta konštruktívne snahy Komisie na konferencii Rio+20 a začlenenie otázky degradácie pôdy do záverečného dokumentu (7) a vyzýva Komisiu, aby ponechala politiku týkajúcu sa ochrany pôdy ako jednu z priorit na medzinárodných konferenciách, ako sú zasadnutia UNFCCC a ďalšie dôležité fóra vrátane dohovoru o biologickej diverzite. VR takisto oceňuje, že Komisia a Dohovor Organizácie Spojených národov o boji proti rozširovaniu púští (UNCCD) aktívne podporujú iniciatívu týkajúcu sa hospodárskych hľadísk degradácie pôdy s cieľom vypracovať stimuly pre investície do udržateľných politík hospodárenia s pôdou. VR tiež víta, že Komisia sa na medzinárodnej

úrovni bude zaoberať o podporu zriadenia medzivládneho panelu pre otázky pôdy.

D. Subsidiarita, proporionalita a lepšia právna úprava

40. Správa Komisie sa nezaobera otázkami subsidiarity ani proporcionality ako takými, pretože je to správa o uplatňovaní tematickej stratégie o ochrane pôdy. Nepriamo sa však týka možných právnych predpisov EÚ o ochrane pôdy, ktoré by však tieto otázky nastolili.

41. Členské štáty, ktoré namietajú proti návrhu rámcovej smernice z roku 2006 a v roku 2010 zablokovali prijatie právnych predpisov v Rade, uvádzajú ako argument subsidiaritu. Problémom je to, že niektoré členské štáty už síce majú pokročilé právne predpisy o ochrane pôdy, ďalšie však nemajú žiaden právny rámec alebo len oveľa menej rozvinutý. VR žiada členské štáty, aby okamžite prijali opatrenia na vnútroštátnej úrovni. Vyzýva, aby:

- členské štáty, ktoré už majú politiku ochrany pôdy, túto politiku podľa potreby ďalej rozšírili,
- členské štáty s rozvinutou politikou ochrany pôdy poslúžili ako most pre členské štáty bez takejto politiky, s ktorými sa podelia o svoje odborné znalosti. VR žiada Komisiu, aby viedla tento proces,
- členské štáty, ktoré ešte nemajú politiku ochrany pôdy, túto politiku v dohľadnom čase vypracovali, zatiaľ čo sa čaká na dosiahnutie pokroku na európskej úrovni.

VR podporuje opatrenia Komisie, ktoré členským štátom umožňujú zaviesť a vykonávať vo svojej oblasti pôsobnosti zodpovedajúce predpisy na ochranu pôdy.

42. Degradácia pôdy vrátane uvoľňovania skleníkových plynov, znečisťovania, zhutnenia, difúzneho znečisťovania alebo straty priepustnosti pôdy má cezhraničné dôsledky a preto si vyžaduje (prinajmenšom) koordináciu politík na európskej úrovni. Ako príklad možno uviesť zhutnenú alebo degradovanú pôdu, ktorá nedokáže absorbovať dažďovú vodu, čo môže viesť k väčším záplavám v susedných štátoch. V dôsledku znečistenia pôdy môže dôjsť tiež k znečisteniu vody

(7) <http://www.unccd2012.org/thefuturewewant.html>

a eutrofizácii, ktoré nie sú obmedzené štátnymi hranicami. Sedimenty odnášané vodou v dôsledku erózie v jednej krajine môžu zablokovať priehradu alebo poškodiť infraštruktúru, napríklad prístavy, v iných krajinách a kontaminovaná pôda môže znečistiť podzemnú vodu v susednej krajine. Európske právne predpisy možno preto chápať ako spôsob ochrany užívateľov pôdy v danom štáte pred škodlivými dôsledkami postupov v inom štáte, za ktoré nie sú zodpovední⁽⁸⁾. V prípade cezhraničných dôsledkov sú iniciatívy v oblasti spolupráce medzi regionálnymi a miestnymi orgánmi kľúčové pre riešenie tohto problému.

43. Vzhľadom na to, že aj šesť rokov po zverejnení tematickej stratégie o ochrane pôdy v Európe stále možno badať škodlivé dôsledky na pôdu, je ťažké si predstaviť, že by revidovaná tematická stratégia bez rámcovej smernice o pôde mohla byť dostatočná na zaistenie vysokej úrovne ochrany pôdy vo všetkých členských štátoch EÚ a na odstránenie vyššie uvedení problémov. Je potrebné, aby Komisia a členské štáty vyvíjali väčšie úsilie s cieľom zaistiť ochranu pôdy.

44. S cieľom zabezpečiť zásadu proporcionality musia budúce právne predpisy EÚ o ochrane pôdy ponechať členským štátom dostatočné právomoci, aby mohli určiť vhodné osobitné opatrenia na čo najprimeranejšej geografickej a administratívnej úrovni. Týmto spôsobom by sa zabezpečilo, že regionálne a miestne osobitosti, pokiaľ ide o rozmanitosť pôdy, spôsob využívania pôdy, klimatické podmienky a sociálno-ekonomické aspekty, sa budú môcť náležitým spôsobom zohľadniť.

E. Závery

45. VR oceňuje činnosť Komisie pri implementácii tematickej stratégie na ochranu pôdy. Pôdy v Európe majú kľúčový význam pre naše živobytie a potrebujú ochranu. Význam pôdy ako neobnoviteľného zdroja nevyhnutného pre udržateľné životné prostredie by mal byť uznaný vo všeobecnej politike a opatreniach na ochranu pôdy.

46. Pôdu treba chrániť s cieľom:

- zabezpečiť dodávky kvalitných potravín v súčasnosti aj v budúcnosti,
- pomáhať udržiavať čistotu povrchových a podzemných vôd,

— uskladňovať uhlík, zmiernovať emisie skleníkových plynov a prispôsobiť sa klimatickým zmenám,

— prispievať k prirodzenému riadeniu povodní a iných prírodných katastrof a zmiernovaniu ich dôsledkov,

— zachovať biodiverzitu a jej zložky,

— zachovať zdravé rekreačné oblasti,

— zachovať geodiverzitu a kultúrne a archeologické dedičstvo.

47. Vo všetkých európskych štátoch sa môže vyskytnúť celá škála problémov s pôdou, ktoré môžu mať niekedy závažné, nezvratné a nákladné dôsledky. Je to zapríčinené predovšetkým kontamináciou pôdy, zosuvom pôdy, úbytkom organických látok, eróziou, salinizáciou, dezertifikáciou a stratou priepustnosti pôdy. Vzhľadom na kľúčové funkcie a ekosystémové tovary, ktoré pôda poskytuje európskemu hospodárstvu, spoločnosti a životnému prostrediu sú na ochranu pôdy potrebné na úrovni EÚ ďalšie politiky a právne predpisy a na úrovni jednotlivých členských štátov opatrenia a – v prípade, že ešte neexistujú – aj predpisy. Náklady na regulačné opatrenia by sa mali porovnať s nákladmi v prípade nečinnosti, a to z hľadiska nepriamych nákladov vyplývajúcich z klimatických zmien, znečistenia vody, riadenia povodní, verejného zdravia atď. Podľa odhadov Komisie z roku 2006 by celkové náklady súvisiace s degradáciou pôdy v EÚ-25 mohli predstavovať 38 miliárd EUR ročne.

48. Kvalita pôdy výrazne súvisí s inými environmentálnymi aspektmi európskeho významu (napr. kvalita vody, riziko povodní, biodiverzita, klimatické zmeny, obnoviteľné zdroje atď.). V budúcej politike na ochranu pôdy sa musí uznať jej prepojenie s ostatnými cieľmi EÚ v oblasti životného prostredia (napr. rámcová smernica o vode). Existuje mnoho ustanovení EÚ, ktoré obsahujú určité prvky ochrany pôdy, neexistuje však žiadna všeobecná legislatíva špecificky zameraná na pôdu. Platné ustanovenia sa vo všeobecnosti obmedzujú na špecifické využívanie pôdy alebo hospodárenie s ňou a netýkajú sa celej plochy pôdy

49. Miestne a regionálne orgány musia posúdiť zaberanie pôdy na svojom území a musia zväziť, čo možno urobiť v prípade neudržateľnosti trendov. Túto činnosť možno podporiť využitím usmernení Komisie týkajúcich sa straty priepustnosti pôdy a tiež pokračujúcim vykonávaním štyroch pilierov tematickej stratégie na ochranu pôdy. Miestne a regionálne orgány by tiež mali aj naďalej proaktívne prispievať k tejto stratégii napríklad podporou rozvoja miestnych kódexov správania v oblasti ochrany pôdy.

⁽⁸⁾ European Environmental Bureau (EEB) (2011), "Soil: Worth Standing your ground for. Arguments for the Soil Framework Directive".

50. Nedostatky v ochrane pôdy sa bez ohľadu na zvolenú alternatívu najlepšie riešia spoločne v celej EÚ prostredníctvom všeobecného rámca a spoločných zásad, ktoré budú musieť prijať všetky krajiny. Rámcovú smernicu o pôde teda treba podporiť, avšak je dôležité, aby politika nebola zbytočne normatívna a neobsahovala priveľa kvantitatívnych ustanovení a limitných hodnôt. Obzvlášť dôležitá je zásada subsidiarity, pretože pôda je v jednotlivých regiónoch Európy odlišná. Stratégie na ochranu pôdy by preto mali byť založené na rizikách a konkrétnych okolnostiach, mali by byť primerané a mali by zohľadniť situáciu v jednotlivých regiónoch. Na zabezpečenie ochrany pôdy sú potrebné ciele opatrenia. Politika ochrany pôdy sa

v prvom rade vykonáva na miestnej a regionálnej úrovni, a preto sa musia príslušné právne predpisy prijať prednostne na tejto úrovni. Potrebujeme pôdu lepšie monitorovať, aby sa prispelo k rozvoju, podpore a hodnoteniu regionálnych prístupov k ochrane pôdy.

51. Politika na ochranu pôdy musí nastoliť správnu rovnováhu medzi opatreniami na európskej úrovni a zásadou subsidiarity a lepšej regulácie s cieľom vyhnúť sa zbytočnej dodatočnej administratívnej záťaži a neprimeraným nákladom. Právne predpisy EÚ o pôde by mali byť preto navrhnuté tak, aby umožnili zasiahnuť len tam, kde je to potrebné.

V Bruseli 30. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Inovácie pre udržateľný rast: biohospodárstvo pre Európu“

(2013/C 17/09)

VÝBOR REGIÓNOV konštatuje, že

- biologické vedy a biotechnológia podstatnou mierou prispievajú k dosiahnutiu kľúčových cieľov politiky EÚ v oblasti zdravia, udržateľného rozvoja, hospodárskeho rastu a vytvárania pracovných miest;
- prechod na biohospodárstvo je predpokladom na to, aby Európa dosiahla vedúce postavenie v svetovom biohospodárstve, hlavne pokiaľ ide o inovácie a konkurencieschopnosť;
- biohospodárstvo je spolu s potravinovou bezpečnosťou a udržateľným hospodárstvom uvedené v prehľade spoločenských výziev v programe Horizont 2020 s Komisiou navrhovaným rozpočtom 4,5 miliardy EUR, čo výbor víta;
- bude trvať najmenej 25 rokov, kým bude môcť biohospodárstvo konkurovať hospodárstvu založenému na využívaní fosílnych zdrojov, a že si to vyžaduje dlhodobé investície (do výskumu a vývoja), stratégie (aj po roku 2020) a spoluprácu všetkých zúčastnených v celom hodnotovom reťazci s cieľom dosiahnuť kooperatívny transfer poznatkov;
- biohospodárstvo poskytne nové podnikateľské a inovačné príležitosti v európskom hodnotovom reťazci, vrátane poľnohospodárstva;
- nástroje územného plánovania pre zachovanie poľnohospodársky a lesnícky využívaných plôch majú veľký význam;
- akčný plán navrhnutý Komisiou neobsahuje žiadne opatrenia na zvýšenie účinnosti využívania prírodných zdrojov.

Spravodajca	Rogier VAN DER SANDE (NL/ALDE), člen výkonnej rady provincie Južné Holandsko
Referenčný dokument	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Inovácie pre udržateľný rast: biohospodárstvo pre Európu COM(2012) 60 final

I. VÝBOR REGIÓNOV

Kľúčové posolstvá

1. víta toto oznámenie Európskej komisie (ďalej len „Komisia“), v ktorom sa navrhuje posun smerom k väčšiemu a udržateľnejšiemu využívaniu obnoviteľných zdrojov a vyzýva na prechod zo spoločnosti využívajúcej fosilné zdroje na spoločnosť využívajúcu biologické zdroje s podporou výskumu a inovácií.

2. Súhlasí s Komisiou v názore, že biohospodárstvo je kľúčový prvok inteligentného a ekologického rastu a prispieva k cieľom stratégie Európa 2020 a jej hlavným iniciatívam „Únia inovácií“ a „Európa efektívne využívajúca zdroje“. Opakuje, že biologické vedy a biotechnológia podstatnou mierou prispievajú k dosiahnutiu kľúčových cieľov politiky EÚ v oblasti zdravia, udržateľného rozvoja, hospodárskeho rastu a vytvárania pracovných miest ⁽¹⁾.

3. Uznáva, že prechod na biohospodárstvo je predpokladom na to, aby Európa dosiahla vedúce postavenie v svetovom biohospodárstve, hlavne pokiaľ ide o inovácie a konkurencieschopnosť. Zdôrazňuje, že biohospodárstvo ponúka veľký potenciál vytvárania pracovných miest, a to nielen v poľnohospodárstve. Pozoruje, že prírodných zdrojov vo svete ubúda a že ak má Európa zostať v biohospodárstve konkurencieschopná, bude musieť napredovať rýchlejšie, pretože iné krajiny vo svete začínajú uplatňovať podobné stratégie a aktívne stimulujú trhové iniciatívy (napr. Čína, USA). Je presvedčený, že pri podpore biohospodárstva potrebuje Európa rozhodnú európsku reakciu založenú na inováciách.

4. Domnieva sa, že akčnému plánu obsiahnutému v oznámení chýbajú praktické opatrenia a nástroje na odstránenie potenciálnych prekážok alebo rizík pri posune smerom k biohospodárstvu a že by sa osobitná pozornosť mala venovať prekrývaniu predpisov resp. tým predpisom, ktoré sú vo vzájomnom rozpore, a dostupnosti rizikového kapitálu.

5. Víta skutočnosť, že biohospodárstvo je spolu s potravinovou bezpečnosťou a udržateľným hospodárstvom uvedené

v prehľade spoločenských výziev v programe Horizont 2020 ⁽²⁾ s Komisiou navrhovaným rozpočtom 4,5 miliardy EUR. To vytvára rámec pre inovatívne opatrenia, ktorými sa má dosiahnuť potravinová bezpečnosť, riešiť nedostatok prírodných zdrojov, udržateľné poľnohospodárstvo, závislosť od fosilných zdrojov, úrodnosť pôdy a problém zmeny podnebia, pričom sa má zároveň dosiahnuť trvalý hospodársky rast. Poukazuje však na to, že obmedzenie týchto prostriedkov na oblasti „potravinová bezpečnosť, udržateľné poľnohospodárstvo, morský a námorný výskum a bioekonomika“ znamená veľké obmedzenie oproti odvetviam, ktoré Komisia v oznámení zhrnula pod pojem „bioekonomika“. Zdôrazňuje, že bude trvať najmenej 25 rokov, kým bude môcť biohospodárstvo konkurovať hospodárstvu založenému na využívaní fosilných zdrojov, a že si to vyžaduje dlhodobé investície (do výskumu a vývoja), stratégie (aj po roku 2020) a spoluprácu všetkých zúčastnených v celom hodnotovom reťazci s cieľom dosiahnuť kooperatívny transfer poznatkov.

6. Je presvedčený, že vzhľadom na prechod z hospodárstva využívajúceho fosilné zdroje na biohospodárstvo by sa poľnohospodárstvo, ktoré zaisťuje potravinovú bezpečnosť a plní si svoju prvotnú úlohu dodávateľa potravín, mohlo zároveň stať dodávateľom rozličných (nepotravinárskych) biologických produktov, čo by mohlo viesť k vzniku udržateľnejšieho poľnohospodárstva. Biohospodárstvo poskytne nové podnikateľské a inovačné príležitosti v európskom hodnotovom reťazci, vrátane poľnohospodárstva. Je presvedčený, že na dosiahnutie optimálneho využitia prírodných zdrojov je potrebná úzka interakcia medzi poľnohospodárstvom, biohospodárstvom a vednými odbormi ⁽³⁾, aby sa vytvorilo udržateľné a efektívnejšie poľnohospodárstvo. Intenzifikácia prvovýroby pritom nesmie byť v rozpore so zásadou udržateľnosti. Výbor preto zdôrazňuje význam nástrojov územného plánovania pre zachovanie poľnohospodársky a lesnícky využívaných plôch.

7. Súhlasí s tým, že predpokladom urýchlenia prechodu na udržateľné európske biohospodárstvo sú zabezpečené a dostatočné dodávky bezpečných a veľmi kvalitných biologických výrobkov, a takisto sústavy prvovýroby, v ktorých sa účinne využívajú zdroje. Poukazuje však na to, že akčný plán navrhnutý Komisiou neobsahuje žiadne opatrenia na zvýšenie účinnosti využívania prírodných zdrojov.

⁽¹⁾ CdR 174/2007 fin

⁽²⁾ COM(2011) 808 final.

⁽³⁾ CdR 1749/2012, NAT-V-022.

Uplatňovanie (medziodvetvového) biohospodárstva

8. Vyzdvihuje, že je potrebné viac sa zamerať na stratégiu a politiku, predpisy a stimuly v oblasti biohospodárstva, a zdôrazňuje, že je potrebná neustála koordinácia, jasné politické záväzky a ďalšia integrácia európskych politík (Horizont 2020, politika súdržnosti, spoločná poľnohospodárska politika, smernica o obnoviteľných zdrojoch energie, rámcová smernica o odpadoch) a jednotlivých odvetví, aby sa odstránili protiklady v politických cieľoch a zabezpečili rovnaké podmienky činnosti všetkých subjektov.

9. Víta ambície a snahy Komisie o integrovaný a medziodvetvový interdisciplinárny politický prístup k biohospodárstvu. Poznomenáva, že zo strany Komisie je potrebná intenzívna politická koordinácia, a podotýka, že pri ambíciách sa zatiaľ nezohľadňuje úroveň praktickej implementácie, ktorá je potrebná na miestnej a regionálnej úrovni.

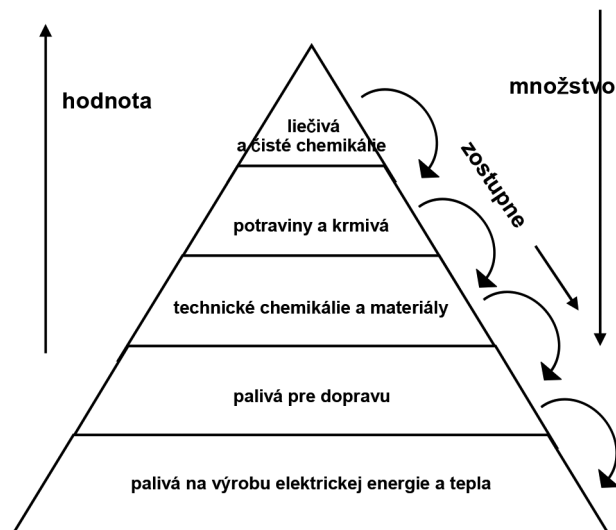
10. Podporuje pokus Komisie dospieť k všeobecnej obsahovej definícii biohospodárstva, domnieva sa však, že vzhľadom na medziodvetvovú povahu biohospodárstva môže mať pre niektorých európskych, národných a regionálnych aktérov činných v biohospodárstve tento pojem odlišný význam. Nazdáva sa, že pyramída využitia biomasy (obr. 1)⁽⁴⁾ by mohla poskytnúť rámec pri diskusii o hodnote a uprednostňovanom využívaní biomasy štruktúrovanejším spôsobom.

11. Je presvedčený, že Európa by mala vypracovať a uplatňovať svoju vlastnú jasnú a dlhodobú bioekonomickú víziu založenú na rozličných segmentoch pyramídy využitia biomasy (obr. 1), v ktorej vyššie umiestnené segmenty predstavujú vyššie hodnoty. Domnieva sa, že Európa by sa mala riadiť „hodnotovou stratégiou“ a zamerať sa na vyššie segmenty pyramídy využitia biomasy, teda uprednostniť využívanie biomasy 2. a časom aj 3. generácie⁽⁵⁾. Uznáva, že investície do prvej generácie biomasy sú nevyhnutným krokom pri prechode na druhú a časom aj tretiu generáciu biomasy. Je presvedčený, že tieto

⁽⁴⁾ Správa „De Ecopyramide – Biomassa Beter Benutten“ (Derksen a kol., 2008). Jej zhrnutie v angličtine (The Ecopyramid: Better biomass efficiency) je dostupné na stránke: <http://www.innovatienetwerk.org/en/bibliotheek/rapporten/342/DeEcopyramide>.

⁽⁵⁾ Vo všeobecnosti sa prvá generácia biopalív vyrába z potravinárskych plodín (napr. pšenice, kukurice), olejnin (napr. repka olejná, palma olejná) a plodín obsahujúcich cukor (napr. cukrová repa, cukrová trstina) určitými zaužívanými technológiami. Druhá generácia biopalív sa vo všeobecnosti vyrába z celulósových materiálov (lignocelulózové suroviny) a poľnohospodárskych odpadov alebo osobitne dopestovaných plodín (neurčených na výrobu potravín). Tretiu generáciu biopalív možno definovať ako dopestované biomasy, ktorá nemá podobu potravinárskych plodín, pričom však veľmi účinne využíva svetlo a pôdu. Najlepším príkladom sú tu riasy, ktoré sú zdrojom oleja a cenných produktov. Pozri okrem iného: <http://www.biofuelstp.eu/fuelproduction.html> a <http://biofuelsandthepoor.com/facts-and-definitions/>.

európske ciele by mali byť zakotvené vo všetkých medziodvetvových politikách súvisiacich s biohospodárstvom.

Obr. 1: Pyramída využitia biomasy

12. Domnieva sa, že Európa by mala prevziať a zachovať si vedúcu úlohu vo vývoji kritérií udržateľnosti na optimalizáciu ponuky a dopytu pri biomase (alebo obnoviteľných biologických zdrojoch) a v podpore udržateľného využívania pôdy. Zároveň by mala zohľadniť zvýšené poľnohospodárske výrobné kapacity a zvýšené využívanie biomasy druhej a časom aj tretej generácie, minimalizovať možné negatívne účinky neudržateľného využívania biomasy prvej generácie a venovať sa diskusii na tému „potraviny verzus palivá“.

13. Odporúča Komisii, aby vyvinula všeobecný plán rozvoja biohospodárstva, ktorý poskytne rozbor ďalších krokov potrebných pri rozvoji európskeho biohospodárstva, v prístupe zohľadní hodnotový reťazec, a takisto doterajšiu prácu (európskych technologických platforiem, OECD a iných). Žiada, aby sa doň zaradili praktické opatrenia a nástroje, pričom sa vezmú do úvahy rozličné danosti regiónov, a zdôrazňuje, aký potenciál má spolupráca regiónov v hodnotovom reťazci.

14. Poukazuje na to, že biohospodárstvo zahŕňa v Komisii rôzne oblasti politiky. Aby sa zlepšila dostupnosť bioekonomických iniciatív a programov EÚ, navrhuje výbor použiť prístup s „jedným kontaktným miestom“, pričom by išlo o jedno vstupné pracovisko Komisie, cez ktoré by sa spracovali žiadosti.

Nástroje viacúrovňového riadenia a subsidiarita

15. Víta skutočnosť, že v oznámení Komisie sa zohľadňuje regionálny rozmer biohospodárstva a domnieva sa, že oznámenie a všetky návrhy obsiahnuté v akčnom pláne pre biohospodárstvo sú v súlade so zásadou subsidiarity.

16. Poznomenáva, že niekoľko členských štátov EÚ vykonáva činnosti na podporu rozvoja biohospodárstva a že zodpovedajúce stratégie vypracúvajú hlavne vlády jednotlivých krajín. Dobrým príkladom je spoločná regionálna stratégia biohospodárstva Biobased Delta Europe (regióny Juhozápadné Holandsko a Flámsko). Je presvedčený, že je potrebný integrovaný rámec a kooperatívnejší európsky prístup a že potrebujeme posilniť miestne a regionálne iniciatívy uplatňovaním bioekonomických stratégií na všetkých úrovniach spolupráce (EÚ, štátnej, regionálnej, miestnej) a koordináciou medziodvetvových činností. Mal by sa vytvoriť mechanizmus koordinácie všetkých relevantných (medziodvetvových) oblastí politiky súvisiacich s biohospodárstvom na úrovni EÚ, štátov a regiónov.

17. Podporuje návrh Komisie vytvoriť panel pre biohospodárstvo, ktorý pomôže zlepšiť synergiu a súlad politik a na ktorom bude možné diskutovať o praktickom dosahu politickej činnosti súvisiacej s biohospodárstvom a vyhodnocovať ho, pričom sa domnieva, že je stále nejasný účel tohto panelu a nejasné je aj to, ako bude fungovať v praxi a ako sa doňho budú zapájať regióny. Zdôrazňuje, že by mal byť fórom mnohých subjektov, na ktorom sa ich zástupcovia budú stretávať na základe tzv. koncepcie trojitej špirály (podniky, výskumné ústavy, regionálne a miestne samosprávy), vymieňať si poznatky a nápady, diskutovať o riešeníach pre spoločnosť využívajúcu biologické zdroje a oboznamovať sa s praktickým úsilím pri prechode z hospodárstva založeného na využívaní fosílnych zdrojov na biohospodárstvo. Je presvedčený, že v platforme by mala byť náležite zastúpená široká paleta odvetví, čo by bolo dobrým základom na uľahčenie medziodvetvového prístupu k biohospodárstvu.

18. Domnieva sa, že fungovanie a úlohy národných, regionálnych a miestnych platforiem biohospodárstva sa môžu odlišovať, a preto žiada Komisiu, aby vypracovala špecifické usmernenia, ktoré stanovujú právomoci národných, regionálnych a miestnych panelov pre biohospodárstvo. Zdôrazňuje, že panely biohospodárstva by mali plniť úlohy koordinácie politickej, vedeckej a podnikateľskej obce s cieľom dohodnúť sa na opatreniach pred rozbehnutím hospodárskej súťaže, a vyzýva na miestny prístup, pri ktorom sa budú zohľadňovať príslušné zemepisné, rozvojové, environmentálne a regionálne podmienky a priority, ako aj doterajšie regionálne iniciatívy. Domnieva sa, že každý región by mal mať „svoj vlastný príbeh“ a rozvíjať vlastnú regionálnu stratégiu biohospodárstva.

19. Zdôrazňuje, že miestne a regionálne samosprávy zohrávajú kľúčovú úlohu pri uplatňovaní a rozvoji biohospodárstva. Uznáva, že majú rozhodujúcu úlohu pri určovaní rizík a možných prekážok implementácie v praxi, a preto sa dôrazne

zasadzuje za ich aktívne zapojenie a podieľanie sa na vytváraní, organizácii a využívaní panelu pre biohospodárstvo. Komisiu žiada, aby umožnila dostatočnú pružnosť a ozrejnila funkciu a úlohy regionálnych a/alebo národných panelov, spôsob ich interakcie a formu, akou sa regionálne a/alebo miestne skúsenosti odrazia v paneli EÚ pre biohospodárstvo.

20. Domnieva sa, že úspech prechodu na biohospodárstvo bude závisieť od aktívnej účasti občianskej spoločnosti na plánovaní a implementácii. Zdôrazňuje význam informovania verejnosti a vyzýva Komisiu, aby zdôrazňovala vzťah medzi vedou, spoločnosťou a prípravou politiky a tiež významnú úlohu miestnych a regionálnych samospráv pri tomto prechode.

21. Je presvedčený, že prechod na biohospodárstvo bude úspešný iba v spoločnosti zameranej na využívanie biologických zdrojov, a preto navrhuje, aby mimovládne organizácie a organizácie občianskej spoločnosti zohrávali dôležitú úlohu v raných štádiách prechodu a boli zastúpené v paneloch.

22. Vyzdvihuje potenciál biohospodárstva pri raste a vytváraní pracovných miest v Európe a je presvedčený, že si to vyžaduje vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí by rozvíjali inovácie a vytvárali vedomostnú základňu na budovanie biohospodárstva. Zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa vývoj súvisiaci s biohospodárstvom stal súčasťou riadnych učebných osnov na základných školách a v odbornom a vysokoškolskom vzdelávaní prostredníctvom študijných odborov a predmetov venovaných poľnohospodárstvu, chémii a potravinárstvu. Vzdelávanie však podľa článku 165 Zmluvy o fungovaní EÚ patrí do právomoci členských štátov, a preto sa v tejto oblasti nemôžu na úrovni EÚ stanovovať žiadne požiadavky.

23. Domnieva sa, že spolupráca založená na tzv. koncepcii trojitej špirály je rozhodujúca na dosiahnutie zhodnotenia inovácií a poznatkov v biohospodárstve. Koncepciu trojitej špirály treba tiež zmodernizovať a rozpracovať tak, aby sa zabezpečilo účinné fungovanie regionálnych inovačných ekosystémov. Táto oblasť prirodzene profituje zo širokej pozitívnej účasti občanov, a preto je veľmi vhodná na to, aby sa stala európskym priekopníkom, pokiaľ ide o inovačnú činnosť, ktorá využíva intenzívny výskum, no zároveň je zameraná na používateľa.

Udržateľné biohospodárstvo na vnútornom a svetovom trhu

24. Zdôrazňuje významnú úlohu verejno-súkromných partnerstiev pri urýchlňovaní prechodu na biohospodárstvo. Je presvedčený, že malé a stredné podniky zohrávajú rozhodujúcu úlohu pri premene výsledkov vedeckého výskumu na aplikácie a pri ich uvádzaní na trh vo forme nových výrobkov alebo techník. Inovačnú úlohu regionálnych malých a stredných podnikov treba neustále zdôrazňovať a na podnietenie ich činnosti je potrebná mohutná štruktúrovaná podpora.

25. Domnieva sa, že je nevyhnutné zlepšiť dostupnosť finančných prostriedkov malým a stredným podnikom investovaním do začínajúcich podnikov, poskytovaním rizikového kapitálu a podporou transferov technológií, menej zložitými predpismi a zhodnocovaním poznatkov v biohospodárstve. Navrhuje, aby sa vytvoril panel malých a stredných podnikov, ktorý by bol poradenským orgánom panelu pre biohospodárstvo a zabezpečil by posudzovanie vecí z podnikateľského hľadiska.

26. Obáva sa, že súčasné politické a ekonomické prostredie v EÚ nepodporuje priemyselné využívanie biomasy ako materiálu (resp. suroviny).

27. Zdôrazňuje, že prechod na biologické hospodárstvo musí byť v súlade s fungovaním vnútorného trhu a obchodnou politikou.

Regionálne príklady a nástroje financovania

28. Víta, že sa objavujú vedúce európske siete regiónov a biohospodárskych zoskupení. Príkladná je spolupráca Flámska (Belgicko) a juhozápadného Holandska, severozápadného Francúzska, Severného Porýnia-Vestfálska (Nemecko), Helsinského regiónu (Fínsko), Štajerska (Rakúsko) a iniciatívy vo Švédsku, Estónsku a Maďarsku. Vyzýva Komisiu, aby podporila takéto siete a zoskupenia s cieľom podporovať výmenu skúseností a spoločne spracovávať žiadosti o projekty pripravované spolu s inými európskymi regiónmi a zapojila ich do panelu pre biohospodárstvo. Domnieva sa, že je dôležité vzájomne sa oboznamovať s vytváraním investičných fondov a transferom technológií.

29. Domnieva sa, že pri budovaní spoločnosti využívajúcej biologické zdroje sú dôležité iniciatívy vychádzajúce zdola a že rozhodujúci význam má podnikateľský prístup a prístup založený na dopyte v kombinácii s prístupom vládnej úrovne.

30. Konštatuje, že regióny produkujúce biomasu by mali mať možnosť profitovať z technologických inovácií a nemali by byť považované iba za dodávateľov biomasy, a preto je potrebné venovať osobitnú pozornosť transferu technológií a zhodnocovaniu poznatkov. Domnieva sa, že úzke vzťahy medzi mestskými a poľnohospodárskymi regiónmi sú dôležité na dosiahnutie transferu technológií a zhodnocovanie poznatkov.

31. Domnieva sa, že časť fondov spoločnej poľnohospodárskej politiky by v spojení s programom Horizont 2020 mala podporovať európske inovačné partnerstvo za poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť, aby sa našlo spojenie medzi výskumom a vývojom a poľnohospodárskou praxou, vďaka čomu by sa rozšírila vedomostná základňa a zvýšilo zhodnocovanie poznatkov (6).

(6) Návrh stanoviska Výboru regiónov na tému „Európske partnerstvo v oblasti inovácií: poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť“, CdR 1749/2012 fin, NAT-V-022.

32. Navrhuje, aby Komisia zlepšila predbežné vyberanie a mapovanie osvedčených postupov, doterajších činností a dostupných bioproduktov regionálnych zoskupení a regiónov, pričom by vychádzala z výsledkov a práce, ktorá už bola urobená v jestvujúcich programoch, ako je ABC-Europe a Cluster-IP financovaných generálnym riaditeľstvom pre podnikanie a priemysel (7), programy Interreg v rámci regionálnej politiky a Znalostné regióny zo 7. rámcového programu (8), a podporovala programy financované z viacerých fondov.

33. Víta návrh Európskej komisie vyčleniť časť Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) na projekty „hospodárstva s nízkymi emisiami oxidu uhličitého“ v menej rozvinutých regiónoch, rozvinutých „transformujúcich sa regiónoch“ a v bohatších regiónoch. Je presvedčený, že to bude mať kladný vplyv na vytvorenie európskej spoločnosti správne využívajúcej biologické zdroje. Zdôrazňuje potenciál stratégií inteligentnej špecializácie (S3), ktorými sa má regiónom umožniť strategickú a ucelenejší prístup k biohospodárstvu.

34. Navrhuje, aby regióny, ktoré majú rozvinutejšie biohospodárstvo, boli podporované pri krokoch vyžadovaných bioekonomickými hodnotovými reťazcami a pri spájaní s inými menej pokročilými regiónmi, pričom je presvedčený, že rozvinutejšie a menej rozvinuté regióny by spolu mali pripravovať skúšobné plány, v ktorých by (začínajúce) podniky mohli skúšať nové produkty v chránenom prostredí. Domnieva, že tento prístup postupného dosiahnutia excelentnosti povedie k efektívnemu využívaniu zdrojov pri podpore súdržnosti a podporuje iniciatívy, akou je iniciatíva Znalostné regióny, ktorá poskytuje vhodné nástroje na výmenu poznatkov. Dôrazne podporuje preberanie a uplatňovanie výsledkov výskumu v regiónoch a nadväzovanie ďalšej výskumnej spolupráce.

35. Je presvedčený, že znalostné a inovačné spoločenstvá (ZIS) riešia dlhodobé spoločenské výzvy a nachádzajú nové príležitosti na inovácie v Európe, ktorým sa venujú. Preto vyzýva Komisiu, aby v novej vlne ZIS v rokoch 2014 až 2020 začala s ich sústreďovaním na biohospodárstvo (9).

(7) http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/biotechnology/index_en.htm, <http://www.europe-innova.eu/web/guest/cluster-cooperation/cluster-innovation-platform>.

(8) <ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/kbbe/docs/regional-biotech-report.pdf>, http://cordis.europa.eu/fp7/kbbe/library_en.html

(9) Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) so svojimi znalostnými a inovačnými spoločenstvami (ZIS) v rôznych oblastiach bude v roku 2014 riešiť otázky týkajúce sa biohospodárstva, a to najmä v súvislosti s navrhovaným ZIS „Potraviny pre budúcnosť“ [pozri COM(2012) 60 final]. Biohospodárstvo nezahŕňa len potraviny, ale aj nepotravinárske výrobky. Dôležité je, aby sa aj nepotravinárska zložka začlenila do celkového hodnotového reťazca biohospodárstva.

36. Vzhľadom na spomenuté je presvedčený, že všetci aktéri, či už európski, národní, regionálni alebo miestni pociťujú naliehavosť, pokiaľ ide o rozvoj hospodárstva s nízkymi emisiami oxidu uhličitého resp. biohospodárstva. Vydať sa na cestu k dosiahnutiu tohto cieľa a začať ho uplatňovať v praxi si vyžaduje revolúciu v našom spôsobe myslenia a konania. Keďže regióny sú kľúčové v praktickom uplatňovaní, ponúka výbor svoje odborné poznatky a vyhlasuje, že je ochotný úzko spolupracovať s Komisiou pri posúvaní stratégie pre biohospodárstvo v Európe do ďalšej fázy.

37. Chcel by požiadať Komisiu, aby na úrovni EÚ:

- a. ďalej rozvíjala stratégiu biohospodárstva (s využívaním koncepcie trojitej špirály) so zameraním na vyššie stupienky v pyramíde využitia biomasy a vytvorila panel pre biohospodárstvo so zástupcami podnikov, vedeckých inštitúcií a verejných orgánov (regionálnych, celoštátnych a Európskej únie),
- b. vypracovala ucelený prístup k biohospodárstvu založený na stratégii financovania z viacerých fondov, ktorý si takéto financovanie aj bude vyžadovať, pričom pôjde o regionálnu aj o európsku stratégiu (Horizont 2020, politika súdržnosti, SPP, energetická politika),
- c. informovala verejnosť o tom, že biohospodárstvo je potrebné a aké príležitosti ponúka,
- d. založila ucelený prístup k biohospodárstvu na stimulujúcich a nekonfliktných predpisoch a opatreniach (systémami certifikácie, ucelenými a uspôsobenými výskumno-vývojovými programami s účasťou viacerých generálnych riaditeľstiev) a na možnostiach regiónov určiť si vlastné smerovanie v biohospodárstve a stratégii inteligentnej špecializácie,

ďalej rozvíjala európsku stratégiu so zameraním na:

- špecializáciu a zhodnocovanie inovačných poznatkov v európskom biohospodárstve, aby toto odvetvie zostalo na svetovej konkurenčnej úrovni,
- výskum a vývoj 2. a 3. generácie biomasy,
- hodnotové reťazce (od výroby surovín až po dokončené výrobky určené na trh),
- výrobky s vysokou pridanou hodnotou.

38. Je presvedčený, že regióny môžu ponúknuť:

- a. mapovanie a sprístupnenie zdokumentovaných osvedčených postupov regiónov, ktoré úspešne plánujú a uplatňujú biohospodárstvo (resp. jeho aspekty) a hľadajú spôsoby, ako spropagovať a preniesť tieto štruktúry do iných regiónov (postupné dosiahnutie excelentnosti),
- b. pomoc pri vytváraní štruktúr trojitej špirály a príspevky do práce panelov pre biohospodárstvo,
- c. zvýšenie povedomia verejnosti o biohospodárstve (jeho potrebe a prínosoch) na miestnej a regionálnej úrovni, a to vzhľadom na skutočnosť, že sú najbližšie k občanom,
- d. podporu postupného dosiahnutia excelentnosti uľahčovaním a iniciovaním spolupráce medzi menej a viacej rozvinutými regiónmi a využívaním financovania z viacerých fondov pri európskych programoch a projektoch.

V Bruseli 30. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Európske partnerstvo v oblasti inovácií: poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť“

(2013/C 17/10)

VÝBOR REGIÓNOV odporúča Európskej komisii

- uznať kľúčový podiel miestnych a regionálnych samospráv a zainteresovaných subjektov na úspechu európskeho partnerstva v oblasti inovácií (EIP) v poľnohospodárskej produktivite a udržateľnosti;
- v plnej miere zapojiť miestne a regionálne samosprávy do riadiacich štruktúr vytvorených na podporu a monitorovanie tejto iniciatívy;
- definovať pojem „zvyšovať produktivitu“ ako „produkovať väčšie množstvo lepších výrobkov s využitím menšieho množstva zdrojov“;
- umožniť širokú škálu oblastí týkajúcich sa prvovýroby, riadenia zdrojov, biohospodárstva, dodávateľského reťazca, kvality, bezpečnosti potravín a záujmov spotrebiteľov, pretože týmito témami sa EIP zaoberá;
- uprednostniť inovačné programy, ktoré zabezpečia zachovanie poľnohospodárskej činnosti v celej Európe, začlenenie výskumu prínosného pre chovateľské regióny, prímestské regióny, oblasti s prírodnými obmedzeniami a oblasti s miestnou poľnohospodárskou výrobou;
- uprednostňovať inovačné aktivity malých a stredných podnikov vychádzajúce z najnižšej úrovne pred iniciatívami priemyslu, aby sa vyrovnávala súčasná nerovnováha v zapojení vyplývajúca z rozdielov v úrovni organizácie a kapacitách;
- pokračovať v úsilí zlepšiť postavenie prvovýrobcov v potravinovej výrobe, spracovaní a distribučnom reťazci;
- umožniť operačným skupinám využívať na pokrytie počiatočných nákladov aj podporu z Európskeho poľnohospodárskeho fondu rozvoja vidieka, napríklad na vypracovanie prístupu k riešeniu technických a vedeckých otázok.

Spravodajca

Henk BRINK (NL/ALDE), člen výkonnej rady provincie Drenthe

Referenčný dokument

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade o európskom partnerstve v oblasti inovácií „Poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť“

COM(2012) 79 final

I. VÝZVY A CIELE**VÝBOR REGIÓNOV****Únia inovácií – hlavná iniciatíva stratégie Európa 2020**

podporuje stratégiu Európa 2020 zameranú na inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, pričom si uvedomuje, že:

1. Európa musí zintenzívniť svoje úsilie o udržanie a zlepšenie svojho postavenia v obchode i v priemyselnej výrobe a špičkovej úrovne vedy, aby obstála v hospodárskej súťaži na svetovom trhu;

2. európske znalosti o udržateľnej výrobe potravín, vrátane znalostí o riadení poľnohospodárskych podnikov, o riešeníach v oblasti IKT, bezpečnosti potravín, agro-biotechnológii, technických pestovania, ochrane plodín, vode, rezíduách, energii, nakladaní s odpadmi a o agrosociológii sú vítané na celom svete a majú obrovský marketingový potenciál na novo vznikajúcich a rýchlo sa rozvíjajúcich trhoch v Európe i mimo nej;

3. na to, aby tieto znalosti dokázala premeniť na hodnoty, Európa potrebuje: 1) viac inovatívnych malých a stredných podnikov, ktoré by prispeli k rastu a tvorbe pracovných miest, 2) viac súkromných investícií, 3) inovácie v jestvujúcich a novo vznikajúcich odvetviach, 4) multidisciplinárnu spoluprácu na vytvorenie prelomových riešení, 5) zainteresované subjekty, ktoré majú záujem sľubné riešenia otestovať, demonštrovať a šíriť.

Výzvy v oblasti poľnohospodárstva, prírodných zdrojov a potravinovej bezpečnosti

Konštatuje, že:

4. svet v súčasnosti čelí rozmanitým a závažným výzvam: nepretržitý rast populácie a nárast kúpnej sily, ktorý spôsobuje zmeny v stravovacích návykoch a zvýšený dopyt po prvovýrobkoch, spolu s ohrozením kapacity poľnohospodárskej výroby na celom svete v dôsledku klimatických zmien;

5. súčasťou týchto zmien je hrozba nedostatku potravín, krmív, fosílnych palív, surovín, vlákien a sladkej vody v dôsledku zvyšovania degradácie pôdy a straty biodiverzity, a tiež zvyšujúceho sa rizika zlyhania finančného trhu, politickej nerovnováhy a ozbrojených konfliktov;

6. poľnohospodárstvo a zásobovanie potravinami musia byť v budúcnosti šetrnejšie pri využívaní vody a fosílnych palív, musí sa využívať menej hnojív a prípravkov na ochranu rastlín, rozmanitejším a inteligentnejším spôsobom využívať synergia rastlinnej a živočíšnej výroby, lepšie nakladať s organickým odpadom i tokom rezíduí a musí sa vyrábať energia z obnoviteľných zdrojov.

Poukazuje na skutočnosť, že:

7. členské štáty a zúčastnené strany opakovane vyjadrili svoj veľký záujem podporovať inovácie v poľnohospodárstve celoeurópskym prístupom a Európska rada 20. júna 2008 poukázala na to, že „existuje potreba podporovať inováciu, výskum a vývoj poľnohospodárskej výroby, najmä zvyšovanie jej energetickej účinnosti, rastu produktivity a schopnosti prispôbiť sa zmene klímy“;

8. k podobným záverom dospeli organizácie poľnohospodárov a poľnohospodárske komory a vo vyhlásení G20 z Cannes sa zdôrazňuje prvoradá potreba investovať do poľnohospodárskeho výskumu a inovácií.

Výbor regiónov preto:

9. víta iniciatívu Komisie podporovať inovácie v poľnohospodárstve prostredníctvom špecifického európskeho partnerstva v oblasti inovácií „Poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť“ a jeho dvoch hlavných cieľov, ktorými sú podpora poľnohospodárskeho odvetvia pri zvyšovaní produktivity a účinnosti (vrátane zvrátenia nedávneho poklesu prírastku produktivity do roku 2020) a podpora udržateľného rozvoja poľnohospodárstva (zaistenie náležitého využívania pôdy do roku 2020);

10. osobitne víta skutočnosť, že miestne poľnohospodárske a potravinárske systémy sa odrážajú v oblastiach, ktoré sa označujú ako vhodné na spoluprácu, t. j. horizontálna a vertikálna spolupráca medzi subjektmi v dodávateľskom reťazci s cieľom vytvoriť logistické platformy na podporu krátkych reťazcov a miestnych trhov a podporiť aktivity v miestnom kontexte týkajúce sa rozvoja krátkych reťazcov a miestnych trhov;

11. víta návrh Komisie vyčleniť 4,5 miliardy EUR na výskum a vývoj v oblasti potravinovej bezpečnosti, biohospodárstva a udržateľného poľnohospodárstva (v rámci programu Horizont 2020);

12. súhlasí s názorom, že prostriedky zo spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) by mali spolu s prostriedkami z rámcového výskumného programu podporovať európske partnerstvo v oblasti inovácií (EIP) „Poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť“, aby sa preklenula priepasť medzi svetom výskumu a poľnohospodárskou praxou;

13. domnieva sa, že presun v poľnohospodárstve, ktorý je potrebný vzhľadom na rastúcu naliehavosť účinného využívania zdrojov, sa v prvom rade prejaví zvýšením objemu produkcie potravín udržateľnejším spôsobom, ale aj ponukou škály rôznych verejných služieb a produktov na biologickom základe v oblasti zdravia, voľného času, hospodárenia s pôdou, nakladania s odpadom, krmív, vlákien a energie z obnoviteľných zdrojov. Tento širší rozsah bude prínosom tak pre toto odvetvie, ako aj pre spoločnosť, ak sa zabezpečí dobrá rovnováha medzi výrobou potravín a nepotravinárskou výrobou, zameranie poľnohospodárskeho odvetvia na prepracované priority spoločnej poľnohospodárskej politiky a dôsledné úsilie samospráv o ich dosiahnutie;

14. domnieva sa, že takéto nanovo definované odvetvie poľnohospodárstva poskytne európskemu hodnotovému reťazcu nové podnikateľské a inovačné príležitosti;

15. domnieva sa, že na optimálne využívanie prírodných zdrojov je potrebná silná interakcia medzi poľnohospodárstvom, biohospodárstvom a vednými odborníkmi⁽¹⁾, aby sa vytvorilo udržateľnejšie a účinnejšie poľnohospodárstvo. V súvislosti s poľnohospodárstvom ako výrobcom biomasy na získavanie energie je potrebné dbať na dosiahnutie rovnováhy medzi výrobou potravín a biomasy.

II. OBAVY / KLÚČOVÉ FAKTORY ÚSPECHU

Obavy

Poukazuje na skutočnosť, že:

16. snaha preklenúť priepasť medzi praxou a vedou je veľmi dôležitá, avšak samotná existencia EIP neodstráni kultúrnu a profesionálnu priepasť medzi dvoma rovnako dôležitými hľadiskami, na jednej strane hľadiskom vedeckej obce, ktorá má tendenciu zameriavať sa na excelentnosť vo vede, výskum na hraniciach súčasného poznania, budúce a novo vzniknuté technológie, rozvoj zručností a kariéry a výskumnú infraštruktúru, a na druhej strane hľadiskom podnikateľov a tvorcov politiky, ktorí hľadajú spôsob, ako zhodnotiť poznatky, a riešenia pre potreby spoločnosti a podnikateľské príležitosti. Na oboch stranách bude potrebná komunikácia a stimuly;

⁽¹⁾ Stanovisko Výboru regiónov na tému „Inovácie pre udržateľný rast: biohospodárstvo pre Európu“, Cdr 1112/2012, EDUC-V-024.

17. navrhovaný Európsky poľnohospodársky fond rozvoja vidieka (EPFRV) ponúka viacero stimulov, ako sa uvádza v článkoch 15, 16, 18, 20, 33, 36, 46, 53, 61, 62 a 63, ale tieto sa nevyužijú, pokiaľ sprostredkovateľ znalostí EIP nebude informovať o možnostiach na úrovni členských štátoch skôr, ako sa zaväzujú zmluvy o partnerstve, a počas prípravy národných a/alebo regionálnych prevádzkových programov rozvoja vidieka;

18. EIP sa nezačlení do programov rozvoja vidieka, pokiaľ spolufinancovanie členskými štátmi nebude naplánované tak, aby pokrývalo rôzne fázy procesu inovácie: 1) spoluprácu (zriadenie operačných skupín) pri rozvoji podnikania (na odštartovanie projektu inovácie), 2) prenos znalostí a poradenské služby (na získanie odborných znalostí a využitie jestvujúcich výsledkov výskumu), 3) uplatňovanie systémov kvality (na podporu spoločenského prínosu a podnikateľských výsledkov), 4) investície (finančná podpora dosiahnutia cieľov, produktivity a udržateľnosti);

19. doposiaľ bolo vytvorených päť európskych inovačných partnerstiev v týchto oblastiach:

a. aktívne a zdravé starnutie, SEC(2011) 1028, dokument prijatý 1. septembra 2011

b. suroviny, COM(2012) 82, dokument prijatý 29. februára 2012

c. poľnohospodárska produktivita a udržateľnosť, COM(2012) 79, dokument prijatý 29. februára 2012

d. voda, COM(2012) 216, dokument prijatý 10. mája 2012

e. inteligentné mestá, C(2012) 4701, dokument prijatý 10. júla 2012,

pričom všetky sú pre regionálne a miestne samosprávy dôležité a ich úspech závisí od regionálneho riadenia, podpory a financovania, avšak regionálne samosprávy doposiaľ neboli vyzvané na účasť v tomto procese.

Kľúčové faktory úspechu

Poukazuje na skutočnosť, že:

20. regióny a vidiecke spoločenstvá môžu zohrávať rozhodujúcu rolu pri riadení a spolufinancovaní krokov, ktoré sa na podporu inovácie podniknú prostredníctvom EPFRV, a sú nenahraditeľné pri prispôbovaní podpory špecifickým poľnohospodárskym, environmentálnym a územným črtám daného regiónu, čo umožní účinnejšie využívanie finančných prostriedkov z európskych fondov;

21. regióny a miestne spoločenstvá by uvítali, keby sa mohli podieľať na stanovovaní priorit a zavádzaní a riadení opatrení;

22. zavedenie rámca viacúrovňového riadenia (európska, národná a regionálna úroveň) je nevyhnutným predpokladom úspechu reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2013, vrátane EIP;

23. očakáva sa, že zainteresované subjekty vytvoria základnú operačnú skupinu, ktorá by ďalej skúmala rozdiely v znalostiach týkajúcich sa napr. technológií, modelov podnikania, organizačných systémov, marketingových stratégií, potrieb a povedomia spotrebiteľov, pričom by financovanie tohto procesu z EPFRV bolo vítané. Ich nasledujúcim krokom by mohlo byť hľadanie partnerov a vytvorenie multidisciplinárneho tímu s cieľom preskúmať uplatňovanie cezhraničnej spolupráce a/alebo preskúmať jestvujúcu znalostnú základňu skôr, ako sa so žiadosťou o ďalšiu podporu obrátia na sieť EIP, avšak tento krok by nemal byť povinný;

24. niektoré inovačné iniciatívy zamerané na udržateľnosť alebo produktivitu vychádzajúce z najnižšej úrovne by na úrovni regiónov alebo členských štátov mohli byť vítané, aj tak by však hrozilo, že by nezodpovedali voľbe prioritnej témy, ktorú stanovuje strategický vykonávací plán a viacročný plán (po konzultácii so stálym výborom pre poľnohospodársky výskum a výborom pre rozvoj vidieka ho zverejní riadiaca skupina na vysokej úrovni). Nemalo by však brániť získaniu podpory, inak by to účastníkov mohlo značne odrádzať a narušilo by to inovačnú špirálu v jej najzraniteľnejšom bode;

25. sprostredkovanie inovácií a znalostí je nenahraditeľné pri spúšťaní procesu inovácie a snahe dosiahnuť pokrok.

III. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

Odporúčania Európskej komisii

Výbor Európskej komisii dôrazne odporúča:

26. uznať kľúčový podiel miestnych a regionálnych samospráv a zainteresovaných subjektov na úspechu EIP v oblasti poľnohospodárskej produktivity a udržateľnosti;

27. v plnej miere zapojiť miestne a regionálne samosprávy do riadiacich štruktúr vytvorených na podporu a monitorovanie tejto iniciatívy;

28. vyzvať zástupcov Výboru regiónov, aby sa zapojili do činnosti riadiacej skupiny na vysokej úrovni, ktorá stanoví stratégiu EIP, a koordinačného výboru európskej siete pre rozvoj vidieka, aby sa zabezpečilo uskutočňovanie iniciatívy v súlade so skutočnými potrebami miestnych a regionálnych samospráv;

29. uložiť členským štátom povinnosť začleniť prierezové ciele EIP do partnerských zmlúv;

30. definovať pojem „zvyšovať produktivitu“ ako „produkovat' väčšie množstvo lepších výrobkov s využitím menšieho množstva zdrojov“;

31. umožniť širokú škálu oblastí týkajúcich sa prvovýroby, riadenia zdrojov, biohospodárstva, dodávateľského reťazca, kvality, bezpečnosti potravín a záujmov spotrebiteľov, pretože týmito témami sa EIP zaoberá;

32. uprednostniť inovačné programy, ktoré zabezpečia zachovanie poľnohospodárskej činnosti v celej Európe, začlenenie výskumu prínosného pre chovateľské regióny, prímestské regióny, oblasti s prírodnými obmedzeniami a oblasti s miestnou poľnohospodárskou výrobou;

33. uprednostňovať inovačné aktivity malých a stredných podnikov vychádzajúce z najnižšej úrovne pred iniciatívami priemyslu, aby sa vyrovnávala súčasná nerovnováha v zapojení vyplývajúca z rozdielov v úrovni organizácie a kapacitách;

34. zamerať sa popri zvyšovaní objemu produkcie aj na udržateľné poľnohospodárstvo, produktívne poľnohospodárstvo ako výsledok dostupnosti moderných technológií, prevenciu vzniku potravinového odpadu a pozberových strát a na zodpovedné správanie spotrebiteľov;

35. zamerať sa na vývoz a marketing znalostí a (bio)technológií z EÚ, ako aj na spravodlivé zapojenie do výroby v odľahlých miestach (resp. výroby v mestských aglomeráciách alebo malovýroby) v tretích krajinách;

36. pokračovať v úsilí zlepšiť postavenie prvovýrobcov v potravinovej výrobe, spracovaní a distribučnom reťazci;

37. klásť dôraz na to, aby bol „stupeň praktického využitia výsledkov výskumu“ jedným z kritérií tvorby rebríčkov znalostných inštitúcií s cieľom podnecovať vedcov k navrhovaniu inovácií;

38. víta hlavné európske siete regiónov, výskumné ústavy a zoskupenia vysokej produktivity a udržateľného poľnohospodárstva, vyzýva Komisiu, aby uznala úlohu takýchto sietí a zoskupení na uľahčila prenos znalostí medzi podnikateľmi na miestnej a medziregionálnej úrovni;

39. umožniť členským štátom podporovať zapojenie v počiatkových fázach a regionálnu činnosť operačných skupín, ktoré sa zameriavajú na dosiahnutie cieľov EIP, za pomoci financovania z EPFRV a regionálneho spolufinancovania bez ohľadu na to, či sa im podarilo získať aj podporu siete EIP po reakcii na výzvy;

40. dohodnúť sa na tom, že operačné skupiny môžu pôsobiť buď v členskom štáte, alebo mať členov v niekoľkých členských štátoch a v tretích krajinách;

41. hovoriť o „poľnohospodároch a organizáciách výrobcov“ všade tam, kde sa „poľnohospodári“ označujú za oprávnené subjekty, s cieľom uľahčiť vytvorenie skupiny;

42. umožniť operačným skupinám využívať na pokrytie počiatočných nákladov aj podporu z EPFRV, napríklad na vypracovanie prístupu k riešeniu technických a vedeckých otázok alebo na využitie sprostredkovateľa znalostí a inovácie;

43. vymenovať komunikačné tímy, ktoré by propagovali využívanie EIP v programoch rozvoja vidieka jednotlivých členských štátov, možnosti programu Horizont 2020 na podporu výskumných projektov, projektov s viacerými aktérmi, zoskupení v oblasti inovačnej činnosti, sprostredkovateľov inovácie a centier inovácie, a okrem toho podporovali využívanie zariadení a kontaktov siete EIP, ako aj príručiek a usmernení pre miestne skupiny, ešte pred zriadením riadiaceho výboru na vysokej úrovni, podpornej/pracovnej skupiny SHERPA, podporného útvaru pre operačné skupiny a sekretariátu zostavujúceho strategický plán.

Odporúčania členom miestnym a regionálnym orgánom

Miestnym a regionálnym orgánom odporúča:

44. podporovať začlenenie a naplánovanie EIP do operačných programov EPFRV a pripraviť sa na vytváranie operačných skupín;

45. poradiť členským štátom, aby vzhľadom na naliehavosť riešenia otázky produktivity, účinného využívania zdrojov a udržateľnosti investovali aspoň 10 % celkového príspevku z EPFRV investovali do podpory prenosu znalostí a inovácií v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach;

46. prehĺbiť svoje doterajšie zapojenie do siete pre rozvoj vidieka v EÚ i v členských štátoch.

V Bruseli 30. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Prípravné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

98. PLENÁRNE ZASADNUTIE V DŇOCH 29. A 30. NOVEMBRA 2012

Stanovisko Výboru regiónov „Spoločný strategický rámec“

(2013/C 17/11)

VÝBOR REGIÓNOV

- opätovne vyjadruje svoje presvedčenie o potrebe spoločného strategického rámca (SSR) na roky 2014 až 2020, aby sa dosiahla koordinácia a súčinnosť pri financovaní z fondov zahrnutých do spoločného strategického rámca a aby sa poskytlo jasné strategické smerovanie pre zmluvy o partnerstve a operačné programy;
- má pochybnosti, pokiaľ ide o opodstatnenosť navrhovaného rozdelenia SSR medzi prílohu všeobecného nariadenia a delegovaný akt s orientačnými činnosťami s veľkým prínosom pre Európu a prioritami spolupráce. Podporuje schválenie SSR výlučne ako prílohu k všeobecnému nariadeniu;
- domnieva sa, že Európska komisia by mala formou nezáväzného oznámenia, ako to bolo v prípade strategických usmernení Spoločenstva na roky 2007 – 2013, navrhnúť orientačné činnosti s veľkým prínosom pre Európu;
- zdôrazňuje, že cieľom SSR by malo byť vytvorenie podmienok na plynulý prechod od legislatívneho balíka k zmluvám o partnerstve a operačným programom, a upozorňuje, že je nevyhnutné spresniť vykonávacie mechanizmy;
- vyjadruje poľutovanie nad tým, že 11 tematických cieľov uvedených v návrhu nariadenia o spoločných ustanoveniach sa líši od šiestich priorít Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a šiestich samostatných priorít Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo, a preto je koordinácia nezvyčajne ťažká;
- je presvedčený o nevyhnutnosti decentralizovať operačné riadenie na miestnej a regionálnej úrovni, aby sa zlepšila koordinácia a zvýšila komplementárnosť medzi jednotlivými fondmi, čo prinesie účinný integrovaný prístup, t. j. polytematický prístup, ktorý smeruje zdola nahor a vychádza z osobitostí jednotlivých území;
- dôrazne odporúča, aby sa zavádzali operačné programy financované z viacerých fondov;
- požaduje, aby bol vypracovaný stabilný rámec plánovania s cieľom zabezpečiť súlad s viacročnou perspektívou politiky súdržnosti;
- kladie otázku, či by nebolo možné zmeniť a doplniť SSR prostredníctvom delegovaného aktu.

Hlavný spravodajca	Marek WOŹNIAK (PL/EES), maršálek Veľkopoľského vojvodstva
Referenčný dokument	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006
	COM(2012) 496 final, príloha I

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1. opätovne vyjadruje svoje presvedčenie o potrebe spoločného strategického rámca (SSR) na roky 2014 až 2020 pre Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo (EFNRH), aby sa dosiahla koordinácia a súčinnosť pri financovaní z fondov zahrnutých do spoločného strategického rámca a aby sa poskytlo jasné strategické smerovanie pre zmluvy o partnerstve a operačné programy.

2. Pripomína politické odporúčania, ktoré predložil vo svojom stanovisku k všeobecnému nariadeniu a zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že SSR bude prijatý ako príloha všeobecného nariadenia, musí práve toto nariadenie poskytovať strategickú víziu a určovať ciele, zatiaľ čo SSR by sa mal považovať za hlavný vykonávací nástroj.

3. Má však pochybnosti, pokiaľ ide o opodstatnenosť navrhovaného rozdelenia SSR medzi prílohu všeobecného nariadenia ⁽¹⁾ a delegovaný akt s orientačnými činnosťami s veľkým prínosom pre Európu a prioritami spolupráce. Podporuje schválenie SSR výlučne ako prílohu k všeobecnému nariadeniu. Pripomína, že delegované akty by mali byť obmedzené iba na iné než podstatné prvky základných legislatívnych aktov. Upozorňuje tiež na skutočnosť, že všetky záležitosti spojené so SSR majú zásadný význam pre miestne a regionálne orgány a majú strategický charakter. Od Výboru regiónov nebolo požadované stanovisko o delegovaných aktoch, avšak na SSR sa vzťahuje povinná konzultácia Výboru regiónov v súlade s článkom 177 ZFEÚ.

⁽¹⁾ COM(2012) 496 final.

4. Zastáva názor, že SSR by mala schvaľovať Rada a Európsky parlament a že by mal podliehať preskúmaniu iba v prípade, ak dôjde k zásadným zmenám v sociálno-hospodárskej situácii EÚ. V tejto súvislosti kladie otázku, či by nebolo možné prostredníctvom delegovaného aktu zmeniť a doplniť prílohu I.

5. Domnieva sa, že Európska komisia by mala formou nezáväzného oznámenia, ako to bolo v prípade strategických usmernení Spoločenstva na roky 2007 – 2013 (KOM(2005) 299 v konečnom znení), navrhnuť orientačné činnosti s veľkým prínosom pre Európu.

6. Upozorňuje, že fondy zahrnuté do spoločného strategického rámca musia zohrávať kľúčovú úlohu pri podpore nástrojov na realizáciu stratégie Európa 2020 a investícií, ktoré pomáhajú znižovať rozdiely v rozvoji jednotlivých členských štátov a regiónov a v rámci regiónov. Zároveň vyzýva, aby sa zmluvné záväzky považovali za hlavnú zásadu.

7. Vítá skutočnosť, že návrhy obsiahnuté v spoločnom strategickom rámci budú uplatňovať zásady uvedené v článku 11 návrhu všeobecného nariadenia, podľa ktorého má spoločný strategický rámec reagovať na najdôležitejšie územné výzvy. Zároveň poukazuje na to, že v návrhoch obsiahnutých v SSR musia byť jasne spomenuté najvzdialenejšie regióny a oblasti so špecifickými územnými charakteristikami, ako sú horské oblasti, okrajové regióny, priemyselné oblasti v štádiu transformácie, ostrovy, regióny s veľmi rozptýleným obyvateľstvom a regióny s nízkou hustotou zaľudnenia, ktoré si vyžadujú osobitné formy intervencie.

8. Vítá skutočnosť, že potreba zapojiť regionálnych a miestnych partnerov sa označuje za podmienku realizácie politických cieľov. Výbor zastáva názor, že sa tak ľahšie uplatní územný prístup zdola nahor.

9. Požaduje, aby SSR v súlade so zásadou proporcionality cielene slúžil na objasňovanie a spresňovanie zákonitostí využívania fondov v budúcom programovom období a aby sa zároveň ponechala možnosť prispôbiť pôsobnosť programu špecifikám, potrebám a potenciálu jednotlivých členských štátov a regiónov. SSR by mal tvoriť orientačný rámec pre zmluvy o partnerstve a operačné programy pripravované v jednotlivých členských štátoch, čím by týmto členským štátom a príslušným regionálnym a miestnym orgánom umožňoval, aby samostatne reagovali na výzvy týkajúce sa rozvoja, najmä pokiaľ ide o ciele stratégie Európa 2020. Zdôrazňuje, že cieľom SSR by malo byť vytvorenie podmienok na plynulý prechod od legislatívneho balíka k zmluvám o partnerstve a operačným programom.

10. Upozorňuje, že je nevyhnutné spresniť vykonávacie mechanizmy.

11. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že 11 tematických cieľov uvedených v návrhu nariadenia o spoločných ustanoveniach sa líši od šiestich priorít Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a šiestich samostatných priorít Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo, a preto je koordinácia nezvyčajne ťažká.

Úvod k prílohe týkajúcej sa SSR

12. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že SSR chýbajú prvky hlavných zásad, ktoré by sa mali uplatňovať.

Súlad a konzistencia so správou ekonomických záležitostí Únie

13. Požaduje, aby bol vypracovaný stabilný rámec plánovania s cieľom zabezpečiť súlad s viacročnou perspektívou politiky súdržnosti.

14. Domnieva sa, že hlavnou činnosťou by malo byť od začiatku stanovenie primeraných programových priorít na celé obdobie 2014 – 2020, napríklad pri príprave zmlúv o partnerstve a operačných programov. V tejto súvislosti má isté obavy, že zohľadňovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a národných programov reforiem by mohlo byť v rozpore s koordinovaným viacročným rámcovým plánovaním na regionálnej úrovni.

15. Pripomína stanovisko VR k všeobecnému nariadeniu, v ktorom výbor odmieta návrhy zamerané na prepojenie politiky súdržnosti s dodržiavaním Paktu stability a rastu⁽²⁾, ale

⁽²⁾ Tým sa myslí pozastavenie platieb a záväzkov v rámci operačných programov v prípade nerešpektovania odporúčaní týkajúcich sa správy ekonomických záležitostí EÚ.

navrhuje možnosť upraviť zmluvy o partnerstve a operačné programy na základe odporúčaní vyplývajúcich z európskeho semestra.

16. Upozorňuje však, že časté zmeny programov narušia predvídateľnosť riadenia fondov, a preto k nim treba pristupovať len v nevyhnutných prípadoch.

Mechanizmy koordinácie jednotlivých fondov spoločného strategického rámca

17. Zdôrazňuje nevyhnutnosť lepšej koordinácie fondov spoločného strategického rámca, aby sa zvýšila účinnosť ich intervencií a zabezpečila potrebná súčinnosť v súvislosti s ťažkou rozpočtovou situáciou a obmedzenými finančnými prostriedkami. Vďaka tomu bude možné dosiahnuť väčšiu súčinnosť a komplementárnosť investícií EÚ.

18. Žiada, aby sa pri vypracovávaní spoločného strategického rámca pozornosť sústredila na komplementárnosť. Treba sa snažiť navrhnuť integrovaný polytematický prístup, v rámci ktorého by sa prepojili vzájomne komplementárne orientačné činnosti rôznych fondov, aby dosiahli rovnaký cieľ. Lútuje však, že Komisia nezašla ďalej a nešpecifikovala možnú komplementárnosť medzi jednotlivými tematickými prioritami, investičnými prioritami vzťahujúcimi sa na niektoré fondy SSR a medzi orientačnými opatreniami a investičnými prioritami. V súvislosti s týmito skutočnosťami zdôrazňuje, že navrhovaný dokument týkajúci sa spoločného strategického rámca musí zabezpečiť komplementárnosť oblastí intervencie jednotlivých fondov a zamedziť riziku duplicity.

19. Je presvedčený o nevyhnutnosti decentralizovať operačné riadenie na miestnej a regionálnej úrovni, aby sa zlepšila koordinácia a zvýšila komplementárnosť medzi jednotlivými fondmi, čo prinesie účinný integrovaný prístup, t. j. polytematický prístup, ktorý smeruje zdola nahor a vychádza z osobitostí jednotlivých území.

20. Dôrazne odporúča, aby sa zavádzali operačné programy financované z viacerých fondov, čo umožní dosiahnuť čo najväčší pozitívny účinok intervencie EÚ v regiónoch, a to vďaka integrovanému využívaniu možností, ktoré vytvárajú rôzne regionálne nástroje pre rozvoj a skutočná realizácia stratégie sociálno-hospodárskeho rozvoja zo strany miestnych a regionálnych orgánov.

21. Oceňuje skutočnosť, že Európska komisia kladie veľký dôraz na potrebu plánovania integrovaného územného rozvoja. Víta odkaz na integrované územné investície, integrované operácie a spoločné akčné plány, avšak ľutuje, že vo všeobecnom nariadení a prílohe týkajúcej sa SSR chýba popis týchto nástrojov a koncepcie integrovaných operácií. Zdôrazňuje, že je potrebné presne definovať koncepciu integrovaných operácií ako nástroja na financovanie prepojené s ostatnými oblasťami politiky a nástrojmi EÚ.

22. Predovšetkým so zreteľom na stratégiu mestského rozvoja podľa článku 7 návrhu nariadenia o EFRR poukazuje na významný a nový prvok v podobe prostriedkov určených na „integrované akcie trvalo udržateľného mestského rozvoja“, ktoré by sa mali vykonávať prostredníctvom „integrovaných územných investícií“ (IUI), a ľutuje, že sa v legislatívnom rámci nešpecifikuje jasne, že v tomto prípade by zodpovednosť za riadenie a vykonávanie „integrovaných územných investícií“ (IUI) mala byť zverená priamo mestským orgánom.

23. Zastáva názor, že by sa mal zachovať miestny charakter miestneho rozvoja riadeného spoločnosťou.

24. V súlade so stanoviskom VR na tému miestneho rozvoja riadeného spoločnosťou upozorňuje na holistický charakter miestneho rozvoja, ktorý sa sústreďuje na výzvy a potenciál všetkých druhov regiónov, vrátane mestských, vidieckych a prímestských, ako aj funkčných oblastí. V tejto súvislosti vyzýva, aby sa umožnilo využívanie miestneho rozvoja riadeného spoločnosťou na realizáciu všetkých jedenástich tematických cieľov strategického rámca, a to podľa miestnych potrieb.

Koordinácia fondov SSR s ostatnými politikami a nástrojmi Únie

25. Oceňuje skutočnosť, že sa v dokumente vyzdvihuje potreba koordinácie s inými nástrojmi a politickými opatreniami EÚ, ktoré nespádajú do spoločného strategického rámca. Umožní to lepšie prepojiť stratégiu Európa 2020 a politiku súdržnosti, ako aj sektorové politiky EÚ na európskej, národnej a miestnej úrovni. Predovšetkým sa domnieva, že sa tým zlepší riadenie a zvýši efektívnosť realizovaných programov.

26. Požaduje, aby sa spresnili mechanizmy koordinácie a vypracovali usmernenia pre európske politiky a nástroje, ktoré sú späté so spoločným strategickým rámcom, najmä na úrovni EÚ. Pripomína, že väčšina týchto nástrojov je riadená centrálnou, a preto je okrem úlohy členských štátov potrebné podčiarknuť aj spoluzodpovednosť Komisie.

27. Víta, že v návrhu prílohy je uvedený zoznam príslušných oblastí politiky EÚ, ako aj nástrojov a programov (medzi nimi napr. programy Horizont 2020, NER, COSME, LIFE, Erasmus pre všetkých, program v oblasti sociálnej zmeny a inovácie (PSCI), Nástroj „Spájame Európu“, nástroj európskeho susedstva (ENI), nástroj predvstupovej pomoci (IPA) a Európsky rozvojový fond (ERF)).

28. Pozitívne vníma skutočnosť, že sa vyzdvihuje vzťah medzi fondmi zahrnutými do spoločného strategického rámca a programom Horizont 2020. Domnieva sa, že Európska komisia poskytla presnejšie usmernenia, keď navrhla, aby fondy SSR v súvislosti s programom Horizont 2020 podporovali stratégie inteligentnej špecializácie spočívajúce na opatreniach zameraných na dve rôzne oblasti: budovanie kapacít a využívanie a okamžité šírenie výsledkov výskumu a inovácií.

29. Víta skutočnosť, že fondy SSR môžu spolufinancovať partnerstvá medzi vzdelávacou sférou, podnikmi a výskumom a že tieto opatrenia majú byť skoorinované s medzinárodnými partnerstvami medzi podnikmi a vzdelávacími inštitúciami vytváranými v podobe znalostných aliancií a aliancií pre sektorové zručnosti, na ktoré môže byť poskytnutá podpora z programu Erasmus pre všetkých.

30. Podporuje zavedenie možnosti využívať fondy SSR na doplnenie opatrení nástroja Spájame Európu, napríklad prostredníctvom sekundárnych alebo terciárnych prepojení s prioritami EÚ v oblasti infraštruktúry.

31. Pripomína stanovisko VR k programu LIFE a súhlasí s názorom, že tento program zohráva rozhodujúcu úlohu, pretože dokáže zmobilizovať podstatne väčšie prostriedky z EFRR, ESF a Kohézneho fondu na environmentálne ciele. Výbor regiónov podporuje „integrované projekty“ v rámci programu LIFE prezentované ako projekty novej, vyššej kategórie.

32. Zdôrazňuje, že je potrebná lepšia koordinácia medzi nástrojmi vonkajšej politiky ENI, IPA a ERF, najmä vo vzťahu k regiónom hraničiacim s krajinami Východného partnerstva a Únie pre Stredozemie, ako aj k najvzdialenejším regiónom EÚ susediacim s krajinami AKT.

Koordinácia s činnosťami zameranými na spoluprácu

33. Upozorňuje, že, ako sa uvádza v stanovisku Výboru regiónov k návrhu všeobecného nariadenia, začlenenie európskej územnej spolupráce do zmlúv o partnerstve nie je opodstatnené. Preto odmieta zaradenie časti týkajúcej sa priorit v oblasti spolupráce do delegovaného aktu.

34. Pozitívne vníma skrátenú časť „Koordinácia s činnosťami zameranými na spoluprácu“ v prílohe týkajúcej sa SSR.

35. Upozorňuje, že by bolo užitočné rozšíriť nadnárodnú územnú spoluprácu v rámci ESF o medziregionálnu a cezhraničnú spoluprácu.

36. Oceňuje skutočnosť, že bol zohľadnený makroregionálny rozmer a zdôrazňuje význam, ktorý sa v nástroji územnej spolupráce prikladá dosahovaniu cieľov makroregionálnych stratégií.

Horizontálne zásady a prierezové ciele politiky

37. S uspokojením konštatuje, že v spoločnom strategickom rámci sa pri uplatňovaní jeho horizontálnych zásad zohľadňujú zásady viacúrovňového riadenia a partnerstva, v súlade so znením článku 5 návrhu nariadenia o spoločných ustanoveniach.

38. Vyzýva, aby sa zásada viacúrovňového riadenia uplatňovala v praxi prostredníctvom presadzovania prístupu zdola nahor v rozhodovacom procese a pri vypracovávaní zmlúv o partnerstve a operačných programov.

39. Jednoznačne podporuje opatrenia zamerané na presadzovanie rodovej rovnosti. Domnieva sa však, že zriaďovať nové orgány, ktoré by sa v systéme využívania fondov zaoberali výlučne touto problematikou, nie je efektívne. Dôležitejšie by bolo zaviesť procedurálne riešenia, ktoré by umožňovali efek-

tívne uplatňovať túto zásadu v rámci existujúcich inštitucionálnych štruktúr.

40. Pripomína predchádzajúce stanoviská Výboru regiónov týkajúce sa EFRR a ESF, ktoré poukazujú na to, že otázky demografických zmien sa nevenuje dostatočná pozornosť. V tejto súvislosti víta zaradenie tejto otázky medzi navrhované prierezové politické ciele.

Opatrenia na riešenie územných zmien

41. S uspokojením konštatuje, že v spoločnom strategickom rámci sa vyzdvihuje nevyhnutnosť prispôbiť formy zásahu miestnym výzvam a možnostiam, očakáva však podrobnejšiu analýzu a ďalšie práce v tejto oblasti, aby ich výsledky mohli slúžiť územným samosprávam ako usmernenia.

42. Víta návrh týkajúci sa zmlúv o partnerstve, ktoré majú preniesť prvky uvedené v spoločnom strategickom rámci do kontextu danej krajiny. Zdôrazňuje, že je potrebné zohľadniť územné jednotky na nižších úrovniach verejnej správy, a preto je nevyhnutné zapojiť príslušné miestne a regionálne orgány.

43. Uvedomuje si, že je náročné vypracovať harmonizovanú definíciu jednotlivých oblastí vo fondoch spoločného strategického rámca a ponúka svoju podporu pri riešení tejto otázky. Zdôrazňuje, že sa mení v závislosti od sektorových právnych predpisov, a preto sa ťažko určujú najdôležitejšie územné výzvy.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

COM(2012) 496 final

Príloha 1 bod 3.2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty a riadiace orgány zodpovedné za využívanie fondov SSR úzko spolupracujú na príprave, vykonávaní, monitorovaní a hodnotení zmlúv o partnerstve a programov.	Členské štáty, <u>ich miestne a regionálne orgány, partneri</u> a riadiace orgány zodpovedné za využívanie fondov SSR úzko spolupracujú na príprave, vykonávaní, monitorovaní a hodnotení zmlúv o partnerstve a programov.

Zdôvodnenie

Vyplýva zo samotného znenia.

Pozmeňovací návrh 2

COM(2012) 496 final

Príloha 1 bod 3.3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>(...) 2. Členské štáty podporujú rozvoj miestnych a subregionálnych prístupov, najmä cez miestny rozvoj riadený spoločenstvom prostredníctvom delegovania rozhodovania a vykonávania na miestne partnerstvo aktérov z verejného a súkromného sektora a z občianskej spoločnosti. Miestny rozvoj riadený spoločenstvom sa uskutočňuje v rámci strategického prístupu, aby sa zabezpečilo, že pri stanovovaní miestnych potrieb smerom „zdola nahor“ sa zohľadnia priority stanovené na vyššej úrovni. Členské štáty preto vymedzia prístup k miestnemu rozvoju riadenému spoločenstvom vo všetkých fondoch SSR a v zmluvách o partnerstve uvedú hlavné výzvy, ktoré chcú riešiť týmto spôsobom, hlavné ciele a priority pre miestny rozvoj riadený spoločenstvom, typy území, na ktoré sa má vzťahovať, ako aj konkrétne úlohy, ktoré budú mať jednotlivé miestne akčné skupiny pri realizácii stratégií a úlohu, ktorú by jednotlivé fondy SSR mali mať pri vykonávaní stratégií miestneho rozvoja na rôznych typoch území, ako sú vidiecke, mestské alebo pobrežné oblasti, a príslušné mechanizmy koordinácie.</p>	<p>(...) 2. <u>Miestny rozvoj riadený spoločenstvom sa uskutočňuje v rámci strategického prístupu, aby sa zabezpečilo, že pri stanovovaní miestnych potrieb smerom „zdola nahor“ sa zohľadnia priority stanovené na vyššej úrovni.</u> Členské štáty podporujú rozvoj miestnych a subregionálnych prístupov, najmä cez miestny rozvoj riadený spoločenstvom prostredníctvom delegovania rozhodovania a vykonávania na miestne partnerstvo aktérov z verejného a súkromného sektora a z občianskej spoločnosti. <u>Miestny rozvoj riadený spoločenstvom sa uskutočňuje v rámci strategického prístupu, aby sa zabezpečilo, že pri stanovovaní miestnych potrieb smerom „zdola nahor“ sa zohľadnia priority stanovené na vyššej úrovni.</u> Členské štáty preto vymedzia prístup k miestnemu rozvoju riadenému spoločenstvom vo všetkých fondoch SSR a v zmluvách o partnerstve uvedú hlavné výzvy, ktoré chcú riešiť týmto spôsobom, hlavné ciele a priority pre miestny rozvoj riadený spoločenstvom, typy území, na ktoré sa má vzťahovať, ako aj konkrétne úlohy, ktoré budú mať jednotlivé miestne akčné skupiny pri realizácii stratégií a úlohu, ktorú by jednotlivé fondy SSR mali mať pri vykonávaní stratégií miestneho rozvoja na rôznych typoch území, ako sú vidiecke, mestské alebo pobrežné oblasti, a príslušné mechanizmy koordinácie.</p> <p>3. <u>Integrované územné investície sú nástrojom, ktorý zabezpečuje podmienky pre integrovanú realizáciu, pokiaľ ide o investície v rámci viac ako jednej prioritnej osi jedného alebo viacerých operačných programov. Financovanie z viacerých prioritných osí a programov možno zlíčiť do integrovanej investičnej stratégie pre určité územie alebo funkčnú oblasť. Takáto stratégia môže mať podobu integrovanej stratégie mestského rozvoja, ale aj spolupráce medzi obcami na vidieku. Riadiacim orgánom umožňuje delegovať vykonávanie častí jednotlivých prioritných osí na miestny orgán s cieľom zabezpečiť, aby sa investície uskutočňovali doplnkovým spôsobom. V rámci integrovaných územných investícií sa môžu určité prvky vykonávať prostredníctvom miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom, čím dôjde ku kombinácii oboch prístupov.</u></p> <p>4. <u>Integrovaná operácia je projekt, zmluva, opatrenie alebo súbor projektov, ktoré dostávajú podporu z jedného alebo viacerých fondov SSR a z ďalších nástrojov Únie. Bude to však možné len pod podmienkou, že žiadna položka výdavkov sa v rámci fondov SSR ani ďalších nástrojov Únie nebude financovať dvakrát.</u></p>

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<p>5. <u>Spoločný akčný plán je operácia, ktorá sa vykonáva prostredníctvom prístupu založeného na výsledkoch s cieľom dosiahnuť konkrétne ciele, na ktorých sa spoločne dohodli členské štáty a Komisia. Môže byť súčasťou jedného alebo viacerých operačných programov, a môže teda predstavovať užitočný nástroj na podporu lepšej integrácie jednotlivých fondov SSR v záujme dosiahnutia spoločného cieľa.</u></p> <p>6. <u>Spoločný operačný program je operačný program, v rámci ktorého sa kombinuje podpora z viacerých fondov SSR.</u></p> <p>7. <u>Členské štáty musia presadzovať uplatňovanie miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom, integrovaných územných investícií, integrovaných operácií, spoločných akčných plánov a spoločných operačných programov tým, že v zmluvách o partnerstve uvedú hlavné výzvy, ktoré chcú riešiť týmto spôsobom, hlavné ciele a priority pre tieto nástroje, typy území, na ktoré sa majú vzťahovať, ako aj konkrétne úlohy, ktoré budú mať jednotlivé miestne akčné skupiny pri realizácii stratégií miestneho rozvoja, a úlohu, ktorú by jednotlivé fondy SSR mali mať pri vykonávaní integrovaných stratégií na rôznych typoch území, ako sú vidiecke, mestské alebo pobrežné oblasti, a príslušné mechanizmy koordinácie.</u></p>

Zdôvodnenie

Pozri bod 21 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 3

COM(2012) 496 final

Príloha 1, vložiť nový bod za bod 3.3.2:

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<p>3. <u>V prípadoch, keď sa „integrovaná územná investícia“ v zmysle článku 99 návrhu všeobecného nariadenia o štrukturálnych fondoch týka stratégie udržateľného mestského rozvoja v zmysle článku 7 návrhu nariadenia o EFRR, musí byť riadením a vykonávaním tejto integrovanej investície priamo poverený prijímajúci mestský orgán.</u></p>

Zdôvodnenie

Toto znenie vyjadruje vo forme legislatívneho ustanovenia obsah bodu 22 stanoviska s cieľom vyzdvihnúť novátorský charakter možnosti poveriť riadením a vykonávaním IUI mestá v zmysle článku 7 nariadenia o EFRR a článku 99 všeobecného nariadenia.

Pozmeňovací návrh 4COM(2012) 496 *final*

Príloha 1 bod 4.4

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty v prípade potreby zabezpečia, aby sa financovanie z fondov SSR koordinovalo s podporou z programu NER 300, (...)	Členské štáty <u>a Komisia</u> v prípade potreby zabezpečia, aby sa financovanie z fondov SSR koordinovalo s podporou z programu NER 300, (...)

Zdôvodnenie

Pozri bod 26 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 5COM(2012) 496 *final*

Príloha 1 bod 4.5

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Tam, kde je to možné, členské štáty sa usilujú využívať synergie s politickými nástrojmi Únie (nástrojmi financovania aj nástrojmi, ktoré neslúžia na financovanie), ktoré slúžia na zmiernenie zmeny klímy a na prispôsobenie sa zmenám klímy, ochranu životného prostredia a efektívne využívanie zdrojov.	1. Tam, kde je to možné, členské štáty <u>a Komisia</u> sa usilujú využívať synergie s politickými nástrojmi Únie (nástrojmi financovania aj nástrojmi, ktoré neslúžia na financovanie), ktoré slúžia na zmiernenie zmeny klímy a na prispôsobenie sa zmenám klímy, ochranu životného prostredia a efektívne využívanie zdrojov.
2. Členské štáty zabezpečujú podľa potreby komplementárnosť a koordináciu s programom LIFE, najmä s integrovanými projektmi v oblastiach prírody, vody, odpadu, ovzdušia, zmiernenia zmeny klímy a na prispôsobenie sa zmenám klímy.	2. Členské štáty <u>a Komisia</u> zabezpečujú podľa potreby komplementárnosť a koordináciu s programom LIFE, najmä s integrovanými projektmi v oblastiach prírody, vody, odpadu, ovzdušia, zmiernenia zmeny klímy a na prispôsobenie sa zmenám klímy.

Zdôvodnenie

Pozri bod 26 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 6COM(2012) 496 *final*

Príloha 1 bod 4.6.1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty sa snažia využívať fondy SSR na presadzovanie nástrojov a metód vyvinutých a úspešne otestovaných v rámci programu Erasmus pre všetkých.	Členské štáty <u>a Komisia</u> sa snažia využívať fondy SSR na presadzovanie nástrojov a metód vyvinutých a úspešne otestovaných v rámci programu Erasmus pre všetkých.

Zdôvodnenie

Pozri bod 26 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 7

COM(2012) 496 final

Príloha 1 bod 4.9.2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>2. S cieľom podporiť hlbšiu územnú integráciu sa členské štáty usilujú využívať synergie medzi činnosťami územnej spolupráce v rámci politiky súdržnosti a nástrojmi európskeho susedstva, najmä pokiaľ ide o činnosti cezhraničnej spolupráce. Členské štáty v prípade potreby tiež zabezpečia, aby existujúce činnosti boli prepojené s novo vytvoreným Európskym zoskupením územnej spolupráce (EZÚS) s osobitným dôrazom na koordináciu a výmenu osvedčených postupov.</p>	<p>2. S cieľom podporiť hlbšiu územnú integráciu sa členské štáty usilujú využívať synergie medzi činnosťami územnej spolupráce v rámci politiky súdržnosti a nástrojmi európskeho susedstva, <u>nástrojom predvstupovej pomoci a Európskym rozvojovým fondom</u>, najmä pokiaľ ide o činnosti cezhraničnej spolupráce. Členské štáty v prípade potreby tiež zabezpečia, aby existujúce činnosti boli prepojené s novo vytvoreným Európskym zoskupením územnej spolupráce (EZÚS) s osobitným dôrazom na koordináciu a výmenu osvedčených postupov.</p>

Zdôvodnenie

Pozri bod 32 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 8

COM(2012) 496 final

Príloha 1 bod 6.3.2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány zodpovedné za podporu rodovej rovnosti, nediskriminácie a prístupnosti boli zapojené do partnerstva, a v súlade s vnútroštátnymi postupmi zaisťujú primerané štruktúry, ktoré budú poskytovať poradenstvo v otázkach rodovej rovnosti, nediskriminácie a prístupnosti, s cieľom zabezpečiť, aby pri príprave, monitorovaní a hodnotení fondov SSR boli k dispozícii potrebné odborné znalosti. Zloženie monitorovacích výborov je z hľadiska zastúpenia mužov a žien vyvážené a zahŕňa funkciu odborníka na otázky rodovej rovnosti alebo osobu zodpovednú za túto problematiku.</p>	<p>Členské štáty <u>v rámci existujúcich vnútroštátnych štruktúr</u> zabezpečia, aby príslušné orgány zodpovedné za podporu rodovej rovnosti, nediskriminácie a prístupnosti boli zapojené do partnerstva, <u>a v súlade s vnútroštátnymi postupmi zaisťujú primerané štruktúry, ktoré budú poskytovať pri poskytovaní poradenstva</u> v otázkach rodovej rovnosti, nediskriminácie a prístupnosti, s cieľom zabezpečiť, aby pri príprave, monitorovaní a hodnotení fondov SSR boli k dispozícii potrebné odborné znalosti. Zloženie monitorovacích výborov je z hľadiska zastúpenia mužov a žien vyvážené a zahŕňa funkciu odborníka na otázky rodovej rovnosti alebo osobu zodpovednú za túto problematiku.</p>

Zdôvodnenie

Pozri bod 39 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 9

COM(2012) 496 final

Príloha 1 bod 7

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>7.1. Členské štáty a regióny prijímajú na účely prípravy zmlúv o partnerstve a programov tieto kroky:</p>	<p>7.1. Členské štáty a regióny prijímajú na účely prípravy zmlúv o partnerstve a programov tieto kroky:</p>

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>(a) Analýza rozvojového potenciálu členského štátu alebo regiónu a jeho schopnosti rozvíjať sa, najmä vo vzťahu ku kľúčovým výzvam stanoveným v stratégii Európa 2020, národných programoch reforiem a príslušných odporúčaní pre jednotlivé krajiny. Zodpovedné orgány uskutočnia podrobnú analýzu vnútroštátnych, regionálnych a miestnych charakteristík.</p> <p>(b) Posúdenie najdôležitejších výziev, ktorými sa daný región alebo členský štát má zaoberať, stanovenie prekážok a chýbajúcich väzieb, nedostatkov v inovácii vrátane nedostatočnej kapacity v oblasti plánovania a vykonávania, ktoré brzdia dlhodobý potenciál pre rast a zamestnanosť. To bude tvoriť základ na určenie možných oblastí a činností pre stanovenie priorít politik, ich zásahu a zamerania.</p> <p>(c) Posúdenie výziev spojených s koordináciou medzi jednotlivými odvetviami, jurisdikciami alebo cezhraničnou koordináciou, najmä v rámci stratégií pre makroregióny a pre prímorské oblasti.</p> <p>(d) Určenie krokov na dosiahnutie lepšej koordinácie na jednotlivých územných úrovniach a v rámci jednotlivých zdrojov financovania s cieľom zabezpečiť integrovaný prístup spájajúci stratégiu Európa 2020 s regionálnymi a miestnymi aktérmi.</p>	<p>(a) Analýza rozvojového potenciálu členského štátu alebo regiónu a jeho schopnosti rozvíjať sa, najmä vo vzťahu ku kľúčovým výzvam stanoveným v <u>správach Komisie o politike súdržnosti</u>, stratégii Európa 2020, národných programoch reforiem a príslušných odporúčaní pre jednotlivé krajiny. Zodpovedné orgány uskutočnia podrobnú analýzu vnútroštátnych, regionálnych a miestnych charakteristík.</p> <p>(b) Posúdenie najdôležitejších výziev, ktorými sa daný región alebo členský štát má zaoberať, stanovenie prekážok a chýbajúcich väzieb, nedostatkov v inovácii vrátane nedostatočnej kapacity v oblasti plánovania a vykonávania, ktoré brzdia dlhodobý potenciál pre rast a zamestnanosť. To bude tvoriť základ na určenie možných oblastí a činností pre stanovenie priorít politik, ich zásahu a zamerania.</p> <p>(c) <u>V posúdení územných špecifik sa musí zohľadniť:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> — <u>úloha miest, vidieckych, rybolovných a pobrežných oblastí a oblastí, ktoré čelia osobitným problémom geografického alebo demografického charakteru,</u> — <u>osobitné problémy, ktorým čelia oblasti postihnuté zmenami v priemysle, najvzdialenejšie regióny, najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva alebo ostrovné, pohraničné či horské regióny,</u> — <u>väzby medzi mestom a vidiekom z hľadiska prístupu k cenovo dostupnej a kvalitnej infraštruktúre a službám a problémy v regiónoch s vysokou koncentráciou sociálne marginalizovaných komunít.</u> <p>(de) Posúdenie výziev spojených s koordináciou medzi jednotlivými odvetviami, jurisdikciami alebo cezhraničnou koordináciou, najmä v rámci stratégií pre makroregióny a pre prímorské oblasti.</p> <p>(ed) Určenie krokov na dosiahnutie lepšej koordinácie na jednotlivých územných úrovniach a v rámci jednotlivých zdrojov financovania s cieľom zabezpečiť integrovaný prístup spájajúci stratégiu Európa 2020 s regionálnymi a miestnymi aktérmi.</p>
<p>7.2. Členské štáty a regióny v záujme zohľadnenia cieľa územnej súdržnosti zabezpečia, aby celkový prístup k podpore inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu:</p>	<p>7.2. ~~Členské štáty a regióny v záujme zohľadnenia cieľa územnej súdržnosti zabezpečia, aby celkový prístup k podpore inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu:~~</p>
<p>(a) zohľadňoval úlohu miest, vidieckych oblastí, rybolovných a pobrežných oblastí, oblastí, ktoré čelia osobitným geografickým alebo demografickým problémom;</p>	<p>(a) ~~zohľadňoval úlohu miest, vidieckych oblastí, rybolovných a pobrežných oblastí, oblastí, ktoré čelia osobitným geografickým alebo demografickým problémom;~~</p>

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
(b) zohľadňoval osobitné výzvy, ktorým čelia najodľahlejšie regióny, najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva a ostrovné, cezhraničné a horské regióny;	(b) ~~zohľadňoval osobitné výzvy, ktorým čelia najodľahlejšie regióny, najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva a ostrovné, cezhraničné a horské regióny;~~
(c) riešil väzby medzi mestom a vidiekom z hľadiska prístupu k cenovo dostupnej a kvalitnej infraštruktúre a službám a problémy v regiónoch s vysokou koncentráciou sociálne marginalizovaných komunít.	(c) ~~riešil väzby medzi mestom a vidiekom z hľadiska prístupu k cenovo dostupnej a kvalitnej infraštruktúre a službám a problémy v regiónoch s vysokou koncentráciou sociálne marginalizovaných komunít.~~

Zdôvodnenie

Výbor víta odkaz na povinnosti vyplývajúce zo zmluvy v súvislosti s cieľom územnej súdržnosti v bode 7.2, avšak navrhuje zaradenie tohto aspektu medzi kroky uvedené v bode 7.1.

V Bruseli 29. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Vysielanie pracovníkov v rámci poskytovania služieb“

(2013/C 17/12)

VÝBOR REGIÓNOV

- konštatuje, že vysielanie pracovníkov v Európskej únii je jav, ktorý sa rozvinul v posledných rokoch; zdôrazňuje zároveň, že počty vyslaných pracovníkov sú veľmi odlišné, a to pokiaľ ide tak o členské štáty pôvodu, ako aj o členské štáty, do ktorých sú pracovníci vysielaní,
- považuje v tejto súvislosti za dôležité, aby sa v súčasnosti prijal nástroj Spoločenstva v oblasti vysielania pracovníkov v rámci poskytovania služieb, ktorý by harmonizoval kontrolu jeho vykonávania a zároveň by riešil zásadné otázky, ktoré sa mohli objaviť v súvislosti s rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie, ktoré viedli k reštriktívnemu výkladu smernice 96/71/ES,
- ľutuje, že súčasný návrh Európskej komisie sa nevenuje preskúmaniu alebo prepracovaniu smernice 96/71/ES, a preto nemôže riešiť všetky zásadné otázky, ktoré sa objavili v súvislosti s touto judikatúrou, a to najmä otázky týkajúce sa rozšírenia kolektívnych zmlúv, rozšírenia „pevného jadra“ uplatniteľných pravidiel, uplatňovania priaznivejších právnych predpisov hostiteľskej krajiny a dodržiavania základných sociálnych práv, ako je právo na štrajk,
- navrhuje posilniť spoločnú a nerozdielnú zodpovednosť zamestnávateľa a subdodávateľa zavedením ustanovenia, ktorým sa obmedzí počet subdodávateľských reťazcov,
- víta, že Európska komisia 11. septembra 2012 stiahla návrh nariadenia (Monti II) o zladení práva na štrajk s hospodárskymi slobodami Európskej únie na základe doložky flexibility týkajúcej sa dokončenia vnútorného trhu (článok 352 ZFEÚ).

Spravodajca	Alain HUTCHINSON poslanec Parlamentu regiónu hlavného mesta Brusel
Referenčné dokumenty	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb
	COM(2012) 131 final
	a
	Návrh nariadenia Rady o výkone práva uskutočniť kolektívnu akciu v rámci slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby
	COM(2012) 130 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. Podporuje iniciatívy Európskej komisie zamerané na posilnenie sociálneho rozmeru vnútorného trhu v súlade s článkom 9 Lisabonskej zmluvy, ktorý zaručuje zohľadnenie sociálneho rozmeru vo všetkých oblastiach politiky Európskej únie.

Súčasný vývoj vo vysielaní pracovníkov

2. Konštatuje, že vysielanie pracovníkov v Európskej únii je jav, ktorý sa rozvinul v posledných rokoch; podľa odhadov Európskej komisie vyšľú zamestnávateľia každoročne z jedného členského štátu do druhého jeden milión pracovníkov. Zdôrazňuje zároveň, že počty vyslaných pracovníkov sú veľmi odlišné, a to pokiaľ ide tak o členské štáty pôvodu, ako aj o členské štáty, do ktorých sú pracovníci vysielaní.

3. Konštatuje, že vysielanie pracovníkov je najvýraznejšie v odvetviach, ktoré si vyžadujú najviac pracovnej sily. Stavebníctvo a verejné práce je sektor, ktorý historicky zamestnáva najväčší počet vyslaných pracovníkov (podľa údajov Európskej komisie tvorí 24 % vyslaní v Európe), pričom robotníci predstavujú najvyšší počet týchto vyslaných pracovníkov.

4. Zdôrazňuje, že platy v jednotlivých krajinách sa môžu výrazne líšiť.

Územný rozmer vysielania pracovníkov

5. Poukazuje na zemepisnú koncentráciu vysielaní, ktoré sú príznačné pre niektoré odvetvia, a na to, že značný počet vyhlásení o vyslaní sa týka cezhraničných regiónov.

6. Domnieva sa, že najmä pohraničné regióny musia zohrávať dôležitejšiu úlohu v rámci spolupráce medzi verejnými orgánmi jednotlivých krajín, aby sa zabezpečilo, že pri týchto vysielaniach sa dodržiavajú práva a dôstojnosť jednotlivca na jednej strane a vymieňajú sa osvedčené postupy na strane druhej. Tieto regióny by preto mali mať vhodné prostriedky na plnenie svojich úloh.

7. Zdôrazňuje, že územný dosah kolektívnych zmlúv je jednou z podmienok, ktorá sa uplatňuje na vyslaných pracovníkov v zmysle smernice 1996/71/ES, a preto je nevyhnutné, aby príslušné orgány mohli informovať poskytovateľov služieb a pracovníkov vyslaných na ich územie z inej krajiny o obsahu týchto zmlúv a zaručili ich uplatňovanie.

Potreba lepšej kontroly uplatňovania pravidiel v oblasti vysielania pracovníkov

8. Poukazuje na to, že pri vysielaní pracovníkov sa často obchádzajú právne predpisy v pracovnej oblasti a daňové zákony. Spôsoby, ako sa vyhnúť zákonným povinnostiam, zahŕňajú:

- zamestnávanie výlučne na účely vyslania pracovníkov, fiktívne spoločnosti, ktoré umožňujú zaregistrovanie adresy v krajine, ktorá je považovaná za domovský štát vyslaného pracovníka,
- „falošné samostatne zárobkovo činné osoby“, ktoré neprispievajú do systému sociálneho zabezpečenia a nevzťahujú sa na ne pracovné a platové podmienky hostiteľskej krajiny ustanovené v smernici 96/71/ES, ktorá sa nevzťahuje na zamestnancov,
- vytváranie platforiem vyslaných pracovníkov niektorými veľkými skupinami. Zriadením pobočky v štáte s finančne výhodnými daňovými a sociálnymi pravidlami a vyslaním pracovníkov do tohto štátu,
- nečestné vyslanie na pracovné miesta, ktoré sú v skutočnosti trvale pracovné miesta,
- chýbajúce vyhlásenie o vyslaní.

Poukazuje na to, že zo štúdií vyplýva, že pri vysielaní pracovníkov sa v mnohých prípadoch nedodržiavajú zákonom stanovené minimálne pracovné normy platné v hostiteľskom členskom štáte a že ide o pokusy obísť ustanovenia týkajúce sa sociálneho zabezpečenia, ako aj daňové zákony.

9. Poukazuje na skutočnosť, že vzhľadom na obrovské rozdiely, ktoré Komisia zistila, pokiaľ ide o vnútroštátne kontrolné opatrenia, ktoré uplatňujú členské štáty resp. tretie krajiny, ktoré sa prostredníctvom dohody pripojili k slobode pohybu osôb, majú spoločné normy kontroly osobitný význam, nesmie to však nijako obmedziť kontrolné právomoci vnútroštátnych orgánov.

10. Považuje v tejto súvislosti za dôležité, aby sa v súčasnosti prijal nástroj Spoločenstva v oblasti vysielania pracovníkov v rámci poskytovania služieb, ktorý by harmonizoval kontrolu jeho vykonávania a zároveň by riešil zásadné otázky, ktoré sa mohli objaviť v súvislosti s rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie, najmä v súvislosti s prípadmi Viking (vec C-438/05), Laval (C-341/05), Ruffert (C-346/06) a Luxembourg (C-319/06), ktoré viedli k reštriktívnemu výkladu smernice 96/71/ES.

11. Víta preto zámer prijať návrh smernice v tejto oblasti, ľutuje však, že súčasný návrh Európskej komisie sa nevenuje preskúmaniu alebo prepracovaniu smernice 96/71/ES, a preto nemôže riešiť všetky zásadné otázky, ktoré sa objavili v súvislosti s uvedenými rozsudkami, a to najmä otázky týkajúce sa rozšírenia kolektívnych zmlúv, rozšírenia „pevného jadra“ uplatniteľných pravidiel, uplatňovania priaznivejších právnych predpisov hostiteľskej krajiny a dodržiavania základných sociálnych práv, ako je právo na štrajk.

12. Poukazuje na skutočnosť, že predkladaný návrh smernice sa totiž obmedzuje na stanovenie opatrení a mechanizmov, ktorými sa má zlepšiť a posilniť kontrola uplatňovania a presadzovania ustanovení smernice 96/71/ES, ktoré sa doteraz v boji proti sociálnemu dumpingu a podvodom ukázalo nedostatočné.

Základné práva sa nesmú podriaďiť ekonomickým slobodám

13. Víta, že Európska komisia 11. septembra 2012 stiahla návrh nariadenia (Monti II) o zladení práva na štrajk s hospodárskymi slobodami Európskej únie na základe doložky flexibility týkajúcej sa dokončenia vnútorného trhu (článok 352 ZFEÚ).

14. Súhlasí s analýzou, podľa ktorej by sa právo na štrajk nemalo podriaďovať ďalšiemu cieľu, ktorým je dokončenie vnútorného trhu, pretože ide o nedotknuteľnú zásadu garantovanú chartou základných práv. Okrem toho právny princíp *lex specialis* definovaný v článku 153 ZFEÚ výslovne vylučuje právo na štrajk z rozsahu pôsobnosti práva EÚ.

15. Domnieva sa však, že stiahnutie návrhu nariadenia necháva bez odpovede niekoľko otázok, ktoré vzišli z judikatúry Súdneho dvora. Preto vyzýva, aby bol predložený nový legislatívny návrh, ktorý by explicitne zaručoval, že základné sociálne

práva (právo na kolektívne vyjednávanie, právo na protest) nemôžu byť obmedzované hospodárskymi slobodami (právo usadiť sa a sloboda poskytovať služby) a že hospodárskymi slobodami nemožno ospravedlňovať obchádzanie zákonov a vnútroštátnych postupov v sociálnej oblasti.

16. Pripomína, že 12 národných parlamentov (19 hlasov) po prvýkrát uplatnilo mechanizmus včasného varovania v súvislosti s týmto návrhom s odôvodnením, že návrhy Komisie sú v rozpore s právomocami členských štátov a dodržiavaním zásad subsidiarity a proporcionality.

17. Zastáva však názor, že je potrebné, aby európsky zákonodarca konal a objasnil vzťah medzi „kolektívnymi opatreniami“ a slobodou usadiť sa a slobodou poskytovať služby, keď dôjde k prípadom skutočne nadnárodného charakteru, ako napríklad vtedy, keď má jeden podnik pobočky vo viacerých členských štátoch.

18. Domnieva sa preto, že pokiaľ Komisia ponechá svoj návrh nariadenia, mohol by na základe odôvodnených stanovísk národných parlamentov, ako aj postojov regionálnej úrovne vyjadrených prostredníctvom Výboru regiónov zväziť prijatie potrebných krokov na to, aby bol pripravený podať proti tomuto návrhu nariadenia *ex post* odvolanie pre porušenie zásady subsidiarity, a to pokiaľ ide o voľbu právneho základu, ako i o nedostatočné odôvodnenie pridanej hodnoty opatrenia na úrovni EÚ v tejto oblasti. Upozorňuje Komisiu, že Výbor regiónov bude aj v budúcnosti veľmi starostlivo sledovať dodržiavanie zásady subsidiarity v tejto oblasti.

19. Domnieva sa, že návrh týkajúci sa vykonávania smernice 96/71/ES zostáva v úplnej platnosti a Výbor regiónov by mu mal venovať riadnu pozornosť.

20. Domnieva sa, že smernica 96/71/ES potvrdzuje základné práva, uplatňovanie ktorých sa musí uľahčiť, že tieto práva súvisiace s dôstojnosťou človeka boli posilnené po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy, ktorou charta základných práv nadobúda záväzný charakter a že tieto práva sa nesmú podriaďiť hospodárskym slobodám.

21. Ľutuje preto, že návrh Komisie nevyvolal diskusiu o voľbe právneho základu vzhľadom na to, že zvoleným právnym základom je „poskytovanie služieb“ (článok 62 ZFEÚ v spojení s článkom 53), čo znamená, že k otázkam týkajúcim sa vykonávania smernice 96/71/ES sa pristupuje znovu z hľadiska hospodárskych slobôd a Výbor regiónov, Európsky hospodársky a sociálny výbor, ako i sociálni partneri nie sú plne zapojení do prípravy textu, ktorý sa ich priamo týka.

Návrh smernice musí zohľadniť všetky situácie pri vysielaní pracovníkov

22. Podporuje však uvedený návrh Komisie v oblasti boja proti sociálnemu dumpingu a podvodom pri vysielaní pracovníkov, ako i zavedenie mechanizmu kontroly uplatňovania pracovných a platových podmienok vyslaných pracovníkov. Predložený návrh však tieto ciele nespĺňa, preto musí byť v podstatných bodoch vylepšený.

23. Domnieva sa, že jednotlivé situácie týkajúce sa vysielania pracovníkov z krajín mimo Európskej únie, ktoré sa uvádzajú v smernici 96/71/ES, by sa mali uviesť aj v tomto návrhu. Okrem toho by mala byť táto smernica čo najskôr po svojom schválení začlenená do rámca právnych predpisov Európskeho hospodárskeho priestoru a dohovoru o voľnom pohybe osôb uzatvoreného so Švajčiarskom.

24. Si je vedomý existujúcich obmedzení spojených s kontrolou, ako sú jazyková bariéra, kontrola krátkodobého vysielania, ťažkosti so získavaním informácií v inom členskom štáte, komplikácie pri ukladaní sankcií a nedostatočné prostriedky na kontrolu vnútroštátnych orgánov.

25. Dôrazne preto podporuje prijatie ustanovení návrhu smernice, ktorých cieľom je v čo najväčšej miere zrušiť tieto obmedzenia a posilniť mechanizmy vykonávania kontrolných opatrení a sankcií, aby sa uplatňovanie smernice 96/71/ES stalo efektívnym a účinným. Súčasne je potrebné jasnejšie formulovať systém cezhraničného výkonu rozsudkov, ktorý musí byť v súlade s platnými zásadami v oblasti medzinárodnej spolupráce a v oblasti vzájomného uznávania a vykonávania rozsudkov a ktorý musí zohľadňovať procesné práva jednotlivca.

26. Domnieva sa, že v prípade nedodržania smernice 96/71/ES a tejto smernice, napríklad ak pracovník nie je skutočne vyslaný, sa na príslušný podnik budú vzťahovať právne predpisy platné v členskom štáte, v ktorom sa služba poskytuje. Všetci dotknutí pracovníci budú mať právo vykonávať slobodu pohybu v súlade s článkom 45 ZFEÚ.

Spoločná a nerozdielna zodpovednosť: kľúčové ustanovenie návrhu smernice, ktoré by sa malo doplniť

27. Víta ustanovenia o spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zamestnávateľa a subdodávateľa, najmä v stavebníctve, a s uspokojením konštatuje, že osem členských štátov EÚ už teraz uplatňuje spoločnú a nerozdielnu zodpovednosť (Rakúsko, Nemecko, Španielsko, Fínsko, Francúzsko, Taliansko, Holandsko a Belgicko). To však nestačí na to, aby sa účinne zabránilo zneužívaniu. Treba preto zabezpečiť, aby sa všetky podniky, ktoré zneužívajú vysielanie pracovníkov alebo z neho profitujú, za to museli aj zodpovedať.

28. Domnieva sa, že by bolo užitočné, aby sa k tomuto ustanoveniu o spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti doplnilo

ustanovenie, ktorým sa obmedzí počet subdodávateľských reťazcov, čím sa pri vysielaní pracovníkov zníži riziko zneužívania. Okrem toho by to umožnilo zostaviť presnejší zoznam subdodávateľských reťazcov.

Proaktívna úloha sociálnych aktérov pri kontrole uplatňovania práva

29. Podporuje ustanovenia Európskej komisie, vďaka ktorým odbory a sociálni partneri nadobúdajú kľúčovú úlohu pri inšpekcii práce, zároveň je však potrebné zohľadniť rozdiely medzi systémami jednotlivých členských štátov.

30. Domnieva sa, že táto úloha by sa mala posilniť a príslušné orgány zodpovedné za kontrolu vykonávania týchto práv v členských štátoch by si mali vymieňať osvedčené postupy v oblasti kontroly, aby bolo ich spoločné úsilie účinnejšie.

31. Domnieva sa, že zástupcovia zamestnancov, najmä členovia európskych zamestnaneckých rád, hlavne v stavebných podnikoch, by sa tiež mali zahrnúť medzi kľúčových aktérov: napríklad v prípade veľkých stavieb môže byť koordinácia medzi zastupujúcimi subjektmi informačným a varovným prostriedkom. Tieto iniciatívy zástupcov zamestnancov sú odôvodnené najmä preto, že mnohé podniky poskytujú informácie o svojej politike v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov.

Text návrhu si vyžaduje spresnenia nevyhnutné pre správne uplatňovanie ustanovení

32. Poukazuje na skutočnosť, že vnútroštátne sudy budú v každodennej implementácii návrhu smernice zohrávať dôležitú úlohu, a preto táto smernica musí obsahovať jasné a presné ustanovenia, aby pri výklade textu jednotlivými vnútroštátnymi súdmi nevznikali nové pochybnosti a nemohli sa prejudiciálne otázky pred Súdnym dvorom Európskej únie.

33. Domnieva sa, že z týchto dôvodov sa niektoré pojmy uvedené v návrhu smernice musia objasniť a lepšie vymedziť. Je potrebné jednoznačne stanoviť podmienky vysielania pracovníkov, pričom právne dôsledky prípadného zneužívania nesmú mať negatívny vplyv na zamestnancov. Malo by sa objasniť aj to, že napríklad niektoré jazykové verzie používajú na označenie koncepcie „dočasne vyslaných“ pracovníkov dve rozdielne slová (napr. „*provisoirement détaché*“ a „*temporairement détaché*“ vo francúzskej verzii), slovo „účinný“ by sa mal spájať so slovom „účinnosť“ a pojem „základné pracovné podmienky“ v smernici 96/71/ES vôbec neexistuje.

34. Z tých istých dôvodov poukazuje na preambulu návrhu (bod 5), v ktorej sa zdôrazňuje, že „vzťah medzi smernicou 96/71/ES a nariadením (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky“ si vyžaduje objasnenie, avšak text návrhu neprináša žiadnu odpoveď na túto požiadavku.

Akékoľvek nejasnosti týkajúce sa uplatňovania textov sa musia odstrániť

35. Domnieva sa, že preambula návrhu môže preto vyvolať nejasnosti týkajúce sa otázky rozhodného pracovného práva (rozhodné pracovné právo krajiny pôvodu alebo hostiteľskej krajiny?). Hoci je pravda, ako sa zdôrazňuje v bode 6 preambuly, že návrh sa priamo nezaujíma o rozhodné právo podľa článku 8 nariadenia Rím I, je potrebné pripomenúť, že cieľom smernice z roku 1996 nebolo zmeniť toto ustanovenie (článok 6 Rímskeho dohovoru z roku 1980), ale stanoviť jasnejšie podmienky vykonávania kogentných ustanovení podľa článku 9 nariadenia „Rím I“ (vtedajší článok 7 Rímskeho dohovoru z roku 1980).

36. Dohliadne na to, aby návrh smernice nezmenil charakter a cieľ smernice 96/71/ES.

37. Domnieva sa, že požiadavka, aby predkladateľ dodržiaval ustanovenia smernice 96/71/ES by mala byť kritériom pridelenia verejnej alebo súkromnej zákazky a v prípade závažného porušenia by malo byť, ako je to už teraz, možné príslušného predkladateľa vylúčiť.

38. Podporuje snahu Komisie zblížiť právne predpisy členských štátov v oblasti cezhraničného výkonu správnych pokút a sankcií.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie

Právny základ

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 53 ods. 1 a článok 62,	so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok ~~53~~ , <u>153</u> ods. 1 <u>písm. b)</u> ~~a článok 62~~ ,

Zdôvodnenie

Podmienky práce a zamestnania spadajú tradične do oblasti kolektívneho vyjednávania a teda do rozhodovania sociálnych partnerov, ktorí na druhej strane zohrávajú kľúčovú úlohu pri kontrole uplatňovania noriem kolektívnych zmlúv v tejto oblasti. Z tohto dôvodu je najvhodnejším právnym základom článok 153 ods. 1 písm. b) zmluvy, ktorý sa výslovne týka iniciatív Spoločenstva v oblasti podmienok práce. Pokiaľ ide o návrh smernice o uplatňovaní smernice 96/71/ES, ktorej právnym základom je „poskytovanie služieb“, rozsudky Súdneho dvora v otázke voľby právneho základu výslovne nezakazujú použitie vhodnejšieho právneho základu pre prijatie tohto návrhu.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
(3) S ohľadom na pracovníkov dočasne vyslaných na účely poskytovania služieb v inom členskom štáte ako v tom, kde bežne vykonávajú svoju prácu, sa v smernici Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb stanovuje základ jasne definovaných pracovných podmienok, ktoré musí dodržiavať poskytovateľ služieb v členskom štáte, do ktorého sa vysielanie uskutočňuje, aby príslušným pracovníkom zabezpečil minimálnu ochranu.	(3) S ohľadom na pracovníkov dočasne vyslaných ~~na účely poskytovania služieb v inom členskom štáte ako v tom, kde bežne vykonávajú svoju prácu,~~ <u>na účely poskytovania služieb na území iného členského štátu než štátu, v ktorom obvykle vykonávajú svoju prácu,</u> sa v smernici Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb stanovuje základ jasne definovaných pracovných podmienok, ktoré musí dodržiavať poskytovateľ služieb v členskom štáte, do ktorého sa vysielanie uskutočňuje, aby príslušným pracovníkom zabezpečil minimálnu ochranu.

Zdôvodnenie

Zmena nemá len sémantický charakter, ale jej cieľom je zachovať súlad s koncepciami použitými v smernici 96/71/ES. [Poznámka prekladateľa: táto zmena sa týka francúzskej verzie; v záujme zlepšenia právnej istoty je cieľom navrhovanej zmeny nahradiť francúzske slovo „provisoire“ použité v odôvodnení 3 predkladaného návrhu smernice slovom „temporaire“, ktoré sú v slovenskej verzii vyjadrené rovnakými slovami „dočasne“ a „dočasnú“]. Nové znenie je doslovne prevzaté z odôvodnenia 3 smernice 96/71/ES. Okrem toho sa smernica vzťahuje nielen na vysielanie pracovníkov výlučne medzi členskými štátmi, ako je to v návrhu Komisie. Ak by bola pôsobnosť predkladaného návrhu takáto, odklášala by sa od úmyslu zákonodarcu z roku 1996, ktorý používa slová „na území iného členského štátu, než v ktorom (...)“ (odôvodnenie 3 smernice 96/71/ES) a nie „v inom členskom štáte“, ako sa uvádza v predkladanom návrhu smernice, aby sa zohľadnilo vysielanie pracovníkov z tretích krajín. V záujme právnej istoty by bolo vhodné prevziať túto zásadu do odôvodnenia súčasného návrhu.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 6

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
(6) Rovnako, ako v prípade smernice 96/71/ES, ani touto smernicou by nemalo byť dotknuté uplatňovanie právnych predpisov, ktoré sa podľa článku 8 nariadenia Rím I uplatňujú na individuálne pracovné zmluvy, ani uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.	(6) Rovnako, ako v prípade smernice 96/71/ES, ani touto smernicou by nemalo byť dotknuté uplatňovanie právnych predpisov, ktoré sa podľa článku 8 nariadenia Rím I uplatňujú na individuálne pracovné zmluvy, <u>uplatňovanie kogentných ustanovení členského štátu, ktorý je podľa článku 9 nariadenia Rím I hostiteľským členským štátom</u> , ani uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.

Zdôvodnenie

Toto doplnenie je dôležité, pretože pomáha odstrániť nejasnosti ohľadom pôsobnosti smernice 96/71/ES a jej vzťahu k medzinárodnému právu. Smernica 96/71/ES sa totiž priamo netýka rozhodného práva, ktoré sa podľa článku 8 nariadenia Rím I uplatňuje na individuálne pracovné zmluvy, ale výslovne ustanovuje podľa článku 9 nariadenia Rím I uplatňovanie kogentných ustanovení hostiteľskej krajiny (bez ohľadu na rozhodné právo, ktoré sa uplatňuje na zmluvy) na vyslaných pracovníkov. Ak by sme na spomínanú skutočnosť nepoukázali alebo ju jasne neuviedli na tomto mieste, mohlo by to byť zdrojom nedorozumení a hrozilo by, že sa odkloníme od zmyslu a litery smernice 96/71/ES.

Pozmeňovací návrh 4

Bod odôvodnenia 14

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Mali by sa ďalej skonkrétizovať povinnosti členských štátov týkajúce sa všeobecného sprístupnenia informácií o pracovných podmienkach a zabezpečenia účinného prístupu k nim, a to nielen poskytovateľom služieb z iných členských štátov, ale aj príslušným vyslaným pracovníkom.	Mali by sa ďalej skonkrétizovať povinnosti členských štátov týkajúce sa všeobecného sprístupnenia informácií o pracovných podmienkach a zabezpečenia účinného <u>a bezplatného</u> prístupu k nim, a to nielen poskytovateľom služieb z iných členských štátov, ale aj príslušným vyslaným pracovníkom.

Zdôvodnenie

Aby boli informácie účinne prístupné, musia byť najmä bezplatné.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 1, nový odsek 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 1</p> <p>Predmet úpravy</p> <p>(...)</p>	<p>Článok 1</p> <p>Predmet úpravy</p> <p>(...)</p> <p><u>3. Uplatňovanie a presadzovanie ustanovení tejto smernice týkajúcich sa podmienok zamestnania a pracovných podmienok vyslaných pracovníkov musí byť v súlade s ustanoveniami článku 1 ods. 4 smernice 96/71/ES, v ktorej sa uvádza: „Podnikom založeným v inom ako členskom štáte nesmú byť poskytnuté výhodnejšie podmienky, než podnikom zriadeným v členskom štáte.“</u></p>

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh je celkom odôvodnený, pokiaľ berieme do úvahy skutočnosť, že predkladaný návrh smernice nesmie narušiť štruktúru smernice 96/71/ES; zákonodarca zaviedol článok 1 ods. 4 preto, aby sa zabránilo riziku sociálneho dumpingu z tretích krajín do Európskej únie. Z rovnakého dôvodu by sa malo zabrániť tomu, aby bolo prísne uplatňovanie smernice 96/71/ES obmedzené na vysielanie pracovníkov iba z jedného členského štátu do druhého, čo by poskytlo príležitosť pre možné podvody alebo obchádzanie pravidiel krajinami mimo EÚ. Členské štáty musia preto postupovať pozorne a prijať nevyhnutné opatrenia, aby zabránili takému obchádzaniu práva, čo by predstavovalo veľký nedostatok v zavedenom kontrolnom mechanizme.

Pozmeňovací návrh 6

Článok 3 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 3</p> <p>Predchádzanie zneužívaniu a obchádzaniu</p> <p>1. Na účely vykonávania, uplatňovania a presadzovania smernice 96/71/ES príslušné orgány zohľadňujú skutkové okolnosti, ktoré sú charakteristické pre činnosti vykonávané podnikom v štáte, v ktorom je usadený, s cieľom určiť či skutočne vykonáva podstatné činnosti iné než vnútorné riadenie a/alebo administratívne činnosti. Môže ísť o tieto okolnosti:</p> <p>(a) miesto, v ktorom má podnik registrované sídlo a správu, v ktorom využíva kancelárske priestory, v ktorom platí dane, v ktorom má povolenie vykonávať profesijnú činnosť alebo v ktorom je registrovaným členom obchodnej komory alebo profesijného subjektu,</p> <p>(b) miesto, v ktorom sa prijímajú vyslaní pracovníci,</p> <p>(c) právo uplatniteľné na zmluvy, ktoré podnik uzatvára so svojimi zamestnancami na jednej strane a so svojimi klientmi na strane druhej,</p> <p>(d) miesto, v ktorom podnik vykonáva svoju hlavnú podnikateľskú činnosť a v ktorom zamestnáva administratívnych pracovníkov,</p> <p>(e) neobvykle obmedzený počet zrealizovaných zmlúv a/alebo výška obratu uskutočneného v členskom štáte, v ktorom je podnik usadený.</p>	<p>Článok 3</p> <p>Predchádzanie zneužívaniu a obchádzaniu</p> <p>1. Na účely vykonávania, uplatňovania a presadzovania smernice 96/71/ES príslušné orgány zohľadňujú skutkové okolnosti, ktoré sú charakteristické pre činnosti vykonávané podnikom v štáte, v ktorom je usadený, s cieľom určiť či skutočne vykonáva podstatné činnosti iné než vnútorné riadenie a/alebo administratívne činnosti. Môže ísť o tieto okolnosti:</p> <p>(a) <u>členský štát, v ktorom podnik vykonáva svoju hlavnú profesijnú činnosť meranú v jednotkách času na zamestnanca</u> a miesto, v ktorom má podnik registrované sídlo a správu, v ktorom využíva kancelárske priestory, v ktorom platí dane, v ktorom má povolenie vykonávať profesijnú činnosť alebo v ktorom je registrovaným členom obchodnej komory alebo profesijného subjektu,</p> <p>(b) miesto, v ktorom sa prijímajú vyslaní pracovníci,</p> <p>(c) právo uplatniteľné na zmluvy, ktoré podnik uzatvára so svojimi zamestnancami na jednej strane a so svojimi klientmi na strane druhej,</p> <p>(d) miesto, v ktorom podnik vykonáva svoju hlavnú podnikateľskú činnosť a v ktorom zamestnáva administratívnych pracovníkov,</p>

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Posúdenie týchto okolností by sa malo prispôbiť každému osobitnému prípadu, pričom by sa mal zohľadňovať charakter činností, ktoré podnik vykonáva v štáte, v ktorom je usadený.</p> <p>2. S cieľom posúdiť, či vyslaný pracovník dočasne vykonáva svoju prácu v inom členskom štáte než je štát, v ktorom zvyčajne pracuje, mali by sa preskúmať všetky skutkové okolnosti, ktoré charakterizujú takú prácu a situáciu pracovníka.</p> <p>Môže ísť o tieto okolnosti:</p> <p>(a) práca sa vykonáva na obmedzený čas v inom členskom štáte;</p> <p>(b) pracovník sa vysielá do iného členského štátu, než je členský štát, v ktorom alebo z ktorého vyslaný zamestnanec obvykle vykonáva svoju prácu podľa nariadenia (ES) č. 593/2008 a/alebo Rímskeho dohovoru;</p> <p>(c) vyslaný pracovník sa po ukončení práce alebo poskytovania služieb, na účely ktorých bol vyslaný, vracia do členského štátu, z ktorého je vyslaný, alebo má v tomto členskom štáte pokračovať v práci;</p> <p>(d) skutočnosť, či dopravu, stravu a ubytovanie zabezpečuje alebo náklady na ne prepláca zamestnávateľ, ktorý pracovníka vysielá, a ak áno, akým spôsobom; ako aj</p> <p>(e) skutočnosť, či dané pracovné miesto bolo predtým opakovane obsadené tým istým alebo iným (vyslaným) pracovníkom.</p> <p>Všetky uvedené skutkové okolnosti sú orientačnými faktormi v celkovom posúdení, ktoré sa má vykonať, a preto ich nemožno posudzovať samostatne. Kritériá by sa mali prispôbiť každému osobitnému prípadu, pričom by sa mali zohľadňovať osobitosti situácie.</p>	<p>(e) neobvykle obmedzený počet zrealizovaných zmlúv a/alebo výška obratu uskutočneného v členskom štáte, v ktorom je podnik usadený.</p> <p>Posúdenie týchto okolností by sa malo prispôbiť každému osobitnému prípadu, pričom by sa mal zohľadňovať charakter činností, ktoré podnik vykonáva v štáte, v ktorom je usadený.</p> <p>2. <u>Posúdenie týchto skutočností pomáha pri definovaní vyslaného pracovníka do členského štátu, do ktorého bol pracovník vyslaný, tak ako to ustanovuje článok 2 ods. 2 smernice 96/71/ES Európskeho parlamentu o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb.</u></p> <p>3. S cieľom posúdiť, či vyslaný pracovník dočasne vykonáva svoju prácu v inom členskom štáte než je štát, v ktorom zvyčajne pracuje, mali by sa preskúmať všetky skutkové okolnosti, ktoré charakterizujú takú prácu a situáciu pracovníka.</p> <p>Môže ísť o tieto okolnosti:</p> <p>(a) práca sa vykonáva na obmedzený čas v inom členskom štáte;</p> <p>(b) pracovník sa vysielá do iného členského štátu, než je členský štát, v ktorom alebo z ktorého vyslaný zamestnanec obvykle vykonáva svoju prácu podľa nariadenia (ES) č. 593/2008 a/alebo Rímskeho dohovoru;</p> <p>(c) vyslaný pracovník sa po ukončení práce alebo poskytovania služieb, na účely ktorých bol vyslaný, vracia do členského štátu, z ktorého je vyslaný, alebo má v tomto členskom štáte pokračovať v práci;</p> <p>(d) <u>vyslaný pracovník musí mať so sebou platný formulár A1 ako dôkaz o svojom sociálnom zabezpečení vo vysielajúcej krajine. Tento formulár nemá spätnú platnosť. Musí byť predložený na začiatku obdobia vyslania a pred každou kontrolou.</u></p> <p>(e) skutočnosť, či dopravu, stravu a ubytovanie zabezpečuje alebo náklady na ne prepláca zamestnávateľ, ktorý pracovníka vysielá, a ak áno, akým spôsobom; ako aj</p> <p>(f) skutočnosť, či dané pracovné miesto bolo predtým opakovane obsadené tým istým alebo iným (vyslaným) pracovníkom.</p> <p>Všetky uvedené skutkové okolnosti sú orientačnými faktormi v celkovom posúdení, ktoré sa má vykonať, a preto ich nemožno posudzovať samostatne. Kritériá by sa mali prispôbiť každému osobitnému prípadu, pričom by sa mali zohľadňovať osobitosti situácie.</p>

Zdôvodnenie

Cieľom tohto ustanovenia je zabrániť vytváraniu podnikov, ktorých činnosť v členskom štáte usadenia by bola predstieraná a využívala by sa len na obchádzanie predpisov týkajúcich sa pracovných podmienok v hostiteľskom členskom štáte.

Článok 2 ods. 2 smernice 96/71/ES má zabrániť tomu, aby vyslaní pracovníci jedného štátu (vrátane štátu mimo EÚ) mohli byť považovaní za samostatne zárobkovo činné osoby a aby sa takto vyhli pôsobnosti smernice. Stačilo by napríklad, ak by zamestnávateľ zmenil štatút pracovníka vykonávajúceho činnosť v stavebníctve v krajine A na štatút samostatne zárobkovo činné osoby v krajine A, aby sa na tohto zamestnanca nevzťahovali povinnosti smernice v členskom štáte B, do ktorého bol vyslaný. Aby sa zabránilo takémuto typu podvodu, smernica z roku 1996 umožnila hostiteľskej krajine, na území ktorej sa poskytuje služba (v tomto prípade členský štát B), aby definovala pojem pracovníka a teda pojem pracovného vzťahu vzhľadom na vnútroštátne právo. Jedinou slabou stránkou tejto právnej štruktúry sú ťažkosti spojené s konkrétnym uplatňovaním takto stanovenej zásady: zoznam prvkov uvedených v článku 4 poskytne určité usmernenia, ktoré uľahčia konkrétne uplatňovanie článku 2 ods. 2 smernice 96/71/ES.

Pozmeňovací návrh 7

Článok 3a

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<p>Článok 3a</p> <p>Sankcie za nedodržanie podmienok</p> <p><u>V prípade nedodržania článku 3 smernice 96/71/ES alebo príslušných článkov tejto smernice sa na podnik a jeho pracovníkov vzťahujú príslušné právne predpisy platné v členskom štáte, v ktorom sa poskytuje služba. Všetci dotknutí pracovníci budú mať právo vykonávať slobodu pohybu v súlade s článkom 45 ZFEÚ. Hostiteľský členský štát môže v takom prípade požiadať o okamžité predloženie dôkazu o tom, že s príslušnými pracovníkmi sa zaobchádza rovnako ako so štátnymi príslušníkmi hostiteľského členského štátu, pokiaľ ide o všetky podmienky zamestnania a pracovné podmienky a súvisiace sociálne práva v súlade s článkom 45 ZFEÚ.</u></p>

Pozmeňovací návrh 8

Článok 5 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Členské štáty prijímajú vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby informácie o podmienkach zamestnávania podľa článku 3 smernice 96/71/ES, ktoré majú uplatňovať a dodržiavať poskytovatelia služieb, sú všeobecne prístupné jasným, zrozumiteľným a ľahko dostupným spôsobom na diaľku a prostredníctvom elektronických prostriedkov, a to vo formátoch a webových štandardoch, ktoré zaručujú prístup osobám so zdravotným postihnutím, ako aj s cieľom zaručiť, aby styčné úrady alebo iné príslušné vnútroštátne orgány uvedené v článku 4 smernice 96/71/ES mohli účinne vykonávať svoje úlohy.</p>	<p>Členské štáty prijímajú vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby informácie o podmienkach zamestnávania podľa článku 3 smernice 96/71/ES, ktoré majú uplatňovať a dodržiavať poskytovatelia služieb, sú <u>bezplatne</u> všeobecne prístupné jasným, zrozumiteľným, <u>transparentným</u> a ľahko dostupným spôsobom na diaľku a prostredníctvom elektronických prostriedkov, a to vo formátoch a webových štandardoch, ktoré zaručujú prístup osobám so zdravotným postihnutím, ako aj s cieľom zaručiť, aby styčné úrady alebo iné príslušné vnútroštátne orgány uvedené v článku 4 smernice 96/71/ES mohli účinne vykonávať svoje úlohy.</p>

Zdôvodnenie

Aby boli informácie účinne prístupné, musia byť najmä bezplatné.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 7 ods. 4

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Povinnosť ustanovená v odsekoch 1 a 2 neznamená povinnosť členského štátu usadenia vykonávať skutkové preverky a kontroly na území hostiteľského členského štátu, v ktorom sa poskytuje služba. Také preverky a kontroly v prípade potreby vykonávajú orgány hostiteľského členského štátu na požiadanie príslušných orgánov členského štátu usadenia v súlade s článkom 10 a v medziach právomocí dohľadu, ktoré sú stanovené vnútroštátnymi právnymi predpismi, zvyklosťami a administratívnymi postupmi hostiteľského členského štátu a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi Únie.	~~Povinnosť ustanovená v odsekoch 1 a 2 neznamená povinnosť členského štátu usadenia vykonávať skutkové preverky a kontroly na území hostiteľského členského štátu, v ktorom sa poskytuje služba. Také preverky a kontroly v prípade potreby vykonávajú orgány hostiteľského členského štátu na požiadanie príslušných orgánov členského štátu usadenia v súlade s článkom 10 a v medziach právomocí dohľadu, ktoré sú stanovené vnútroštátnymi právnymi predpismi, zvyklosťami a administratívnymi postupmi hostiteľského členského štátu a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi Únie.~~

Zdôvodnenie

Je potrebné odstrániť prekážky, ktoré spomaľujú skutkové preverky a kontroly tak v členskom štáte usadenia, ako aj v hostiteľskom členskom štáte.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 9 ods. 1, úvodná časť

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty môžu ustanoviť len ďalej uvedené administratívne požiadavky a kontrolné opatrenia:	~~Členské štáty môžu ustanoviť len s cieľom zlepšiť uplatňovanie článkov 3 a 5 smernice 96/71/ES hostiteľský členský štát stanoví tieto minimálne ďalej uvedené administratívne požiadavky a kontrolné opatrenia:~~

Zdôvodnenie

Namiesto maximálnych požiadaviek, ako ich navrhuje Európska komisia, navrhujeme stanoviť minimálne požiadavky. Táto zámena logiky je ostatne v súlade s ustanoveniami článku 12 ods. 3, ako ich navrhuje Európska komisia.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 9 ods. 1 písm. a)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
(a) povinnosť poskytovateľa služieb usadeného v inom členskom štáte, aby pred zodpovednými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi uskutočnil najneskôr v čase začatia poskytovania služieb jednoduché vyhlásenie, ktoré sa obmedzuje na uvedenie totožnosti poskytovateľa služieb, prítomnosti jedného alebo viacerých jasne identifikovateľných vyslaných pracovníkov, ich očakávaného počtu, očakávaného trvania a miesta ich pobytu a služieb opodstatňujúcich vyslanie;	(a) povinnosť poskytovateľa služieb usadeného v inom členskom štáte, aby pred zodpovednými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi uskutočnil najneskôr v čase začatia poskytovania služieb <u>jednoduché vyhlásenie, v ktorom bude uvedené, že sa oboznámil s minimálnymi pracovnými podmienkami uvedenými v článku 3 smernice 96/71/ES v členskom štáte, v ktorom sa poskytujú služby, a že ich bude rešpektovať. V tomto prehlásení bude uvedené prinajmenšom trvanie vyslania, prvý deň vyslania, totožnosť a počet vyslaných pracovníkov, ako aj miesto výkonu práce na území hostiteľského členského štátu, ktoré sa obmedzuje na uvedenie totožnosti poskytovateľa služieb, prítomnosti jedného alebo viacerých jasne identifikovateľných vyslaných pracovníkov, ich očakávaného počtu, očakávaného trvania a miesta ich pobytu a služieb opodstatňujúcich vyslanie;</u>

Zdôvodnenie

Objasnenie požiadaviek, ktoré musí spĺňať prehlásenie poskytovateľa služieb.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 9 ods. 1 písm. b)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>(b) počas celého obdobia vyslania povinnosť uchovávať alebo sprístupniť ďalej uvedené dokumenty a/alebo uchovávať ich kópie v papierovej alebo elektronickej podobe: pracovná zmluva (alebo rovnocenný dokument v zmysle smernice 91/533 vrátane doplňujúcich informácií uvedených v článku 4 uvedenej smernice tam, kde je to vhodné alebo uplatniteľné) výplatné pásky, pracovné výkazy a potvrdenie výplaty miezd alebo kópie rovnocenných dokumentov, a to na prístupnom a jasne identifikovanom mieste na území členského štátu usadenia, ako je napríklad pracovisko alebo stavenisko, alebo v prípade mobilných pracovníkov v odvetví dopravy na prevádzkovej základni alebo vo vozidle, prostredníctvom ktorého sa poskytuje služba;</p>	<p>(b) počas celého obdobia vyslania povinnosť uchovávať alebo sprístupniť ďalej uvedené dokumenty a/alebo uchovávať ich kópie v papierovej alebo elektronickej podobe: pracovná zmluva (alebo rovnocenný dokument v zmysle smernice 91/533 vrátane doplňujúcich informácií uvedených v článku 4 uvedenej smernice tam, kde je to vhodné alebo uplatniteľné) výplatné pásky, pracovné výkazy a potvrdenie výplaty miezd, <u>formulár A1 preukazujúci sociálne zabezpečenie vo vysielajúcom členskom štáte, požadované posúdenie rizika pre bezpečnosť a zdravie pri práci v súlade so smernicou 89/391/ES a v prípade, že vyslaný pracovník je občanom tretej krajiny, aj kópia pracovného povolenia a povolenia na pobyt a akékoľvek iné dokumenty potrebné na overenie dodržiavania smernice 96/76/ES a tejto smernice</u>, alebo kópie rovnocenných dokumentov, a to na prístupnom a jasne identifikovanom mieste na území členského štátu usadenia, ako je napríklad pracovisko alebo stavenisko, alebo v prípade mobilných pracovníkov v odvetví dopravy na prevádzkovej základni alebo vo vozidle, prostredníctvom ktorého sa poskytuje služba;</p>

Zdôvodnenie

Poznámka: súvisí s pozmeňovacím návrhom k článku 3 ods. 2.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 11, nový odsek 4

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 11</p> <p>Ochrana práv – zjednodušenie podávania sťažností – doplatky</p> <p>(...)</p> <p>3. Členské štáty zabezpečujú, aby odbory a iné tretie strany, ako napr. združenia, organizácie alebo iné právne subjekty, ktoré majú v súlade s kritériami ustanovenými v ich vnútroštátnych právnych predpisoch oprávnený záujem na zabezpečení dodržiavania ustanovení tejto smernice, sa mohli v mene alebo na podporu vyslaných pracovníkov alebo ich zamestnávateľa a s ich súhlasom zapojiť do akéhokoľvek súdneho alebo správneho konania, ktorého cieľom je vykonávanie tejto smernice alebo presadzovanie plnenia povinností podľa tejto smernice.</p>	<p>Článok 11</p> <p>Ochrana práv – zjednodušenie podávania sťažností – doplatky</p> <p>(...)</p> <p>3. Členské štáty zabezpečujú, aby odbory a iné tretie strany, ako napr. združenia, organizácie alebo iné právne subjekty, ktoré majú v súlade s kritériami ustanovenými v ich vnútroštátnych právnych predpisoch oprávnený záujem na zabezpečení dodržiavania ustanovení tejto smernice, sa mohli v mene alebo na podporu vyslaných pracovníkov alebo ich zamestnávateľa a s ich súhlasom zapojiť do akéhokoľvek súdneho alebo správneho konania, ktorého cieľom je vykonávanie tejto smernice alebo presadzovanie plnenia <u>povinností práv</u> podľa tejto smernice. <u>Odbory majú právo so súhlasom vyslaných pracovníkov podať žalobu v ich mene.</u></p>

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<p>4. <u>Zástupcovia pracovníkov, najmä členovia európskych zamestnaneckých rád v sektore stavebníctva, majú právo kedykoľvek upozorniť odbory a orgány zodpovedné za kontrolu uplatňovania práva na akýkoľvek prípad vysielania pracovníkov, ktorý by vzbudzoval vážne pochybnosti o dodržiavaní uplatňovania podmienok zamestnania a pracovných podmienok vyslaných pracovníkov.</u></p> <p>~~5.4.~~ Oseky 1 a 3 sa uplatňujú bez toho, aby tým boli dotknuté vnútroštátne pravidlá týkajúce sa termínov alebo lehôt na podávanie podnetov na začatie podobných konaní ani vnútroštátne procesnoprávne predpisy o zastupovaní a obhajobe pred súdmi.</p>

Zdôvodnenie

Zástupcovia pracovníkov v podnikoch a najmä členovia európskych zamestnaneckých rád sú v priamom kontakte s realitou v jednotlivých podnikoch a zariadeniach v členských štátoch. Sú skutočnými pozorovateľmi pracovných vzťahov v teréne alebo na nadnárodnej úrovni a z tohto dôvodu by mali disponovať právom upozorniť na prípady podvodu pri uplatňovaní predpisov týkajúcich sa vysielania pracovníkov.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 12 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 12</p> <p>Subdodávateľstvo – Spoločné a nerozdielne ručenie</p> <p>1. Pokiaľ ide o stavebné činnosti uvedené v prílohe k smernici 96/71/ES, členské štáty vo všetkých prípadoch vyslania pracovníkov podľa článku 1 ods. 3 smernice 96/71/ES zabezpečujú na nediskriminačnom základe a so zreteľom na ochranu rovnocenných práv zamestnancov priamych subdodávateľov usadených na ich území, aby vyslaný zamestnanec a/alebo spoločné fondy alebo inštitúcie sociálnych partnerov mohli uplatniť voči dodávateľovi, ktorého priamy subdodávateľ je zamestnávateľom (poskytovateľom služieb alebo dočasným zamestnávateľom alebo sprostredkovateľskou agentúrou), zodpovednosť, ktorú nesie spolu so zamestnávateľom alebo namiesto zamestnávateľa, za nevyplatenie:</p>	<p>Článok 12</p> <p>Subdodávateľstvo – Spoločné a nerozdielne ručenie</p> <p>1. <u>Každý členský štát prijme nediskriminačným spôsobom všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, že podnik, ktorý poverí iný podnik poskytovaním služieb, bude spoločne s týmto podnikom alebo namiesto neho zodpovedať za záväzky tohto podniku, subdodávateľa alebo prenajímateľa pracovnej sily, ktorú určí tento podnik.</u> Pokiaľ ide o stavebné činnosti uvedené v prílohe k smernici 96/71/ES, členské štáty vo všetkých prípadoch vyslania pracovníkov podľa článku 1 ods. 3 smernice 96/71/ES zabezpečujú na nediskriminačnom základe a so zreteľom na ochranu rovnocenných práv zamestnancov priamych subdodávateľov usadených na ich území, aby vyslaný zamestnanec a/alebo spoločné fondy alebo inštitúcie sociálnych partnerov mohli uplatniť voči dodávateľovi, ktorého priamy subdodávateľ je zamestnávateľom (poskytovateľom služieb alebo dočasným zamestnávateľom alebo sprostredkovateľskou agentúrou), zodpovednosť, ktorú nesie spolu so zamestnávateľom alebo namiesto zamestnávateľa, za nevyplatenie:</p>

Zdôvodnenie

Nie je dôvod na obmedzenie regulácie subdodávateľských reťazcov v stavebníctve. Vyjasnenie prevzatých záväzkov.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 12 ods. 2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty ustanovia, že dodávateľ, ktorý koná v súlade s obvyklou opatrnosťou a starostlivosťou, nenesie zodpovednosť podľa odseku 1. Systémy opatrení obvyklej opatrnosti a starostlivosti sa uplatňujú transparentným, nediskriminačným a proporcionálnym spôsobom. Môžu zahŕňať preventívne opatrenia prijaté dodávateľom vo vzťahu k dôkazom predkladaným subdodávateľom o základných pracovných podmienkach uplatniteľných na vyslaných pracovníkov, ktoré sú uvedené v článku 3 ods. 1 smernice 96/71/ES, vrátane výplatných pásov a výplaty miezd, plnenia povinností v oblasti sociálneho zabezpečenia a/alebo daňových povinností v členskom štáte usadenia a dodržiavania uplatniteľných pravidiel o vysielaní pracovníkov.	~~Členské štáty ustanovia, že dodávateľ, ktorý koná v súlade s obvyklou opatrnosťou a starostlivosťou, nenesie zodpovednosť podľa odseku 1. Systémy opatrení obvyklej opatrnosti a starostlivosti sa uplatňujú transparentným, nediskriminačným a proporcionálnym spôsobom. Môžu zahŕňať preventívne opatrenia prijaté dodávateľom vo vzťahu k dôkazom predkladaným subdodávateľom o základných pracovných podmienkach uplatniteľných na vyslaných pracovníkov, ktoré sú uvedené v článku 3 ods. 1 smernice 96/71/ES, vrátane výplatných pásov a výplaty miezd, plnenia povinností v oblasti sociálneho zabezpečenia a/alebo daňových povinností v členskom štáte usadenia a dodržiavania uplatniteľných pravidiel o vysielaní pracovníkov.~~

Zdôvodnenie

Na úrovni EÚ neexistuje definícia pojmu „obvyklá starostlivosť“. Okrem toho je potrebné zabrániť tomu, aby sa dodávateľ vyhol zodpovednosti za preukázanie toho, že subdodávateľ dodržiava pracovné podmienky.

Pozmeňovací návrh 16

Článok 12 ods. 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty môžu v súlade s právnymi predpismi Únie a na nediskriminačnom a proporcionálnom základe ustanoviť vo vnútroštátnom práve prísnejšie pravidlá týkajúce sa zodpovednosti, pokiaľ ide o oblasť pôsobnosti a rozsah zodpovednosti subdodávateľa. Členské štáty môžu v súlade s právnymi predpismi Únie ustanoviť takú zodpovednosť aj v iných odvetviach než tých, ktoré sú uvedené v prílohe k smernici 96/71/ES. Členské štáty môžu v týchto prípadoch ustanoviť, že dodávateľ, ktorý konal v súlade s obvyklou opatrnosťou a starostlivosťou, ako je vymedzená vo vnútroštátnom práve, nenesie takúto zodpovednosť.	Členské štáty môžu v súlade s právnymi predpismi Únie a na nediskriminačnom a proporcionálnom základe ustanoviť vo vnútroštátnom práve prísnejšie pravidlá týkajúce sa zodpovednosti, pokiaľ ide o oblasť pôsobnosti a rozsah zodpovednosti subdodávateľa. Členské štáty môžu v súlade s právnymi predpismi Únie ustanoviť takú zodpovednosť aj v iných odvetviach než tých, ktoré sú uvedené v prílohe k smernici 96/71/ES. ~~Členské štáty môžu v týchto prípadoch ustanoviť, že dodávateľ, ktorý konal v súlade s obvyklou opatrnosťou a starostlivosťou, ako je vymedzená vo vnútroštátnom práve, nenesie takúto zodpovednosť.~~

Zdôvodnenie

Na úrovni EÚ neexistuje definícia pojmu „obvyklá starostlivosť“. Okrem toho je potrebné zabrániť tomu, aby sa dodávateľ vyhol zodpovednosti za preukázanie toho, že subdodávateľ dodržiava pracovné podmienky.

Pozmeňovací návrh 17

Článok 12 nový odsek 4

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<u>4a. 4. Ak medzi sociálnymi partnermi v príslušnom odvetví neexistuje dohoda stanovujúca obmedzený počet subdodávateľských reťazcov, potom je ich počet obmedzený na tri;</u>

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh vyplýva z bodu 28 uvedeného v časti stanoviska „Politické odporúčania“.

Pozmeňovací návrh 18

Článok 18, nový článok po článku 18

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<p data-bbox="815 389 922 416">Nový článok</p> <p data-bbox="815 439 1182 465"><u>Klauzula o zákaze zníženia úrovne ochrany</u></p> <p data-bbox="815 488 1359 741"><u>Vykonávanie tejto smernice nie je za žiadnych okolností dostatočným dôvodom na zníženie všeobecnej úrovne ochrany poskytovanej pracovníkom v oblastiach patriacich do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Tým nesmie byť dotknuté právo členských štátov a/alebo sociálnych partnerov prijať s prihliadnutím na meniace sa okolnosti iné legislatívne, regulačné alebo zmluvné ustanovenia ako sú tie, ktoré existovali v čase prijatia tejto smernice, pokiaľ sú dodržané minimálne požiadavky ustanovené v tejto smernici.</u></p>

Zdôvodnenie

Táto klauzula, nazývaná klauzula o zákaze zníženia úrovne ochrany, je odteraz začleňovaná do mnohých smerníc EÚ a jej cieľom je lepšie uplatňovanie smerníc v členských štátoch. Transpozíciou smernice v členskom štáte nesmie dôjsť k zníženiu existujúcej úrovne ochrany v oblastiach patriacich do rozsahu pôsobnosti smernice, najmä pokiaľ ide o spoločné a nerozdielne ručenie ustanovené v článku 12 tejto smernice.

Pozmeňovací návrh 19

Článok 21

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p data-bbox="256 1187 352 1214">Článok 21</p> <p data-bbox="256 1236 320 1263">Správa</p> <p data-bbox="256 1285 798 1413">Najneskôr do 5 rokov od uplynutia termínu na transpozíciu Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o vykonávaní tejto smernice, a ak je to potrebné, predloží vhodné návrhy.</p>	<p data-bbox="815 1187 911 1214">Článok 21</p> <p data-bbox="815 1236 879 1263">Správa</p> <p data-bbox="815 1285 1359 1413">Najneskôr do 5 rokov od uplynutia termínu na transpozíciu Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade, a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a <u>Výboru regiónov</u> správu o vykonávaní tejto smernice, a ak je to potrebné, predloží vhodné návrhy.</p>

Zdôvodnenie

Požiadavka v súlade s požiadavkou týkajúcou sa voľby článku 153 ZFEÚ ako právneho základu návrhu smernice.

V Bruseli 29. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Štatút Európskej nadácie“

(2013/C 17/13)

VÝBOR REGIÓNOV

- podporuje návrh nariadenia o štatúte európskej nadácie (FE), ktorý predložila Komisia, a domnieva sa, že tento návrh plne nadväzuje na prijatie nariadenia o európskej iniciatíve občanov;
- preto podporuje návrh nariadenia o štatúte európskej nadácie (FE), ktorý predložila Komisia, a uznáva, že tento návrh plne nadväzuje na prijatie nariadenia o európskej iniciatíve občanov a nariadenia o európskom zoskupení územnej spolupráce s cieľom uľahčovať a podporovať cezhraničnú, nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu na úrovni Únie;
- zdôrazňuje, že tento štatút musí vyriešiť otázku, ako zjednodušiť a zefektívniť prácu nadácií, čo im umožní lepšie sa angažovať v cezhraničných alebo nadnárodných projektoch individuálne alebo v spolupráci s národnými, miestnymi a regionálnymi aktérmi, ako aj splniť požiadavku zabezpečiť právnu istotu pre nadácie a verejnosti objasniť ich fungovanie a financovanie;
- chápe, že je ťažké nájsť rovnováhu medzi ustanoveniami právnych predpisov jednotlivých členských štátov týkajúcimi sa minimálnej hodnoty aktív, ktorá sa od nadácií požaduje, a že existuje želanie uľahčiť zakladanie európskych nadácií na celom území Únie. Výbor chce vyhovieť darcom a občanom a zabezpečiť garantovanie dostatočného kapitálového majetku európskych nadácií a na jednej strane si želá, aby sa výška minimálnej hodnoty aktív požadovaná pri založení európskej nadácie zvýšila z 25 000 EUR na 50 000 EUR, keďže pôvodná suma sa výboru zdá príliš nízka, a na strane druhej, aby bola táto suma garantovaná počas celého pôsobenia európskej nadácie, pričom nedodržanie tejto povinnosti zachovať minimálnu hodnotu aktív by vyústilo do postihu vo forme zrušenia nadácie.

Spravodajkyňa	Pani Claudette BRUNET – LECHENAULT (FR/SES), podpredsedníčka generálnej rady departementu Saône a Loire
Referenčný dokument	Návrh nariadenia Rady o štatúte európskej nadácie (FE) COM(2012) 35 final

I. ÚVOD

VÝBOR REGIÓNOV

1. si je vedomý ekonomickej váhy i dôležitej úlohy, ktorú zohrávajú nadácie v celej Európe vo všetkých oblastiach verejného záujmu a osobitne v tých oblastiach, na ktoré sa vzťahujú právomoci miestnych a regionálnych samospráv, ako napríklad sociálne a zdravotnícke služby, sociálne zabezpečenie, umenie a kultúra, výchova a vzdelávanie, veda, výskum a inovácie, či životné prostredie;

2. vie a zároveň ľutuje, že existujú ťažkosti, s ktorými sa nadácie stretávajú, keď sa snažia pôsobiť aj za národnými hranicami a zúčastňujú sa na cezhraničných alebo nadnárodných projektoch, čo ich núti vynakladať značné výdavky na poradenstvo alebo štrukturálne zmeny, zatiaľ čo by sa tieto prostriedky mohli efektívnejšie použiť na realizáciu ich sociálnych misií;

3. podporuje návrh nariadenia o štatúte európskej nadácie (FE), ktorý predložila Komisia, a domnieva sa, že tento návrh plne nadväzuje na prijatie nariadenia o európskej iniciatíve občanov;

4. rovnako oceňuje, že sa návrh Komisie začleňuje do širšieho rámca zabezpečenia činnosti sociálneho a solidárneho hospodárstva v kontexte vnútorného trhu a v tejto súvislosti dúfa, že prijatie štatútu európskej nadácie otvorí cestu štatútu európskej vzájomnej poisťovne;

5. zdôrazňuje, že tento štatút musí vyriešiť otázku, ako zjednodušiť a zefektívniť prácu nadácií a zabezpečiť im právnu istotu, čo im umožní lepšie sa angažovať v cezhraničných alebo nadnárodných projektoch individuálne alebo v spolupráci s národnými, miestnymi a regionálnymi aktérmi;

6. tiež potvrdzuje, že z hľadiska občanov musí tento štatút prispieť k objasneniu fungovania a financovania nadácií;

7. chce, aby sa európsky rozmer európskej nadácie posilnil nielen v momente jej založenia, ale aj počas celého jej pôsobenia, a aby právne ustanovenia, ktoré sa na ňu budú vzťahovať, čo najviac vyplývali z návrhu nariadenia a štatútu európskych nadácií a aby sa obmedzili odkazy na právne predpisy členských štátov;

8. pripomína, že ak sú európske nadácie schopné získať súkromné finančné prostriedky alebo financovanie z verejných zdrojov na plnenie svojich cieľov, musí sa im uložiť povinnosť vykazovať použitie uvedených finančných prostriedkov, a túto povinnosť by mali mať jednak voči svojim prispievateľom a jednak voči všetkým občanom Európskej únie.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Ekonomická váha sektora, do ktorého patria nadácie

9. konštatuje, že ekonomická váha sektora, do ktorého patria nadácie, nie je zanedbateľná, pretože v celosvetovom meradle dosahujú jeho výdavky hodnotu 150 miliárd eur a v celej Európskej únii zabezpečuje priame pracovné miesta na plný úväzok pre takmer 1 milión osôb;

10. berie na vedomie záujem nadácií pôsobiť aj za národnými hranicami s cieľom globálnym spôsobom reagovať na mnohostranné problémy, napríklad problémy s migráciou, sociálno-hospodárskym rozvojom, špičkovou vedeckou činnosťou, ľudskými právami, životným prostredím atď.;

11. vyzdvihuje predovšetkým úlohu nadácií z hľadiska využívania dostupných zdrojov a kreativity v časoch hlbokkej politickej, finančnej a sociálnej krízy v Európe, kde je nevyhnuté preskúmať všetky možnosti s cieľom posilniť Európsku úniu a zabezpečiť jej občanom budúcnosť a vyhladky na rast;

Veľká a nákladná administratívna záťaž

12. podotýka, že nadácie sa pri nadnárodnej alebo cezhraničnej činnosti môžu stretnúť s ťažkosťami spôsobenými pravidlami, ktoré sú ustanovené v národnej legislatíve a ktoré nadácie nútia vynakladať výdavky na rôzne poradenstvo a administratívne poplatky, pričom táto časť zdrojov nadácií sa odhaduje na približne 90 až 120 miliónov eur ročne, pričom by nadácie mohli tieto finančné prostriedky použiť na realizáciu projektov vo verejnom záujme individuálne alebo v spolupráci s ďalšími nadáciami alebo územnými samosprávami;

Úlohou nadácií je tiež prispievať k posilňovaniu postavenia európskej občianskej iniciatívy

13. podčiarkuje, že činnosti nadácií najčastejšie založených z iniciatívy subjektov súkromného práva (fyzických alebo právnických osôb) sa vzťahujú na projekty všeobecného záujmu, ktoré sú pre európskych občanov veľmi dôležité a ktoré sa často týkajú oblastí právomocí regionálnych a miestnych samospráv, napríklad sociálnych a zdravotníckych služieb, sociálneho zabezpečenia, umenia a kultúry, výchovy a vzdelávania, vedy, výskumu a inovácií atď.;

14. domnieva sa, že možnosť výberu novej právnej formy ako alternatívy k národným právnym formám, ktorá by zodpovedala štatútu „európskej nadácie“, by mohla byť dôležitým prvkom v zlepšovaní úlohy nadácií na území Európskej únie;

15. preto podporuje návrh nariadenia o štatúte európskej nadácie (FE), ktorý predložila Komisia, a uznáva, že tento návrh plne nadväzuje na prijatie nariadenia o európskej iniciatíve občanov a nariadenia o európskom zoskupení územnej spolupráce s cieľom uľahčovať a podporovať cezhraničnú, nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu na úrovni Únie;

16. je toho názoru, že jediným náležitým právnym základom pre uvedený návrh nariadenia je článok 352 Zmluvy o fungovaní EÚ, v ktorom sa ustanovuje, že ak sa preukáže, že v zmluvách neexistujú konkrétne ustanovenia, ktoré by inštitúciami Únie poskytovali potrebné právomoci, Rada prijme jednomyseľne na návrh Komisie a po udelení súhlasu Európskeho parlamentu ustanovenia vhodné na plnenie cieľov stanovených v zmluvách. Rovnaký článok bol zvolený aj v minulosti na prijatie ustanovení o iných štatútoch, napríklad o štatúte európskej spoločnosti alebo európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov a v žiadnom prípade nemá vplyv na právne predpisy členských štátov vzťahujúce sa na nadácie. Výbor okrem toho poukazuje na to, že návrh nariadenia bol v rámci systému včasného varovania v súvislosti so zavádzaním zásady subsidiarity predmetom stanoviska len jedného z 19 národných parlamentov, ktoré pristúpili k analýze spisu;

17. zdôrazňuje, že tento štatút musí vyriešiť otázku, ako zjednodušiť a zefektívniť prácu nadácií, čo im umožní lepšie sa angažovať v cezhraničných alebo nadnárodných projektoch individuálne alebo v spolupráci s národnými, miestnymi a regionálnymi aktérmi, ako aj splniť požiadavku zabezpečiť právnú istotu pre nadácie a verejnosti objasniť ich fungovanie a financovanie;

Vy zdvihnutie európskeho rozmeru

18. chce, aby bol európsky rozmer európskej nadácie vy zdvihnutý výraznejšie, nielen v momente založenia európskej nadácie, ale aj počas celého jej pôsobenia, a to tak, že sa európ-

skej nadácii uloží povinnosť alebo určí za cieľ vykonávať nadnárodné alebo cezhraničné činnosti;

19. v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa v návrhu nariadenia často pristúpilo k odkazovaniu na právne predpisy členských štátov, čo sa výboru javí ako zdroj právnej neistoty pre európske nadácie, keďže neexistujú harmonizačné pravidlá;

Zrozumiteľnosť, dôveryhodnosť a transparentnosť ako záväzné črty

20. pripomína, že ak sú európske nadácie schopné získať súkromné finančné prostriedky a financovanie z verejných zdrojov na plnenie svojich cieľov, mali by vedieť preukázať svojim darcom a prispievateľom a vo všeobecnosti všetkým občanom žijúcim na území Európskej únie, že ich fungovanie je solídne a plne transparentné vo veciach správy a používania finančných prostriedkov, ktoré im boli poskytnuté;

V záujme objasnenia účelu európskych nadácií

21. zdôrazňuje, že v niektorých členských štátoch sa pojmy „verejnospošešný“ a „vo všeobecnom záujme“ vzťahujú na rôzne koncepcie a v niektorých prípadoch môžu odkazovať buď na určitý postup alebo osobitné právne postavenie v národnom právnom poriadku, alebo na osobitné daňové posudzovanie, a preto navrhuje, aby sa zosúladiła používaná terminológia tým, že sa ponechá pojem „vo verejnom záujme“, ktorý sa bude musieť jednotne používať v každom členskom štáte na určenie účelu európskych nadácií a mimo akéhokoľvek daňového posudzovania;

22. tiež chce, aby sa v článku 5 návrhu definoval pojem „amatérsky šport“, aby sa predišlo akémukoľvek odklonu od pôvodných činností, ktoré európske nadácie vykonávajú, k podpore činností spadajúcich skôr pod profesionálny šport;

Smerom k väčšej dôveryhodnosti

23. chápe, že je ťažké nájsť rovnováhu medzi ustanoveniami právnych predpisov jednotlivých členských štátov týkajúcimi sa minimálnej hodnoty aktív, ktorá sa od nadácií požaduje, a že existuje želanie uľahčiť zakladanie európskych nadácií na celom území Únie. Výbor chce vyhovieť darcom a občanom a zabezpečiť garantovanie dostatočného kapitálového majetku európskych nadácií a na jednej strane si želá, aby sa výška minimálnej hodnoty aktív požadovaná pri založení európskej nadácie zvýšila z 25 000 EUR na 50 000 EUR, keďže pôvodná suma sa výboru zdá príliš nízka, a na strane druhej, aby bola táto suma garantovaná počas celého pôsobenia európskej nadácie, pričom nedodržanie tejto povinnosti zachovať minimálnu hodnotu aktív by vyústilo do postihu vo forme zrušenia nadácie;

24. považuje za samozrejmé, že európske nadácie musia byť neziskovými subjektmi, hoci na plnenie svojich cieľov vo verejnom záujme môžu vykonávať hospodársku činnosť, a navrhuje zmenu článku 11 tak, aby lepšie definoval hranice, v rámci ktorých môže európska nadácia vykonávať hospodársku činnosť;

25. domnieva sa, že otázka odmeňovania členov správnej rady a dozorného orgánu európskych nadácií musí byť v súlade s ich neziskovým charakterom a že sa v návrhu musia ustanoviť príslušné zásadné pravidlá spravujúce túto oblasť;

26. chce, aby sa objasnili zásady predchádzania konfliktom záujmov, keďže súčasné znenie sa výboru zdá byť zdrojom rozličných interpretácií, čo by bol neželaný opačný účinok ustanovení;

27. schvaľuje účtovné pravidlá a pravidlá transparentnosti, ale navrhuje, aby sa objasnili a upresnili spôsoby kontroly a uverejňovania činnosti európskych nadácií;

Potreba zosúladenia

28. uvedomuje si nevyhnutnosť rozpočtovej disciplíny, na základe ktorej sa zvolilo sprevádzkovanie orgánu dohľadu nad európskymi nadáciami na národnej úrovni, namiesto vytvorenia postupu a kontrolného orgánu na európskej úrovni;

29. uznáva, že by bolo vhodné do návrhu štatútu začleniť ustanovenia fiškálnej povahy, ale má výhrady k automatickému rozšíreniu fiškálneho režimu priznaného národným subjektom konajúcim vo verejnom záujme aj na európske nadácie, a to vzhľadom na veľké rozdiely medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o priznávanie výhodných národných fiškálnych režimov.

III. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Článok 2 ods. 5

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:</p> <p>(5) „verejnoprospešný subjekt“ je nadácia s verejnoprospešným účelom a/alebo podobná verejnoprospešná právnická osoba nevyžadujúca členstvo vytvorená podľa právnych predpisov jedného z členských štátov;</p>	<p>Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:</p> <p>(5) „~~verejnoprospešný subjekt vo verejnom záujme~~“ je nadácia ~~pôsobiacia vo verejnom záujme~~ ~~verejnoprospešným účelom~~ a/alebo podobná ~~verejnoprospešná~~ právnická osoba ~~pôsobiacia vo verejnom záujme~~ nevyžadujúca členstvo vytvorená podľa právnych predpisov jedného z členských štátov;</p>

Zdôvodnenie

Spravodajkyňa nahrádza svojím pozmeňovacím návrhom 1 „Verejnoprospešný účel“ výrazom „Verejný záujem“.

Pozmeňovací návrh 2

Článok 5 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 5</p> <p>Verejnoprospešný účel</p> <p>1. FE je samostatne zriadený subjekt na verejnoprospešný účel.</p>	<p>Článok 5</p> <p>~~Verejnoprospešný účel~~Verejný záujem</p> <p>1. ~~FE je subjekt samostatne zriadený vo verejnom záujme~~ ~~subjekt na verejnoprospešný účel~~.</p>

Zdôvodnenie

Pojem „vo verejnom záujme“ umožňuje zosúladiť pojmy „verejnoprospešný“ a „vo všeobecnom záujme“ a obmedziť riziko, že sa tieto pojmy pomýlia s koncepciami daňového alebo verejného práva, ktoré sa používajú v niektorých členských štátoch s cieľom priznať nadáciám založeným podľa vnútroštátnych právnych predpisov osobitný daňový štatút alebo režim.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 5 ods. 2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 5</p> <p>Verejnoprospešný účel</p> <p>2. FE slúži všeobecne verejnému záujmu.</p> <p>Môže sa vytvoriť len na tieto účely, na ktoré sa neodvolateľne venujú jej aktíva:</p> <p>a) [...]</p> <p>(r) amatérske športy;</p> <p>s) [...].</p>	<p>Článok 5</p> <p>Verejnoprospešný účel</p> <p>2. FE <u>vo všeobecnosti</u> slúži ~~všeobecne~~ verejnému záujmu.</p> <p>Môže sa vytvoriť len na tieto účely, na ktoré sa neodvolateľne venujú jej aktíva:</p> <p>a) [...]</p> <p>(r) amatérske športy <u>definované ako vykonávanie športových činností osobami, ktoré za tieto činnosti nepoberajú pravidelné ani značné príjmy;</u></p> <p>s) [...]</p> <p>(t) <u>ochrana obetí všetkých násilných činov.</u></p>

Zdôvodnenie

Považujeme za užitočné presne zadefinovať pojem amatérsky šport, keďže pri rôznych športoch môže v jednotlivých členských štátoch existovať rôzna prax a keďže sa niektoré športy, oficiálne považované za amatérske, aj napriek tomu vykonávajú na úrovni a za podmienok blízkych vykonávaniu profesionálnej športovej činnosti, ktorá je z verejného záujmu vyňatá.

Okrem toho sa zdá byť užitočným doplniť ochranu obetí všetkých násilných činov. Zdôrazníť význam spolupráce s tretími krajinami uvedenými v nasledujúcom bode.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 6

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 6</p> <p>Cezhraničný prvok</p> <p>V čase registrácie má FE činnosti alebo štatutárny cieľ vykonávania činností najmenej v dvoch členských štátoch.</p>	<p>Článok 6</p> <p>~~Cezhraničný prvok~~ Európsky rozmer</p> <p>V čase registrácie má FE činnosti alebo štatutárny cieľ vykonávania činností najmenej v dvoch členských štátoch.</p> <p><u>Po svojej registrácii vykonáva FE činnosti najmenej v dvoch členských štátoch.</u></p> <p><u>Svoje činnosti musí vykonávať najmenej v dvoch členských štátoch počas celého svojho pôsobenia.</u></p>

Zdôvodnenie

Cieľom pozmeňovacieho návrhu je posilniť európsky rozmer európskej nadácie tým, že sa zabezpečí vykonávanie jej činností vo viacerých členských štátoch počas celého jej pôsobenia a nielen pri jej založení. V prípade novo založených subjektov, keď sa v čase ich registrácie ešte nedá vykázat požadovaná činnosť, musí sa v predmete ich činností uviesť európsky rozmer. Preto sa navrhuje úprava tohto znenia.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 7 ods. 2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 7</p> <p>Aktíva</p> <p>2. FE má aktíva rovnajúce sa najmenej 25 000 EUR.</p>	<p>Článok 7</p> <p>Aktíva</p> <p>2. FE má <u>pri svojom založení v momente svojho založenia a počas celej doby</u> celého svojho pôsobenia aktíva rovnajúce sa najmenej ~~25 000~~ <u>50 000</u> EUR.</p>

Zdôvodnenie

S cieľom lepšie zabezpečiť solídnosť a dôveryhodnosť, ktoré musí FE preukázať, výbor navrhuje, aby sa výška minimálnej hodnoty aktív požadovaná pri založení FE zvýšila na 50 000 eur a aby bola táto suma garantovaná počas celého pôsobenia FE.

Pozmeňovací návrh 6

Článok 10 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Navrhovaná zmena
<p>Článok 10</p> <p>Právna spôsobilosť</p> <p>1. FE má úplnú právnu spôsobilosť vo všetkých členských štátoch.</p> <p>FE má všetky práva potrebné na vykonávanie svojich činností vrátane práva vlastníť hnutelný a nehnuteľný majetok, poskytovať granty, získavať finančné prostriedky, dostávať a držať dary akéhokoľvek druhu vrátane akcií a iných obchodovateľných nástrojov, dedičstiev a „vecných“ darov z akéhokoľvek zákonného zdroja vrátane tretích krajín, pokiaľ to nie je obmedzené v jej stanovách.</p> <p>FE má právo usadiť sa v ktoromkoľvek členskom štáte v prípade, že je to potrebné na vykonávanie jej činností.</p>	<p>Článok 10</p> <p>Právna spôsobilosť</p> <p>1. FE má úplnú právnu spôsobilosť vo všetkých členských štátoch, <u>ak nie sú v tomto nariadení stanovené žiadne obmedzenia.</u></p> <p>FE má všetky práva potrebné na vykonávanie svojich činností vrátane práva vlastníť hnutelný a nehnuteľný majetok, poskytovať granty, získavať finančné prostriedky, dostávať a držať dary akéhokoľvek druhu vrátane akcií a iných obchodovateľných nástrojov, dedičstiev a „vecných“ darov z akéhokoľvek zákonného zdroja vrátane tretích krajín, pokiaľ to nie je obmedzené v jej stanovách.</p> <p>FE má právo usadiť sa v ktoromkoľvek členskom štáte v prípade, že je to potrebné na vykonávanie jej činností.</p>

Zdôvodnenie

Ustanovenie, že FE má úplnú právnu spôsobilosť vo všetkých členských štátoch, musí byť doplnené vzhľadom na obmedzenia týkajúce sa hospodárskych činností podľa článku 11 (presadzovanie verejného záujmu; hospodárske činnosti nesúvisiace s verejným záujmom FE sú povolené do výšky 10 % čistého ročného obrátu FE za predpokladu, že výsledky z nesúvisiacich činností sa v účtovníctve uvádzajú oddelene a za predpokladu, že akýkoľvek zisk sa použije výhradne na účely vo verejnom záujme).

Pozmeňovací návrh 7

Článok 11

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 11</p> <p>Hospodárske činnosti</p> <p>1. FE má spôsobilosť a možnosť slobodne sa angažovať v obchodovaní alebo iných hospodárskych činnostiach, pokiaľ to nie je obmedzené v jej stanovách, za predpokladu, že akýkoľvek zisk sa použije výhradne na presadzovanie jej verejnoprospešného účelu (účelov).</p> <p>2. Hospodárske činnosti nesúvisiace s verejnoprospešným účelom FE sú povolené do výšky 10 % čistého ročného obratu FE za predpokladu, že výsledky z nesúvisiacich činností sa v účtovníctve uvádzajú oddelene.</p>	<p>Článok 11</p> <p>Hospodárske činnosti</p> <p>1. FE má spôsobilosť a možnosť slobodne sa angažovať ~~v obchodovaní alebo iných hospodárskych činnostiach, pokiaľ to nie je obmedzené v jej stanovách,~~ <u>Pokiaľ to nie je obmedzené v jej stanovách, má FE spôsobilosť vykonávať hospodárske činnosti za predpokladu, že sú zlučiteľné s jej úlohami vykonávanými vo verejnom záujme a za predpokladu, že akýkoľvek zisk sa použije výhradne na presadzovanie jej verejnoprospešného účelu (účelov).</u></p> <p>2. Hospodárske činnosti, <u>ktoré FE nevykonáva vo verejnom záujme nesúvisiace s verejnoprospešným účelom</u> FE, sú povolené len do výšky 10 % čistého ročného príjmu obratu FE <u>pod podmienkou za predpokladu, že výsledky týchto z nesúvisiacich činností sa v účtovníctve uvádzajú oddelene a sú v celej výške určené na plnenie jej úloh vo verejnom záujme.</u></p>

Zdôvodnenie

Cieľom navrhovaného pozmeňovacieho návrhu je upresniť spôsobilosť FE vykonávať hospodárske činnosti tak, aby tieto činnosti nestratili svoju neziskovú povahu, ktorú by nemali, ak by sa FE prílišne venovala čisto komerčným činnostiam, ktoré nesúvisia s úlohami FE.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 21

Text navrhnutý Komisiou	Navrhovaná zmena
<p>Článok 21</p> <p>Registrácia</p> <p>1. FE je registrovaná v jednom členskom štáte.</p> <p>2. FE vytvorená fúziou dvoch verejnoprospešných subjektov zákonne založených v tom istom členskom štáte sa registruje v danom členskom štáte.</p> <p>3. FE vytvorená cezhraničnou fúziou sa registruje v jednom z členských štátov, v ktorom boli spájajúce sa subjekty zákonne založené.</p> <p>4. FE vytvorená zmenou sa registruje v členskom štáte, v ktorom bol zmenený subjekt pôvodne zákonne založený.</p>	<p>Článok 21</p> <p>Registrácia</p> <p>1. FE je registrovaná v ~~jednom~~ členskom štáte, <u>v ktorom má svoje štatutárne sídlo.</u></p> <p>2. FE vytvorená fúziou dvoch verejnoprospešných subjektov zákonne založených v tom istom členskom štáte sa registruje v danom členskom štáte.</p> <p>3. FE vytvorená cezhraničnou fúziou sa registruje <u>v jednom z členských štátov členskom štáte,</u> v ktorom <u>boli spájajúce sa subjekty zákonne založené má svoje štatutárne sídlo preberajúca nadácia.</u></p> <p>4. FE vytvorená zmenou sa registruje v členskom štáte, v ktorom bol zmenený subjekt pôvodne zákonne založený.</p>

Zdôvodnenie

Z dôvodu právnej istoty sa navrhuje zohľadniť ako druhé kritérium, na základe ktorého sa určí, do akého registra má byť daná FE zapísaná, kontaktnú adresu štatutárneho sídla FE.

Pozmeňovací návrh 9

Doplnenie nového článku za článok 31

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<p>Zásady spravovania</p> <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="818 434 1356 488">1. <u>Nikto nesmie byť zároveň členom správnej rady a dozorného orgánu.</u> <li data-bbox="818 517 1356 622">2. <u>Členovia správnej rady a dozorného orgánu vykonávajú svoju funkciu bez nároku na odmenu. Môžu sa im preplácať výdavky vynaložené na plnenie ich povinností, a to za podmienok určených v stanovách.</u> <li data-bbox="818 651 1356 779">3. <u>Zakladateľovi, členovi správnej alebo dozornej rady, správcovi nadácie alebo audítorovi, ani osobe, ktorá má s nimi obchodný alebo blízky príbuzenský vzťah, sa nesmie poskytnúť žiaden priamy ani nepriamy prospech, ak nejde o prospech za plnenie ich úloh v rámci FE.</u>

Zdôvodnenie

Navrhovaný pozmeňovací návrh je dôkazom snahy výboru o upresnenie pravidiel správy a etiky v súlade s prevažne neziskovou povahou európskych nadácií a v záujme zabezpečenia očakávanej zrozumiteľnosti a transparentnosti.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 32

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 32</p> <p>Konflikt záujmov</p> <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="256 1352 807 1480">1. Zakladateľ a ktorýkoľvek iní členovia rady, ktorí môžu mať obchodný, rodinný alebo iný vzťah so zakladateľom alebo medzi sebou navzájom, ktorý by mohol predstavovať skutočný alebo možný konflikt záujmov tým, že by narušil ich rozhodnutie, netvorí väčšinu správnej rady. <li data-bbox="256 1704 807 1758">2. Nikto nesmie byť zároveň členom správnej rady aj dozornej rady. <li data-bbox="256 1899 807 2027">3. Zakladateľovi, členovi správnej alebo dozornej rady, výkonnému riaditeľovi alebo audítorovi, ani osobe, ktorá má s nimi obchodný alebo úzky rodinný vzťah, sa nesmie poskytovať žiadna priama alebo nepriama výhoda v prípade, keď nejde o výhodu za plnenie ich povinností v rámci FE. 	<p>Článok 32</p> <p>Konflikt záujmov</p> <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="818 1352 1356 1659">1. ~~Zakladateľ a ktorýkoľvek iní členovia rady, ktorí môžu mať obchodný, rodinný alebo iný vzťah so zakladateľom alebo medzi sebou navzájom, ktorý by mohol predstavovať skutočný alebo možný konflikt záujmov tým, že by narušil ich rozhodnutie, netvorí väčšinu správnej rady.~~ <u>Každý člen správnej alebo dozornej rady musí FE písomne informovať o existencii akéhokoľvek svojho priameho alebo nepriameho záujmu v inom subjekte vo vzťahu k tretej strane, ktorý by mohol viesť ku konfliktu záujmov, a to medzi osobným záujmom alebo záujmom osoby, s ktorou je v obchodnom alebo príbuzenskom vzťahu, a záujmom FE.</u> <li data-bbox="818 1704 1356 1854">2. ~~Nikto nesmie byť zároveň členom správnej rady aj dozornej rady.~~ <u>Žiaden člen správnej alebo dozornej rady sa nesmie zúčastniť na rokovaní alebo rozhodovaní o subjekte alebo osobe, s ktorou má obchodný alebo príbuzenský vzťah, alebo subjekte, v ktorom má priame alebo nepriame záujmy.</u> <li data-bbox="818 1899 1356 2027">3. ~~Zakladateľovi, členovi správnej alebo dozornej rady, výkonnému riaditeľovi alebo audítorovi, ani osobe, ktorá má s nimi obchodný alebo úzky rodinný vzťah, sa nesmie poskytovať žiadna priama alebo nepriama výhoda v prípade, keď nejde o výhodu za plnenie ich povinností v rámci FE.~~

Zdôvodnenie

Navrhovaný pozmeňovací návrh je dôkazom snahy výboru o posilnenie pravidiel správy a etiky, ktoré musia zabezpečiť zrozumiteľnosť a transparentnosť, ktoré od FE očakávajú ich darcovia i všetci občania.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 33

Návrh stanoviska	Navrhovaná zmena
<p>Článok 33</p> <p>Zastupovanie FE voči tretím stranám</p> <p>Správna rada, ako aj ktorákoľvek iná osoba, ktorú správna rada oprávnila a podlieha jej pokynom, môže zastupovať FE voči tretím stranám a v súdnych konaniach.</p>	<p>Článok 33</p> <p>Zastupovanie FE voči tretím stranám</p> <p>Správna rada, ako aj ktorákoľvek iná osoba, ktorú správna rada oprávnila a <u>ktorá</u> podlieha jej pokynom <u>a je zaregistrovaná</u>, môže zastupovať FE voči tretím stranám a v súdnych konaniach.</p>

Zdôvodnenie

Upresnenie, že iba osoby uvedené v registri ako oprávnení zástupcovia môžu zastupovať záujmy FE v konaniach s tretími stranami a v právnych konaniach, podľa článku 23 ods. 1 písm. e) podpísm. ii) návrhu nariadenia.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 34 ods. 5

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Článok 34</p> <p>Transparentnosť a zodpovednosť</p> <p>5. Ročné účtovné závierky náležite schválené správnu radou spolu so stanoviskom predloženým osobou zodpovednou za vykonanie auditu účtovných zázvierok a správa o činnosti sa zverejnia.</p>	<p>Článok 34</p> <p>Transparentnosť a zodpovednosť</p> <p>5. Ročné účtovné závierky náležite schválené správnu radou spolu so stanoviskom predloženým osobou zodpovednou za vykonanie auditu účtovných zázvierok a správa o činnosti sa zverejnia. <u>Musia byť prístupné každému občanovi Európskej únie prinajmenšom na internetovej stránke FE.</u></p>

Zdôvodnenie

Navrhovaný pozmeňovací návrh je dôkazom snahy výboru o posilnenie pravidiel správy a etiky, ktoré musia zabezpečiť zrozumiteľnosť a transparentnosť, ktoré od FE očakávajú ich darcovia i všetci občania.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 43 ods. 2

Text navrhnutý Komisiou	Navrhovaná zmena
<p>Rozhodnutie o likvidácii</p> <p>[...]</p>	<p>Rozhodnutie o likvidácii</p> <p>[...]</p>

Text navrhnutý Komisiou	Navrhovaná zmena
<p>2. Dozorný orgán môže po vypočutí správnej rady FE rozhodnúť o likvidácii FE alebo, ak sa tak ustanovuje príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi, navrhnúť jej likvidáciu príslušnému súdu v jednej z týchto situácií:</p> <p>(a) v prípade, že správna rada nekonala v prípadoch uvedených v odseku 1;</p> <p>(b) v prípade, že FE stále porušuje svoje stanovky, toto nariadenie alebo príslušné vnútroštátne právne predpisy.</p>	<p>2. Dozorný orgán môže po vypočutí správnej rady FE rozhodnúť o likvidácii FE <u>a vymenovaní likvidátora</u> alebo, ak sa tak ustanovuje príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi, navrhnúť jej likvidáciu <u>a likvidátora</u> príslušnému súdu v jednej z týchto situácií:</p> <p>(a) v prípade, že správna rada nekonala v prípadoch uvedených v odseku 1;</p> <p>(b) v prípade, že FE stále porušuje svoje stanovky, toto nariadenie alebo príslušné vnútroštátne právne predpisy.</p>

Pozmeňovací návrh 14

Článok 44 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Navrhovaná zmena
<p>Likvidácia</p> <p>1. V prípade, že dozorný orgán schválil rozhodnutie správnej rady podľa článku 43 ods. 1 druhého pododseku alebo v prípade, že dozorný orgán alebo prípadne súd rozhodol o likvidácii FE, aktíva FE sa použijú v súlade s odsekom 2 tohto článku.</p>	<p>Likvidácia</p> <p>1. V prípade, že dozorný orgán schválil rozhodnutie správnej rady podľa článku 43 ods. 1 druhého pododseku alebo v prípade, že dozorný orgán alebo prípadne súd rozhodol o likvidácii FE, aktíva FE sa použijú v súlade s odsekom 2 tohto článku. <u>Náklady na likvidáciu znáša FE.</u></p>

V Bruseli 29. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Prioritné látky v oblasti vodnej politiky“

(2013/C 17/14)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta návrh Komisie, ktorý sa týka preskúmania zoznamu prioritných látok v oblasti vodnej politiky a zastáva názor, že na dosiahnutie cieľov návrhu je bezpodmienečne nutné zahrnúť zvyšky liečiv do zoznamu prioritných látok a prioritných nebezpečných látok alebo túto skutočnosť aspoň zohľadniť;
- vyzýva zodpovedné pracoviská Európskej komisie, aby bezodkladne preskúmali povolenie týchto látok a vydali odporúčanie o tom, či sa smú naďalej uvádzať na trh EÚ. Výbor regiónov sa domnieva, že znižovanie dosahu na životné prostredie je nutné zohľadniť už pri výrobe a povoľovaní liečiv. Pripomína, že sa musí zaistiť nákladová účinnosť monitorovacích opatrení pre miestne a regionálne orgány;
- žiada predĺžiť lehotu, ktorú majú členské štáty na dosiahnutie súladu so smernicou, na 24 mesiacov po jej prijatí, aby sa dali presne vyhodnotiť účinky vnútroštátnych predpisov a rozložiť očakávané náklady, ktoré vzniknú miestnym a regionálnym orgánom, na dlhšie obdobie;
- žiada, aby pre látky uvedené pod číslami 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28 a 34 až 48 členské štáty uplatnili environmentálne normy kvality počínajúc prepracovaním plánov vodohospodárskeho manažmentu povodí v roku 2021, s cieľom dosiahnuť pre tieto látky do roku 2027 dobrý chemický stav;
- uznáva, že je nutné, aby členské štáty monitorovali látky uvedené v zozname sledovaných látok. Domnieva sa však, že by bolo účelné s monitorovaním začať do 12 mesiacov od zaradenia príslušnej látky do zoznamu sledovaných látok, čím by sa vytvoril dostatočný časový priestor na prípravu. Pri monitorovaní látok obsiahnutých v zozname sledovaných látok môžu členské štáty spolupracovať aj cezhranične;
- poukazuje na to, aké je dôležité umožniť prístup k informáciám o nebezpečných látkach a zaručiť transparentnosť v tejto oblasti. Zastáva názor, že obyvateľstvo by malo byť informované o stave vodného prostredia a plánovaných opatreniach na jeho zlepšenie.

Spravodajkyňa

Urve ERIKSON (EE/EA), členka mestskej rady, Tudulinna

Referenčný dokument

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2000/60/ES a 2008/105/ES, pokiaľ ide o prioritné látky v oblasti vodnej politiky

COM(2011) 876 final – 2011/0429 (COD)

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

A. Všeobecné pripomienky

1. víta návrh Komisie, ktorý sa týka preskúmania zoznamu prioritných látok v oblasti vodnej politiky, t. j. chemických látok, ktoré sú uvedené v prílohe X k rámcovej smernici o vode 2000/60/ES a ktoré predstavujú významné riziko pre vodné prostredie alebo prostredníctvom vodného prostredia na úrovni EÚ.

2. Zastáva názor, že navrhované zmeny a doplnenia sú vyjadrením stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020. Návrhy zmeniť smernice vzhľadom na prioritné látky v oblasti vodnej politiky sú odrazom cieľov stanovených v stratégii v oblasti biodiverzity a tieto ciele aj dopĺňajú.

3. Víta objasnenie definície nebezpečných prioritných látok a podporuje rozšírenie zoznamu prioritných látok a vytvorenie zoznamu prioritných látok na preskúmanie. Zdôrazňuje tiež, že každé rozšírenie zoznamu musí byť podložené dôveryhodnými vedeckými dôkazmi o účinkoch daných látok na ľudí, zvieratá a rastliny, a informáciami o realizovateľnosti a nákladoch na monitorovanie a odstránenie týchto látok z kolobehu vody.

4. Domnieva sa, že kvalita vody sa musí naďalej zlepšovať, vzhľadom na to, že zachovanie vyváženého vodného prostredia je nevyhnutné pre ekosystém vo všeobecnosti, ako aj pre ľudské zdravie. Správne riadenie tečúcich a stojatých vôd navyše pozitívne vplýva na hospodárstvo akvakultúry.

5. Ako opatrenie na zlepšenie ochrany vodných zdrojov v EÚ podporuje mechanizmus zoznamu sledovaných látok, ktorý bol vytvorený, aby sa cieľovým monitorovaním možných škodlivých látok v EÚ podporil postup určovania priorít pri budúcim prepracúvaní zoznamu prioritných látok.

6. Zdôrazňuje, že prínos na miestnej a regionálnej úrovni k ochrane životného prostredia je zvlášť dôležitý. Je to tak vďaka možnosti využívať poznatky, ktoré sú k dispozícii na miestnej úrovni, ako aj preto, že tieto miestne a regionálne samosprávy sú neprimerane postihnuté prioritnými a nebezpečnými prioritnými látkami, ktoré poškodzujú vodné prostredie.

B. Politické odporúčania

7. Podporuje návrh Komisie na zmeny a doplnenie smerníc, podľa ktorého na dosiahnutie dobrého ekologického stavu všetkých vôd v EÚ je potrebné stanoviť chemické látky nielen na vnútroštátnej, ale aj miestnej úrovni ako aj na úrovni povodí, a zároveň upozorňuje, že členským štátom musí byť poskytnutý dostatok času a dodatočné prostriedky na uplatnenie potrebných právnych predpisov a administratívnych opatrení a realizáciu ustanovení na zaručenie dobrého chemického a ekologického stavu vôd.

8. Podporuje zásady monitorovania nebezpečných látok, podľa ktorých by sa mali zistiť dôvody znečistenia na mieste jeho vzniku podľa možnosti čo najskôr a čo najpresnejšie, a zároveň v zmysle hospodárskej udržateľnosti a ochrany životného prostredia. Dôsledkom zanedbania doplnkových opatrení môžu byť ďalekosiahle a trvalé škody na životnom prostredí. Preto je veľmi dôležité skúmať a pozorovať možné zdroje znečistenia s cieľom čo možno najskôr rozpoznať rozsah a nebezpečenstvo znečistenia vodného prostredia. Okrem toho sa možná cesta nebezpečných látok do životného prostredia musí sledovať vhodnými maticami. Preto sa vyslovuje za to, aby boli na úrovni EÚ stanovené účinné obmedzenia emisií.

9. Súhlasí s názorom, že perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT) a ďalšie látky, ktoré sa správajú ako PBT látky, môžu desaťročia zaťažovať vodné prostredie, napriek tomu, že už boli prijaté rozsiahle opatrenia na zníženie alebo odstránenie emisií. Zároveň upozorňuje na to, že pri nebezpečných látkach v navrhovanej smernici sa vychádza z pojmu nebezpečenstva, a nie rizika. V návrhu smernice sú teda stanovené určité limitné hodnoty koncentrácií látok, kým riziká vyplývajúce z reakcií s inými látkami vo vodnom prostredí zostávajú nepovšimnuté. Tak z analytického ako aj finančného hľadiska by bolo účelnejšie nespúšťať zo zreteľa vplyv chemických zlúčenín látok vyskytujúcich sa vo vnútrozemských vodách, zvlášť keď tieto zlúčeniny môžu ovplyvniť vodné prostredie dokonca aj v extrémne malých koncentráciách.

10. Poukazuje na to, aké je dôležité umožniť prístup k informáciám o nebezpečných látkach a zaručiť transparentnosť v tejto oblasti. Zastáva názor, že obyvateľstvo by malo byť informované o stave vodného prostredia a plánovaných opatreniach na jeho zlepšenie.

11. Uznáva, že je nutné, aby členské štáty monitorovali látky uvedené v zozname sledovaných látok. Domnieva sa však, že by bolo účelné s monitorovaním začať do 12 mesiacov od zaradenia príslušnej látky do zoznamu sledovaných látok, čím by sa vytvoril dostatočný časový priestor na prípravu.

12. Vyslovuje sa za to, aby sa doterajšie požiadavky platné pre sledovanie formulované v článku 8b návrhu smernice nesprísnilo predovšetkým v rámci možnosti vypracúvať delegované akty.

13. Zastáva názor, že na dosiahnutie cieľov predložených návrhov je nutné zahrnúť zvyšky liečiv do zoznamu prioritných látok a prioritných nebezpečných látok alebo túto skutočnosť aspoň zohľadniť, pretože je vedecky doložené, že zvyšky liečiv vo vodných tokoch sú nielen škodlivé pre životné prostredie, ale môžu byť aj hrozbou pre ľudské zdravie a vyvolať „genetické znečistenie“ rýb. Podľa posúdenia Európskej komisie predstavujú spomínané farmaceutické látky riziko pre vody a potenciálne aj pre človeka, a preto vyzýva zodpovedné pracoviská Európskej komisie, aby v dohľadnom čase preskúmali povolenie týchto látok a vydali odporúčanie o tom, či sa smú naďalej uvádzať na trh EÚ. V tomto kontexte sa Výbor regiónov domnieva, že je nutné rozvíjať výskum metód úpravy a ich nákladovú účinnosť. Výbor regiónov sa domnieva, že znižovanie dosahu na životné prostredie je nutné zohľadniť už pri výrobe liečiv. Pripomína, že pri prepracúvaní a koordinácii platných právnych predpisov musí prebehnúť konzultácia s miestnymi a regionálnymi orgánmi, pokiaľ ide o analytické a zároveň optimálne možnosti monitorovania, a musí sa zaistiť, že opatrenia, ktoré sa od nich požadujú, budú nákladovo účinné.

14. Znečisťovanie vôd je cezhraničný jav. Preto treba privítať vytvorenie celoeurópskych predpisov týkajúcich sa kvality vody. Od členských štátov sa požaduje, aby vo vodách monitorovali prioritné látky a hlásili porušenie environmentálnych noriem kvality, pričom treba privítať spoluprácu medzi regiónmi. Dôležité je stanoviť, ako, kde a akým spôsobom sa bude vykonávať monitorovanie bioty, aby ho bolo možné vo všetkých členských štátoch porovnať. Výbor regiónov zdôrazňuje, že doplnenie nástroja zoznamu sledovaných látok na úrovni EÚ predstavuje významný príspevok k úsiliu EÚ v uplynulom období iniciovať zlepšenie environmentálnych noriem v oblasti znečisťovania pôdy, vzduchu, ochrany biodiverzity a udržateľného rozvoja. Zdôrazňuje, že je dôležité, aby pri budúcich projektoch boli vypočítané aj miestne a regionálne orgány s cieľom zistiť optimálne možnosti a zaručiť udržateľnosť ochrany životného prostredia.

15. Upozorňuje na to, že vodstvo môžu znečisťovať aj rôzne produkty obsahujúce prioritné a nebezpečné prioritné látky, ak sa počas alebo na konci svojho životného cyklu dostanú do životného prostredia. Preto je veľmi dôležité presne monitorovať distribúciu problematických produktov s nebezpečnými zložkami v EÚ. Zároveň je potrebné občanov informovať aj o týchto produktoch, o správnej manipulácii s nimi a ich správnom použití, aby sa do životného prostredia dostalo menej škodlivých látok z týchto produktov. Niekedy to vyzerá tak, že sa síce nevyrábajú žiadne produkty s nebezpečnými látkami a nepoužívajú sa žiadne relevantné chemikálie, ale sa musíme zaoberať dôsledkami dovážaných tovarov, resp. produktov, na životné prostredie. V záujme dobrého environmentálneho stavu vodstva by sa plánované opatrenia mali chápať v širšom kontexte. Navyše možno práve nadišiel čas preskúmať platné maximálne limity rezíduí pre potraviny, predovšetkým pokiaľ ide o potraviny rastlinného pôvodu dovážané do EÚ.

16. V tejto súvislosti kritizuje, že Komisia ani naďalej neplánuje zaviesť jednotnú celoeurópsku právnu úpravu emisií, resp. výroby a uvádzania týchto látok alebo produktov obsahujúcich tieto látky na trh, ktorá by členským štátom umožnila zaručiť splnenie požiadaviek stanovených v návrhu smernice.

Miestny a regionálny význam

17. Súhlasí s názorom, že hlavnou úlohou politiky EÚ v oblasti životného prostredia musí byť zabránenie vzniku trvalých škôd na vodstve. V tejto oblasti prislúcha Výboru regiónov ako zhromaždeniu zastupujúcemu miestnu a regionálnu úroveň jasná úloha. Vďaka miestnym a regionálnym orgánom dokáže Výbor regiónov zhromažďovať poznatky miestnej a regionálnej úrovne a pomáhať pri monitorovaní, ktoré musia vykonať samotné členské štáty. Zisťovanie miestnych a regionálnych problémov s pomocou miestnych a regionálnych orgánov, ako aj na ne zameraná osvetová činnosť a školenia môžu prispieť k efektívnemu zavedeniu návrhu zmeny a doplnenia týchto smerníc, ako aj pri riešení vzniknutých otázok.

18. Pretože zabezpečenie dobrej kvality vodstva prospieva tak kvalite života, ako aj rozvoju podnikov, miestne a regionálne orgány zohrávajú pri prispievaní k nemu ústrednú úlohu.

19. Podčiarkuje úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri príprave informácií o stave chemického znečistenia vodstva a príslušných opatrení na všetkých úrovniach spoločnosti. Podpora verejnosti a jej zapojenie sú predpokladom ochrany vodstva, odhalenia problémov a nachádzania najvhodnejších opatrení na ich riešenie a stanovenie príslušných nákladov.

Zásada subsidiarity

20. poukazuje na to, že spoločné povodia, ktoré presahujú hranice členských štátov, zaberajú 60 % územia EÚ. Účinná ochrana vodných zdrojov si preto vyžaduje spoločný prístup na úrovni EÚ. Tento dokument sa týka len identifikácie prioritných látok a stanovenia spoločných environmentálnych noriem kvality. Popri opatreniach, ktoré sú už dostupné, sa nenavrhuje žiadne ďalšie opatrenia EÚ. Špecifické a doplnkové opatrenia na kontrolu znečisťovania ostávajú v pôsobnosti členských štátov, ktoré si môžu zvoliť najúčinnější spôsob na dosiahnutie cieľov a zohľadniť pritom miestne podmienky.

21. Pretože ciele navrhovaného opatrenia vzhľadom na ich povahu nemôžu v požadovanom rozsahu dosiahnuť členské štáty samotné a pretože vzhľadom na ich rozsah a dôsledky ich možno lepšie zrealizovať na úrovni EÚ, je tento návrh v súlade so zásadou subsidiarity zakotvenou v článku 5 Zmluvy o EÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku tento návrh neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

22. Hoci sa v zdôvodnení návrhu Komisie hovorí o tom, že nebude mať žiaden vplyv na rozpočet, malo by sa však aj tak počítať s tým, že v členských štátoch vzniknú v spojení s dodatočným monitorovaním, identifikáciou nových látok a odstraňovaním nových nebezpečných látok aj miestnej a regionálnej úrovni vyššie náklady než doteraz. Pretože sa však musí niečo podniknúť pre zachovanie čistoty životného prostredia, je účelnejšie vytvoriť predpoklady pre dobrý environmentálny stav vôd. Inak budú v budúcnosti potrebné oveľa väčšie náklady na získavanie čistej vody. Z dlhodobého hľadiska sa s ochranou vôd spája významný úžitok.

23. Z pohľadu Komisie možno úžitok, ktorý so sebou prinesie uplatnenie smernice, vysvetliť predovšetkým tým, že úprava pitnej vody spôsobí menšie náklady. Zníženie obsahu prioritných látok vo vodách sa prejaví cez pitnú vodu a potraviny na zdraví ľudí, a preto treba zníženie výdavkov na zdravotníctvo tiež považovať za úžitok.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA**Pozmeňovací návrh 1**

Článok 2 zmena a doplnenie smernice 2008/105/ES: nové znenie článku 3

Návrh stanoviska	Navrhovaná zmena
<p>Článok 3</p> <p>1. Členské štáty v súlade s článkom 1 tejto smernice a článkom 4 smernice 2000/60/ES uplatňujú pre útvary povrchových vôd environmentálne normy kvality stanovené v časti A prílohy I k tejto smernici.</p> <p>Členské štáty uplatňujú ENK pre útvary povrchových vôd v súlade s požiadavkami stanovenými v časti B prílohy I. [Poznámka: tento odsek nie je zmenený a doplnený.]</p> <p>2. Pre látky uvedené pod číslami 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 a 44 v časti A prílohy I členské štáty uplatňujú environmentálne normy kvality pre biotu stanovené v časti A prílohy I. Pre ostatné látky členské štáty uplatňujú environmentálne normy kvality pre vodu stanovené v časti A prílohy I.</p>	<p>Článok 3</p> <p>1. Členské štáty v súlade s článkom 1 tejto smernice a článkom 4 smernice 2000/60/ES uplatňujú pre útvary povrchových vôd environmentálne normy kvality stanovené v časti A prílohy I k tejto smernici.</p> <p>Členské štáty uplatňujú ENK pre útvary povrchových vôd v súlade s požiadavkami stanovenými v časti B prílohy I. [Poznámka: tento odsek nie je zmenený a doplnený.]</p> <p>2. <u>Pre látky uvedené pod číslami 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28 a 34 až 48 členské štáty uplatňujú environmentálne normy kvality počínajúc prepracovaním plánov vodohospodárskeho manažmentu povodí v roku 2021, s cieľom dosiahnuť pre tieto látky do roku 2027 dobrý chemický stav.</u></p> <p>~~3.~~ Pre látky uvedené pod číslami 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 a 44 v časti A prílohy I členské štáty uplatňujú environmentálne normy kvality pre biotu stanovené v časti A prílohy I. Pre ostatné látky členské štáty uplatňujú environmentálne normy kvality pre vodu stanovené v časti A prílohy I.</p>

Zdôvodnenie

Navrhuje sa doplniť nový odsek 2. Podľa návrhu smernice by sa tieto látky mali zohľadniť v plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodí už v roku 2015. Vzhľadom na krátky zostávajúci čas nebude k dispozícii dostatok monitorovacích údajov, aby sa získali postačujúce poznatky o zaťažení vôd a ich stave. V dôsledku toho chýbajú východiská pre plánovanie opatrení. Okrem toho sú v súčasnosti poznatky o možných opatreniach na zníženie zaťaženia v prípade týchto látok ešte veľmi obmedzené. Preto je lehota po vypracovaní 2. plánov vodohospodárskeho manažmentu povodí, ktoré musia byť zverejnené už koncom roku 2014, príliš krátka na to, aby sa dali tieto látky náležite zohľadniť.

Pozmeňovací návrh 2

Článok 2 zmena a doplnenie smernice 2008/105/ES: vloženie článku 8b – Zoznam sledovaných látok, ods. 4

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>4. Členské štáty monitorujú každú látku uvedenú v zozname sledovaných látok na vybraných reprezentatívnych monitorovacích staniciach počas minimálne 12 mesačného obdobia začínajúceho do 3 mesiacov od zaradenia látky do zoznamu sledovaných látok.</p> <p>Každý členský štát vyberie v geografickej oblasti s priemernou rozlohou 15 000 km² aspoň jednu stanicu, pričom v každom členskom štáte musí byť aspoň jedna stanica.</p> <p>Pri výbere reprezentatívnych staníc, monitorovacích frekvencií a časovania pre každú látku, členské štáty zohľadnia spôsoby používania tejto látky. Frekvencia monitorovania nesmie byť menšia než jedenkrát za rok.</p>	<p>4. Členské štáty monitorujú každú látku uvedenú v zozname sledovaných látok na vybraných reprezentatívnych monitorovacích staniciach počas minimálne 12 mesačného obdobia začínajúceho do ~~3~~ 12 mesiacov od zaradenia látky do zoznamu sledovaných látok.</p> <p>Každý členský štát vyberie <u>aspoň jednu stanicu so zreteľom na geografickú oblasť, ktorá sa nachádza v relevantnej oblasti, pričom sa za orientačnú hodnotu pre rozlohu považuje s priemernou rozlohou 15 000 km² aspoň jednu stanicu, pričom v každom členskom štáte musí byť aspoň jedna stanica. Pri monitorovaní látok obsiahnutých v zozname sledovaných látok môžu členské štáty spolupracovať aj cezhranične.</u></p> <p>Pri výbere reprezentatívnych staníc, monitorovacích frekvencií a časovania pre každú látku, členské štáty zohľadnia <u>kontrolu výrobných objemov, spôsoby používania, koncentrácie v životnom prostredí a environmentálny vplyv tejto látky.</u> Frekvencia monitorovania nesmie byť menšia než jedenkrát za rok.</p>

Zdôvodnenie

Monitorovanie látok obsiahnutých v zozname sledovaných látok (o ktorom sa hovorí v článku 8b, ktorý treba vložiť do smernice) sa podľa terajšieho návrhu musí začať veľmi rýchlo po zaradení látky do zoznamu sledovaných látok. Pretože členské štáty nemajú k dispozícii dostatočné informácie o budúcom monitorovaní, bolo by zjavne mimoriadne ťažké v priebehu len troch mesiacov zostaviť rozpočet, zabezpečiť financovanie, zadať zákazky, odobrať vzorky a analyzovať ich použitím vhodnej metódy.

Monitorovanie látok obsiahnutých v zozname sledovaných látok si vyžaduje účelnú spoluprácu, zvlášť v prípade cezhraničných vodstiev. V opačnom prípade by sa museli vynaložiť nepríjemne vysoké sumy na vypracovanie nových metód analýzy. Spoločne organizované monitorovanie a analýza by boli hospodársky účelnejšie a umožnili by lepšiu porovnateľnosť analýz. Vytvorenie možností na spoluprácu nie je v rozpore s vytvorením nezávislých regionálnych stredísk pre monitorovanie. Spoločne organizované monitorovanie je dôveryhodnejšie.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 2, zmena a doplnenie smernice 2008/105/ES: vloženie článku 8b – Zoznam sledovaných látok, ods. 5

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>5. Členské štáty oznamujú výsledky monitorovania vykonávaného podľa odseku 4 Komisii počas 18 mesiacov od zaradenia látky do zoznamu sledovaných látok a následne každých 12 mesiacov, kým látka zostáva na zozname. Správa obsahuje informácie o zástupcoch stanice a o stratégii monitorovania.</p>	<p>5. Členské štáty oznamujú výsledky monitorovania vykonávaného podľa odseku 4 Komisii počas ~~18~~ 24 mesiacov od zaradenia látky do zoznamu sledovaných látok a následne každých 12 mesiacov, kým látka zostáva na zozname. Správa obsahuje informácie o zástupcoch stanice a o stratégii monitorovania a <u>pripadnej cezhraničnej spolupráce.</u></p>

Zdôvodnenie

Ak sa podporí pozmeňovací návrh 1, potom by sa muselo primerane predĺžiť aj vykazované obdobie.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 3 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do ⁽²⁶⁾ . Znenie týchto ustanovení a tabuľku zhody medzi týmito ustanoveniami a touto smernicou bezodkladne oznámia Komisii.	1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do ⁽²⁶⁾ . Znenie týchto ustanovení a tabuľku zhody medzi týmito ustanoveniami a touto smernicou bezodkladne oznámia Komisii.
⁽²⁶⁾ 12 mesiacov po prijatí tejto smernice.	⁽²⁶⁾ ~~12~~ 24 mesiacov po prijatí tejto smernice.

Zdôvodnenie

Všeobecné posúdenie vplyvu návrhu vypravovaného na úrovni EÚ neumožňuje presnejšie ohodnotiť dôsledky právnych predpisov, ktoré sa majú zaviesť na vnútroštátnej úrovni. Na správne ohodnotenie dôsledkov vnútroštátnych predpisov je potrebný výskum v teréne, ktorý si vyžiada 24 až 36 mesiacov času a vysoké náklady. Vývoj nových metód určovania si vyžaduje čas a značné finančné prostriedky. Požiadavky návrhu bude možné splniť ľahšie, ak sa vzniknuté náklady rozložia na dlhšie časové obdobie.

V Bruseli 30. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
 Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regiónov „Európske hlavné mestá kultúry (2020 – 2033)“

(2013/C 17/15)

VÝBOR REGIÓNOV

- výslovne sa zasadzuje za to, aby sa pokračovalo v tejto iniciatíve, ktorá vyzdvihuje európske kultúrne bohatstvo v celej jeho rozmanitosti a zároveň podporuje dlhodobý rozvoj spoločného európskeho kultúrneho priestoru tým, že zapája občanov;
- zdôrazňuje, že je potrebné, aby mestá, ktoré sa o titul uchádzajú, vypracovali na základe miestnych a regionálnych zdrojov špecifický kultúrny program, ktorý by mal výrazný európsky rozmer. Program v tejto oblasti by mal byť vypracovaný tak, aby bol založený na udržateľnom a účinnom strategickom zameraní a umožňoval využívať dlhodobé pozitívne účinky v oblasti kultúry na príslušnom mieste aj po skončení jednoročného trvania iniciatívy;
- zasadzuje sa za aktívne zapojenie všetkých sociálnych, náboženských a etnických a kultúrnych zložiek obyvateľstva všetkých vekových skupín, a to pri príprave aj pri realizácii kultúrneho programu. Osobitná pozornosť by sa pritom mala venovať mladým ľuďom, aby sa tak zlepšili ich možnosti zapojiť sa do kultúrneho života;
- zdôrazňuje, že je potrebné zapojiť aj okolie hlavných miest kultúry, resp. aj širší región, aby sa tým umožnilo zapojiť rozšírené geografické oblasti, ktoré často presahujú aj hranice jednotlivých členských štátov;
- poukazuje na výhody, ktoré vyplývajú z významného postavenia Výboru regiónov, pokiaľ ide o túto iniciatívu. Z tohto hľadiska sa zdá byť vhodné a potrebné, aby v európskej skupine bol vymenovaný aspoň jeden volený člen Výboru regiónov, ktorý by sa zapájal do jej práce.

Hlavná spravodajkyňa	Elisabeth VITOUCH (AT/SES), členka mestskej rady Viedne
Referenčný dokument	Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o stanovení činnosti Únie na podporu iniciatívy Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033
	COM(2012) 407 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecný kontext

1. podporuje iniciatívu „Európske hlavné mesto kultúry“, ktorú vníma ako jedno z najambicióznejších a najúčinnnejších opatrení EÚ v oblasti kultúry a zároveň ako jedno z opatrení s najväčším vplyvom. Táto iniciatíva pomáha zdôrazniť rôznorodosť a spoločné črty rozvoja miestnej, regionálnej, národnej a európskej kultúry;

2. výslovne sa zasadzuje za to, aby sa pokračovalo v tejto iniciatíve, ktorá vyzdvihuje európske kultúrne bohatstvo v celej jeho rozmanitosti a zároveň podporuje dlhodobý rozvoj spoločného európskeho kultúrneho priestoru tým, že zapája občanov;

3. poukazuje na výhody, ktoré vyplývajú z významného postavenia Výboru regiónov, pokiaľ ide o túto iniciatívu. Z tohto hľadiska sa zdá byť vhodné a potrebné, aby v európskej skupine bol vymenovaný aspoň jeden volený člen Výboru regiónov, ktorý by sa zapájal do jej práce;

4. víta návrh, ktorý vypracovala Európska komisia, a vyjadruje spokojnosť s tým, že miestne a regionálne aspekty, ktoré VR vyzdvihol vo svojom stanovisku z vlastnej iniciatívy na tému „Budúcnosť Európskeho hlavného mesta kultúry“⁽¹⁾, boli do veľkej miery zohľadnené, čo uľahčuje aktívnu účasť miestnych a regionálnych samospráv;

5. poukazuje na to, že Európska únia má podľa článku 6 ZFEÚ právomoc vykonávať v oblasti kultúry činnosti iba na podporu, koordináciu alebo doplnenie činnosti členských štátov, a podľa článku 3 ods. 3 musí rešpektovať svoju kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a zabezpečiť zachovávanie a zveľaďovanie európskeho kultúrneho dedičstva;

6. konštatuje, že návrh je v súlade so zásadou subsidiarity. Výbor regiónov zdôrazňuje, že táto zásada a druh právomocí sa však musia prejavovať aj na navrhovaných postupoch (napr. obsadenie európskej skupiny, vymenovanie, kritériá), aby sa v nich príslušným spôsobom odzrkadlila povaha zmlúv;

Všeobecné pripomienky

7. zdôrazňuje, že je potrebné, aby mestá, ktoré sa o titul uchádzajú, vypracovali na základe miestnych a regionálnych zdrojov špecifický kultúrny program, ktorý by mal výrazný európsky rozmer. Program v tejto oblasti by mal byť vypracovaný tak, aby bol založený na udržateľnom a účinnom strategickom zameraní a umožňoval využívať dlhodobé pozitívne účinky v oblasti kultúry na príslušnom mieste aj po skončení jednorozhodného trvania iniciatívy;

8. zasadzuje sa za aktívne zapojenie všetkých sociálnych, náboženských a etnických a kultúrnych zložiek obyvateľstva všetkých vekových skupín, a to pri príprave aj pri realizácii kultúrneho programu. Osobitná pozornosť by sa pritom mala venovať mladým ľuďom, aby sa tak zlepšili ich možnosti zapojiť sa do kultúrneho života;

9. opätovne zdôrazňuje svoje presvedčenie, že predovšetkým myšlienka dialógu medzi kultúrami a jej prepojenie so sociálnou a územnou súdržnosťou môže pomôcť lepšie sprostredkovať základné hodnoty súkromného, spoločenského a občianskeho života, ako napríklad solidaritu, zodpovednosť, toleranciu a rešpekt⁽²⁾. Takéto stanovenie hlavného zamerania umožní jednotlivcovi aj rôznym spoločenským skupinám aj napriek rozdielnemu kultúrnemu prostrediu navzájom komunikovať a spolunažívať na základe európskych hodnôt;

10. vníma túto iniciatívu aj ako dlhodobu účinnú podporu miestneho a regionálneho kultúrneho a tvorivého odvetvia hospodárstva, a zdôrazňuje zároveň vnútornú hodnotu európskej umeleckej a kultúrnej tvorby resp. jej sprostredkovania a recepcie publikom;

11. zdôrazňuje, že je potrebná niekoľkoročná dôkladná príprava resp. odborné poradenstvo (vypracovanie odporúčaní, hodnotenie a monitorovanie), a aj zachovanie smerovania ako celoročnej iniciatívy. Výbor regiónov v tejto súvislosti víta novinku, že za vyhodnotenie výsledkov zodpovedá príslušné mesto, ktorému však pomáha európska úroveň;

12. podporuje predložené dvojfázové výberové konanie, ktorého prvá fáza je založená na rotačnom princípe členských krajín EÚ. To zabezpečí, že mestá a regióny budú mať pri uchádzaní sa o tento titul rovnaké šance a zaručí geografickú rovnováhu miest konania podujatia v rámci EÚ;

⁽¹⁾ CdR 191/2011 fin.

⁽²⁾ CdR 191/2011 fin

13. poukazuje na to, že má význam, aby hlavné mesto kultúry sledovalo dlhodobú stratégiu. Jej úspech závisí okrem iného aj od politickej podpory na všetkých úrovniach, dobrej verejnej správy vo všetkých príslušných oblastiach, vymenovania nezávislých kultúrnych intendantov a spoľahlivého viacročného poskytnutia príslušných finančných prostriedkov;

14. odporúča vyvinúť zodpovedajúce úsilie, aby bolo v rámci výberového konania prostredníctvom vhodných opatrení čo najviac miest a regiónov motivovaných zapojiť sa do tejto iniciatívy;

15. zasadzuje sa za zvýšenie viditeľnosti tohto opatrenia ako iniciatívy Európskej únie. To by malo byť aj záväznou súčasťou komunikačnej stratégie vymenovaného hlavného mesta kultúry;

16. zdôrazňuje, že je potrebné zapojiť aj okolie hlavných miest kultúry, resp. aj širší región, aby sa tým umožnilo zapojiť rozšírené geografické oblasti, ktoré často presahujú aj hranice jednotlivých členských štátov;

17. žela si, aby Európska komisia povzbudzovala európske hlavné mestá kultúry, aby využívali svoje skúsenosti vo svojich nadnárodných a cezhraničných rozmeroch vzhľadom na to, že tieto hlavné mestá kultúry na jednej strane fungujú v rámci nadnárodných partnerstiev a na strane druhej, čoraz väčší počet koncepcií týkajúcich sa hlavných miest kultúry obsahuje zásadnú cezhraničnú zložku;

18. považuje túto iniciatívu za jeden z možných príspevkov k európskej politike susedstva a možnosť na zlepšenie vzťahov s inými európskymi krajinami, keďže umožňuje nielen zlepšenie kultúrnej spolupráce v rámci EÚ, ale aj prehĺbenie vzťahov medzi EÚ a jej východnými a južnými susedmi, ktorých cieľom je podporovať blahobyt, stabilitu a bezpečnosť na vonkajších hraniciach EÚ. Preto by mali mať možnosť zapojiť sa do tejto iniciatívy nielen mestá z kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín, ale aj z krajín európskej susedskej politiky, ako aj krajín EZVO;

19. odporúča, aby sa v čo najväčšej možnej miere využili synergie s cieľom optimálne využiť všetky dostupné finančné zdroje. V tejto súvislosti sa výbor zasadzuje za vytvorenie spoľahlivého mechanizmu, ktorý by umožnil vzájomnú podporu iniciatívy v rámci rôznych programov podpory EÚ;

20. víta možnosť neudeliť titul, ak žiadne kandidátske mesto nebude spĺňať príslušné kritériá;

Pripomienky k jednotlivým článkom

Článok 5 – Kritériá

21. súhlasí s vypracovaním jasných, transparentných a pochopiteľných kritérií výberu, ktoré potenciálnym uchádzačom

poskytnú väčšiu istotu pri príprave a umožnia, vďaka zlepšenému zameraniu, sledovať dlhodobé stratégie;

22. zdôrazňuje význam vytvorenia nových, dlhodobou účinných opatrení na sprostredkovanie iniciatívy rozdielnym spoločenským skupinám a ich zapojenie do kultúrnych aktivít, pričom sa osobitný dôraz kladie na mladých ľudí, okrajové skupiny a znevýhodnené skupiny alebo menšiny. Osobitná pozornosť by sa mala venovať aj dostupnosti tohto programu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo starších ľudí;

23. poukazuje na to, že tieto kritériá nesmú nijako umožňovať, aby Európska únia ovplyvňovala obsah kultúrneho programu;

Článok 6 – Európska skupina odborníkov a článok 11 – Vymenovanie

24. zdôrazňuje význam európskej skupiny pre túto iniciatívu a stavia sa kriticky k novinkám, ktoré navrhuje Európska komisia, pokiaľ ide o vymenovanie členov tejto skupiny. Odmietavo sa stavia najmä k predbežnému výberu členov európskej skupiny a k tomu, že v skupine nemusí byť žiadny člen z príslušného členského štátu;

25. zdôrazňuje, že práve v súvislosti s novým postupom vymenovania stanoveným v návrhu rozhodnutia, kedy členov vymenúva Európska komisia a nie ako doteraz Rada, vzniká riziko, že to ohrozí symbolické a materiálne stotožnenie sa s touto iniciatívou a jej akceptovanie zo strany členských štátov;

26. navrhuje preto v zásade, aby sa zachoval a pozmenil doterajší postup výberu členov európskej skupiny. Okrem toho by mala hlavné mesto kultúry aj naďalej vymenúvať Rada;

Článok 10 – Ustanovenia týkajúce sa krajín, ktoré nie sú členmi EÚ

27. vyslovuje sa za to, aby sa o tento titul mohli okrem miest z kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín uchádzať aj mestá iných európskych krajín (krajiný EZVO) a krajiny európskej susedskej politiky;

28. domnieva sa, že okrem ceny Meliny Mercouri, ktorá vlastne predstavuje finančný príspevok EÚ každému hlavnému mestu kultúry, by sa mali ďalej preskúmať možnosti, ako využiť ostatné fondy EÚ a inovatívne financovanie, a to aj prostredníctvom Európskej investičnej banky (EIB);

29. žiada, aby sa, so zreteľom na to, aby boli podmienky rovnaké ako pre všetky mestá z členských štátov EÚ, mohlo každé mesto z kandidátskych krajín, potenciálnych kandidátskych krajín, krajín európskej susedskej politiky a EZVO v období 2020 – 2033 uchádzať o titul hlavné mesto kultúry len raz.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Článok 3 ods. 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Mestá v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách majú takisto možnosť požiadať o titul Európske hlavné mesto kultúry v rámci výberového konania organizovaného každý tretí rok súčasne so súťažami v daných dvoch členských štátoch, a to v súlade s harmonogramom v prílohe.	Mestá v kandidátskych, a potenciálnych kandidátskych krajinách, ~~krajinách európskej susedskej politiky a krajinách EZVO~~ majú takisto možnosť požiadať o titul Európske hlavné mesto kultúry v rámci výberového konania organizovaného každý tretí rok súčasne so súťažami v daných dvoch členských štátoch, a to v súlade s harmonogramom v prílohe.
Konkrétne ustanovenia pre mestá v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách sú uvedené v článku 10.	Konkrétne ustanovenia pre ~~tieto~~ mestá v ~~kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách~~ sú uvedené v článku 10.

Zdôvodnenie

Rozdeľovanie uchádzačov podľa jednotlivých programov podpory alebo iniciatív sa nezdá byť zmysluplné. Navrhuje sa preto rozšíriť okruh krajín, ktoré sa môžu do iniciatívy zapojiť.

Pozmeňovací návrh 2

Článok 4 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Súťaže o titul Európske hlavné mesto kultúry sa môžu zúčastniť iba mestá. Kandidátske mestá môžu do udalosti zapojiť okolité regióny. Žiadosti sa však podajú pod menom vedúceho mesta a v prípade jeho výberu sa titul udelí tomuto mestu.	Súťaže o titul Európske hlavné mesto kultúry sa môžu zúčastniť iba mestá. Kandidátske mestá môžu do udalosti zapojiť ~~bezprostredné okolie alebo~~ okolité regióny. Žiadosti sa však podajú pod menom vedúceho mesta a v prípade jeho výberu sa titul udelí tomuto mestu.

Zdôvodnenie

Okrem širšie poňatých regiónov by sa malo zapojiť aj bezprostredné okolie.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 5 ods. 5 písm. b)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
vytvorenie nových a udržateľných príležitostí pre účasť širokej občianskej spoločnosti na kultúrnych činnostiach, najmä účasť mladých ľudí a marginalizovaných a znevýhodnených osôb vrátane menšín. Osobitná pozornosť sa bude venovať, pokiaľ možno, dostupnosti týchto činností pre osoby so zdravotným postihnutím a pre staršie osoby;	vytvorenie nových a udržateľných príležitostí pre účasť širokej občianskej spoločnosti na kultúrnych činnostiach, najmä účasť mladých ľudí a marginalizovaných a znevýhodnených osôb vrátane menšín. Osobitná pozornosť sa bude venovať, ~~pokiaľ možno,~~ dostupnosti ~~týchto~~ činností pre osoby so zdravotným postihnutím a pre staršie osoby;

Zdôvodnenie

Prístup osôb s postihnutím a starších ľudí by sa nemal už vopred obmedzovať.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 6 ods. 1, 2 a 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>1. Zriadi sa Európska skupina nezávislých odborníkov (ďalej len „európska skupina odborníkov“) na účely výberu a monitorovania na európskej úrovni.</p> <p>2. Európska skupina odborníkov pozostáva z 10 členov. Členovia musia byť občanmi Únie. Musia byť nezávislými odborníkmi s bohatou skúsenosťou a expertízou v oblasti kultúry, v kultúrnom rozvoji miest alebo v organizácii iniciatívy Európske hlavné mesto kultúry. Takisto musia byť schopní venovať vhodný počet pracovných dní za rok európskej skupine odborníkov.</p> <p>Komisia po zorganizovaní výzvy na predloženie ponúk predbežne vyberie skupinu potenciálnych členov skupiny odborníkov. Každá z troch inštitúcií – Európsky parlament, Rada a Komisia – následne vyberie troch expertov z tejto skupiny, ktorých vymenuje v súlade so svojimi príslušnými postupmi. Výbor regiónov vyberie jedného experta a vymenuje ho/ju v súlade so svojím postupom.</p> <p>Každá inštitúcia a orgán sa usiluje zabezpečiť, aby sa spôsobilosti odborníkov, ktorých vymenuje, čo najviac dopĺňali a aby odborníci pochádzali z vyváženého geografického spektra.</p> <p>Európska skupina odborníkov si určí predsedu.</p> <p>3. Členovia európskej skupiny odborníkov sa vymenúvajú na tri roky. Pokiaľ však ide o prvú skupinu odborníkov, ktorá sa má vytvoriť podľa tohto rozhodnutia, Európsky parlament výnimočne vymenuje svojich troch členov na tri roky, Rada na rok, Komisia na dva roky a Výbor regiónov svojho experta na jeden rok, aby sa odstupňovalo nahrádzanie členov skupiny odborníkov a vyhlo sa tým strate skúseností a expertízy, ku ktorej by došlo pri súčasnom nahradení všetkých členov.</p>	<p>1. Zriadi sa Európska <u>nezávislá</u> skupina <u>nezávislých odborníkov</u> (ďalej len „európska skupina <u>odborníkov</u>“) na účely výberu a monitorovania na európskej úrovni.</p> <p>2. Európska skupina <u>odborníkov</u> pozostáva z <u>10-11</u> členov. Členovia musia byť občanmi Únie. Musia <u>byť nezávislými odborníkmi s bohatou</u>mať skúsenosťou a expertízou v oblasti kultúry, v kultúrnom rozvoji <u>miest na miestnej, regionálnej alebo mestskej úrovni</u> alebo v organizácii iniciatívy Európske hlavné mesto kultúry. Takisto musia byť schopní venovať <u>vhodný počet pracovných dní za rok</u> <u>dostatok času práci</u> európskej skupiney <u>odborníkov</u>.</p> <p>Komisia po zorganizovaní výzvy na predloženie ponúk predbežne vyberie skupinu potenciálnych členov skupiny <u>odborníkov</u>. Každá z troch inštitúcií – Európsky parlament, Rada a Komisia – následne vyberieú <u>po</u> troch expertov z tejto skupiny, ktorých vymenujeú v súlade so svojimi príslušnými postupmi. Výbor regiónov vyberie jedného <u>experta</u>člena a vymenuje ho/ju v súlade so svojím postupom. <u>Jedného člena vymenuje príslušný členský štát po konzultácii s Komisiou. V prípade prihlášok z krajín, na ktoré sa vzťahuje článok 10, bude tento člen nahradený členom, ktorého vymenuje Komisia.</u></p> <p>Každá inštitúcia a orgán sa usiluje zabezpečiť, aby sa spôsobilosti <u>odborníkov</u>členov, ktorých vymenuje, čo najviac dopĺňali a aby <u>odborníci</u>členovia pochádzali z vyváženého geografického spektra.</p> <p>Európska skupina <u>odborníkov</u> si určí predsedu.</p> <p>3. Členovia európskej skupiny <u>odborníkov, ktorých určí Európsky parlament, Rada, Komisia a Výbor regiónov</u>, sa vymenúvajú na <u>trištyri</u> roky. Pokiaľ však ide o prvú <u>európsku</u> skupinu <u>odborníkov</u>, ktorá sa má vytvoriť podľa tohto rozhodnutia, <u>Európsky parlament výnimočne vymenuje svojich troch členov na tri roky, Rada výnimočne vymenuje svojich členov na dva roky, a Komisia na dvatři</u> roky a Výbor regiónov svojho experta na jeden rok, aby sa odstupňovalo nahrádzanie členov skupiny <u>odborníkov</u> a vyhlo sa tým strate skúseností a expertízy, ku ktorej by došlo pri súčasnom nahradení všetkých členov.</p>

Zdôvodnenie

VR sa stavia kriticky k návrhu, aby Komisia vykonávala predbežný výber členov skupiny. Navrhuje preto, aby sa doterajší postup výberu členov európskej skupiny zachoval s určitými zmenami. Osvedčilo sa najmä aj to, aby mal príslušný členský štát svoje zastúpenie v skupine, ktorá rozhoduje o pridelení titulu.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 10 ods. 1, 2 a 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Ustanovenia týkajúce sa kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín</p> <p>1. Komisia zodpovedá za organizáciu súťaže medzi mestami v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách.</p> <p>2. Komisia uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie výzvu na predloženie žiadostí šesť rokov pred začiatkom roku udelenia titulu. Na tejto výzve sa môžu zúčastniť mestá vo všetkých kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách, pokiaľ sa tieto mestá zúčastňujú na programe Tvorivá Európa alebo na nadväzujúcich programoch Únie podporujúcich kultúru v deň uverejnenia výzvy.</p> <p>V záujme spravodlivého prístupu k mestám v členských štátoch sa bude môcť každé mesto zúčastniť iba jednej súťaže pre mestá v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách v období od roku 2020 do roku 2033 a mesto, ktoré sa zúčastnilo takejto súťaže, sa nebude môcť zúčastniť žiadnej následnej súťaže v novom členskom štáte počas toho istého obdobia, podľa pravidiel stanovených v článku 3 ods.</p> <p>2. Okrem toho sa každej kandidátskej krajine alebo potenciálnej kandidátskej krajine môže z rovnakých dôvodov spravodlivého prístupu k členským štátom povoliť držať titul iba raz počas obdobia rokov 2020 až 2033. Preto mestá krajín, ktorým už bol udelený titul, sa nebudú môcť zúčastniť následných súťaží počas toho istého obdobia.</p> <p>3. Podmienky stanovené v článku 4 a kritériá stanovené v článku 5 sa vzťahujú na kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny.</p>	<p>Ustanovenia týkajúce sa ~~kandidátskych a potenciálnych kandidátskych~~ krajín</p> <p>1. Komisia zodpovedá za organizáciu súťaže medzi mestami v kandidátskych <u>krajinách</u>, a potenciálnych kandidátskych krajinách, <u>krajinách európskej susedskej politiky a krajinách EZVO</u>.</p> <p>2. Komisia uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie výzvu na predloženie žiadostí šesť rokov pred začiatkom roku udelenia titulu. ~~Na tejto výzve sa môžu zúčastniť mestá vo všetkých kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách, pokiaľ sa tieto mestá zúčastňujú na programe Tvorivá Európa alebo na nadväzujúcich programoch Únie podporujúcich kultúru v deň uverejnenia výzvy.~~</p> <p>V záujme spravodlivého prístupu k mestám v členských štátoch sa bude môcť každé mesto zúčastniť <u>období od roku 2020 do roku 2033</u> iba jednej súťaže pre mestá v kandidátskych, a potenciálnych kandidátskych krajinách, <u>krajinách európskej susedskej politiky a krajinách EZVO</u>, ~~v období od roku 2020 do roku 2033~~ a mesto, ktoré sa zúčastnilo takejto súťaže, sa nebude môcť zúčastniť žiadnej následnej súťaže v novom členskom štáte počas toho istého obdobia, podľa pravidiel stanovených v článku 3 ods. 2.</p> <p>Okrem toho sa každej z <u>týchto krajín</u> ~~kandidátskej krajine alebo potenciálnej kandidátskej krajine~~ môže z rovnakých dôvodov spravodlivého prístupu k členským štátom povoliť držať titul iba raz počas obdobia rokov 2020 až 2033. Preto mestá krajín, ktorým už bol udelený titul, sa nebudú môcť zúčastniť následných súťaží počas toho istého obdobia.</p> <p>3. Podmienky stanovené v článku 4 a kritériá stanovené v článku 5 sa vzťahujú na <u>tieto kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny</u>.</p>

Zdôvodnenie

Rozdeľovanie uchádzačov podľa jednotlivých programov podpory alebo iniciatív sa nezdá byť zmysluplné. Navrhuje sa preto rozšíriť okruh krajín, ktoré sa môžu do iniciatívy zapojiť. Treba umožniť prispôbenie ustanovení, aby sa zabránilo príliš vysokým finančným nákladom.

Pozmeňovací návrh 6

Článok 11

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
<p>Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov oficiálne vymenuje Európske hlavné mestá kultúry, pričom riadne zohľadní odporúčania európskej skupiny odborníkov. Informuje o tejto skutočnosti Európsky parlament, Radu a Výbor regiónov.</p>	<p>~~Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov oficiálne vymenuje Európske hlavné mestá kultúry, pričom riadne zohľadní odporúčania európskej skupiny odborníkov. Informuje o tejto skutočnosti Európsky parlament, Radu a Výbor regiónov.~~</p> <p>1. <u>Komisia po dohode s príslušnými členskými štátmi navrhne na titul európske hlavné mesto kultúry jedno mesto a informuje o tom Európsky parlament, Radu a Výbor regiónov najneskôr štyri roky pred plánovaným začiatkom príslušného podujatia.</u></p> <p><u>Toto oznámenie musí obsahovať zdôvodnenie nominácie na základe správ európskej skupiny.</u></p> <p><u>Pri nominácii sa musia zohľadniť odporúčania európskej skupiny.</u></p> <p>2. <u>Európsky parlament môže zaslať Komisii najneskôr do troch mesiacov od oznámenia nominácie svoje stanovisko.</u></p> <p>3. <u>Na základe odporúčania Komisie, ktoré zohľadňuje stanovisko Európskeho parlamentu a zdôvodnenie vypracované na základe odporúčania európskej skupiny, vymenuje Rada príslušné mestá za európske hlavné mestá kultúry na rok, na ktorý boli nominované.</u></p>

Zdôvodnenie

Vymenúvanie hlavných miest kultúry Radou má vzhľadom na význam podujatia svoje opodstatnenie. Článok 291 ods. 2 ZFEÚ výslovne stanovuje, že v osobitných, riadne odôvodnených prípadoch sa môžu vykonávacie právomoci zveriť Rade.

V Bruseli 30. novembra 2012

Predseda
Výboru regiónov
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Predplatné na rok 2013 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 300 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročné DVD	22 úradných jazykov EÚ	1 420 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	910 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačné (súhrnné) DVD	22 úradných jazykov EÚ	100 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, DVD, jedno vydanie za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom DVD.

Predplatitelia Úradného vestníka Európskej únie môžu získať na základe žiadosti rôzne prílohy k úradnému vestníku. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznamov pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do Úradného vestníka Európskej únie.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj Úradný vestník Európskej únie, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm.

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke možno prehliadať Úradný vestník Európskej únie, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>.

